

anatoli ivankin

ultimul kamikaze

ANATOLI IVANKIN

Traducere din rusă
de Penke şi Vlad MUŞATESCU

Editura MERIDIANE
Bucureşti, 1984

Coperta:
PENDA ION OCTAVIAN

Anatoli Ivankin
POSLEDNI KAMIKADZE
VOENNOE IZDATELSTVO
Moskva, 1981

Cuprins

1.
2.
3.

Capitolul XVII.

1.

Partea întâi

TRIUMFUL AMIRALULUI YAMAMOTO

Vârstnicul şofer îşi conducea abil taxiul pe ulicioarele strâmte, ca şi pe largile magistrale, unde, la umbra zgârie-norilor şi a blocurilor multietajate, în smogul sufocant, vâjâiau motoarele şi scrâşneau frânele interminabilelor cârduri de automobile.

Mâinile îi erau sensibile, mişcările elegante, artistice, dând impresia că, în timp ce conducea, munca şi îndemânarea sa îl desfătau. Însă înfăţişarea detaşată, ridurile pronunţate din jurul gurii strânse mărturiseau că nu era vorba de o simplă desfătare, ci de o măiestrie mai de mult dobândită, încoronată de reacţii uluitoare. Reflexele şoferului erau rapide, fulgerătoare, şi nu corespundeau vârstei sale, ci mai curând unui boxer de douăzeci de ani. Depăşea destul de frecvent maşinile din aceeaşi direcţie de mers. Nu îmboldit de bravură, dar dintr-un calcul, tot atât de demult însuşit, şi din dorinţa de a economisi timp.

Aruncând o privire atentă asupra conducătorului maşinii, se putea aprecia că aparţine categoriei celora ai căror antecesori au locuit de generaţii întregi în metropolă, fără să-şi amestece sângele cu venetici, fără a prelua obiceiuri şi tradiţii străine. În conformitate cu etalonul european, chipul şoferului era chiar frumos. Tăietura niţel oblică a ochilor îi conferea o mină concentrată şi severă. Bărbia era puternică, voluntară. Fruntea, abruptă şi înaltă. Îmbrăcat destul de îngrijit, dovedea că nu-putea îngădui a fi neglijent — privilegiul milionarilor şi al tinerilor trăsniţi, de tip hipi.

Capul său aproape cărunt dădea de înţeles că trecuse prin multe în viaţă. Aerul rezervat nu îndemna la conversaţie. Tuturor întrebărilor — răspunsuri scurte sau monosilabice, şi apoi iarăşi tăcere.

Chestionaţi, în privinţa sa, colegii lui de lucru, pot relata extrem de puţin. „Takahiro-san? Se pare c-a făcut războiul. Şi-i singur, se zice. Scuzaţi… nu-i deloc vorbăreţ. Însă-i de-ai noştri. Îşi cunoaşte munca. Oricând ar sări într-ajutor vreunui coleg. Participă la demonstraţii şi greve, alături de toţi ceilalţi”.

Asta este tot ce se poate auzi despre şoferul Takahiro, despre bărbatul acela de cincizeci de ani, eventual şi mai mult. E dificil de stabilit vârsta cuiva, dacă este sănătos, are muşchii tari şi ridurile i s-au aşternut doar la rădăcina nasului şi în jurul colţurilor gurii.

Când să pătrundă pe Ginzu, Takahiro frână brusc: pe un imens panou cinematografic se ivea o serie de ideograme fosforescente, înflăcărate, parcă scăldate de sânge:

„Aşa au luptat fiii Nipponului!”![1]

Deasupra ideogramelor — figura unui tânăr, cu cască de pilot, prevăzută cu ochelari de zbor. Pe umerii largi — un linţoliu. Pometţii obrajilor, ciolănoşi. Sprâncenele groase, împreunate, se avântau spre tâmple. Privirea, cumplit de crudă. Takahiro îl recunoscu pe aviatorul de pe panou: „Ytihara Hisasi…!”

Dună ce-şi gară maşina la parcajul cu plată şi-şi învinse tulburarea, porni brusc, cu picioarele îngreunate, spre casa de bilete, de parcă ar fi fost hipnotizat de privirea acelui tânăr. Luă loc într-un fotoliu şi, privind la ecranul încă gol, se gândi: „Oare el să fie?”

În primăvara anului 45, la detaşamentul în care-şi făcea serviciul Takahiro sosiseră nişte reporteri de la

---

[1] În japoneză: Japonia.
Aici şi mai departe, notele sunt ale autorului

cinematografie, care, cu aparatele lor voluminoase, filmaseră ceva. Atunci, nu apucase să vizioneze cadrele trase. Oare din ce arhive să fi fost scos şi achiziţionat pentru difuzare filmul acesta, ca să se reînvie, după atâţia ani, coşmarurile trecutului?

Pe ecran, detaşamentul „Kongo”, dotat cu submarine purtătoare de „oameni-torpile”. În formaţie completă, iese din baza de la Kure şi se îndreaptă către ţărmurile în depărtate ale Guamului. O uriaşă flotilă de vedete şi şalupe, în care se află cei ce-l petrec, invadează întreg acvatoriul portului. Aceştia adresează zâmbete entuziaste şi strigăte de admiraţie „oamenilor-torpile”, care pleacă în cursa fără de întoarcere. Eroii sărbătoririi se aşează solemn în „mormintele autopropulsate”, zăngănindu-şi războinic săbiile. Capetele le sunt înfăşurate cu eşarfele albe ale celor „condamnaţi la moarte”. Pe chipuri li se citeşte hotărârea: „Vom muri pentru împărat!”. Pe catargele submarinelor, laolaltă cu pavilioanele marinei militare, fâlfâie fanioanele „Inevitabilul kaiten”.

Takahiro privi în jurul său — băieţi tineri, de vârsta celor ale căror umbre se agitau pe ecran, vizionau filmul mestecând alene chewing-gum. Dar el, de obicei, calmul Takahiro, în clipa de faţă nu putea fi impasibil.

...Pe ecran se ivi un şir de piloţi neverosimil de tineri, nişte adevăraţi băieţandri. Se înfiripa şi o dimineaţă tot atât de fragedă. Pe fondul zilei ce lua naştere, stăteau încremenite avioane cu botul teşit, împodobite cu desene de dragoni şi petale de sakura în floare. Piloţii „condamnaţi la moarte” din detaşamentul „Vişina de munte” ascultă instrucţiunile dinainte de zbor. În faţa formaţiei — un tânăr căpitan de rangul trei, având privirea obosită a bărbatului matur. Chipul, cu trăsături drepte şi frunte înaltă — de adevărat nobil samurai — este al căpitanului de rangul trei Yasuziro Hattori! Poartă şi el o eşarfă albă pe cap. Pieptul îi

este decorat cu ordinul „Uliul de aur” — distincţia decernată pentru misiunile de zbor de înalt eroism. În mână — bidonul cu sake — rachiu de orez. Se apropie de pilotul din flancul stâng. Ţinuta de înmormântare a pilotului îl detaşează din formaţia ofiţerilor îmbrăcaţi în uniforme obişnuite. Este locţiitorul lui Yasuziro Hattori, locotenentul Ytihara, acelaşi Ytihara Hisasi, a cărui figură plină de bărbăţie, cu privire penetrantă şi crudă, se înălţa acum pe faţada cinematografului.

Locotenentul îşi umezi buzele uscate, privi stingherit, undeva pe lângă comandant, schiţă anevoie un zâmbet şi, plecându-se, primi ultima cupă de sake. Tânărul acesta puternic şi de-o vitalitate debordantă, nu mai avea de trăit decât cel mult patruzeci de minute. Ceremonia de rămas bun se încheie. Yasuziro Hattori dă comanda şi piloţii, împrăştiindu-se în goană, se instalează în carlingile avioanelor. Elicele pornesc, la început mai încet, pentru ca apoi să se învârtă turbat. Căpitanul de rangul trei zvârle bidonul gol şi-şi apucă sabia:

— Banzai pentru împărat! iar strălucirea lamei indică direcţia de decolare.

Grupul de kamikaze[1], care urma la rând, pleacă în ultimul său zbor, pentru ca, prin ciocniri intenţionate, să scufunde navele flotei americane ce pătrunseseră în apele metropolei…

Ca şi cum ar fi visat, Takahiro ieşi din sală şi porni agale spre maşina sa, strivit de povara grea a amintirilor. Străbătu oraşul cât mai rapid şi apoi se lăsă rotit de serpentinele autostrăzii ce cobora spre apa mării. Opri maşina lângă bolovanii de pe mal şi se duse chiar în apropierea bordurii de

---

[1] În japoneză: „Vântul zeilor” — numele dat „piloţilor-sinucigaşi“. În anul 1281, Kubilai-Han, cuceritorul mongol al Chinei, încercase să ocupe Japonia. Un taifun ce se iscase pe neaşteptate — „Vântul zeilor” — a scufundat uriaşa sa flotă. Japonia a fost astfel salvată de subjugarea cotropitorilor. Kamikaze se considerau salvatori ai Japoniei.

care se izbeau valurile, să se aşeze pe nisip. Trecutul, de care fugise atâţia ani, îl ajunsese din urmă, autoritar şi imperios. Şi memoria îl purtă împotriva curgerii vremii...

Şi, în aceleaşi zile, de cealaltă parte a oceanului, la un spectacol cu filmul japono-american „Tora — Tora — Tora!” (semnalul codificat al operaţiunii împotriva Pearl Harborului) asista şi Charles Mallory, un ziarist „roz”, îndepărtat din marile redacţii pentru aderarea sa la mişcarea luptătorilor care cereau pacea şi încetarea războiului din Vietnam. Iar pelicula i-a declanşat o furtună de amintiri, cu nimic mai prejos decât cea a japonezului.

Ziaristul american nu auzise niciodată de şoferul din Tokyo. Însă lumea-i mică... Şi, prin voia sorţii, sau, mai exact spus, prin voia „puternicilor acestei lumi”, drumurile lui Charles şi ale lui Takahiro se încrucişaseră nu numai o dată. Nu o dată se priviseră reciproc prin vizoarele colimatoarelor, apăsând pe trăgaciul armelor de foc. Doar şansa, neobişnuită, i-a putut păstra în viaţă şi numai cu totul întâmplător i-a împiedicat să se doboare unul pe altul, din înălţimea strălucitoare a cerului în abisul întunecat al oceanului.

Capitolul I

1.

Al cincisprezecelea an Showa[1] se apropia de sfârşit. În noiembrie, de pe porţile şcolii de aviaţie de la Yokosuka, pregătitoarea piloţilor pentru flota japoneză, ieşea o nouă promoţie. Absolvenţii, bucuroşi şi plini de mândrie, în uniforme noi, de paradă, ca scoase din cutie, se aliniaseră în sala de festivităţi. Comandantul şcolii de aviaţie, căpitanul de rangul întâi Motomura, un as, care-şi dobândise gloria prin distrugerea necruţătoare a oraşelor chinezeşti, a rostit cuvântarea de rămas bun.

— Sunt fericit să vă felicit în această zi măreaţă, când deveniţi ofiţeri ai flotei maritime militare imperiale. Acuma, mai mult ca oricând, imperiul are nevoie de ostaşi iscusiţi şi viteji fără seamăn. Mânia noastră este stârnită de politica anglo-saxonilor: ieri au călcat în picioare tratatul celor nouă state, referitor la acordarea de posibilităţi egale, în China, Ţării Soarelui Răsare, iar azi americanii au rupt convenţiile comerciale japono-americane. Însă îşi vor primi pedeapsa! Barometrul relaţiilor dintre Japonia şi S.U.A. coboară din ce în ce mai mult, prevestind furtuni ameninţătoare în bazinul Oceanului Pacific. Marile împliniri — când vom fi siliţi să manifestăm întreaga măreţie a spiritului japonez — sunt extrem de apropiate. Banzai pentru împărat! Banzai pentru tinerii noştri ofiţeri, cavaleri ai oceanului aerian!

Ascultându-l pe Motomura, Yasuziro căzuse pradă unui sentiment tulburător, ca înaintea unui salt cu paraşuta.

Când discursul luă sfârşit, absolvenţii strigară cu glasuri puternice: „Banzai!” În ochii lor scăpăra vitejia.

După ce se mai liniştiră, tinerii ofiţeri şi înalţii oaspeţi,

---

[1] Al cincisprezecelea an de domnie a împăratului Hirohito, care s-a urcat pe tron în 1926. Corespunde anului 1940.

invitaţi la ceremonie, intonară melodia solemnă şi tărăgănată „Hotaru-no hikari” („Scânteierea licuriciului”) — un cântec al samurailor, care se interpretează în cazuri deosebit de grandioase. Apoi începu banchetul festiv. Înfierbântaţi de cuvântările belicoase ale comandanţilor şi de sakeul sărbătorii, locotenenţii nu se puţeau reţine. De pretutindeni se auzeau toasturi şi strigăte de „Banzai!” Într-un ungher îndepărtat, cineva purcese să cânte distonant „Umi Yukaba” — cântecul supuşilor credincioşi:

„De ieşi în mare, cadavre pe valuri,
În munţi de te duci — cadavre-n tufişuri.
Vom muri cu toţii pentru împărat!
Şi moartea primi-vom fără teamă.”

Cuvintele cântecului chemau la fapte eroice, la moarte. Iar toate acestea influenţară nespus starea lor sufletească! Curând, melodia fu intonată de întreaga sală. şi „Umi Yukaba” porni să răsune cu o forţă înspăimântătoare.

La apusul soarelui, clătinându-se uşor şi zăngănindu-şi tecile nichelate ale săbiilor, absolvenţii părăsiră şcoala de aviaţie de la Yokosuka cuprinşi de-o imensă bucurie, întrucât niciodată nu le fusese dragă, din pricina muştruluielii feroce şi a disciplinei severe, care nu ierta nimic

2.

În câteva minute, trenuleţul electric îi transportă pe Yasuziro şi prietenii săi, Kyenzi Takasi şi Hoiuro Osada, până la noul lor loc de serviciu. Era atât de aproape de şcoala de aviaţie, încât îi lipsise de drepturile băneşti pentru deplasare, în care, în treacăt fie spus, îşi puseseră o sumedenie de speranţe plăcute. „De fapt, se gândea Yasuziro, frumuşica O-Haru o să m-aştepte cu datoria, până la prima mea soldă de ofiţer.”

Coborând din trenuleţul electric, piloţii îşi depuseră geamantanele pe peron (toată averea lor mobilă şi imobilă) şi priviră în jur.

— Hei, marinarule! îl strigă Hoiuro pe tânărul ce-i salutase apăsat. Cum se poate trece înspre cazărmile detaşamentului de aviaţie maritimă?

A rezultat că nu era prea mult de mers.

Detaşamentul de aviaţie maritimă era amplasat la Oppama, pe ţărmurile golfului Tokyo, într-un loc suficient de pitoresc. Dincolo de câmpia întinsă a coastei, care treptat se transforma în zonă premontană, se înălţa conul de zăpadă al vârfului Fuji Yama. Până la vulcanul sacru, omagiat de nenumăraţi poeţi şi pictori, părea că este doar o palmă de loc, deşi distanţa, măsurată pe hartă, echivala cu şaptezeci de kilometri.

— Nu pot înţelege, spuse Kyenzi, de ce bătrânii poeţi au scris despre meleagurile acestea:

„Pe valea largă Musasi
Nu sunt dealuri deloc,
Unde să-şi găsească luna odihnă,
Când pluteşte deasupra mării de iarbă.”

— Sunt lucruri scrise demult, pe vremea când pe locurile oraşelor Tokyo şi Yokohama creştea frunzuliţa ierbii, zâmbi Yasuziro.

— Iar în ziua când poetul a ticluit versurile sale, vizibilitatea nu depăşea zece kilometri, deoarece ar fi observat, uite, colinele alea.

— Adevăr grăieşti. Dar poeţii trebuie crezuţi, spuse Hoiuro pe un ton moralizator, aşternându-şi pe chipul viclean o expresie severă, ca a fostului profesor de tactică, locotenent-colonelul Ytikawa. Şi-a reuşit să-i semene într-atât, încât pufniră în râs cu toţii.

Deşi cazărmile prizărite ale detaşamentului semănau ca două picături de apă cu cele pe care le mai văzuseră până atunci, piloţii începură să se frământe, întrebându-se în gând: „Ce ne aşteaptă, oare, aici, în locul acesta nou?”

În cabinetul comandantului de detaşament, căpitanul de rangul trei Sasada, piloţii intrară pe rând, unul câte unul. Primul fu Yasuziro.

— Locotenent Yasuziro Hattori, numit la dispoziţia dumneavoastră!

— Noroc, noroc! Ia loc aici, cât mai aproape. Ei, cu ce-ncepem? rosti Sasada surâzând politicos, dându-şi la iveală dinţii gălbejiţi de tutun. Ai familie?

— Deloc. Sunt burlac.

— Bravo! Bine faci. În situaţia noastră, nu-i cazul să te grăbeşti a-ţi întemeia o familie. Ei, şi unde-ţi locuiesc părinţii? Îi ajuţi cu bani?

— Părinţii mei, domnule căpitan, locuiesc la Hiroshima. Împreună cu dânşii trăiesc şi fraţii mai mari. Tata — Akahito Hattori — e colonel în retragere şi lucrează în conducerea băncii „Sumitomo”. Are avere şi nu este nevoit să-l ajut material.

— Ha![1] Pe ce aparate zbori?

— Şcoala de zbor, domnule căpitan, am terminat-o pe avionul de vânătoare Y-96.

— O maşină destul de bună, însă aici va trebui să zbori pe-un alt aparat. Zilele acestea, ne-a sosit la detaşament, din uzină, ultimul tip de avioane torpiloare de punte Mitsubishi-97. Ai auzit de ele?

— Nu, domnule căpitan.

— O maşină cumplită! Nu poate fi comparată cu libelula pe care ai zburat la şcoală. Două motoare, din cele mai puternice. Viteza — peste patru sute. Nu orice avion de vânătoare e-n stare s-o atingă. Şi ce armament de bord!

[1] „Da“, „am înţeles”, să trăiţi”, „bine” — des folosit în vorbirea japoneză.

Două tone de torpile, iar cele cinci mitraliere împrăştie asemenea rafale de foc, încât nici Ivan şi nici John nu se vor putea apropia de tine. Într-un cuvânt, locotenente, consideră c-ai avut noroc. Pe toţi tinerii piloţi îi numesc în patrula căpitan-locotenentului Morimoto. Este un excelent comandant şi-un pilot minunat. A şi mirosit praful de puşcă pe cerul Chinei şi deasupra Halhin-Golului. Te-asigur, va scoate la iuţeală din voi nişte adevăraţi samurai. Serviciu norocos!

Yasuziro se ridică şi, îndoindu-se din şale, încremeni în poziţia de plecăciune. Apoi, salutând, părăsi cabinetul şi se îndreptă spre locul de staţionare a avioanelor, să se prezinte comandantului patrulei.

L-a găsit sub aripa unui avion cu două motoare, lăcuit strălucitor din uzină. Morimoto era robust, bine făcut. Avea o ureche sfâşiată şi urme de arsuri pe faţă. Şapca şi casca reticulară prevăzută cu telefon zăceau pe iarbă. Şi tânărul pilot observă că părul aspru al căpitanului, tuns ca peria, pornea să încărunţească.

Ascultând raportul, Morimoto n-a manifestat nici un interes deosebit faţă de tânărul locotenent. După ce-şi zvârli mucul stins al ţigării şi-şi luă echipamentul de zbor, urcă în carlinga avionului Mitsubishi-97. Porni motorul şi rulă aparatul spre pista de decolare.

Descurajat de o asemenea primire, Yasuziro nu ştia ce să mai facă. Încântarea i se preschimbă în mânie. „Idol cu ochi goi”, se gândi el, întrebându-se ce greşeală tainică săvârşise împotriva regulilor prevăzute de codul „Bushido”, care cere să-i respecţi şi să-i admiri pe vârstnici.

Se ivi un marinar furier şi-i transmise tânărului ofiţer invitaţia de a se prezenta la şeful de stat major al detaşamentului. Corpolentul căpitan-locotenent, care purta ochelari cu lentile groase, a fost scurt:

— Locotenent Hattori, vei prelua postul de locţiitor al

ofiţerului de serviciu pe detaşament. Totodată, iei la cunoştinţă orarul zilei, efectivul şi amplasarea acestuia.

Locotenentul fu condus la locuinţa ce-i fusese atribuită şi i se oferi posibilitatea să aţipească înainte de schimbarea gărzilor. Şi astfel îşi începură lucrul tinerii ofiţeri, nu prin zboruri, spre amărăciunea lor, ci prin serviciu pe detaşament şi cu plasarea în echipele de start.

3.

La o săptămână după sosirea tinerilor ofiţeri la Oppama, a avut loc un eveniment, neînsemnat la prima vedere, şi care, totuşi, l-a ajutat de Yasuziro să intre mai repede în formaţia piloţilor de luptă. Din pricina nebulozităţii coborâte, atrasă de ocean, zborurile au fost sistate. Bombănind, piloţii îşi dădeau jos costumele de zbor şi-şi îmbrăcau uniformele. Morimoto se uită la Yasuziro, de parcă atunci l-ar fi văzut prima oară şi-l invită să vină cu dânsul în sala de sport.

— Cum stai, locotenente, ce succese ai avut la scrima cu săbiile?

— În privinţa asta, la şcoala de aviaţie m-au învăţat prea puţine lucruri, răspunse, modest, Yasuziro, bucurându-se că se va putea prezenta într-o lumină mai bună. La şcoală, fusese printre cei dintâi la scrimă, judo, şi-şi însuşise minunat figurile karateului.

În sala rezervată pentru scrimă se şi adunase o bună jumătate din piloţii detaşamentului. Erau alături de favoriţii lor, din toată inima. Se vedea cât de colo că sportul nu ocupa ultimul loc în viaţa piloţilor sosiţi de la Yokosuka. Morimoto şi Yasuziro s-au schimbat în haori negre şi s-au înarmat cu săbii de lemn. Yasuziro, considerându-se un scrimer excelent, conta să obţină o victorie rapidă asupra greoiului Morimoto. Însă îşi dădu seama, după primele lovituri, că în persoana căpitan-locotenentului întâlnise un adversar serios. Morimoto acţiona extrem de dârz şi spinteca temeinic cu

sabia. Yasuziro abia izbutea să pareze seria de lovituri orizontale şi oblice de sus. Însă, mai târziu, preluă iniţiativa şi trecu la contraatac, încercând să-şi demonstreze lovitura sa preferată, pe verticală, de sus în jos.

Loviturile surde ale săbiilor ce se încrucişau şi ţipetele stridente ale scrimerilor atraseră asupra lor atenţia spectatorilor. Piloţii sufereau alături de campionul detaşamentului, încurajându-l pe Morimoto cu exclamaţii aprobative şi dându-i sfaturi, pe care el însă nu le auzea, fiind întru totul dăruit jocului aspru şi eroic.

„Ehei, băiatul ştie să scrimeze binişor! se gândi căpitan-locotenentul. Însă se vede pe chipul său ce intenţionează să facă… Acum urmează «zborul rândunicii»!” Parând această lovitură orizontală, Morimoto trecu la atac, înghesuindu-şi adversarul într-un ungher al sălii. Dintr-o lovitură puternică, fu cât pe ce să-i zboare lui Yasuziro sabia din mână şi, depăşindu-l cu-o fracţiune de secundă, îi aplică figura „lovitura şoimului”.

Victoria fu obţinută de Morimoto. Iar piloţii au întâmpinat-o cu urale puternice, în onoarea asului lor. Însă nu-i revenise atât de lesne. Scuipând sângele pe care îl supsese din degetul tăiat de lovitura lui Yasuziro, căpitan-locotenentul, cu o autentică politeţe japoneză, îi mulţumi tânărului locotenent pentru plăcerea acordată.

În ziua următoare, Morimoto i-a propus să zboare în celulă, pe avionul Y-96, cunoscut din şcoală.

— Pentru început, tema va fi simplă. Decolăm. Păstrezi spaţiul şi distanţa, treizeci pe treizeci metri. Ne îndreptăm deasupra golfului Salami, virăm uşor peste Fuji, iar după aceea executăm un zbor acrobatic în celulă. Schema figurilor este următoarea: viraj la dreapta, răsturnare pe stânga, luping şi viraj „peste umăr”. Dacă te vei menţine corespunzător, atunci, la comanda mea, vei lua-o înainte şi-am să-ţi indic cum să ataci. Poţi manevra cum doreşti. Numai

să ai grijă de înălţime. Ai înţeles?

— Ha!

— La avioane!

Yasuziro se strădui să execute totul cât mai bine. Decolarea şi zborul în formaţie i-au reuşit, însă la realizarea figurilor verticale a rămas în urmă şi s-a dovedit a fi la mare distanţă în spatele cozii avionului lui Morimoto. Acesta nu se aştepta la ceva mai bun din partea unui boboc şi, în genere, a fost mulţumit.

— Treci înainte, auzi Yasuziro în receptoarele căştii de zor.

Băgă gaz şi introduse avionul într-un viraj strâns, de 360º. Morimoto îi dădu avans — îngăduindu-i să treacă la circa patruzeci de grade; începu atacul.

Yasuziro forţă la maximum suprasarcina admisibilă. De pe planuri se desprindeau jeturi albe, vizibile, de aer umed, presat şi turbionat de curentul rapid ce înconjura profilul aripii. Greutatea corpului, de mai multe ori crescută, îl apăsă în scaun. Y-96 trepida uşor şi se balansa, avertizându-l că intra în regimul dinaintea vriei. Yasuziro avea impresia că obţinuse totul din partea bătrânelului său avion de vânătoare, cu trenul de aterizare neescamotabil, dar, privind în spate, văzu aparatul lui Morimoto încleştat de coada lui, şi, după cât se părea, îl snopea cu mitraliera foto.

„Lupta” se încheie într-un mod lamentabil pentru tânărul pilot.

„Sunt încă un ţânc!” — se gândi, întristat, Yasuziro. Avea dreptate, comandantul detaşamentului — de la Morimoto ai ce-nvăţa!”.

După aterizare, Yasuziro se îndreptă spre avionul lângă care se afla Morimoto şi-i spunea ceva tehnicului ce-l asculta înclinat respectuos. Ca întotdeauna, Morimoto părea impenetrabil. Din expresia chipului său era imposibil să-ţi dai seama cum apreciase zborul. Cu glas liniştit, comandantul

analiză erorile tânărului pilot:

— La introducerea în verticală, întârzii să bagi gaz, deaceea rămâi în urmă. La ieşirea din atac, tragi prea tare. Aparatul pierde din viteză şi dârdâie, de parcă ar fi cuprins de friguri. Chiar am zărit, în vizor, cum era zvârlit de pe-o aripă pe alta. Astfel, locotenente, nu se poate evita lovitura, ci angajându-te în vrie. Dacă intri în viraj, atunci trebuie să-l execuţi la limita trepidaţiei şi, în coborâre. În cazul acesta, se vor menţine suprasarcina şi viteza. Mâine, ai să-ncerci să execuţi un asemenea viraj în zonă. Iar acum — la sala de sport!

De data asta, Morimoto decisese să verifice de ce era capabil Yasuziro la judo şi ce învăţase în materie de karate.

Amândoi şi-au îmbrăcat costumele de luptă — bluze largi din pânză de in, încinse cu brâuri, şi pantaloni scurţi. Păşind uşor pe tatami[1] cu picioarele goale, Morimoto se deplasă într-un colţ al sălii de lupte, lângă o grămăjoară de scânduri tăiate scurt. Alegându-şi una, groasă de vreun centimetru şi jumătate, o aşeză cu capetele peste două pietre, şi, lăsându-se puternic pe vine, lovi cu muchea palmei de-a curmezişul scândurii. Aceasta zbură în aer, frântă la jumătate.

— Îmi permiteţi să-ncerc şi eu să repet minunata dumneavoastră lovitură? îl rugă Yasuziro.

Morimoto încuviinţă din cap.

Yasuziro îşi alese o scândură identică şi, dintr-o lovitură la fel de iscusită, o frânse în două. Morimoto se declară mulţumit:

— Bine, locotenente!

Apoi se întâlniră pe covor, Yasuziro era mai înalt decât adversarul său şi avea şi mâinile mai lungi. Însă aprigul şi muşchiulosul Morimoto părea să nu acorde vreo importanţă acestui fapt. Porni la atac, fără nici o acţiune de recunoaştere. Prinderi, smuceli…

---

[1] Rogojină.

La fiece figură executată de Morimoto, Yasuziro găsea o contralovitură. Timp de câteva minute, lupta decurse fără a se observa superioritatea vreunuia din parteneri. În cele din urmă, Yasuziro reuşi să-l păcălească printr-o figură. Apucat de picior, Morimoto zbură lateral, gata să rămână culcat pe omoplaţi. Yasuziro, care se şi grăbea să-şi savureze victoria, se zvârli peste el. Dar Morimoto se răsuci ca o pisică, ieşind din situaţia dezavantajoasă. Căzu în patru labe pe rogojină, ţâşni fulgerător, întocmai ca legendarul Sansiro.

Yasuziro îi văzu chipul impasibil, ca o mască, deasupra capului său. Printr-o smucitură, încercă să se dea la o parte. Însă, în aceeaşi clipă, simţi pe claviculă atingerea abia sesizabilă a călcâiului de fier al adversarului. Dacă încăierarea ar fi fost de-adevăratelea — s-ar fi ales cu clavicula ruptă, smulsă laolaltă cu muşchii.

Acum, generosul partener îl mângâia pe umăr pe Yasuziro, uluit de neaşteptata înfrângere, şi sufla asupra lui, ca şi cum l-ar fi scuturat de praf. Îi spuse, zâmbind pentru prima oară în răstimpul acesta:

— Eşti un bun luptător, Hattori-san. Iarăşi am avut plăcerea să mai lucrez cu dumneata niţel.

În acest moment, Yasuziro era cuprins de un simţământ încâlcit. Înfrângerea îl mâhnea şi, totodată, era îmbucurător să auzi o atare apreciere din gura lui Morimoto. Ca şi cum, astfel, comandantul dădea de înţeles că-l accepta pe tânărul locotenent lângă dânsul, considerându-l demn de societatea sa.

Sosi şi ajunul Anului Nou, cea mai venerată sărbătoare japoneză. Uşile tuturor locuinţelor fuseseră împodobite cu cetină de brad, cu ramuri de prun şi frunze de bambus — simboluri ale longevităţii, optimismului şi tăriei în faţa vicisitudinilor vieţii.

Mai înainte, în Japonia nu se obişnuia sărbătorirea zilei de naştere. Această aniversare, însă, a fost stabilită să

coincidă cu Anul Nou, devenind un fel de sărbătoare generală. Cu ultimul dangăt al clopotului de Anul Nou, al o sută optulea, fiecare om îşi adăuga un an, indiferent de data la care văzuse lumina zilei.

Japonezii credeau cu sfinţenie că fiece dangăt al clopotului de bronz alunga, una câte una, cele o sută şi opt nenorociri ce le întunecau existenţa. Dar prea multe nenorociri şi necazuri se adunaseră în lume, pentru a putea fi îndepărtate, cu toatele, de vibraţia clopotelor. După sărbătoare, neajunsurile se iveau, târâş, de pretutindeni...

În noaptea Anului Nou, mulţi ofiţeri părăsiră sediul detaşamentului. Unii se grăbeau la familii, alţii îşi propuseseră să se distreze şi să se odihnească după atâta serviciu.. Morimoto, celibatar din convingere, se afla în fruntea unui grup restrâns de tineri piloţi. Când trenuleţul electric opri la peron, acesta îi întrebă:

— Încotro ne îndreptăm, domnilor locotenenţi?

Kyenzi Takasi, fiindu-i dor de unele cunoştinţe mai vechi, dădu adresa unei case de amuzament din Yokosuka. Însă Morimoto se încruntă:

— Ce-s gusturile, astea, domnilor ofiţeri? A venit vremea să uitaţi drumul bordelurilor soldăţeşti. Astăzi, am să vă duc la un restaurant elegant, frecventat cel mai adesea de marinarii europeni. Stabilimentul corespunde gusturilor lor. Însă servesc acolo băuturi mai tari decât sakeul nostru. Iar marinărimea de rând nu-i primită, aşa că ne vom găsi într-o societate absolut decentă.

Când au luat loc în vagonul trenuleţului electric, necuviincios de murdar, Morimoto le explică, zvârlind mucul de ţigară pe duşumea;

— Şi nu-i cazul să ne deplasăm până la Tokyo. Restaurantul e aproape, la Yokohama. Coborâm la staţia următoare.

Clubul de noapte „Zinryei” nu era niciodată gol. Cea mai

bună reclamă a sa — anunţul de la intrare: *„Dame încântătoare, în conformitate cu preferinţele clientelei; o sută de yeni ora şi câte cincizeci de yeni pentru fiecare sfert de oră în plus”.*

Morimoto dădu un bobârnac anunţului:

— Astăzi, partea asta a programului nu mă interesează. Comand femei numai după trei luni de abstinenţă, sau când sakeul îmi răpune toate cele şase simţuri. Şi, deocamdată, am nevoie de-o pipiţă, aşa cum îi trebuie unei pisici un Buddha de piatră.

— Dacă ştiam că-i aşa, şopti Hoiuro Osada la urechea lui Yasuziro, n-aş fi mers cu voi pentru nimica în lume,

— S-a dus dracului seara asta! bombăni Kyenzi Takasi.

— Nu-i nimic, îl linişti Yasuziro, ne vom strădui să bem azi în aşa fel, încât toate cele şase simţuri ale samuraiului de fier să fie anihilate la contactul cu lumea exterioară.

Nici nu apucară piloţii să se aşeze în neobişnuitele fotolii, că apăru un distins maître d'hotel în smoching, încremenind într-o plecăciune politicoasă, rosti, după ce trase aer în piept:

— Suntem fericiţi pentru înalta onoare pe care ne-o faceţi, vizitând modestul nostru club. Domnii ofiţeri ai glorioasei flote imperiale vor găsi la noi cea mai bună primire. Vom fi fericiţi să-ndeplinim orice dorinţă a domnilor ofiţeri.

Îi înmână lui Morimoto, pe care-l ştia din vizitele precedente, lista imprimată cu aur a vinurilor şi băuturilor ce se serveau la „Zinryei”.

— Fie ca domnii ofiţeri să-şi aleagă vinurile şi să indice suma alocată pentru, seara aceasta.

— Cred că două sute de yeni ajung! însă bucătarul să ne pregătească neapărat „Drapelul naţional”[1]. Iar ca băutură,

---

[1] Mâncare a patrioţilor japonezi. În centrul platoului cu orez alb, se aşezau morcovi roşii, în formă de cerc.

chelnerul să ne destupe o sticlă de whisky scoţian „White Horse”, o sticlă de votcă rusească „Smirnov” — se spune c-o fabrică destul de bine emigranţii ruşi de la Harbin — şi, poate, uite coniacul ăsta franţuzesc. La sfârşitul cinei, ne veţi servi două sticle de şampanie „Veuve Cliquot”.

Tinerii ofiţeri tăceau, uluiţi de cunoştinţele lui Morimoto în acest domeniu, total necunoscut lor, de amploarea chefului şi de generozitatea comandantului.

La început, i-a uimit turbarea pricinuită de votca rusească, superioară sakeului, ca tărie. Şi le-a trebuit mult timp până să-şi vină în fire, înghiţind whisky diluat zdravăn cu sifon. Dar, în cele din urmă, coniacul aprinse în ei înflăcărarea. Spiritul războinic îşi făcu apariţia în discuţiile lor.

— Hoiuro-san, îmi permiţi să-ţi torn votcă în pocal?

— Ha! Mă simt atât de bine-acum, încât, dacă mai beau niţel, are să-mi fie rău.

Sesizând forma politicoasă a refuzului, Yasuziro lăsă sticla la o parte. Morimoto trona la locul de onoare. Tinerii convivi îşi plecau, plini de veneraţie, urechea la fiece cuvânt rostit de el. Tăria băuturilor europene li se urca la cap. Valul cald al beţiei îl cuprinse chiar şi pe călitul căpitan-locotenent. Obişnuita sa abstinenţă îl părăsi. Muşchii feţei i se fleşcăiră. Lui Morimoto îi plăcea starea asta, deşi, în conformitate cu toate canoanele „Bushido”, nu făcea cinste unui samurai, ci îl împingea spre limita „pierderii obrazului”. În schimb, acum, când piloţii abandonaseră tensiunea, ploconirea autoumilitoare în faţa autorităţii superiorului şi receptarea politicoasă a fiecărui cuvânt al său, deveniseră posibile destăinuirile. Chiar şi lui Morimoto îi veni să-şi deschidă sufletul.

Mai întâi, le-a ţinut o lecţie pe tema deosebirii dintre un nobil samurai şi oamenii de rând, cum ar fi ţăranii, pescarii şi târgoveţii, cărora nu se cuvine să li te adresezi pe nume, ci

indicând ocupaţia.

— Voi sunteţi băieţi simpatici, spunea Morimoto, mijindu-şi ochii din pricina fumului de ţigară, dar încă vă lipseşte călirea spiritului şi-a trupului. Sabia samuraiului e sufletul său. Samuraiului nu-i este milă nici de el însuşi… Am citit că, în vechime, la europeni, cei mai buni ostaşi erau călugării care făceau legământ cu sărăcia. La noi, nu se obişnuieşte aşa ceva, însă, după părerea mea, adevăratul ostaş nu trebuie să aibă nimic, în afara sabiei ascuţite şi-a onoarei de samurai. Banii, domnilor, sunt un rău. Sunt în stare să provoace degenerarea celui mai neînfricat bogătan într-un laş vrednic de dispreţ, care tremură pentru pielea şi averea lui. Şi nu-i de mirare! Să mori cu portofelul ticsit, să-l laşi la dispoziţia cine ştie cui — după mine, asta-i culmea prostiei. Cu banii trebuie să te descurci hotărât, milităreşte, cum facem noi acum. Banii să fie pentru voi nişte slugi supuse, care să vă îndeplinească orice dorinţă, dar nu să vă stăpânească sufletele. Să nu vă lăsaţi pradă băuturii. Nu beţi mai mult de două ori pe lună, atunci când simţiţi nevoia să vă descărcaţi de oboseală şi de tensiunea nervoasă, şi să nu faceţi asta niciodată în ajunul zborurilor.

Yasuziro întrebă:

— Morimoto-san, este obligat samuraiul să străbată toate cele opt etape, indicate de Buddha, pentru mântuirea sufletului?

— Pe când eram la fel de tânăr ca şi voi, odată pusese stăpânire pe mine un acces de fervoare religioasă. Se datora totalei mele lipse de bani. Însă am reuşit să-l depăşesc oarecum, întrucât situaţia asta a dăinuit doar până la prima soldă. Iar apoi, zborurile intensive şi chefurile în compania gheişelor mi-au redus din bunele intenţii. N-am fost în stare să trec dincolo de întâiul punct, împotmolindu-mă în adevărurile filozofiei „etapa dreptei vegheri”. De altminteri, domnilor, nu regret nimic în această privinţă. Noi, ostaşii,

credem îndeajuns în bazele religiei budiste, credem în originea divină a mikadoului şi-n hotărârea de-a muri pentru el în clipa necesară. Iar asupra problemelor teologice, să-i lăsăm pe învăţaţii budişti să-şi spargă capetele. Alta-i menirea noastră!

Yasuziro turnă whisky în cupe.

Tânărul pilot era fericit. Avea impresia că se află în posesia unor muşchi puternici, ca de leu. Toţi râdeau zgomotos, hohotind aproape fără motiv. Dispăruse şi obişnuita reţinere, dictată de severele reguli ale bunei cuviinţe. Yasuziro îşi permise îndrăzneala de-ai adresa lui Morimoto o întrebare ce-l preocupa încă din momentul primei contactări a comandantului:

— Domnule căpitan, spuneţi-ne, vă rog, dacă nu cumva vă este neplăcut, unde aţi primit rănile ce şi-au lăsat urmele pe faţa dumneavoastră?

— Ha! Să nu ne tulburăm seara asta cu amintiri dureroase.

Tăcură toţi. De după paravan, se auzi sunetul strunelor de syamisyen, precum şi gingaşe glasuri de femei.

Kyenzi curmă pauza cu o altă întrebare:

— Domnule căpitan, e-adevărat că-n al zecelea detaşament al armatei de la Kwantung, la exerciţiile de lupte aeriene, fiecare mitralieră este dotată şi cu un cartuş de război?

— Cu foarte puţin timp în urmă, chiar aşa se proceda, însă, de când au pierdut trei avioane, comandantul de armată a fost nevoit, cu strângere de inimă, să interzică acest excelent mod de instruire. Alea lupte! Întocmai ca la război! Nimeni n-a vrut să-şi expună ampenajul în faţa partenerului de luptă. Probabilitatea de-a fi doborât nu era mare, însă îi disciplina pe piloţi.

Kyenzi Takasi turnă în pocale rămăşiţa de votcă „Smirnov”.

— Să bem votcă rusească pentru Siberia japoneză. Trebuie s-o cucerim, pentru imperiu!

— Banzai! strigară Yasuziro şi Hoiuro.

— Pentru noua Tsushima! Pentru un nou Port-Arthur!

Morimoto îşi puse deoparte cupa, fără să guste. Îşi încruntă sprâncenele dese. Nu mai rămăsese nici urmă din veselia de mai înainte. Îşi dăduse seama că venise vremea să le spună adevărul păsăruicilor ăstora, cărora abia le ieşiseră tuleiele, ba se mai închipuiau şi vulturi, întrucât îngâmfarea şi subaprecierea inamicului au dus totdeauna la rezultate triste.

— Văd că va trebui să vă povestesc ceva, despre care astăzi n-aş fi vrut să pomenesc... Ascultându-vă, mie, în calitate de comandant, îmi place că năzuiţi spre acte eroice în numele imperiului. Dar n-aveţi impresia, oare, că speraţi să-i învingeţi prea lesne pe ruşi?...Când eram mai tânăr, gândeam ca şi voi. Şi nu numai eu, de unul singur. Ne avântam în luptă demenţial, ca nişte cocoşi bătăuşi, nedorind deloc să ţinem seama de inamic. În China şi-n Manciuria, am scăpat basma curată. Izbutind obţinerea unor succese importante, ne imaginam că şi mai departe lucrurile vor evolua tot aşa. Eram gata, fără să privim înapoi, să năvălim prin Mongolia, chiar până-n Urali. „Vom dărui Siberia divinului nostru mikado!” Iar după aceea a urmat dezmeticirea... În vara lui treizeci şi nouă, am survolat Manciuria îndreptându-ne spre dracu mai ştie ce fundătură. Pustiu. Un orăşel urât, Halun-Arşan. Legat de restul lumii printr-un fir de cale ferată. Detaşamentul nostru a fost aruncat în luptele din august, peste râul Halhin-Gol. La început ne-a mers. Ruşii zburau pe avioane de vânătoare învechite, I-15. Ale noastre, Y-97, le depăşeau, şi ca viteză şi-n privinţa armamentului de bord. Mi-a rămas întipărită în minte o luptă... Douăzeci de avioane Y-97 porniseră la asaltarea trupelor terestre. Ne-au atacat zece aparate I-15.

Am eschivat, luând lateral înălţime, şi-apoi ne-am năpustit asupra lor, de deasupra. Superioritatea era de partea noastră, şi calitativ şi cantitativ. Le-am doborât toate cele zece avioane de vânătoare, dar am pierdut şi noi şapte. Adversarii s-au bătut eroic. Ştiau că vor muri, dar nici unul n-a părăsit câmpul de luptă, cu toate că era limpede, de la început, că pierduseră bătălia. Atacul nostru, de la mică înălţime, asupra trupelor ruseşti n-a mai continuat...

Iar mai târziu, Stalin a expediat la Halhin-Gol cele mai noi avioane, I-153 şi I-16, dotate cu tunuri. Şi zburau pe ele piloţii întorşi din Spania. În aer se dezlănţui un autentic infern. Fiece zi, fiecare zbor majorau pierderile noastre. Pe douăzeci şi opt august, sub ochii mei, mi-a pierit fratele mai mare, adânc respectatul Shoziro Morimoto. Şi era un pilot neînfricat, cu mare experienţă. A doua zi, după înmormântare, am decolat cu gândul să-i răzbun moartea. În zborul acesta m-am întâlnit c-un drac de rus, şi era cât pe ce să-l urmez pe Shoziro. Nu ştiu care din aşii lor pilota avionul de vânătoare, Griţeveţ sau Kravcenko, dar îşi conducea excelent aparatul. Morimoto tăcu niţel, de parcă ar fi avut dificultăţi cu numele acelea, greu de pronunţat. Îmi mânam Y-ul meu 97 în aşa chip, de-am crezut că se fărâmă în bucăţi şi-mi dă sângele pe nas, însă n-am izbutit să mă degajez de inamicul pe care-l aveam în coadă. Cicatricele de pe faţă, despre care a întrebat Yasuziro, le am din lupta aceea. Avionul a luat foc, l-am abandonat şi-am deschis paraşuta. Rusul a redus viteza şi-a trecut la vreo câţiva metri de mine. Iar eu, plin de arsuri, însângerat, atârnam de zdreanţa de mătase între cer şi pământ. Pe rus nu-l costa nimic să mă secere din câteva rafale de mitralieră, sau să-mi taie suspantele paraşutei cu aripa. Însă n-a procedat aşa, şi de-aceea sunt acuma cu voi şi beau coniac. Morimoto iarăşi tăcu, privind la fumul ţigării. Dracu să-i înţeleagă!

Când sunt fioroşi în luptă, ca nişte tigri, când se dovedesc

generoşi faţă de cel doborât. Nu seamănă deloc cu noi. Dar sunt un popor puternic şi viteaz, iar Siberia lor, unde-şi au sălaşul, nu poate fi cuprinsă cu ochiul, este de nestrăbătut şi înfiorător de geroasă.

— În o mie nouă sute douăzeci, taică-meu şi-a lăsat acolo un picior şi nici nu mai vrea să audă de Siberia, îşi spuse şi el părerea, destul de lucid, Hoiuro, care era beat tun. Morimoto îl aprobă:

— Nici eu n-aş mai dori să mă întâlnesc în luptă cu ei. Sunt destule alte popoare care pot fi supuse pentru a ne înzestra imperiul cu suprafeţe întinse. Ruşii!? Dacă aş fi un mare strateg, i-aş lăsa în pace. Cu toată Siberia şi urşii lor albi.

Yasuziro îl asculta neliniştit pe comandant. Oare Morimoto să fi rostit cuvintele de mai sus? Tocmai el, care era de neînvins la lupte şi în zboruri! Să fie, oare, prea beat şi să nu-şi dea seama ce vorbeşte? Sau glumeşte, punându-i la încercare? Însă Morimoto, în mod vizibil, era mai treaz decât toţi cei care se aflau la masă, iar glasul său răsuna egal şi grav. Hoiuro porni să răcnească deplasat, dar poate la vreme:

— Banzai, pentru divinul nostru mikado!

De data asta au zvântat pocalele, fără întârziere.

— La o parte cu gândurile astea întunecate! declară Morimoto, lovind cu muchea palmei în masă, doar cu jumătate din putere.

Vesela zornăi tânguitor. Din pricina loviturii, lacul mesei se acoperi de plesnituri. Căpitan-locotenentul îl strigă pe ospătar şi-i şopti ceva la ureche. După câteva minute, la măsuţa lor apărură nişte „dame încântătoare”, invitate la cererea clienţilor.

Capitolul II

1.

Treptat, Yasuziro şi prietenii săi au început să fie consideraţi în cadrul detaşamentului Yokosuka ca fiind de-ai acestuia. Yasuziro se pomeni poreclit Toranoko — Tigruleţul, ceea ce-l măgulea. Tinerii piloţi duceau aceeaşi viaţă ca şi cei din jurul lor, şi care, încă din anii copilăriei, călindu-şi spiritul şi trupul, se pregăteau pentru destinul de militar. Reprezentanţii acestei obşti izolate cultivau aversiunea faţă de muncă, numai sportul şi îndeletnicirile ostăşeşti fiind considerate ocupaţii demne de respect. Tratatul samurailor, „Sagass” („Tăinuit în frunziş”), le servea piloţilor din Yokosuka drept cod de principii şi etalon al moralităţii. Iar temelia temeliilor — devotamentul neprecupeţit faţă de suveran. Astfel, mai înainte de orice, împăratul şi comandanţii direcţi. Dezvăluirea oricăror simţăminte se considera nedemnă de-un ostaş-samurai, şi suprema sa laudă era: „Chipul să nu dea la iveală nici urmă de bucurie, nici urmă de mânie”.

Piloţii detaşamentului sfidau moartea. Erau astfel educaţi, încât oricând să fie decişi să se jertfească pentru împărat. De nu erau învingători, îşi făceau seppuku![1]

Soldele ofiţerilor abia ajungeau pentru câteva vizite la cârciumioare şi la căsuţele gheişelor. În restul timpului, trăiau. Înglodaţi în datorii, nedându-se în lături de-a împrumuta bani de la profund dispreţuiţii neguţători şi cămătari.

Cele dintâi ideograme citite de Yasuziro în anii de şcoală erau conţinute în fraza „Slavă Domnului că sunt japonez!”. Considerându-se un adevărat japonez, niciodată nu se

---

[1] Sinucidere prin spintecarea abdomenului. Mai cunoscută sub denumirea de harachiri.

gândea la prăpastia ce despărţea casta sa de samurai de restul poporului japonez, atât de sârguincios şi talentat.

Prin câte orori şi zguduiri sufleteşti, pe lângă câte morţi va trece Yasuziro, mai înainte ca ochii lui să înceapă a privi altfel viaţa!

Dar asta se va întâmpla mai târziu.

Deocamdată, însă, piloţii detaşamentului trecură la asimilarea conducerii avioanelor Mitsubishi, torpiloare de punte, abia primite de la uzină şi mirosind a lac. Pentru aceasta, li se acordaseră termene minime. Erau siliţi să zboare mult, aproape în fiece zi. Piloţii nu aveau permisiunea să depăşească limitele bazei aeriene. În puţinele minute libere, prietenii îşi aminteau de vizita lor la „Zinryei" şi glumeau pe seama lui Hoiuro Osada.

— Ei, Hoiuro-san, şi cum ţi-a plăcut votca rusească? începea. Kyenzi Takasi.

— După mine, nu-i puţin cam tare? intra în joc Yasuziro.

— N-am izbutit nici să-mi dezleg şireturile de la indispensabili, recunoştea Hoiuro.

Şi tustrei râdeau în hohote.

Lucrurile se petrecuseră astfel: Hoiuro, fiind cu cheful în nas, invitase o „încântătoare damă" de la „Zinryei". Ajungând cu bine până în cameră, cu greu reuşise să se suie în pat şi, abia atingând perna cu capul, se şi cufundase într-un somn adânc. Dama, plictisindu-se până la revărsatul zorilor, plecase, fără să mai aştepte trezirea lui Hoiuro. Dar, în conformitate cu nota ce-i fusese prezentată, plătise nu numai prima oră de dragoste ci şi toate sferturile de ceas care urmaseră.

— Nu-i nimic — zâmbea Hoiuro, mijindu-şi ochii, care şi-aşa erau destul de înguşti, data viitoare am să recuperez totul. Numai să ni se aprobe încă o permisie.

Yasuziro zbura mult şi cu dragă inimă. Prietenii săi nu se lăsau nici ei mai prejos, ocupându-se de-problemele

zborurilor în spiritul unei rivalităţi cu grijă ascunse. Zilele treceau la iuţeală, pline de vuietul motoarelor de avion şi de bubuitul bombelor pe poligonul de instrucţie.

La începutul lui martie 1941, piloţii care învăţaseră să conducă aparatele Mitsubishi-97, au fost detaşaţi, în frunte cu Morimoto, la grupul de aviaţie amplasat pe bordul portavionului „Akagi”.

2.

Portavionul, pe care mai înainte fuseseră nevoiţi să-l vadă doar de la distanţă, întrecea prin dimensiunile sale toate aşteptările lor. Chiar şi impasibilul Morimoto fluierase de uimire, atunci când vedeta lor abordase scara de bord, care urca întocmai ca o scară de incendiu spre acoperişul unui bloc.

— Să nu ne grăbim — îl oprise căpitan-locotenentul Morimoto pe Hoiuro Osada, în timp ce acesta se pregătea să se avânte primul pe scară. Să vedem cum procedează aborigenii. Nu-mi place să fiu victima unor şugubeţi, iar aici, ia te uită, câţi s-au mai adunat!

Morimoto arătă în sus, printr-un semn cu capul. Zeci de marinari se uitau la ei de pe punte, gata să se distreze pe seama lipsei de experienţă a bobocilor. De data asta însă, nimeni nu le oferi vreun prilej de amuzament. Flăcăii, antrenaţi şi muşchiuloşi, dovedind aproape aceeaşi abilitate pe care ar fi demonstrat-o nişte marinari încercaţi, urcară pe puntea trasată cu dungi albe, ce amintea un tronson zdravăn dintr-o autostradă largă, sau un teren de fotbal dublu. De-a lungul marginii din dreapta a punţii, ca nişte pagode din oţel, se îngrămădeau suprastructura, coşurile navei şi catargele ajurate, împletite cu cablurile antenei radio — toate cele de aici chemându-se „insulă”.

După ce s-au prezentat înaintea comandantului grupului de aviaţie „Akagi”, căpitanul de rangul trei Fuchida, piloţii

au fost cazaţi în cabine învecinate, confortabile şi spaţioase, ca nişte camere de hotel de clasa întâi.

La sfârşitul lui aprilie, „Akagi” ieşi în croazieră de instrucţie. Piloţii grupului de aviaţie ambarcată începură zborurile de antrenament. Morimoto fu unul dintre primii ce decolă de pe portavion, cu un Y-97. Peste o săptămână, porniră şi bobocii să se înalţe în văzduh.

Yasuziro, trezit din zorii zilei, îşi mijea ochii din pricina aerului proaspăt stârnit de marşul rapid al navei. Observa, plin de curiozitate, cum elevatorul scotea greoaiele aparate din subsolul adânc al portavionului către puntea de decolare.

Timpul era favorabil zborurilor. Dimineaţa care se năştea făgăduia să fie senină. La ordinul lui Morimoto, numit comandant al detaşamentului de avioane torpiloare, piloţii îşi ocupară locurile din carlinga aparatelor ce se găseau pe dispozitivele de catapultare. Yasuziro îşi aminti de cuvintele instructajului pe care-l efectuase Morimoto cu ei în ajun: „Decolarea catapultată e niţel mai complicată decât cea normală, dar o să vă descurcaţi uşor cu ea. Însă, iată, apuntarea pe portavion — ăsta-i număr de circ. Consideraţi-o cu atenţie maximă. Mai ales în privinţa calculului. Nu goniţi excesiv în zborul planat, dar nici să nu pierdeţi din viteză. A te prăbuşi lipsit de vlagă până la începutul punţii — asta-i cea mai sigură metodă de-a nimeri dincolo de pupă, cu toate consecinţele ce decurg de-aici”.

„Akagi” se desfăşură împotriva vântului şi, dezvoltând viteza maximă, trecu la lansarea avioanelor în aer.

Primul zbură Hoiuro Osada.

Motoarele începură să vâjâie la puterea deplină. Zvâcnetul catapultei aruncă aparatul în văzduh. Balansând uşor din aripi, Y-97 trecu la luarea de înălţime. Hoiuro se descurcase satisfăcător în privinţa decolării. După ce efectuă trei tururi deasupra portavionului „Akagi”, porni să intre pe direcţia de apuntare. Yasuziro şi Kyenzi, şezând în carlingă,

urmăreau cu atenţie planarea aparatului camaradului lor. Se apropia momentul de cea mai mare răspundere a zborului — apuntarea pe instabilul portavion.

Hoiuro calculase totul din timpul zborului. Aparatul coborî ceva mai sus faţă de glisada calculată şi Y-97 fu trecut într-un al doilea tur. Angajarea următoare reuşi — avionul torpilor apuntă la punctul stabilit, dar se produse o defecţiune oarecare la dispozitivele de frânare. Trecând în goană prin toate aerofinişudle, care-şi ţineau întinse corzile de-a curmezişul punţii, avionul nu reuşi să-şi prindă de vreuna din ele cârligul de apuntare. Încercând să oprească aparatul, Hoiuri apăsă pe frâne până la refuz. Fumul ţâşni din saboţii care ardeau, însă puntea se termina catastrofic. Pilotul băgă gaz, pentru a intra din nou în decolare. Avionul ce-şi pierduse viteza urlă sălbatic şi, săltându-se uşor peste bordura punţii, se prăbuşi greoi în apă. Iar etrava portavionului trecu pe deasupra locului prăbuşirii eu viteza unui tren expres.

Probabil că Hoiuro şi echipajul său au fost ucişi în clipa loviturii de berbec, dar este posibil să se fi scufundat, pur şi simplu, în adâncul oceanului, împreună cu sfărâmăturile aparatului, neizbutind să se elibereze din centurile de siguranţă. Oceanul şi-a primit ofranda. În dâra lăsată de siajul portavionului nu rămăseseră nici măcar resturile aparatului pierit.

Rămâneţi cu bine, prieteni! Cel mai vârstnic dintre voi avea douăzeci şi unu de ani…

Evenimentul se petrecuse atât de rapid şi de cutremurător, încât nu se putea înscrie deloc în conştiinţa lui Yasuziro. Nu mai era în stare să rămână în carlingă. Deschise cupola şi coborî pe punte.

Fulgerătoarea dispariţie a echipajului nu opri zborurile. După verificarea dispozitivelor de frânare, comandantul grupului de aviaţie „Akagi”, Fuchida, ordonă continuarea

exerciţiilor.

Morimoto îl găsi pe Yasuziro Hattori la fumoar, unde pilotul îşi termina cu lăcomie cea de-a doua ţigară, încercând să uite scena prăbuşirii peste bord a avionului Mitsubishi în care se găsea Hoiuro Osada, scenă ce-l impresionase profund. Pe chipul de nepătruns al lui Morimoto nu se observa nici urmă de tulburare, ca şi cum nici n-ar fi văzut catastrofa. Comandantul detaşamentului îşi deschise ţăcănind tabachera şi, aprinzându-şi o ţigară, rosti pe un ton banal, de parcă l-ar fi invitat la o plimbare pe puntea de decolare:

— Yasuziro, acum ai să zbori dumneata!

Hattori tresări şi se îndepărtă brusc de Morimoto, ca şi cum acesta ar fi fost un călău. Însă numaidecât se corectă.

— Bine, syensei[1], răspunse el, făcând o plecăciune, ascunzându-şi starea de zăpăceală. Glasul îi tremura uşor, ceea ce, pesemne, nu putea fi tăinuit îndrumătorului atât de perspicace. Stingându-şi ţigara, pe care încă n-o terminase, Yasuziro îşi aprinse imediat alta. Voia să amâne cât de cât timpul când trebuia să se aşeze în carlingă.

— Toranoko, fii atent! N-are rost să te agiţi în van şi să te laşi pradă gândurilor negre. Totul va fi perfect. Cred în dumneata. Bătându-l încetişor pe umăr, Morimoto porni să râdă, înveselit.

„Este posibil ca-n sufletul lui să nu existe urmă de compătimire faţă de soarta subalternilor care au pierit!? se miră Yasuziro. Poate va râde, la fel, şi-atunci când nu ne vom mai întoarce nici noi din zbor.”

Călcând anevoie pe treptele scării, picioarele nesupunându-i-se, Yasuziro urcă pe puntea de zbor. Marinarii forfoteau preocupaţi pe lângă avionul lui, instalat pe catapultă. Navigatorul şi mitraliorul îşi şi ocupaseră

---

[1] În japoneză: născut mai înainte, învăţător; comportare cuviincioasă faţă de vârstnici.

locurile în carlingă.

— Avionul cinci, urgentaţi decolarea! se ordonă de pe „insulă”, prin difuzor.

Strângând din dinţi, Yasuziro urcă în carlingă. „Ar fi fost bine dacă beam o cupă de sake”, se gândi el, lingându-şi buzele uscate.

Pregătindu-se să pornească motorul, Yasuziro privi în jur. Nemărginitul ocean, care îi înghiţise pe Hoiuro şi echipajul său, strălucea liniştit, cu pete de lumină. Nimic din preajmă nu amintea de catastrofa de azi. De parcă niciodată n-ar fi existat pe lume Hoiuro şi coechipierii lui. Trei băieţi tineri plecaseră din viaţă neobservaţi. „Tot aşa, viaţa îşi va vedea mai departe de drumul ei, când nici noi nu vom mai fi!”, cugeta Yasuziro, pornind motorul din stânga.

Peste o clipă, rutina şi lipsa de timp îl îndepărtară de la gândurile sale întunecate. Iată, totul e gata. „Decolare!” Operatorul catapultei deschise robinetul. Aburul, năvălind în cilindrul căruciorului catapultei, propulsă avionul fixat. Antrenat de energia aburului comprimat şi a turaţiei în plin a motoarelor, aparatul ţâşni pe ghidaj. Yasuziro reuşi doar să simtă o smucitură bruscă, după care forţa acceleraţiei îl apăsă în scaun. Însă fenomenul dăinui numai trei, patru secunde. Apoi suprasarcina dispăru, şi îşi dădu seama că aparatul se află în aer.

Mai zăbovind încă vreo câteva secunde, până căpătă viteză, trase manşa cu volan spre sine. Avionul, docil, porni în sus. La trei sute de metri, Yasuziro îşi veni complet în fire şi se calmă. Acum se afla în condiţii de lucru normale, ce nu-i îngăduiau emoţii secundare. Navigatorul avionului, plutonierul Suzuki, se îmbărbătase şi el.

— Totu-i în perfectă ordine, comandante! strigă el, arătându-şi degetul mare, după care se cufundă în studierea, hărţii, pentru a se ocupa de calculele de navigaţie.

Executând câteva tururi deasupra navei „Akagi”, care

brăzda apa azurie a oceanului, Yasuziro se pregăti de coborâre, scoţând trenul de aterizare şi flapsurile, şi, deodată, simţi din nou un puseu de nelinişte şi nesiguranţă. Iar puntea trasată cu linii i se păru, de sus, prea scurtă şi prea îngustă. Din pricina încordării în exces, fruntea şi spinarea i se acoperiră de-o sudoare rece. Îşi ridică niţel ochelarii de zbor de pe ochi şi înlătură cu mâneca vestonului transpiraţia ce-i îmbrobonase faţa. „Acuma nu-i permis să greşeşti!” îşi porunci Yasuziro şi trecu avionul în coborâre.

Zburând planat eu gazul redus, pilotul conduse aparatul spre capătul punţii de zbor şi, imediat ce în câmpul său vizual, în locul apei clocotitoare, învârtejită de arborele elicei portavionului, licăriră tăbliile învelişului punţii, suprimă gazul şi apuntă pe trei puncte. De data asta, aerofinişurile funcţionară în mod impecabil. Cârligul de frânare al avionului Mitsubishi 97, prinzându-se de corzi, porni să le desfăşoare de pe tamburi. Uriaşa forţă de fricţiune încetini, deodată, viteza de rulare. Yasuziro şi navigatorul, desprinzându-se de pe scaune, atârnară în centurile de siguranţă.

Marinarii, care sosiseră în fugă, înconjurară aparatul ce se oprise şi, eliberându-l din corzile de frânare, îl traseră la o parte, pregătind puntea de decolare pentru avionul care urma să apunteze.

Devastat de atâta tensiune nervoasă, Yasuziro îşi dădu jos, încet, casca. Apoi, fără a-l aştepta pe navigator, care mai zăbovea în carlingă, se îndreptă spre sala duşurilor.

3.

La câteva zile după moartea lui Hoiuro Osada, Yasuziro juca şah cu Morimoto, comandantul său. Salonul ofiţerilor era aproape pustiu. În colţul opus şedeau trei ofiţeri şi discutau în şoaptă ceva. O şuviţă de fum de ţigară plutea în bătaia razelor soarelui.

— Morimoto-san, spuse Yasuziro, dumneavoastră aţi şi executat mai multe zboruri de pe portavion. Spuneţi-mi, vă rog, când va dispărea senzaţia aceea, dezgustătoare, de nesiguranţă înainte de apuntare? Am impresia că apuntarea e culmea măiestriei în materie de pilotaj.

Morimoto nu-i răspunse imediat. Căzând pe gânduri, privi îndelung eşichierul, făcu mişcarea cuvenită şi abia după aceea porni să vorbească:

— Ştii, Toranoko, mi-e greu să-ţi răspund la întrebare. Deoarece durata de asimilare a apuntărilor pe portavion depinde de multe. Aici, contează mult experienţa practicii de zbor, precum şi echilibrul psihic. Moartea lui Hoiuro a lăsat urme evidente în sufletul tău. Te sfătuiesc să suferi mai puţin, locotenente! Iar, în ce priveşte culmea măiestriei de zbor... Yasuziro-san greşeşti. Există lucruri mult mai complicate decât apuntarea pe „Akagi”. Şi cred că-n curând vă veţi convinge cu toţii de asta.

Cuvintele rostite de Morimoto se dovediră a fi fost profetice.

În iunie, când „Akagi” trecea prin apropierea insulelor Marshall, Yasuziro şi Kyenzi Takasi începură să zboare de pe portavion în întunericul de cerneală al nopţilor tropicale fără lună. Cât vor trăi, nu vor uita aceste zboruri pe care le numeau între ei „supliciu sideral”.

Reflectarea astrelor, pe suprafaţa calmă a oceanului, lumină, de jos, tot atât de viu, ca şi lucirea celor reale, de pe bolta cerului.

Înconjuraţi de pretutindeni de puzderia stelelor, piloţii pierdeau orice reprezentare a noţiunilor de „sus” şi „jos”, a limitei unde se isprăveşte cerul negru şi unde începe apa întunecată. Uneori, aveau impresia că avionul porneşte să se încline sau să zboare cu roţile în sus, şi atunci erau siliţi să-şi muşte buzele până la sânge, pentru a scăpa de iluzie, încrezându-se numai în aparatura de bord.

Senzaţiile false dispăreau numai când în câmpul lor vizual se ivea puntea portavionului, împresurată de lumini în diverse culori, invadată de strălucirea albastru-deschis a proiectoarelor de apuntare.

Într-adevăr, poate că asta reprezenta acea culme a măiestriei de zbor pe care nu oricine era în stare să o realizeze. Din asemenea zboruri nu toţi se întorceau. Câteodată, pierdeau chiar piloţi experimentaţi, care zburau nu numai de un singur an peste abisurile oceanului. În grupul de aviaţie al portavionului, întocmai ca într-o haită prădalnică de jivine sălbatice, acţionau legile necruţătoare ale selecţiei naturale. Aici, supravieţuiau doar cei puternici, cei mai capabili.

4.

În pofida uriaşelor dimensiuni ale portavionului „Akagi, universul oamenilor ce-l populau era îngust şi izolat, în zilele când nu se efectuau zboruri, acesta se rezuma la cadranul triunghiului ale cărui vârfuri erau cabina, puntea şi salonul ofiţerilor. Peste puţin timp, lui Yasuziro nu-i mai fu drag sălaşul său — chiţimia aceea individuală, lipsită de confortul de acasă. De fapt, era o cameră plăcută de regim celular. Puntea servea ca loc de plimbare. În perioada de navigaţie, Yasuziro reuşise să-i înveţe, la faţa locului, toate încheieturile sudate şi niturile. Şi, în sfârşit, salonul ofiţerilor, care era destinat odihnei şi servirii meselor.

Disciplina maritimă îi stăpânea zdravăn pe toţi, înlăuntrul spaţiului de viaţă stabilit. Chiar când executau un zbor şi se îndepărtau de limitele vizibilităţii portavionului, nici atunci piloţii nu se puteau elibera de caracterul închis al existenţei lor. De „Akagi” continua să-i ţină prinşi firul invizibil al legăturilor radio şi conştiinţa faptului că Mitsubishi-97 nu era capabil să supravieţuiască prea mult timp în afara navei portavion şi că, pur şi simplu, aveau să se prăbuşească şi să

se înece, înghiţind apa sărată a oceanului.

Yasuziro şi Kyenzi erau deprimaţi de monotonia mediului ambiant, întrucât de vreo câteva luni nu mai văzuseră un vişin, o crizantemă, şi nici frunzele arţarului aprinse de toamnă în culori purpurii, despre care scria atât de minunat poetul Siko:

„Ah, frunze de arţar!
Voi dogoriţi aripile
Păsărilor ce trec în zbor.”

Serile, când vipia de peste zi se preschimba în răcoare, piloţii îşi abandonau cabinele-chilii şi urcau pe punte. De aici, li se deschidea în faţă imensitatea de necuprins a oceanului veşnic şi priveliştea de basm a răsăritului lunii.

„Mulţumim ţie, astru al nopţii, care aduci bucurie şi odihnă sufletelor noastre!”

În această seară, mulţi marinari ieşiţi din cart urcaseră pe punte, să respire puţin aer curat şi să se desfete cu licărul miriadelor de stele. Freamătul valurilor liniştite picura argint, iar cărăruia lunii se pierdea undeva, în nemărginirea oceanului.

Lângă Yasuziro şi Kyenzi se ivi, pe neobservate, silueta lui Morimoto. Pesemne că lumina de vrajă a lunii pătrunsese şi în sufletul „Samuraiului de Fier”, trezind în dânsul simţăminte gingaşe.

Cu intonaţii blajine, ce nu semănau deloc cu vorbirea lui obişnuită şi răspicată, le recită celebrul haiku al lui Yssi, pe care îl parafrază într-o modalitate marinărească:

„Iată c-a ieşit luna la vedere
Şi cel mai mărunt plescăit de val
E poftit la sărbătoare.”

Şi-abia tăcu Morimoto, că Yasuziro îi răspunse cu trei versuri din Ransyetsu:

„Lumina acestei luni strălucitoare
A golit marea, dealurile şi câmpiile,
Precum creştetul unui monah”.

— Unde sunt ele, câmpiile şi dealurile astea!? oftă Kyenzi.

Din când în când, Kyenzi începea să aibă impresia că tot universul era inundat de un potop şi numai „Akagi” al lor mai plutea pe valurile oceanului, întocmai ca arca lui Noe. Iar Yasuziro, nu se ştie de ce, îşi aminti de un caz întâmplat în urmă cu un an, faţă de care, atunci, fiind încă aspirant de marină, avusese o atitudine de totală indiferenţă.

În vara lui 1940, la Tokyo sosise trimisul lui Hitler, doctorul Herffer, având împuterniciri speciale.

Întâmpinarea acestuia decursese cu mare pompă. Pretutindeni fluturau flamuri albe cu cercuri roşii — drapelul de stat japonez, şi flamuri roşii cu zvastici negre în cercuri albe — drapelul celui de-al III-lea Reich.

Doctorul Herffer era un bărbat voinic şi avea o statură ce contrasta puternic pe fondul scundacilor reprezentanţi ai corpului diplomatic japonez.

Herffer era obosit de drum. Disciplina severă pe care o respectase cu punctualitate o viaţă întreagă se dusese dracului din pricina frecventelor schimbări de fusuri orare. Fusese nevoit să străbată jumătate din Europa şi toată Asia, de la apus la răsărit. De altfel, dacă ar fi fost altcineva în locul lui — vreun diplomat de şcoală veche — ar fi fost nevoie să fie coborât din tren ţinut de subţiori. Însă Herffer se păstrase chipeş, fără să-i pese de nimic, aşa cum se şi cuvenea din partea unui autentic arian.

„Voiajorul” berlinez zâmbea cu gura până la urechi,

pozând înaintea fotoreporterilor. Întâlnirea sa cu diplomaţii de la ambasada germană a fost extrem de călduroasă: pe ambasadorul Otto şi pe celebrul ziarist doctor Sorge îi omorâse cu îmbrăţişările.

Buzele lui Herffer surâdeau, rosteau cuvinte glumeţe, potrivite unei asemenea întâlniri, dar ochii săi apropiaţi priveau încordaţi de atenţie: din partea asiaticilor ce-l înconjurau se putea aştepta la orice, chiar şi la un atentat. Iar acum, viaţa lui Herffer aparţinea marii Germanii. Fuhrerul îi încredinţase o misiune extrem de importantă — să înhame Japonia la carul pactului militar, la care se şi aflau prinse Germania şi Italia.

Fuhrerul îl cunoştea bine pe favoritul lui Ribbentrop, necioplitul de Herffer, şi era convins că, dacă o va cere situaţia, acesta nu se va jena să-l înhaţe de gât până şi pe însuşi primul-ministru al Japoniei, prinţul Konoye, pentru a-i dicta condiţiile nemţeşti ale pactului.

Prinţul Konoye, cate lansase programul pentru crearea „Marii sfere a Asiei de est de prosperitate reciprocă”, ţintea fireşte asupra Indochinei, Indiei, Indoneziei şi a ţărilor din Mările Sudului.

Herffer era obligat însă ca, prin orice mijloace, recurgând chiar şi la şantaj, ameninţări şi promisiuni generoase, să determine Japonia în direcţia unei orientări agresive spre nord-vest. Principala ţintă a expansiunii japoneze trebuia să fie reprezentată de Rusia Sovietică, şi nu de ţările din sud.

În ciuda dorinţei Berlinului, şi cu toată energia furioasă demonstrată de Herffer, misiunea lui se prelungi luni de-a rândul. Prinţul Konoye se dovedi a fi un om de neînduplecat. Mai mult de-atât, primul-ministru japonez era dotat cu o bună memorie. Nu uitase în câte rânduri îi minţise Hitler pe prietenii săi cu feţe galbene, atunci când interesele Germaniei se loveau de interesele Ţării Soarelui Răsare. China era întotdeauna mărul discordiei între imperiu şi

Reich. Multe „de ce” i-ar fi putut adresa prinţul Konoye trimisului lui Hitler.

De ce Germania îi furnizează armament lui Cian Kai-Şi?

De ce sute de instructori germani îi instruiesc pe soldaţii gomindanului, care luptă cu armata japoneză?

De ce Hitler, în momentul înfrângerii armatei imperiale, la Halhin-Gol, nu i-a acordat nici un ajutor, măcar simbolic, ba, dimpotrivă, a încheiat cu Moscova un pact de neagresiune?

Ce pretindea din partea Japoniei cancelarul Reichului, acest domn dezechilibrat, cu meşă pe frunte şi mustăcioară ciudată? Să se lase atrasă într-un război cu Rusia, pentru a asigura Germaniei dominaţia mondială?... Dar rănile primite la Halhin-Gol mai sângerau încă. Japonia pierduse acolo, în răstimp de trei luni de lupte, 660 de avioane, 200 piese de artilerie şi cincizeci de mii de soldaţi, în vreme ce pierderile sovieto-mongole reprezentau circa zece mii de oameni.

Sintetizând experienţa dobândită în luptele de la Hasan şi Halhin-Gol, Marele Stat Major al Trupelor de Uscat japoneze ajunsese la concluzii triste:

— artileria şi trupele blindate de tancuri, care reprezentau baza forţei de şoc a trupelor de uscat ruseşti, depăşeau cu mult trupele blindate de tancuri ale armatei japoneze, ca forţă de foc şi dotare tehnică;

— Armata Roşie se eliberase de încetineala caracteristică armatei ţariste — era capabilă să-şi modifice, de la o luptă la alta, tactica operaţiilor;

— trupele sovietice s-au dovedit mai dârze decât se presupusese, şi cu o mai mare capacitate de manevrabilitate; izbutiseră să-şi concentreze tehnica de luptă şi rezervele necesare la o distanţă de 600 km de cea mai apropiată cale ferată.

Prinţul Konoye cunoştea prea bine aceste concluzii...

Războiul din China trăgea targa pe uscat. Îşi puteau

îngădui o nouă campanie, mai înainte de a o termina pe aceasta? Armata Roşie nu era o adunătură de gomindanişti! Dacă japonezii au fost siliţi să se retragă din Zabaikalia şi Primorie, în anul 1922, când împotriva lor luptau ostaşi ai Armatei Roşii prost înarmaţi, şi partizani, cu tunuri de lemn fabricate prin mijloace proprii, atunci ce va fi acum, când Armata Specială din Extremul Orient, decorată cu ordinul „Steagul Roşu”, era dotată cu un număr suficient de tancuri, piese de artilerie şi avioane? Nu cumva se gândeşte domnul Hitler că, slăbind Japonia printr-un război cu Rusia, îşi va putea acapara din nou coloniile avute în Oceanul Pacific, care aparţinuseră Germaniei, până în anul 1914, şi odată cu ele şi China?

Toate aceste probleme şi altele similare îl preocupaseră pe premierul Konoye în timpul desfăşurării convorbirilor japono-germane. Totuşi, la sfârşitul lui septembrie 1940, tratativele s-au încheiat. Prinţul Konoye a fost obligat să ratifice pactul tripartit, al alianţei militare. Japonia recunoştea Germaniei şi Italiei dreptul la crearea unei „noi ordini” în Europa, rezervându-şi dreptul de a acţiona în privinţa „sferei de prosperitate reciprocă” din imensul spaţiu al Asiei de est.

Dar, la câteva zile după încheierea pactului tripartit, Hitler fu cuprins de-o criză de turbare, când a aflat despre trădarea aliatului său din Extremul Orient. Nici nu apucase să se usuce tuşul iscăliturii premierului japonez de sub pactul tripartit şi Konoye expediase deja la Moscova o misiune cu propunerea de a se încheia un pact de neagresiune.

Doctorul Herffer nu corespunsese speranţelor. Japonia se îndrepta într-o direcţie de neînţeles, în nici un caz spre nord-vest.

Lăsându-se legănat de expresul transsiberian, doctorul Herffer visa laurii care-l aşteptau la Berlin. Habar nu avea că

steaua lui apusese şi că numai distanţele ruseşti infinite îl mai apărau de mânia Führerului.

În timp ce la Moscova se purtau tratative în privinţa ratificării pactului sovieto-japonez, imperiul se pregătea de război în Oceanul Pacific. Simultan, însă, obiectivul central al preocupărilor Marelui Stat Major al Trupelor de Uscat japoneze era şi sporirea forţelor armatei din Kwantung, de-un milion de oameni, dislocată la graniţele Uniunii Sovietice. Prinţul Konoye, orientând expansiunea japoneză spre sud, îşi rotea totuşi privirea în direcţia nordului. Marele Stat Major al Armatei Imperiale lucra, cu succes, la elaborarea planului de purtare a unui război cu Rusia, sub denumirea codificată „Manevrele speciale ale armatei din Kwantung”.

5.

Într-o dimineaţă, Yasuziro fu trezit de calmul şi tăcerea de pe portavion. În perioada de navigaţie, se obişnuise într-atât cu zgomotul atenuat al turbinelor navei, cu vibraţiile corpului acesteia şi legănările ei uşoare, provocate de hula oceanului, în cât se dezvăţase să doarmă fără ele. Pilotul se îmbrăcă şi urcă pe punte.

„Akagi” se afla în rada unei insule necunoscute şi primea carburant de la un tanc petrolier tras alături. „Ce punct o fi şi ăsta, unde ne aflăm?” Yasuziro privi împrejur. Prin pâcla dinaintea ivirii zorilor, putu distinge siluetele difuze a patru portavioane.

Şuieră printre dinţi, exprimându-şi astfel gradul maxim de uimire. Pentru prima oară, locotenentul vedea o asemenea concentrare de portavioane.

Soarele, ce se ridicase topi pâcla şi navele deveniră vizibile de-a binelea. Marinarii cu experienţă recunoscură în portavioanele învecinate navale „Kaga” „Zukaku” şi ultimul tip de portavioane construite „Hiryu” şi „Soryu”. Spre sfârşitul celei de-a doua zile, în radă apărură oaspeţi noi,

portavioanele „Shokaku”, „Riuzyo” şi „Riuhyu”. Răspunsul la întrebarea ce-i interesa pe toţi, „De ce ne-au adunat aici?”, au avut posibilitatea să-l afle ceva mai târziu. Nici unul dintre piloţi nu reuşise să viziteze ţărmul misterioasei insule Sioku, lângă care se adunaseră toate forţele purtătoare de avioane ale flotei japoneze.

Insula arăta pustie şi nelocuită. Yasuziro nu avea de unde să ştie că populaţia autohtonă fusese evacuată şi pe insulă fusese creat un imens poligon. În laguna cu apă de mica adâncime se construiseră cheiuri false, unde rugineau corpurile unor nave scoase din dotare. Pe nişte platforme ce voiau să reprezinte aerodromuri, se înşiruiau în rânduri drepte machete de avioane, iar pantele dâmbului ce dădeau în lagună fuseseră presărate cu baterii de tunuri antiaeriene, lucrate din lemn şi ţevi metalice.

În apele ce scăldau insula Sioku, piloţii au rămas mai mult timp. Şi abia aici înţelese Yasuziro ce înseamnă pregătirea de luptă. În comparaţie cu ceea ce se petrecea acum, nici chiar „supliciul sideral” nu mai părea atât de îngrozitor.

De pe portavioanele ce manevrau în jurul insulei Sioku, la o distanţă de o sută — o sută cincizeci de mile, se înălţau zeci şi sute de avioane. Se adunau în stoluri imense şi executau lovituri concentrate asupra ţintelor-vas, aflate lângă dane, şi a obiectivelor dispuse pe ţărm. Acum, Yasuziro, Kyenzi Takasi şi alţi piloţi, care zburau pe Y-97, îşi însuşeau temeinic practica torpilării vaselor staţionate în bazinul portuar. Apa de mică adâncime din lagună nu permitea aruncarea torpilelor de la mari înălţimi, deoarece, străpungând până în străfunduri solul, rămâneau îngropate acolo. De aceea, modalitatea de torpilare trebuia să fie „la vârful catargului”, adică de la o altitudine egală cu înălţimea catargelor de pe vase. Pentru a se reduce cufundarea torpilelor, li se montaseră nişte stabilizatoare suplimentare

din lemn, ceea ce îngăduia să fie aruncate la o adâncime de şapte, opt metri.

Zi de zi, deasupra insulei Sioku persista vuietul sutelor de motoare de avion. Iar pământul se cutremura sub loviturile bombelor. Peste „construcţiile portuare” fumul se învolbura în trâmbe şi pământul zbura hăcuit. Bordurile ţintelor-vas răsunau de bărăbănitul loviturilor pe care le executau torpilele-oarbe, desprinzând bucăţi întregi de tablă ruginită. Din când în când, concertul acesta diabolic lăsa să se audă rafalele stridente ale tunurilor de bord şi ale mitralierelor aţintite asupra machetelor care completau „locul de staţionare a avioanelor”.

Totul era întocmai ca într-un autentic război. Chiar şi victime, de altminteri, nu puţine. Rar se întâmpla o zi fără accidente şi catastrofe.

6.

22 iunie a devenit, pentru Yasuziro, o zi memorabilă. De dimineaţă, s-a comunicat ordinul pe divizia portavioanelor. Locotenentul Yasuziro Hattori era numit comandant al unei patrule de avioane torpiloare al cărei şef murise în ajun, agăţându-se de catargul ţintei-vas, pe când se redresa din picaj la o înălţime prea mică.

După adunare, Morimoto îl chemă la el.

— Felicitări, locotenente, pentru avansarea în funcţie! Atât de repede, în mai puţin de-un an, nimeni n-a ajuns în fruntea unei formaţii de trei avioane torpiloare. Fii mândru şi demn de-această onoare. Morimoto surâse abia sesizabil. E timpul să-ţi schimbi indicativul. Începând de astăzi, nu mai eşti Toranoko, ci un adevărat Tora — Tigru.

— Mulţumesc, syensei — învăţătorule! Niciodată n-am să mă pot achita faţă de dumneavoastră, pentru tot ce mi-aţi dat. Yasuziro se înclină într-o plecăciune din cele mai respectuoase, cu care de obicei sunt salutaţi oamenii cei mai

stimaţi şi drapelele de stat.

— Nu-i nimic, Tora, ai să te achiţi, când vom coborî la ţărm. Sper că n-ai uitat unde se află „Zinryei”?

...Soarele se rostogolea spre apus, absorbind fusele orare. Revărsarea zorilor se apropia de Europa. Ziua se pregătea să ia locul nopţii, a acelei nopţi pe care 190 de divizii nemţeşti şi echipajele a 4.000 de avioane au petrecut-o fără pic de somn, aşteptând semnalul. Grănicerii ruşi, simţind că ceva nu-i în regulă, de-aşijderea n-au închis nici ei ochii, strângând puştile în mână...

Înapoindu-se din cel de-al treilea zbor de lansare de torpile, Yasuziro află noutatea transmisă de posturile de radio: „Marele aliat din apus”, cum era denumită Germania de presa oficială japoneză, atacase Rusia, trecând graniţele acesteia.

— Curând va veni şi vremea noastră, syensei, rosti cu glas ferm Yasuziro, înclinându-se în faţa lui Morimoto, ce se apropiase de el. Şi ne pregătesc binişor, pentru ceasul acesta binecuvântat.

— O, văd că domnul Tigru e plin de înverşunare şi pasiune de-a lupta, zâmbi trist Morimoto, trecându-şi mâna peste chipul ars de soare. Deh, i s-a făcut şi lui dor să aibă o ureche sfârtecată şi părul de pe mutră pârjolit?...

Ultima ştire, despre războiul Germaniei cu Rusia, era comentată nu numai în mediul ofiţeresc. Înspre avionul cu care sosise Yasuziro, răzbătu o discuţie în şoaptă între marinari: „Şi cum rămâne cu pactul? Asta-i curată mârşăvie!”

Yasuziro privi în preajmă-i. „Cine vorbise? Despre ce anume? Oare nu despre atacul aliatului asupra Rusiei Roşii?” Mecanicii se ocupau de corzile aerofinişurilor. Unul din ei, nu chiar aşa de tânăr, stătea ca un ţăran în mijlocul câmpului de orez. Yasuziro avu impresia că acesta rostise cuvintele rebele.

— Ai spus ceva, adineauri?

Omul ridică privirea. Chipul grosolan, de ţăran, îi era pârjolit de soare şi tăbăcit de vânt. Fruntea, brăzdată de cute adânci, domina nişte ochi cu priviri tinere şi vioaie. Făcând o plecăciune, marinarul luă apoi poziţia de drepţi:

— Nicidecum, domnule locotenent. Vi s-a părut.

Yasuziro crezu: nu era de mirare să se fi înşelat — turbinele portavionului vuiau, iar vântul şuiera printre întinzătoarele antenelor.

7.

— Executăm defalcarea! transmise Fuchida, capul de formaţie al valului de şoc. Şi grupul lui Morimoto, alcătuit din nouă aparate, se desprinse din formaţie, pornind în jos. Yasuziro, de teamă să nu depăşească patrula capului de formaţie, reduse gazul aproape complet. Acum, grupul lor cobora brusc, îndreptând botul avioanelor spre albastrul oceanului. Cele trei aparate comandate de Yasuziro zburau în urmă, mai în dreapta patrulei lui Morimoto, iar în stânga, pe aceeaşi linie, plutea formaţia avioanelor torpiloare a lui Kyenzi Takasi. Sub fuselajele aparatelor, torpilele proaspăt vopsite împrăştiau sclipiri impresionante. După aspectul exterior, nu se deosebeau de cele de luptă.

Păstrându-şi locul în rândurile strânse ale formaţiei, Yasuziro trăgea cu un ochi la altimetru. Nu pentru că n-ar fi avut încredere în capul formaţiei — Morimoto era pentru ei Dumnezeu — însă îi era pur şi simplu silă să se prăbuşească după avionul călăuză, fără să aibă idee de înălțimea reală de zbor. Pe suprafaţa calmă a oceanului, ochiul nu are nici un reper ca să poată aprecia distanţa până la apă. Hula uşoară complica situaţia — era imposibil să-ţi dai seama dacă sunt o sută de metri până la suprafaţă, ori o mie.

Când, înaintea lor, prin pâcla subţire, se iviră contururile uscatului, aparatele detaşamentului zburau chiar deasupra

apei, gata să atingă măruntele valuri cu cârligele dispozitivelor de frânare. Ochiul experimentat al lui Morimoto identifică rapid intrarea în golful Sioku. Acum, corectându-şi puţin direcţia, avioanele torpiloare se avântau spre ţintele-vase ancorate lângă dane. Yasuziro îşi aruncă o privire asupra cronometrului de la bordul avionului.

— Zburăm exact după orar, îi intercepta privirea navigatorul Suzuki.

„Dar ce fac acum avioanele de picaj?” se gândi Yasuziro, cercetând emisfera anterioară. Cerul de deasupra detaşamentului lui Morimoto era pustiu, iar pe ţărm, dincolo de dane, se înălţau trâmbe întunecate de fum şi praf.

Totul decurgea conform planului, cu stricteţe. Avioanele de picaj îşi aruncaseră încărcătura de bombe şi, peste puţin timp, vor elibera spaţiul aerian de deasupra poligonului. Acum se va putea acţiona corespunzător destinaţiei avionului Mitsubishi, fără teama vreunei ciocniri cu aparatele altor formaţii.

— Atacăm! răsună prin radio vocea-impasibilă a lui Morimoto.

„Oare nici acum nu simte emoţia palpitantă a atacului cu torpile?” gândea nedumerit Yasuziro.

Patrulele detaşamentului se împrăştiară pe direcţia de luptă. Grupul lui Morimoto, din trei aparate, atacă o ţintă-crucişător, iar patrulele lui Yasuziro şi Kyenzi Takasi îşi expediară calupii torpilelor asupra distrugătoarelor aflate în stânga şi în dreapta crucişătorului.

De data aceasta, Yasuziro putea fi mulţumit. De pe poligon se transmise că distrugătorul torpilat de ei fusese nimerit de trei torpile. „Iată cum trebuie operat!” triumfă el. Cele trei luni de înnebunitoare eforturi de zbor nu trecuseră în zadar pentru el şi celelalte echipaje.

Abia acum, când cea mai complicată componentă a misiunii de zbor fusese îndeplinită, Yasuziro simţi că-l

părăsise sentimentul de stângăcie şi încordarea. Acestea îl cuprinseseră după ce decolase, şi-l stăpâniseră tot timpul cât aparatele zburau în formaţii strânse, înghesuite de alte formaţii ale valului de şoc, când se avântaseră deasupra oceanului în zbor razant, iar navigatorul Suzuki, privind la ţintă, îl obligase să-şi modifice direcţia cu câteva grade, când la stânga, când la dreapta.

Ajungând din urmă patrula lui Morimoto, îşi ocupă locul în formaţie şi, răsucindu-se niţel în scaun, luă o poziţie să-i permită a-şi mai uşura din sarcina spatelui obosit. Acum urma să aibă loc apuntarea, însă Yasuziro considera că şi-o însuşise destul de bine, chiar şi în condiţii de noapte.

Portavioanele, vopsite în gri-albăstrui, se estompau în pâclă, în schimb, dârele de spumă, ce rămâneau în urma lor, erau vizibile de la o distanţă de mai multe mile. Aşteptându-şi rândul pentru apuntare, Yasuziro efectuă câteva tururi.

— E timpul să coborâm, transmise Suzuki, când executară virajul calculat pentru apuntarea pe portavionul „Akagi”.

— Oare nu-i prea devreme? spuse, neîncrezător, Yasuziro. Până la „Akagi” mai sunt încă zece mile bune.

— Şase şi jumătate — preciză Suzuki.

Yasuziro diminuă virajele.

— Suntem deasupra glisadei de coborâre, îl preveni navigatorul.

— Normal, nu-i pentru prima oară, i-o tăie scurt Yasuziro, împingând manşa dinspre sine.

Acum îşi dădea seama şi singur că zburau mai sus. Acelaşi lucru i se transmise şi de pe portavion. Accelerând viteza de coborâre, lui Yasuziro îi fu distrasă atenţia cam vreun minut. Zburând pe lângă „Hiryu”, observase o trâmbă de fum pe puntea acestuia.

— Iarăşi am impresia că a mai căzut cineva, îi spuse lui Suzuki, arătând spre „Hiryu”.

— Ajută-ne nouă, îndurătoare Kannon! exclamă navigatorul, şi imediat glasul îi fu acoperit de ordinul transmis de portavion:

— Luaţi înălţime! Nu coborâţi!

Venindu-şi în fire, Yasuziro împinse maneta de gaze şi trase manşa spre el. Avionul torpilor, pierzând din viteză, întrerupse coborârea în apropiere de nivelul punţii portavionului şi atinse în mod barbar roţile de pista de apuntare.

Conducătorul zborurilor, care se afla în turnul „insulei”, înjură grosolan în microfon. Pe Yasuziro îl trecură sudori reci. Încă niţel, niţel de tot — şi-ar fi plecat în vizită la Hoiuro Osada.

După apuntare, echipajele au fost invitate de comandantul detaşamentului, la analiza zborului. Căpitan-locotenentul Morimoto şi-a exprimat satisfacţia pentru rezultatele atacului. Efectuând o scurtă trecere în revistă a zborului, îi trimise apoi la odihnă pe aviatori. Discutând însufleţit, aceştia se îndreptară spre sala de duşuri.

— Locotenent Hattori, pe dumneata te rog să mai rămâi. Surâzând, cu cel mai orbitor zâmbet posibil, Morimoto rosti cu glas calm şi insinuant cuvinte ce nu erau destinate unor străini: Venerabile domn Hattori, astăzi am avut fericirea să asist la minunata dumitale apuntare. Dacă ai fi redus gazul niţel mai devreme, atunci firma „Mitsubishill ar fi fost obligată să construiască un nou avion torpilor, iar părinţii dumitale ar fi trebuit să-şi spargă capul pentru a cugeta la reproducerea unui nou Yasuziro pe lume. Ce-i cu dumneata, dragul meu Tigru, ce se-ntâmplă? Eşti obosit, ţi-e dor de uscat, sau raţia de alcool se dovedeşte insuficientă?

— Syensei! Vă făgăduiesc să nu se mai repete aşa ceva! Yasuziro simţi că faţa şi urechile îi fuseseră cuprinse de dogoare. Când, fir-ar al dracului, va scăpa şi de obiceiul ăsta idiot de-a roşi? Poftim, dacă poţi, şi arborează-ţi pe chip o

mască impasibilă!

Morimoto, ţăcănind din tabacheră, se-ntoarse să-şi aprindă ţigara, ferindu-se de vânt, ca să-i dea astfel timp subalternului să-şi revină din emoţie.

— Dacă-i să-ţi spun adevărul, Yasuziro-san, păi să ştii că pe mine de multă vreme mă trage la ţărm. E timpul să te distrezi niţel şi să fii izbăvit de dorinţele acestea neghioabe ce-ţi stânjenesc munca. Şi-ţi reamintesc, Tora, îmi eşti dator cu-o cină la „Zinryei”: nu ţi-ai sărbătorit încă avansarea în funcţie.

— Ah, syensei! Numai de ne-am vedea odată la Yokohama…

Morimoto schimbă subiectul discuţiei, îngândurarea i se aşternuse pe faţă.

— Ia te uită, Yasuziro-san, ce splendid apus e astăzi! Marea asta, de culoarea aurului roşu, şi norii sidefii… Aceeaşi nuanţă, pe care o are acum cerul la orizont, o avea cândva şi obiul[1] fetei, desfăcut, pentru întâia oară de mine.

De pe „Hiryu”, care naviga pe-o direcţie paralelă, decola un bombardier Y-99. Abia trecuse la zbor în urcare, când răsună un bubuit puternic. Din motorul stâng izbucni o pălălaie de flăcări, iar aripa îi fu cuprinsă de incendiu. Y-99 se prăbuşi şi explodă chiar deasupra apei. Din norul negru de fum, porniră să curgă sfărâmăturile aparatului. Portavionul, fără să-şi reducă viteza, depăşi locul catastrofei, prinzând cu catargul pata murdară a norului suspendat deasupra oceanului.

Yasuziro închise ochii, plecându-şi capul. Umerii obrajilor îi zvâcniră.

— Învăţătorule, fiţi mărinimos şi spuneţi-mi, de ce se-ntâmplă atât de des aşa ceva? La fiece decolare, îmi aştept rândul.

---

[1] Cordon lat, colorat, la un chimono; se leagă la spate într-un nod complicat.

Morimoto, care urmărise dezintegrarea bombardierului, nici nu clipise din ochi. Se petrecu cu el o metamorfoză subită: dintr-un sentimental admirator al frumuseţii, se transformă într-un mentor feroce şi împietrit:

— Să-ţi fie ruşine, Tora! Asemenea cuvinte nu-s de dumneata. Căci tigrii nu sunt crocodili şi niciodată nu plâng asupra victimelor. Şi-apoi, ţine minte, locotenente: există o categorie de oameni —, veşnic lipsiţi de noroc. Pot fi şi curajoşi şi abili. Însă deasupra lor planează umbra nenorocului. Neşansa îi însoţeşte permanent. Ursita rea îi urmăreşte. Sunt născuţi sub o zodie nefastă. Cu astfel de oameni nu face să porneşti la drum greu. Aduc şi altora nenorocire. Nu-mi plac oamenii de teapa asta. Sărmanul Hoiuro, făcea parte dintre ei. Iar prin ciurul acesta — Morimoto arătă cu un gest larg portavioanele luminate pentru marş — se va cerne tot ce-i întâmplător. La luptă vor merge numai aleşii, însemnaţi cu pecetea unui destin fericit. Şi ne vor aduce victoria, deşi mulţi dintre ei nu se vor mai întoarce acasă.

8.

Începu cea de-a patra lună, de când „Akagi” era în navigaţie. Uneori, lui Yasuziro i se părea că toată omenirea s-a rătăcit undeva, în univers, iar în realitatea înconjurătoare existau numai nave, avioane şi moartea care îi vizita zilnic. Din când în când, din lumea aceea ireală şi minunată, de basm, soseau transportoare şi tancuri petroliere, care-i aprovizionau cu rezervele necesare.

Se părea că vremea se oprise în loc, dar totul decurgea conform ordinii stabilite, odată pentru totdeauna. Dimineţile, de dincolo de orizont se rostogolea soarele dogorâtor — acesta era semnalul de declanşare a zborurilor de ziuă, ce continuau până la asfinţit. Apoi, avea loc schimbarea decorului. Din ocean se ivea piroga cu vârf ascuţit a lunii,

sau se aşternea şalul negru, de catifea, al nopţii tropicale, împodobit cu stele. Atunci intrau la zboruri cei de noapte. Toate aceste zile şi nopţi purtau pecetea a ceva sinistru şi deprimau în permanenţă starea psihică a oamenilor. Viaţa era îmbibată pe de-a-ntregul de mirosul benzinei de avion arse şi de mirodeniile ce fumegau în faţa altarelor de pe nave, întru cinstirea ostaşilor căzuţi. Avioanele se prăbuşeau din cer, ca nişte meteoriţi. De regulă, echipajele piereau la fundul apei, laolaltă cu aparatele.

Piloţii, care printr-o minune scăpaseră de la pieire, erau în culmea fericirii şi se odihneau după zboruri. Rămaşi fără avioane, se ridicau în aer numai de la caz la caz, pentru menţinerea reflexelor de zbor.

Coborând la micul dejun, Yasuziro se ciocni în uşa salonului ofiţerilor cu unul din „norocoşii” aceştia şi îşi pierdu definitiv buna dispoziţie. Credea în prevestirile rele — iar întâlnirea cu „înecatul” nu făgăduia nimic bun.

Yasuziro făcu un schimb rece de plecăciuni, după care se grăbi să-şi ia micul dejun.

În dimineaţa aceea, salonul ofiţerilor nu mai era deloc atât de zgomotos ca la începutul croazierei. Pe atunci, băieţii nu se plângeau de lipsa poftei de mâncare, consumau cu plăcere tot ce li se servea. Acum însă, şedeau posomorâţi, tăcuţi, mestecând parcă în silă. Multe din locurile de la mese erau goale. Amprenta extenuării era aşternută pe chipul piloţilor. Muncă intensă de peste vară îi epuizase, le pustiise sufletul şi trupul, iar frecventele accidente le frânseseră voinţa. Marea majoritate suferea de dispariţia poftei de mâncare. Somnul devenise neliniştit, plin de coşmaruri. Avioanele ce se prăbuşiseră în timpul zilei erau visate noaptea, determinându-i să tresară, să scrâşnească din dinţi, sau chiar să ţipe.

Morimoto privi la faţa trasă a lui Yasuziro şi, parcă citindu-i gândurile, spuse cu jumătate de glas:

— Straşnic s-au mai rărit rândurile noastre. Dacă va merge tot aşa, în continuare, atunci, Tigrule, peste vreo şase luni, vom mânca numai noi amândoi în salonul ăsta.

— Sunteţi atât de sigur de nemurirea noastră, învăţătorule? Eu însă mă cam îndoiesc: noi toţi trăim sub ochiul unui singur Dumnezeu... Cui îi trebuiesc asemenea zboruri demenţiale?

— Nu pleca nasul, nobilă fiară! Am credinţa că, în cartea ursitei, ne stă scris să murim de moartea noastră şi încă la adânci bătrâneţi.

— Dar cine va mai preamări în lupte imperiul nostru, dacă toţi piloţii se vor îneca lângă blestemata asta de insulă?

Morimoto, umplându-şi gura cu orez, nu răspunse nimic.

Iar a doua zi, venind la masa de prânz, Yasuziro observă că salonul ofiţerilor era plin de aviatori noi. Odată cu completarea efectivului, sosiseră şi avioane nouţe, umplând hangarele ce se goliseră pe jumătate până la dotarea prevăzută.

Se terminase cu viaţa voioasă a piloţilor care suferiseră accidente. Grijile lui Yasuziro şi Morimoto sporiră: trebuiau să-i introducă pe boboci în formaţie, să facă din „materia brută” luptători iscusiţi ai văzduhului.

Şi iarăşi vuiau motoarele şi iarăşi, aproape în fiece zi, unul sau două echipaje se scufundau în ocean, sau explodau lângă ţintele de pe insula Sioku.

„Totuşi ar fi putut fi şi altfel, dacă n-ar fi existat graba asta afurisită, reflecta Yasuziro asupra cauzelor frecventelor accidente de zbor. Câţi flăcăi au căzut în apele oceanului numai din pricina instruirii insuficiente, a zăpăcelii, a inexistentei experienţe necesare! Dar şi avioanele — parcă li se pot verifica şi înlătura defectele într-o atare lipsă de timp? Încotro ne zoresc în halul ăsta? De ce nu ţin seama de nimic!?”

Însă întrebărilor ce se iviseră, Yasuziro nu fu în stare să

le găsească un răspuns nici din partea lui Morimoto, mentorul său.

Se împliniseră mai mult de cinci luni de când portavioanele călcau apele insulei Sioku — devenite mormânt pentru echipajele a trei sute de avioane. Cifra de mai sus reprezenta aproape jumătate din întreg parcul de aparate al aviaţiei japoneze ambarcate. Frecvenţa crescută a accidentelor nu făcea să scadă intensitatea zborurilor. Ca regulă de bun comportament, se lua în considerare atitudinea indiferentă faţă de moartea colegilor. Comandamentul marii unităţi de portavioane dădea impresia că era stăpânit de o unică dorinţă — să şteargă cât mai repede de pe faţa pământului nenorocita asta de insulă, Sioku. Simţindu-se condamnaţi la pieire, piloţii plecau în văzduh cuprinşi de o stupidă şi fanatică supunere. Zborurile se succedau cu regularitate. Bombele explodau, calupurile torpilelor bubuiau, spulberând bordurile mâncate de rugină ale ţintelor-vas.

În octombrie, la Sioku sosi Comandantul-şef al flotei reunite a Japoniei, amiralul Yamamoto. Comentând ştirea, Morimoto declarase:

— Excelenţa sa n-a venit degeaba!

Yasuziro, care cunoştea bine biografia amiralului, gândea la fel.

...Isoroku Yamamoto, fost student al universităţii din Harvard, era creatorul aviaţiei maritime militare a Japoniei. Mulţumită strădaniilor sale şi preocupării neobosite depuse de el, Japonia avea, încă din 1927, patru portavioane. După conferinţa navală de la Londra, când delegaţia condusă de Yamamoto respinsese raportul de 3 la 5 în favoarea flotelor S.U.A. şi ale Angliei, Yamamoto devenise erou naţional. Şi iată că amiralul Yamamoto, fostul ataşat militar naval în S.U.A. şi mare cunoscător al flotei americane, era aici, la Sioku.

Amiralul, din adăpostul betonat, urmărise cu atenţie valurile de bombardiere, avioane torpiloare şi de vânătoare, care făceau praf ţintele renovate cu prilejul sosirii înaltului oaspete. Încântat de impresionanta desfăşurare de forţe, Yamamoto apreciase:

— Consider că aviaţia ambarcată este pe deplin pregătită pentru caz de război. Permit înapoierea portavioanelor în apele metropolei.

Bucuria marinarilor, că se întorceau acasă, fusese atât de mare, încât pe fondul acesteia trecuse neobservată pierderea a două bombardiere Y—99, majorându-se cifra catastrofelor la trei sute două aparate.

Nu s-au constatat asemenea pierderi în aviaţie nici ulterior, chiar în toiul celor mai înfierbântate bătălii din Oceanul Pacific.

Înainte de a zbura în Japonia, amiralul Yamamoto, efectuând o inspecţie a forţelor ce-i fuseseră încredinţate, a fost şi pe „Akagi”. Efectivul portavionului, aliniat pe puntea superioară, l-a întâmpinat cu puternice strigăte de „Banzai”. Isoroku Yamamoto nu arăta bătrân. Era un bărbat vânjos, ordonat şi vioi. Primind raportul comandantului de pe „Akagi”, amiralul a salutat ducând trei degete la cozoroc, mâna fiindu-i mutilată de schijele unui obuz rusesc, în timpul bătăliei de la Tsushima. Figura lui, cu pomeţi ieşiţi în afară, cu sprâncene negre şi groase, purta înscrisă expresia unei voinţe de fier şi a neînduplecării. Era chipul unui ostaş pe care niciodată nu apăruse zâmbetul. Amiralul a rostit o scurtă cuvântare, şi a dat de înţeles că Japonia se afla în pragul unor bătălii decisive.

Sosit în suita amiralului Yamamoto, contraamiralul Minobi, prieten apropiat şi tovarăş de idei al comandantului, s-a arătat şi mai deschis. Într-un cerc restrâns de ofiţeri superiori de pe „Akagi” a spus că poligonul insulei Sioku, pe care l-au atacat cu atâta dârzenie, era o copie fidelă a Pearl-

Harborului — baza principală a flotei S.U.A, din Pacific — amplasată pe insula Oahu, din arhipelagul Hawaii.

În ziua următoare, un hidroavion cvadrimotor cu cocă i-a transportat pe amiral şi suita sa la Tokyo. Iar după ei, au virat în direcţia metropolei etravele portavioanelor. Insula Sioku, făcută harcea-parcea şi pârjolită, întocmai ca un vis urât, dispăru dincolo de pupa.

Capitolul III

1.

La mijlocul lui octombrie 1941, „Akagi” şi „Kaga”, reunite în Divizia întâi de portavioane, sosiră la Yokosuka.

Yasuziro Hattori, plin de aşteptări îmbucurătoare, privea cu plăcere la petele murdare de mâl care pluteau la suprafaţa apei sub nările portavioanelor. Mâlul fusese scos de pe fundul micului golf de greoaiele ancore. Ceea ce reprezintă pentru un marinar locul de ancorare, numai marinarii hoinari sunt în stare să înţeleagă, cei care au suferit o lungă despărţire de ţărm. Iar staţionarea aceasta era una deosebită: făgăduia nu numai odihna după activitatea încordată de zbor, dar şi o permisie de două săptămâni, oferită lui Yasuziro de comandantul grupului de aviaţie. În răstimpul unei jumătăţi de an de navigaţie, tânărul ofiţer, lipsit de posibilitatea coborârii la ţărm, strânsese o sumă apreciabilă. Pilotul îşi putea îngădui să petreacă permisia pe picior mare, fără a-şi refuza nimic. Către amiază, terminând cu toate formalităţile legate de întocmirea actelor pentru permisie, Yasuziro coborî la ţărm, îmbătat de uitatul sentiment al libertăţii.

Pământul, după care tânjise în lungile luni de navigaţie, îl întâmpină cu podoaba sărbătorească a toamnei: cu frunzele roşii ale arţarului, cu viile culori ale crizantemelor şi cu ultramarinul bolţii cerului pe fondul căruia sclipea conul înzăpezit al vulcanului Fuji Yama. În sufletul lui Yasuziro, răsunară ca o muzică versurile lui Sugavara:

„Crizantemele acelea, albe, care, acolo,
Legănate-n depărtare, de briza marină,
Par mereu ochilor, într-o zi de toamnă,
Un val izbindu-se de ţărm, iar nu flori.”

Într-un sfert de ceas, trenuleţul electric îl duse pe pilot la Tokyo. După ce ieşi de sub bolţile de cărămidă ale uriaşei gări, construită în stilul „renaissance”, european, Yasuziro se afundă în vălmăşagul de mai multe milioane ale oraşului.

Omul cu veloricşa, un bărbat slab şi ridat, apăsă energic pe pedale, având în vedere că i se oferea posibilitatea să-şi câştige masa de prânz. Locotenentul îi ceru să-l ducă în „Cartierul de argint” — Ginzu, unde, uneori, îşi găsea adăpost într-un mic hotel, aparţinând doamnei Kabayasi. Revăzându-şi vechiul client, doamna Kabayasi, în pofida vârstei apreciabile, se aşeză în genunchi şi aproape îi cântă curtenitorul „O-kayerinasai!” („Bine aţi venit!”). Adresându-i câteva întrebări cu privire la sănătatea sa şi la cea a părinţilor, hoteliera îi înmână cheia camerii, pe care se afla înscrisă ideograma „Luna”.

Lepădându-şi încălţările, tânărul se schimbă într-un chimono vişiniu, din mătase grea şi, poruncind să i se calce uniforma, se duse în baie. Yasuziro nu se grăbea nicăieri. Şi un ceas întreg se desfătă în camera de baie ce avea pereţii acoperiţi cu faianţă neagră. Deocamdată, nu-şi făcuse planuri precise. Însă mai de mult luase hotărârea să-şi înceapă permisia prin căutarea micuţei sale vecine de la Hiroshima, Tiyeko Morisawa, care studia ştiinţele medicale la o universitate particulară.

Împrospătat de baie, se întoarse în odaie şi se întinse pe o rogojină vernil-aurie, un tatami, şi care răspândea o aromă abia perceptibilă de iarbă uscată. În carneţelul de notiţe, găsi numărul de telefon al lui Tiyeko.

Ea îi plăcuse lui Yasuziro încă din copilărie şi, cu toate că nu se putea spune că erau logodiţi oficial, amândoi ştiau că această problemă era de mult hotărâtă de părinţii lor.

Tiyeko locuia într-o pensiune pe strada Kanga, în blocul de deasupra magazinului universal. Yasuziro cunoştea

blocul, deşi nu fusese niciodată în el. Conform normelor moralei japoneze, logodnicul nu trebuia să se întâlnească până la nuntă cu viitoarea mireasă. Dar, având în vedere că încă nu erau logodiţi, lui Yasuziro i-ar fi plăcut să se vadă cu prietena sa. Formă de câteva ori numărul, până îi răspunse un glas femeiesc oarecare, care-i prezentă mii de scuze pentru că întârziase să ridice receptorul, şi îl informă că Tiyeko plecase la Hiroşhima cu două zile în urmă, chemată printr-o telegramă, deoarece maică-sa era bolnavă.

Toate castelele din Spania i se prăbuşiră. Trebuia să ia o hotărâre, şi anume cum să-şi petreacă seara aceasta. Stând întins pe tatami, îşi vârî mâinile sub cap şi, aşteptând să i se aducă de la călcat uniforma, porni să admire reproducerile din seria „O sută de înfăţişări ale lui Fuji Yama”, de Hokusai, ce erau agăţate pe pereţi.

Se auzi un ciocănit discret, şi în uşă se ivi o servitoare drăgălaşă, cu vestonul lui de locotenent pe mâinile întinse. Cu o plecăciune elegantă i-l înmână posesorului şi, îmbujorându-se sub privirea insistentă a lui Yasuziro, ţâşni afară din odaie.

Faptul acesta, neimportant în sine — apariţia în odaia lui a unei femei tinere şi plăcute — îl tulbură. Era şi firesc — nu i se întâmplase niciodată aşa ceva, în cele şase luni de navigaţie. Noaptea, numai luna curioasă îşi arunca privirile în cabina lui. Yasuziro simţi nevoia de a se afla într-un anturaj mai vesel. Dracul s-o ia de treabă! De câtă vreme nu mai auzise sunetul strunelor de syamisyen şi melodiile gingaşe ce»răsunau în căsuţele gheişelor! De când nu mai văzuse mişcările mlădioase şi pline de graţie, precum şi strălucirea ochilor vicleni din dosul evantaielor jucăuşe!

Din păcate, nu vor fi împreună cu el vechii tovarăşi de luptă şi participanţi nelipsiţi la chefurile lor de celibatari, Kyenzi Takasi şi Hoiuro Osada. Şi nu va fi nici învăţătorul său, Morimoto, în preajma căruia se simţea ca un ucenic. Doi

din ei îşi aşteptau permisiile la bordul portavionului „Akagi”, iar Hoiuro şi-a aflat liniştea în fundul oceanului. Pilotul se întristă. Fără voie, îşi aminti versurile:

„Strigătul neaşteptat, plin de jale,
Al păsării fără suflet, din depărtarea toamnei,
Îl ştii tu oare?”[1]

Obişnuinţa de a trăi şi de a te afla în societatea ofiţerilor de marină se dovedi destul de puternică. Dar cine stă să tânjească prea mult, atunci când ai douăzeci şi unu de ani? „N-am să-mi irosesc zilele permisiei cu-atâta zgârcenie acordată”, se gândi Yasuziro.

Îmbrăcându-şi repede uniforma, ieşi din casă. Acuma cugeta numai la femei. Tulburat de anticiparea mângâierilor lor, locotenentul grăbi pasul spre labirintul ulicioarelor din Yosiwara, celebrul cartier al „felinarelor roşii”, populat de gheişe şi de venalele zeiţe ale dragostei.

2.

Încă nu se întunecase bine, dar ferestrele majorităţii caselor erau luminate, iar uşile larg şi ospitalier deschise. La ferestre, stăteau şi priveau femei sulemenite, îmbrăcate în chimonouri de culori aprinse, cu coafuri neverosimil de complicate.

Yasuziro înainta de-a lungul caselor, examinând această marfă vie. Multe dintre femei erau chiar drăguţe, însă ofiţerul trecea pe lângă ele în căutarea a ceva deosebit şi neobişnuit. După ce parcurse vreo câteva străzi, se opri în dreptul unei ferestre mari, dincolo de care o tânără, jucându-se cu evantaiul, discuta ceva cu un băieţel foarte drăguţ — un paj kamura aflat în slujba ei. De îndată observă că

[1] Simazaki Toson — poet japonez; a trăit de la sfârşitul secolului al XIX-lea, până în prima jumătate a celui de-al XX-lea.

atrăsese atenţia unui ofiţer de marină, însă modestia feminină, care se bucură de-o înaltă preţuire în Japonia, îi interzicea chiar şi ei, unei curtezane, să invite bărbaţi în odaie. Lucrul acesta nu se cuvenea făcut. Pentru cei care ar fi intenţionat să intre, uşile erau deschise. „Pesemne este o «taifu»[1], gândi pilotul. Dar el îşi putea permite şi-o distracţie atât de scumpă.

Decis în privinţa alegerii făcute, Yasuziro păşi în odaia tapisată cu mătase aurie. Aici, fu întâmpinat ca un oaspete de vază. Gheişa, care din fragedă tinereţe efectuase o ucenicie specială, cunoştea la perfecţie gusturile şi pretenţiile fiilor lui Yamato[2]. Nu era cuviincios să-şi expună vederii frumuseţea picioarelor, aşa cum fac femeile europene, sau să-şi ascundă faţa sub feregea, ca musulmanele. Ştia prea bine că aceste atribute ale frumuseţii feminine ocupă un loc infim în ritualul seducerii bărbaţilor japonezi. Iar pe Yasuziro îl atrăsese nu gingăşia chipului puternic fardat şi nici trupul bine făcut, dar abia sesizabil sub chimonoul larg, legat cu un obi lat. Privirea lui stăruise asupra gulerului vestmântului. În timp ce curtezana, înclinată într-o adâncă plecăciune, îngăduia contemplarea gâtului şi-a părţii superioare a spatelui, prin tăietura adâncă a gulerului chimonoului, pajul oferi şerveţele înmuiate în apă fierbinte, pentru împrospătarea feţei şi a mâinilor.

Gheişa stăpânea excelent arta „yugen” — a elocvenţei, fiecare frază pe care o rostea deschizând, spaţii largi pentru zborul fanteziei. Chiar şi tăcerea era un fel de vrajă, care te transporta într-o altă lume, de basm şi desfătare.

Yasuziro bău sake şi-i ascultă glasul gingaş, ca şi ciripitul unei păsări:

„Astăzi, înaintea florilor beau

[1] Gheişă de cea mai înaltă categorie.

[2] Numele unuia din triburile străvechi, întemeietor al naţiunii japoneze.

Fiecare pocal până la fund.
Mă ameţesc, aflat în culmea fericirii şi-a liniştii,
Şi număr pocalele de vin...”

Doamna Kabayasi era uimită că nu i se trezise chiriaşul pentru micul dejun, ba era gata să piardă şi prânzul. Când se duse să-l deştepte, acesta o rugă să i se servească susi[1] şi un pocal cu saké.

În timp ce mâncă şi bău, Yasuziro decise să plece numaidecât la Hiroshima — oraşul copilăriei sale, acolo unde îi locuiau părinţii şi încotro dispăruse în mare grabă micuţa Ţiyeko, îngrijorată de boala mamei sale.

Îşi anunţă părinţii, printr-o telegramă, de sosirea lui, îşi strânse bagajul sărăcăcios şi îşi luă rămas bun de la ospitaliera doamnă Kabayasi.

La plecarea din hotel, se întâlni cu tânăra servitoare de-aseară. Acum, nu-i mai produse nici o impresie. Abia dând uşor din cap, la adânca ei plecăciune, ieşi în stradă.

---

[1] Chifteluţe din orez, cu sos, învelite în peşte crud.

Capitolul IV

1.

Când Yasuziro deschise ochii, văzu la căpătâiul său o pisicuţă de porţelan, care, ridicându-şi lăbuţa, implora binecuvântarea zeilor asupra stăpânilor ei. Urechea stângă îi era niţel ciobită — urmare a ştrengăriilor lui din copilărie.

— Bună, Kiska, îi spuse el, apelând la aceleaşi cuvinte pe care le rostea când era mic. Scoţând mâna de sub plapumă, mângâie pisicuţa pe cap: amintirea anilor copilăriei îi umplu pieptul de bucurie. De multişor nu mai fusese pe acasă. Aici, nu se schimbase aproape nimic, dar totul devenise mai mic, miniatural. Poate Yasuziro însuşi crescuse la proporţii neobişnuite. Întorcându-se pe spate, înlătură plapuma de mătase cu care-l acoperise, grijulie, maică-sa. Dinspre hibachi[1] dogorea. Aerul înăbuşitor din odaie era plin de efluvii aromate. Pesemne, dincolo de paravanul ce despărţea încăperea, tatăl său ardea lumânări în faţa altarului familiei, înălţând laude preabunei şi îndurătoarei zeiţe Kannon, care li-l păstrase nevătămat pe fiul lor mai mic şi-l adusese în casa părintească, măcar pentru scurt timp.

Yasuziro se uită la ceas. Era şapte şi ceva. „Cam devreme”, gândi el, şi încercă să adoarmă din nou. Capul încă nu i se dezmeticise ca lumea, după băuturile alcoolice consumate în ajun. O jumătate de ceas de somn l-ar fi ajutat să-şi recapete obişnuita lui stare de prospeţime. Dar nu mai izbuti să aţipească. Îi reveneau în minte, cu insistenţă, amănuntele serii sărbătoreşti de ieri.

În afară de rubedenii, la festivitatea organizată cu prilejul sosirii băiatului, tatăl îl poftise şi pe vechiul prieten Kyosi Morisawa, un negustor bogat, care se ocupa cu comerţul de mătase brută. Kyosi Morisawa avea patru fete, printre care

---

[1] Tavă pentru jăratec, folosită în loc de sobă pentru încălzitul încăperilor

se număra şi cea mai mică, fiica lui iubită, Tiyeko. Bătrânul Morisawa fusese mult timp îndurerat de lipsa unor băieţi, care să-i continue neamul. „Sacul e mic, dar intră mult în el; fata-i mică, dar cheltuielile-s uriaşe”, îi plăcea lui să repete un vechi proverb japonez. Însă din clipa, de când, în casa sa intrase, cu drepturi de fiu, soţul celei de-a doua fiice, care-şi luase numele de Morisawa, bătrânul se liniştise, iar după puţin timp uită de-a binelea că fiul acesta nu era din sângele lui.

Se goliseră câteva sticle cu etichete de un galben-veninos. După ce sakeul încălzi stomacurile şi sufletele celor prezenţi, şefii clanurilor Hattori şi Morisawa hotărâră să se înrudească. Intenţia de a-l căsători pe Yasuziro cu Tiyeko nu era ceva nou, însă acuma se lua o decizie oficială, definitivă şi ireversibilă. Pentru asta, nu aveau nevoie de consimţământul tinerilor. Veacuri de-a rândul copiii familiilor japoneze se căsătoriseră la alegerea părinţilor. Aşa se făcea şi acum.

Decizia părinţilor nu-l deprimă câtuşi de puţin pe Yasuziro. Îi făcea plăcere gândul că avea să se căsătorească, luând-o pe Tiyeko. Data nunţii — peste cinci zile (ostaşul nu are timp să tărăgăneze chiar şi când e vorba de procedură) — i se păru prea îndepărtată. Yasuziro ar fi dorit mult de tot s-o vadă pe Tiyeko, însă ştia că aşa ceva era imposibil. Nu i-o vor arăta până la nuntă, care se decisese să fie celebrată conform vechiului ritual.

„Cum o fi?” Gândul acesta nu-i dădea deloc pace locotenentului, deoarece aproape că nu se cunoşteau, deşi în frageda lor copilărie petrecuseră împreună, jucându-se pe stradă. Yasuziro era mai mare cu trei ani decât Tiyeko şi întotdeauna se purtase îngăduitor cu fetiţa aceea sprintenă, având ochi de ştrengăriţă.

Mai târziu, cadetul Yasuziro aflase că Tiyeko studia la Tokyo. Ba chiar intrase şi în posesia numărului ei de telefon

şi cercetase unde locuia. Dar nu avusese ocazia să se întâlnească. În primul rând, îl împiedicau normele bunei-cuviinţe japoneze, iar, în al doilea rând, cadetul Yasuziro se obişnuise să-şi petreacă rarele ore de înviorare împreună cu colegi de-ai săi, puşlamale ce se simţeau — ca şi el — mai bine în societatea unor femei mai coapte şi mai accesibile, decât în preajma unei făpturi neprihănite, care purta numele de Tiyeko...

Se auziră nişte paşi uşori şi Yasuziro se trezi din visele lui de tinereţe. Maică-sa aruncă o privire în odaie şi-l pofti la micul dejun. Îmbrăcându-şi în grabă un chimono lejer, locotenentul se duse repede în camera de baie. Tatăl său, ca un adevărat japonez, era un conservator înrăit în multe aspecte ale vieţii. Bunăoară, nu fusese de acord să-şi instaleze o cadă în locuinţa sa. Bătrânul prefera să se îmbăieze, după străvechiul obicei japonez, într-o putină mare de lemn, în care apa fierbinte provenea de la un boiler cu gaze, ultracontemporan.

Nimeni nu i se împotrivea capului de familie, deşi majoritatea celor ai casei ar fi dorit să-şi facă baia într-o cadă obişnuită şi nu la putină.

Râzând de ciudăţeniile lui taică-său, Yasuziro se cufundă până la gât în apa fierbinte, în care se mai scăldaseră, până atunci, în aceeaşi zi, părinţii şi fraţii săi. Bărbaţii din familia Hattori se grăbeau să plece la serviciu. Banca „Sumitomo” îşi deschidea birourile la nouă fix. Directorul era mândru de ordinea şi punctualitatea ce domneau în templul financiar care îi era subordonat şi supraveghea, extrem de sever, disciplina salariaţilor, indiferent de funcţia pe care o aveau. De aceea, când Yasuziro pătrunse în odaie, înviorat de baie, micul dejun era în toi. Bărbaţii, şezând pe perini în faţa unei măsuţe joase, mâncau sukiyaki de găină. Plecându-se înaintea lui taică-său şi a fraţilor şi cerându-şi iertare că întârziase la micul dejun, Yasuziro îşi luă beţişoarele pentru

mâncare.

În dimineaţa aceasta era preocupat de gândul darului de nuntă pe care trebuia să i-l facă lui Tiyeko. După ceai, taică-său îşi aprinse o ţigară şi, de parcă ar fi citit gândurile băiatului, mai tânăr, arătă spre un pacheţel ce se afla în nişa de sub kakemono — ruloul de hârtie cu ideograme frumos desenate.

— Cum îţi place yui-no[1]?

Desfăcând pacheţelul, Yasuziro găsi în el un chimono de brocart, brocart cu desene aurii fantastice, împletite cu dragoni, berze, flori de lotus şi crizanteme.

— O! exclamă el. Dar este un dar princiar! îţi mulţumesc, dragul, darnicul şi mărinimosul meu părinte! întotdeauna am să mă rog cerului pentru sănătatea şi fericirea dumitale.

Darul i-a fost trimis logodnicei împreună cu o statuetă de argint. Aceasta reprezenta trei maimuţe, din care una închidea ochii, alta îşi ţinea gura strânsă, iar cealaltă îşi astupa urechile. Sculptura, glumeaţă la prima vedere, era, de fapt, simbolul trist al smereniei şi supunerii femeii. „Mizaru” — povăţuia o maimuţă: închide ochii şi nu băga de seamă nimic; „Trikazaru” — îndemna cealaltă, care-şi astupa urechile: nu asculta nimic; „ivazaru” — conchidea a treia: închide gura şi nu spune nimic. Smereşte-te, nu fi geloasă, nu contrazice — iată înţelepciunea, care, de secole, oprima femeia japoneză. Aşa a fost cu veacuri în urmă, iar în al cincisprezecelea an al erei Showa nu mai era nevoie să fie modificată ordinea existentă, mai ales datorită faptului că stăpânilor lumii — bărbaţilor, le convenea o asemenea aşezare a lucrurilor. Îi scutea pe bărbaţii japonezi, invidiaţi de bărbaţii altor popoare, să aibă soţii arţăgoase, nesupuse şi stricate. Iar în familii domnea buna-cuviinţă. Chiar şi cei mai prăpădiţi bărbăţei erau — în ochii soţiilor şi ai membrilor familiei — nişte patriarhi, ale căror cuvinte trebuiau socotite

[1] Cadou, cu prilejul logodnei

literă de lege.

2.

În ziua următoare, după înmânarea darului miresei, în casa lui Yasuziro au fost aduse aşternutul şi zestrea „hanayome” („floricica”) fiicei care pătrundea în familia Hattori.

Iar apoi, timpul parcă s-a oprit în loc. Logodnicul n-a mai fost în stare să se ocupe de nimic serios. I s-a părut că două zile au dăinuit cât o săptămână. Şi, în sfârşit, sosi şi momentul nunţii.

Spre seară, terminaseră cu toate pregătirile, pentru ceremonia căsătoriei. Yasuziro, din ce în ce mai nerăbdător, privea uliţa, fumând al doilea pachet de ţigări.

Procesiunea nunţii îşi făcu apariţia înainte de apusul soarelui. Mireasa păşea însoţită de peţitori, părinţi şi neamuri. În urma tuturor veneau băieţii, purtând solemn în cutii de lac darurile pentru mire.

Yasuziro nu-şi mai lua ochii de la mireasa ce se apropia. Era încântătoare, în pofida tristeţii adânci ce o podidise, pricinuită de gândul că îşi părăseşte, pentru totdeauna, familia şi casa părintească. De ea se îndepărtaseră, de-a pururea, într-un trecut fără de întoarcere, şi universitatea pe care nu apucase să o termine şi întreaga ei viaţă de fecioară. Capul lui Tiyeko era împodobit cu o găteală albă, ce ascundea imaginarele „cornuleţe ale geloziei”. Cele câteva chimonouri îmbrăcate de mireasă se observau unul peste altul. Datorită nenumăratelor veşminte, tânăra părea niţel cam plinuţă şi ceva mai trupeşă, iar încălţările gyota, înalte şi daurite, o făceau să arate mai înaltă şi mai în vârstă. Găteala lui Tiyeko se încheia printr-un brâu — obi — cusut cu fir de aur, şi legat la spate cu o fundă mare, ce sugera forma unui fluture imens. Gazdele şi oaspeţii se întâmpinară, plecându-se adânc, îndelung şi politicos, şi mult timp şi-au

urat unii altora fericire şi viaţă lungă.

În sfârşit, obosiţi de respectul pe care şi-l arătau reciproc, şi-au adus aminte de mire şi i-au prezentat mireasa. Cei doi ani trăiţi în capitală de Tiyeko nu trecuseră degeaba. Lui Yasuziro îi sări imediat în ochi arta ei de a se purta elegant şi degajat. Tiyeko se apropie de el, se plecă adânc şi, ridicându-şi faţa uşor fardată cu alb, însă tot copilăros de drăguţă, îl privi ţintă, cu ochii ei negri, niţel migdalaţi, fără să-şi ascundă curiozitatea.

Yasuziro, captivat de frumuseţea miresei sale, zâmbi şi se înclină într-o plecăciune adâncă, rostind fraza clişeu, de secole şlefuită, pe care o adresau logodnicelor lor străbunii de demult:

— Pentru întâia oară sunt privit de ochii tăi graţioşi!

Era adevărat. Copilăria nu intra la socoteală. În faţa lui Yasuziro se afla o fată aproape necunoscută. Toate îi plăceau la ea: şi glasul melodic şi mersul uşor, aerian, şi trăsăturile ovale, tipice figurii japoneze.

Ceremonia de prezentare a miresei către mire luă sfârşit şi cortegiul sărbătoresc se îndreptă spre templul shintoist, împiedicându-se în pietrişul mărunt aşternut pe drum[1]. Veniseră „zilele fericite ale toamnei” şi lângă templu era animaţie. Oprindu-se înaintea toriyului[2], bătură cu toţii armonios din palme, invocând zeii Shinto, şi începură să le facă vânt cu ramuri verzi noilor căsătoriţi.

Oaspeţii, după ce se înapoiară de la templu, fură poftiţi într-o uriaşă încăpere, în care fuseseră aşternute douăzeci şi cinci de tatami, şi din care se scoseseră paravanele

[1] Drumurile de acces spre templul shintoist sunt acoperite cu pietriş mărunt, în scopul de a aduna gândurile credincioşilor şi a-i pregăti pentru comunicarea cu divinităţile Shinto.

[2] Un fel de prăjină pe care dorm găinile. După cum sună legenda. Amaterasu, zeiţa soarelui, care, jignită, se ascunsese într-o peşteră, fusese momită, pentru a ieşi, cu cucurigurile sale, de un cocoş ce stătea cocoţat pe o prăjină.

despărţitoare. Mesele se frângeau sub povara nenumăratelor mâncăruri şi a sticlelor cu sake încălzit în vederea festivităţii. Musafirii s-au aşezat la mese, iar lângă altarul shinto al casei începu ceremonia san-san-kudo. Băieţei şi fetiţe, în vârstă de şapte ani, umplură pocalele pentru mire şi mireasă. Yasuziro şi Tiyeko sorbiră de trei ori câte-o înghiţitură de sake, din trei pocale pe care le schimbară între ei, şi îşi jurară unul altuia credinţă.

Apoi porniră să bea şi neamurile şi, tot în acelaşi chip, câte trei înghiţituri din trei pocale diferite. După asta, copiii care turnaseră sakeul au fost trimişi acasă, nu mai înainte de a li se fi oferit dulciuri. Împreună cu ei plecă şi mireasa, ca să-şi mai dezbrace din nenumăratele-i veşminte ce-i stânjeneau mişcările, şi să se înapoieze în chimonoul dăruit de mire. Tiyeko reuşi, într-un scurt răstimp, să-şi aranjeze părul în coafura „marumagiye” pe care o poartă femeile măritate. Singura încălcare a tradiţiei străvechi — nu-şi vopsise dinţii cu negru.

Reîntoarcerea miresei a reprezentat, de fapt, semnalul pentru deschiderea sărbătorii. Lumea şi-a umplut pocalele şi, după ce le-a golit, s-a pus pe mâncat. Tinerii au fost şi ei siliţi să bea, iar, ca să fie fericiţi, să guste komboy — alge înăbuşite, care, conform superstiţiilor japoneze, aduc mulţumirea în casă.

Când oaspeţii, îngreunaţi de vin şi mâncăruri, şi-au pierdut interesul faţă de conţinutul sticlelor şi al platourilor de porţelan, îşi făcură apariţia muzicanţii. Răsunară apoi sunete melodioase de koto, biva şi flaut. Iar musafirii porniră să intoneze cântecele lor preferate.

Veselia generală îşi atinsese punctul culminant şi Yasuziro îşi dădu seama că asistenţa uitase de tinerii căsătoriţi.

O chemă, încet, pe Tiyeko, aflată nu departe, lângă părinţi.

Mireasa pricepu, după mişcarea buzelor, ce anume o ruga Yasuziro şi, uşurel, se furişă pe uşă. Pe urmele ei purcese şi mirele.

Ospăţul ţinu trei zile, dar tinerii căsătoriţi, îmbătaţi de dragoste, aproape că nu mai observau ce se petrece în preajma lor. Nu mai auzeau nici toasturile, nici sunetele syamisyenurilor, nici cântecele oaspeţilor care se chercheliseră bine.

Totul are însă un sfârşit. Mai întâi s-a terminat cu nunta, iar peste încă patru zile se apropie şi încheierea permisiei, care zburase ca un vis. Gândul că avea să fie timp îndelungat despărţit de Tiyeko îi tortura sufletul lui Yasuziro, dar datoria de ofiţer al flotei imperiale îi poruncea să se înapoieze pe portavion.

Sosi şi ziua despărţirii. Plecându-se adânc în faţa părinţilor şi a soţiei, Yasuziro urcă în vagonul expresului de Tokyo. Un şuier răguşit anunţă pornirea trenului. O smucitură — şi peronul gării din Hiroshima, cu cei ce-l petrecuseră, pluti în urma aviatorului. Iar în urechi încă mai continua să răsune glasul maică-sii, rugându-l să aibă grijă de el, precum şi şoaptele lui Tiyeko, făgăduindu-i că avea să-i dăruiască un fiu.

Indiferent faţă de destinele omeneşti, expresul îşi mărea viteza şi-l ducea pe Yasuziro cât mai departe, tot mai departe de cei pe care îi iubea şi care-l iubeau.

Capitolul V

1.

Săltând pe creasta valului, Charles Mallory îşi roti privirile. Plaja era atât de departe, încât nu era în stare să-i distingă pe cei aflaţi pe ea. Se gândi: „Te pomeneşti c-a sosit timpul să mă întorc”. Dar comandantul său, Robert Harris, menţinându-se pe planşă, continua să plutească înspre partea deschisă a oceanului. Charles îl întrebă cu o falsă însufleţire:

— Ei, Bob, încă nu se vede Fuji Yama?

Capul în cască albastră se răsuci spre el.

— Acuş ne-ntoarcem… Să aşteptăm un val mai mare.

După câteva minute, se apropie un val uriaş, cu creastă albă şi înspumată.

— Haidem! strigă Robert.

Pregătind planşele, se avântară cu faţa spre mal, aşteptând apropierea celui de „al nouălea val”. Acesta se ivi lângă ei, parcă furişându-se, clocotind abia auzit, cu spume pe coamă. Înşfăcată de val, planşa fu cât pe ce să-i fie smulsă din mâini lui Charles. Abil, el izbuti să se suie pe ea şi, legănându-se, porni în zbor către plajă. Nu prea departe, Robert, întocmai ca un schior de munte pe-o pârtie de slalom, luneca, odată cu valul, pe planşă.

— Oho-ho-ho! strigă Charles, cuprins de-un entuziasm frenetic.

— Formidabil! îi răspunse Bob Harris. Păcat, numai, că ţărmul se-apropie prea repede.

Într-adevăr, ajungeau la ţărm mult mai curând decât se depărtaseră, atunci când plutiseră spre larg. De pe acum se auzea vuietul spargerii valurilor de mal. Când fură lângă coastă, cei doi prieteni avură posibilitatea să aprecieze ce monstru încălecaseră. Era realmente un „al nouălea val”

— un gigant printre celelalte valuri, care năvăleau peste Waikiki — plaja la modă a insulelor Hawaii. Charles fu cuprins brusc de un puseu de încordare, plus o doză de frică — o stare asemănătoare fusese silit să depăşească la lansările cu paraşuta, mai înainte de a se zvârli peste bordul avionului. Se pregăti şi, când valul ajuns lângă bancul de nisip îşi mai încetini din viteză, iar coama purcese să i se răstoarne, se aruncă de pe planşă şi e cufundă într-o parte. Valul se prăbuşi asupra pilotului ca un bolovan de mai multe tone şi îl răsuci pe loc, învârtindu-l şi târându-l în pântecele lui. Pe urmă, Charles nu-şi mai putu aminti cât timp dăinuise uluitoarea rostogolire în puhoiul urlător. Când îl trântise cu spinarea de fundul de nisip, izbutise, cu abilitate, să-şi ia vânt cu picioarele, din răsputeri, şi să iasă la suprafaţă. Dar abia apucase să tragă niţel aer în piept şi corpul îi fu înşfăcat de şuvoiul ce se retrăgea de la mal, târându-l îndărăt, în adâncuri, unde se năştea valul următor, de mai mici dimensiuni, din fericire.

Simţind că se asfixiază de încordare, Charles încercă să se degajeze din îmbrăţişările viitorii. Dar ce reprezenta puterea, lui, împotriva energiei produse de spargerea valurilor oceanului de ţărm? Pilotul fu aruncat ca un fir de iarbă, acoperit cu spumă clocotitoare şi din nou rostogolit la câţiva metri de mal...

Când, în cele din urmă; Charles ieşi pe uscat, picioarele-î tremurau şi inima îi bătea ca un motor supraîncins, la turaţie maximă — gata să se înece. Luându-şi planşa zvârlită de ape, se îndreptă spre Robert, care se tolănise pe nisipul înfierbântat. Prietenul său avea o înfăţişare mult mai vioaie. Cu o indiferenţă prefăcută, se interesă:

— Ei, cum a fost? Ce impresie ţi-a făcut?...

— M-am temut că n-am să mai scap: m-a dat peste cap. Însă Charles nu era dispus la confidenţe, ci continuă vesel: În genere, a te scălda în apele insulelor Hawaii este o plăcere

ce nu poate fi comparată cu nimic altceva. Şi esenţialul e că aici ai posibilitatea să te ocupi de sportul acesta în tot timpul anului. Din păcate, n-au mai rămas decât trei zile din permisie.

Cuvintele rostite de Charles fură acoperite de zgomotul unui avion „aerocobra”. Acesta pătrunsese deasupra plajei, la mică înălţime şi, după” ce se răsuci într-o serie de tonouri ascendente, dispăru în albastrul cerului.

Robert petrecu avionul cu privirea.

— Ştii, mi s-a cam făcut de zbor…

— Oare există şi momente când n-ai poftă de zbor?

— Uneori, se mai întâmplă… Când şezi în carlingă, câteva schimburi la rând.

— Iar eu am impresia că n-am să mă satur niciodată. Când m-am înălţat pentru întâia oară în văzduh, atunci mi-am dat seama, deodată, care-i vocaţia mea. Iar cursurile de la universitate au devenit formale, numai ca să nu-i întărât pe părinţi.

— Mai bine te înscriai imediat la şcoala militară.

— Asta nu era chiar atât de simplu de înfăptuit. Părinţii n-aveau prezidenţi şi senatori printre prieteni, ca să-mi obţină o scrisoare de recomandare. Dar nici nu erau, în chip deosebit, de acord cu opţiunea mea…

Soarele dogorea. Robert se întoarse pe spate.

— Nu cumva să ne prăjească…

De alături, răsună un râset de femeie. Charles se ridică, în apropiere, îndreptându-se spre plajă, păşeau două tinere. Una dintre ele — slăbuţă şi cu pistrui pe faţă, cealaltă — îndesată, negricioasă şi cu ochi mari, ca de indiană. Femeile erau privite cu dorinţa în ochi de nenumăraţii pierde-vară ce împânziseră plaja.

— Ascultă Bob, n-o cunoşti pe domnişoara? Charles arătă cu capul spre femeia aceea frumuşică şi fâşneaţă.

Robert aruncă o privire şi, cu o mişcare mlădie de felină,

se îndreptă.

— Helo, Kate! Haideţi aici, să vă prăjiţi cu noi.

— Bob? Nu te-am văzut de-o sută de ani! O să ne bronzăm. Mai întâi însă vrem să ne scăldăm.

— Astăzi sunt valuri puternice.

— Mie, aşa-mi place marea.

— Kate, ia-mă cu tine. N-ai voie să intri în mare fără un ocrotitor. Toţi rechinii din Pacific au să dea năvală asupra unei bucăţele atât de apetisante.

— Eşti insuportabil, Bob, ca şi mai înainte, îl ameninţă Kate, aruncându-şi, în aeraşi timp, privirea spre Charles. E prietenul tău? Prezintă-i-l lui Mary. Atinse mâna slăbuţei însoţitoare. De altminteri, nici tu, Bob, n-o cunoşti. Am să te rog s-o iubeşti şi s-o preţuieşti. Ea-i Mary, verişoara mea din Houston.

— Robert Harris, pilot de vânătoare. Născut în Oak-Hill, Virginia de Est.

— Ce oficial! Mary zâmbi şi, dându-se înapoi cu un pas, execută o reverenţă.

— Charley, fă-te-ncoa! îl strigă Robert pe locotenent Este un gentleman —, prietenul meu şi pilot coechipier. Nu-i un simplu pilot, ca noi păcătoşii, ci şi un maestru în nu mai ştiu câte arte frumoase, ziarist şi viitor scriitor, pe deasupra.

— E plăcut să faci cunoştinţă cu-o asemenea celebritate! exclamă Kate. La revedere, pe curând! Îşi vârî părul sub casca de cauciuc şi se cufundă în valul ce se apropia rostogolindu-se. Mary nu riscă să intre în apă mai adânc decât până la genunchi. Marea i se părea extrem de agitată.

— Cine-i Kate, asta? îl întrebă Charles pe Robert.

— O veche dragoste de-a mea. Ii făceam curte în acelaşi timp cu Eugene Tekker, un aviator din marină. Şansele noastre păreau a fi egale, dar ea l-a preferat pe Eugene. Mult timp n-am putut-o ierta. Acum un an, a rămas văduvă. Iar, nu de mult, a declarat că niciodată de-acum încolo nu se va mai

căsători c-un aviator. De data asta, îi dă târcoale un oarecare Henry Hughes, marinăraş pe portavionul „Yorktown”. Şi dracu să-l ştie, pe ce post se află, de logodnic sau de amant. În orice caz, astăzi am să depun eforturi pentru a lămuri şi treaba asta.

Peste puţin timp, Kate ieşi din apă. Charles îşi exprimă admiraţia pentru curajul şi arta ei de înotătoare. Bărbaţii se aşezară în jurul şezlongului pe care luase loc Kate, înscăunându-se ca o regină pe tron. Iar ea porunci:

— Chack, fă-i un pic de curte prietenei mele! Mary e-o fată modestă şi drăguţă.

„Doamna mi-a indicat locul ce mi se cuvine, gândi Charles. Ei, ce să-i faci, ne vom produce şi-n roluri secundare. De dragul prietenei, eşti în stare să te pretezi la orice sacrificiu!”

„Fata modestă”, Mary, dându-şi seama că toată atenţia bărbaţilor era concentrată asupra strălucitoarei sale prietene, porni să producă fum dintr-o ţigară şi, arborându-şi pe nas nişte ochelari imenşi, se cufundă în lectura unui roman poliţist, pe coperta căruia un gangster mascat trăgea din două Colturi. Băieţii o amuzau pe Kate cu bancuri recente, importate de pe continent. Asta, până în clipă când Mary, de-a cărei prezenţă uitaseră, le aminti de existenţa ei:

— Dragii mei gentlemani, duceţi-vă careva din voi, uite, la maşina aceia cenuşie, şi scormoniţi niţel prin portbagaj. Sufăr groaznic din pricina a trei vicii: plictiseala, setea şi pofta de-a mă îmbăta.

Robert comandă:

— Profesore, fiind mai tânăr şi-un gentleman perfect, vei fi silit să te plimbi un pic la cererea lui Mary. Consideră că, dintr-un singur foc, comiţi două fapte bune: satisfaci capriciul unei domnişoare şi-i faci o plăcere şefului tău.

Charles se ridică şi păşi agale, în silă, spre Chryslerul cenuşiu, care era parcat la intrarea pe plajă. N-avea nici un

chef să bea. Iar, în plus, nu se pricepea să acţioneze bărbăteşte în această privinţă, ca Robert şi alţi piloţi din escadrilă, care lăsaseră să curgă în organismul lor nu numai un singur galon din tot soiul de mixturi alcoolice.

2.

Charles se trezi seara, târziu. Întorcându-şi capul greoi ca un obuz de tun, privi împrejur, încercând să rezolve enigma: unde se afla şi cine era persoana care sforăia monstruos în apropiere?

În bezna înăbuşitoare, îmbâcsită de fum de tutun, vibrau, dedublându-se, contururile difuze ale unui mobilier necunoscut. Cineva, care horcăia în preajmă, la un moment dat încetă, scrâşni din dinţi şi se mişcă. Un al doilea, nemişcat, abia se putea distinge într-un colţ al încăperii. Charles, dând de întrerupător, aprinse lumina de sus. În faţa ochilor îi apăru o odaie în plină neorânduială, ca după un chef, având pereţii drapaţi cu mătase chinezească. Persoana cealaltă, a doua, care şedea în colţ, se dovedi a fi un Buddha de lemn. Pe perete, deasupra statuii lui Buddha, atârna o colecţie de evantaie japoneze. Masa ce se găsea în centrul odăii era acoperită de sticle goale, pocale şi vase murdare. De-a curmezişul divanului, de lângă peretele de vizavi, era culcat Robert Harris, cu uniforma boţită. Lumina vie, ce-l izbise în ochi, îl trezi. Bob mormăi ceva, nemulţumit, îşi miji ochii şi-şi deschise pleoapele. Suferinţa se citea pe figura sa. Se aşeză în capul oaselor, pe divan, frecându-şi fruntea cu palmele, şi întrebă:

— Nu dormi, Chack?

— M-am trezit, însă nu-mi pot da seama unde suntem.

— Da, măi frate, ieri, mai spre sfârşit, ieşiseşi complet din circulaţie. Deşi nu-i nimic de mirare în privinţa asta. am băut toată ziua, ca nişte cowboy din vestul sălbatic. Mai întâi, pe plajă, apoi la restaurantul japonez „Sute-Ro”, iar după aceea

acasă, la Kate Tekker.

— Acum, parcă-mi amintesc ceva, dar confuz. Am impresia că organizasem amândoi un rodeo pe gazonul de lângă locuinţa lui Kate, Eu făceam pe vaca, păşteam iarbă, mugeam şi împungeam. Iar tu ziceai să eşti cow-boy, şi tot încercai s-arunci asupra mea un lasou, utilizându-ţi bretelele de la pantaloni.

— Da, a fost ceva în genul ăsta.

— Ascultă, trebuie s-o-ntindem cât mai iute, până nu se trezesc gazdele. Altminteri, or să ne ardă obrajii de ruşine, pentru faptele săvârşite.

— Fii liniştit, micule! Şi amfitrioanele noastre se piliseră zdravăn şi ne-au apreciat cum se cuvine umorul.

— Nu! Trebuie să plec acasă. În ce dată suntem azi?

— Dimineaţa, eram în şapte.

— Atunci, Robert, ne-a expirat permisia.

— Ba nu s-a terminat — astăzi e duminică.

— Oricum, nu mai pot rămâne aici. Unde au telefonul?

— Uită-te în odaia de-alături.

Charles formă numărul ofiţerului de serviciu pe baza aeriană.

— Alo! Tu eşti, Steph? Te deranjează Charles Mallory, Dă-mi o mână de ajutor, bătrâne, s-ajung la bârlogul meu.

De mult timp ofiţerii de serviciu nu mai erau surprinşi de telefoanele nocturne ale piloţilor chercheliţi. Obţinând adresă precisă, trimise un Willys după cel de-al doilea locotenent din noaptea aceea.

Capitolul VI

1.

Cam în jur de 20 noiembrie, 1941, portavioanele „Akagi” şi „Kaga” sosiră în apele riverane ale asprului Hokkaido. Aici s-au întâlnit cu aproape toate partenerele lor de navigaţie de lângă insula-poligon Sioku, devenită „Grădina morţii” pentru mulţi din colegii lui Yasuziro.

În rada de la Hittokapu se desluşeau contururile cenuşii ale uriaşelor portavioane „Hiryu” şi „Soryu”, iar, ceva mai departe, dincolo de ele, ancoraseră portavioanele Diviziei a treia „Zukaku” şi „Shokaku”.

Distrugătoarele şi crucişătorul uşor „Abukumi”, care se aflau în radă, păreau, în comparaţie cu acestea, nişte pigmei nimeriţi într-o turmă de elefanţi.

Odată cu sosirea în golf a diviziei de cuirasate ce naviga sub pavilionul contraamiralului Mikawa Guniti, în baia neîncăpătoare de la Hittokapu se aglomerase aproape întreaga floare a flotei maritime militare a Japoniei

În depărtatul golf, uitat de Dumnezeu şi de oameni, în răstimp de-o noapte se ivi un fel de oraş plutitor fantastic, alcătuit din cetăţi inexpugnabile, ferecate în cuirase groase.

Fumegând, ca o duzină de uzine metalurgice, sumbru şi încordat, îşi adunau forţele în vederea unei necruţătoare încercări. Tot aşa, cu multe secole în urmă, fumegau şi focurile hoardelor de huni, mai înainte ca aceştia să năvălească asupra pământurilor vecinilor lipsiţi de griji. Tot aşa, în tăcere şi răbdători, hunii aşteptau porunca lui Attila, pentru a se prăbuşi cu toată greutatea nenumăratelor lor hoarde peste duşmanul aţipit şi care nu-şi dădea seama de nimic.

Marinarii nu aveau nici o idee despre scopul sosirii lor la capătul de sud al şirului de insule Kurile, însă fiecare îşi

dădea seama, că nu era ceva întâmplător şi că mari evenimente se coceau pe zi ce trecea.

La 27 noiembrie 1941, escadra plecă în mare taină, sub acoperirea întunericului şi a perdelelor de fum instalate de distrugătoare. În seara aceea, aproape toţi marinarii de la baza Hittokapu fuseseră învoiţi, pentru a se crea impresia că flota se afla în bazinul portuar. În realitate, ea şi brăzda de câteva ceasuri apele Oceanului Pacific, luând cap spre est. Prezicătorii, care prorociseră un război cu Rusia, au fost dezamăgiţi. Rusia rămânea la pupa, şi se depărta din ce în ce mai mult, la fiece învârtitură a arborelui de elice. Acum, tinerii ofiţeri erau înclinaţi să considere marşul acesta ca o aplicaţie obişnuită de flotă. Şi erau, crezuţi cu plăcere. Vremea — proastă. Dar aplicaţiile de flotă se executau mai totdeauna pe vreme rea, care îngreuna şi mai mult complicatele zboruri de pe puntea portavioanelor,

Comandantul marii unităţi de portavioane, viceamiralul Chuichi Nagumo, îşi înălţase pavilionul pe „Akagi”. Acuma, portavionul lor, devenind navă amiral, se afla în frunte. Dispozitivul de marş era acoperit de cuirasatele „Hiei”, „Kirishima”, de crucişătoarele „Chikuma” şi „Tone”. Navele se prăbuşeau zdravăn de pe un val pe altul şi părea că nu există forţă capabilă să le oprească victorioasa înaintare. Distrugătoarele înguste, cu borduri joase, aveau cel mai mult de îndurat. Se îngropau adânc în valurile ce năvăleau şi care se repezeau năvalnic de la prora spre pupa, ameninţând ca vârtejul apelor să smulgă suprastructurile punţii.

Oceanul rămase posomorât câteva zile. La nebulozitatea joasă şi zdrenţăroasă, plutind deasupra navelor, se adăugă o burniţă măruntă. În clipa aceea, vizibilitatea devenise extrem de proastă. Portavioanele, în linie de şir, erau abia vizibile, iar vasele de apărare dispăreau complet, ascunse de vălul picăturilor de ploaie.

Pe 3 decembrie, timpul porni să se îndrepte. Avioanele de

recunoaştere, care decolaseră de pe „Shokaku”, descoperiră grupul de tancuri petroliere ce aştepta escadra în zona stabilită. Cu toată hula puternică, începu alimentarea cu combustibil.

Pomparea combustibilului de pe tancurile petroliere, pe vreme de furtună, este extrem de dificilă. Din pricina valurilor uriaşe, nu se putea aborda. A fost nevoie să se arunce bandula de la vreo douăzeci de metri. Yasuziro privise cu atenţie cum un marinar, învârtind bandula ca pe-o praştie, o zvârle de pe tancul petrolier pe portavion.

Dinspre gurile de alimentare, au tras apoi cu bandula un dispozitiv, pe care l-au întins ca un scripete, iar după aceea au instalat pe blocuri un furtun greoi şi gros. Pompele puternice au intrat în funcţiune şi combustibilul porni să curgă cu presiune, prin furtunul ce se flexa din pricina hulei, prăvălindu-se cu zgomot de cascadă în cisternele golite de carburant.

Primele care şi-au făcut plinul au fost distrugătoarele, ele având o mică autonomie de marş. După ce s-au alimentat, au dispărut în goană mai departe, ca o haită de ogari, încercând să descopere duşmanul necunoscut. După vreo trei ceasuri, şi celelalte nave ale marii unităţi şi-au ocupat locurile în dispozitivul de luptă.

Marşul continuă, fără ca efectivul să cunoască obiectivul spre care se îndrepta.

Pe la prânz, în ziua de 4 decembrie, marea unitate de portavioane ieşi din zona furtunii. Şi, în momentul acela, pe catargul pavilioanelor de pe portavionul „Akagi” flutură cea mai venerată relicvă a flotei imperiale japoneze — pavilionul amiralului Togo, ce fusese înălţat pe cuirasatul „Mikasa”, în zilele bătăliei de la Tsushima.

Şi tuturor le-a fost clar că navele marii unităţi porniseră la război.

2.

Yasuziro fusese cuprins de un sentiment de entuziasm — urma să aibă loc un eveniment într-adevăr important, când aveai posibilitatea să-ţi manifeşti capacităţile: căci era ostaş japonez şi avea datoria să fie ori încununat cu laurii victoriei, ori să piară în luptă. Dar el credea în prima variantă. Morimoto îl convinsese că erau ocrotiţi de însuşi zeul războiului — Hatiman. Dar trebuie să te concentrezi şi să fii pregătit, pentru clipa când ţi se va cere toată dârzenia de samurai. Îşi alungă gândurile de la bucuriile lumeşti, nelăsând loc nici amintirilor despre Tiyeko. Yasuziro şi Kyenzi Takasi şi-au petrecut ziua, aproape în întregime, retraşi în lăcaşul de rugăciuni al navei, rugându-se zeilor pentru succesul armatelor japoneze. În a şaptea zi de marş, marea unitate de portavioane, atingând din travers insulele Atki şi Midway, îşi schimbă direcţia spre sud-est: Şi, atunci, înaintea marinarilor tulburaţi, încremeniţi în rânduri strânse pe puntea de zbor a portavionului „Akagi”, vorbi chiar viceamiralul Chuichi Nagumo. Cuvântarea a fost scurtă şi solemnă:

— Divinul nostru mikado ne-a poruncit să pornim războiul cu americanii. Cea mai importantă bază navală militară a inamicului o reprezintă insulele Hawaii — Gibraltarul american! Indiferent în ce direcţie şi-ar trimite inamicul navele în Oceanul Pacific, ele se vor opri totdeauna în insulele Hawaii, pentru alimentare. Iar din moment ce americanii şi-au amplasat flota la această bază avansată — o vom întâmpina la Pearl Hrbor. În bătălia ce ne stă în faţă, fiecare va trebui să-şi facă datoria până la capăt.

La cuvântarea viceamiralului s-a răspuns eu strigăte interminabile de „Banzai!”. Ofiţerii şi ostaşii erau cuprinşi de un acces de exaltare războinică. De altfel, dacă s-ar fi privit mai atent, atunci s-ar fi putut remarca în rândurile

marinarilor oameni care strigau „Banzai”, cu mai puţin entuziasm. Pe figurile multora erau prezente urmele loviturilor de pumn pe care le administraţi subofiţerii şi marinarii cu vechime. Bătaia era un fenomen obişnuit în armata şi flota japoneză.

După adunare, Kyenzi Takasi îi şopti lui Yasuziro:

— Tora, te rog să vii la mine. Am o mică surpriză.

Închizând grijuliu uşa, Kyenzi scoase, dintr-un loc secret, o sticlă de sake „Cocorul alb”. Ambii îşi dădeau foarte bine seama că încălcau interdicţia cea mai severă..

— De dragul unui asemenea eveniment, se poate intra în conflict cu regulamentul, spuse Yasuziro, aşezându-se la masă.

— Mai ales că s-ar putea să bem pentru ultima oară, adăugă întristat stăpânul cabinei, turnând sake în pocale.

Război! Acum, toate gândurile marinarilor din marea unitate de portavioane, se roteau în jurul acestui groaznic şi scurt cuvânt.

— Kyenzi-san, te afli oarecum într-o dispoziţie sufletească suficient de amară... Să bem pentru grabnica zdrobire a Americii şi pentru întoarcerea noastră victorioasă şi fericită. Uită-te ce forţe înaintează spre Hawaii! Le vom nimici flota! Şi ce-or să facă americanii, cu toată tehnica lor, fără flotă? Numai să fie destule ţinte, demne de aparatele noastre Y—97. De le-am captura flota din Hawaii!

— Yasuziro-san, ai avut ocazia să vizitezi Hawaiiul?

— Nu, dar de ce mă întrebi?

— În 1939, fiind aspirant de marină, îmi făceam stagiul pe nava de recunoaştere „Hifuri-Maru”. Fusese amenajată pentru pescuitul thonului. „Atelierul nostru pescăresc” era comandat de un căpitan de rangul doi, un tip nebărbierit, îmbrăcat într-o salopetă din foaie de cort Ni se „oprise” motorul şi, cu toate pânzele sus, am intrat în reparaţii la Qahu. Iată, atunci, am avut ocazia să văd şi baza

americană... În curând, din voinţa mikadoului se va transforma într-o înfloritoare „Grădină a războiului”.

— Asta, în mod precis! Totul va fi transformat în praf şi pulbere, ca la poligonul din Sioku.

— Tora! Îmi place să te-aud crezând atât de ferm în victorie, însă uiţi că la Sioku trăgeam în nişte ţinte oarbe. Dar ce va fi, când ţintele vor răspunde cu foc? În cazematele subterane ale insulei există mii de soldaţi. Iar pe aerodromuri sunt amplasate aproape trei sute de avioane. Golful Pearl Harbor, de dimensiuni reduse, este acoperit de focul suprapus al bateriilor antiaeriene. Şi, dacă la forţa lor de foc se mai adaugă antiaeriana bateriilor de pe nave, atunci va fi pârjol. Într-adevăr, ăsta-i Gibraltarul Pacificului, care ne făgăduieşte mii de surprize pline de primejdii.

Kyenzi Takasi nu era un fricos, privea însă lucid lucrurile. Totuşi, când „Cocorul alb” fu dat gata, se declară de acord cu Yasuziro că flota S.U.A. va fi nimicită şi că victoria Japoniei în războiul acesta era iminentă. Înainte de a părăsi cabina, Kyenzi spălă pocalele şi, după ce umplu sticla de sake cu apă, o zvârli în mare, prin hublou. Era neapărat necesar să se ducă la fund. Prin ordin pe marea unitate era interzisă, la modul cel mai strict, aruncarea gunoaielor peste bord: escadra invizibilă nu trebuia să lase după sine nici un fel de urme.

În dimineaţa celei de-a doua zile, vremea rea rămăsese departe. Yasuziro se trezi, deşteptat de-o rază de soare ce-i căzuse pe faţă prin hubloul deschis. După ce-şi făcu un duş, urcă pe punte. Navele marii unităţi înaintau spintecând oglinda albastră a oceanului liniştit. La terminarea micului dejun, s-a comunicat ordinul de luptă. Acuma, fiecare ostaş îşi cunoştea misiunea. Ordinea de executare a misiunii pentru aviatorii torpilori rămânea aceeaşi, aşa cum fusese la atacurile de pe insula Sioku. Totul era gata pregătit în vederea luptei. Navigatorii calculară şi liniară ruta de zbor,

de la punctul fixat pentru lansarea avioanelor şi până la Pearl Harbor. Piloţii se simţeau obosiţi de aşteptarea începerii luptei. Ca să mai omoare din timp, jucau go, războindu-se între ei, sau se plimbau pe puntea superioară,

Yasuziro şi Kyenzi stăteau îndelung la pupa, privind îngânduraţi la puternicele elice ale portavionului, care lăsau în urmă, laolaltă cu tonele de apă clocotitoare, milele parcurse, apropiindu-i treptat de punctul de decolare. De la început, marşul se efectuase în condiţiile celui mai strict secret. Navele înaintau prin sectoarele deosebit de pustii ale Oceanului Pacific, departe de căile maritime păstrând o deplină tăcere radio. În schimb, radiotelegrafiştii care rămăseseră în metropolă depuneau o activitate intensa, utilizând semnalele de apel ale navelor plecate. Scopul jocului-radio, de dezinformare, era să le creeze americanilor impresia că portavioanele şi cuirasatele marii unităţi de şoc stăteau la ancore în apele Mării Interioare a Japoniei.

Pentru evitarea unor întâlniri întâmplătoare cu indiferent ce navă în stare să anunţe poziţia portavioanelor japoneze, înaintea escadrei goneau, ca vântul, distrugătoarele, gata să trimită la fund orice vas, fără să mai ţină seamă de pavilionul sub care naviga. Iar şi mai departe, la câteva sute de mile înainte, pe direcţia de marş a, escadrei, submarinele divizionului lui Imanzumi Kiziro efectuau operaţiuni de recunoaştere a căii. Toate navele, fără excepţie, care se întâlneau cu escadra erau sortite pieirii. Prea era importantă incursiunea asupra insulelor Hawaii — pe a cărei carte se miza soarta imperiului.

Piloţii făceau de serviciu, în carlingile aparatelor de vânătoare şi ale avioanelor torpiloare, de la revărsatul zorilor şi până la apusul soarelui, gata să se înalţe în aer la primul semnal. Când escadra ieşi din zona de furtună şi cerul se curăţă de nori, din zori şi până în noapte au pornit să circule pe bolta cerului avioanele de vânătoare ale escortei aeriene,

pentru a respinge orice atac al aviaţiei inamice. Zilele semănau între ele dar, fiecare dimineaţă părea mai fierbinte decât cea precedentă.

Oceanul se dovedi a fi excepţional de pustiu. Drogaţi de interceptările false ale convorbirilor radio din bazinul Mării Interioare a Japoniei, americanii se simţeau liniştiţi. În cea de-a zecea zi a marşului, când până la Pearl Harbor mai rămăseseră vreo patru sute de mile, un avion de recunoaştere, înălţându-se în văzduh, depistă o navă americană de patrulare. Imediat, pentru distrugerea acesteia, decola patrula de avioane torpiloare pe care o comanda Morimoto. Lipindu-se chiar de creasta valurilor, cele trei aparate porniră în goană spre sud. Yasuziro şi Kyenzi le-au petrecut din ochi, invidioşi. „Iată cine va deschide primul cont din noul război”, cugetă Yasuziro, simţind dorinţa de-a se afla în clipa aceea în carlinga aparatului Y-97, acolo unde era Samuraiul de Fier.

După ce echipajele, întoarse, şi-au prezentat raportul, rezultă că atacul cu torpile fusese absolut, neaşteptat pentru nava de patrulare americană. Uluirea, provocată de apariţia avioanelor japoneze într-un sector atât de îndepărtat şi inaccesibil lor, americanii au dus-o la fund, împreună cu ei, fără să mai izbutească a deschide focul şi sa transmită prin radio, la Pearl Harbor, vestea ivirii japonezilor. După torpilarea executată „la vârful catargelor”, din mers, la bordul stâng al neînsemnatului vas explodaseră deodată două torpile. Atare cantitate de explozibil ar fi fost de ajuns pentru scufundarea unui crucişător. Nava de patrulare s-a frânt în câteva bucăţi şi s-a dus numaidecât la fund. Transmisioniştii japonezi, care erau de serviciu la interceptare, nu recepţionară nici un schimb de radiograme. Nava americană nu apucase să transmită nici măcar tradiţionalul semnal S.O.S.

Temându-se ea nu cumva americanii să-şi trimită

hidroavioanele Catalina în căutarea navei de patrulare dispărute, viceamiralul Nagumo dispuse, continuarea marşului, cu toată viteza, până la locul fixat pentru lansarea avioanelor.

3.

Soarele dimineţii lumină dormitorul din căsuţa aflată între copacii veşnic verzi.

Razele, pătrunzând prin fereastră neprevăzută cu storuri, lunecară peste divanul larg, pe care dormea un bărbat, peste vrafurile de cărţi, îngrămădite în pachete pe prichiciul ferestrei şi de-a dreptul pe duşumea, apoi deasupra vestonului de locotenent, aruncat pe un scaun, şi peste scrumiera plină vârf cu mucuri de ţigară.

După dezordinea care domnea în odaie, se putea presupune că era o locuinţă de burlac. Iar o ilustraţie în culori, fixată cu pioneze pe perete, întărea această părere: un cowboy, în şaua calului său, săruta o fată ce se plecase spre el, prin fereastră. Orbit de dragoste, călăreţul nu bănuia prezenţa unei a treia persoane, ce se găsea dincolo, în odaie. Rivalul, abia vizibil, o ajuta pe fată să se dezbrace. Dedesubt, o inscripţie: *„Dragoste de cowboy”.*

Deodată, libidinoasa capodoperă închinată amorului cowboy-ului fu smulsă de pe perete. Geamurile zornăiră, făcându-se ţăndări. Charles Mallory sări de pe divan, asurzit de-un bubuit prelung şi incredibil. Îmbrăcându-se sumar, ieşi în goană şi nu-i veni să-şi creadă ochilor. I se părea că visează în continuare un coşmar.

Căsuţa învecinată era cuprinsă de flăcări. Locul de staţionare a avioanelor ardea şi el, în vâlvătăi. Iar din cer, unul după altul, se năpusteau în picaj avioane argintii, cu două motoare, lansându-şi încărcătura de bombe peste hangarele şi clădirile depozitelor ce mai rămăseseră intacte. Oameni, pe jumătate îmbrăcaţi, dădeau buzna din căsuţe, ca

să se înghesuie în şanţul îngust ce fusese săpat cu prilejul reparării conductei de apă. Un aparat, care-şi aruncase bombele, ieşi din picaj chiar deasupra acoperişurilor. Pe aripile sale se distingeau, cu uşurinţă, cercurile roşii — semnul de recunoaştere al avioanelor de război japoneze. De unde se iviseră aici, la mii de mile depărtare de insulele arhipelagului japonez? Oare războiul, care bântuia peste câmpiile înzăpezite ale Europei, să fi ajuns până la „Binecuvântatele insule ale fericirii”, unde nimeni nu-l aştepta? Văzduhul era cutremurat de duduitul motoarelor avalanşei de bombardiere. Aerodromul „Whiller” era învăluit de praf şi fum. Deasupra golfului Pearl Harbor se ridica un nor uriaş şi negru.

Capitolul VII

1.

Apartamentul rezervat pe portavion comandantului marii unităţi corespundea pe deplin înaltei poziţii a locatarului. Lambrisat cu stejar maroniu şi lemn de santal aromat, se compunea din câteva compartimente. Cel mai spaţios era salonul, pe podeaua căruia se afla un covor gros de Caşmir. Pianul, prins cu şuruburi de punte, lustrele de cristal şi dulapurile lăcuite pentru cărţi completau frumosul interior. Pianul din lemn de trandafir, nu reprezenta doar o simplă podoabă a salonului. Arareori, asupra viceamiralului pogora buna dispoziţie şi atunci deschidea o partitură aparţinând compozitorului său preferat — Bach. Iar marinarii auzeau răzbătând de după uşa salonului sunete estompate. Fugile şi preludiile îi insuflau comandantului prilejuri de meditaţie şi o uşoară tristeţe.

Dulapurile cu cărţi cuprindeau biblioteca destul de mare a viceamiralului. Volumele, legate în piele şi marochin şi având titlurile imprimate cu aur, erau lucrări în engleză, japoneză şi chineză, despre navigaţie, tactică navală, probleme militare şi tratate de filozofie.

Pereţii salonului erau ornamentaţi cu săbii de samurai, piese rare, ca eleganţă şi frumuseţe, având mânerul clin fildeş şi lamele împodobite cu cizelări şi poleieli aurite.

Colecţia de săbii, adunată de viceamiralul Nagumo timp de-o viaţă întreagă, reprezenta lucrul cu care se mândrea cel mai mult. Asemenea săbii nu poseda nici măcar prinţul Takamatsu.

Chuichi Nagumo îşi părăsea destul de rar apartamentul, pentru a urca la postul de comandă, sau pe puntea căpitanului. Era nevoit să trăiască retras, ca un ascet, izolându-se de subalterni printr-un „zid chinezesc”, înălţat

prin înrădăcinarea de secole a unei concepţii de etichetă, disciplină, supunere şi teamă faţă de persoana comandantului. Nu trebuia să aibă simpatii sau antipatii faţă de subalternii lui, nu întreţinea nici un fel de contact direct, limitându-se doar la convorbiri telefonice sau la ordine transmise prin adjutanţi.

Dormitorul viceamiralului era mobilat la modul spartan, într-un autentic stil japonez. Unica abatere de la tradiţiile naţionale în aranjament o constituia patul îngust, acoperit cu o pătură marinărească, grosolană. Numai pernuţa brodată cu flori de vişin ştia ceva despre gândurile neliniştite ale viceamiralului, care-l bântuiau în nopţile de insomnie. Comandantul începuse să doarmă prost, de când distanţa până la insulele Hawaii se micşorase la o mie de mile. Ficatul, mai înainte tratat, se dezlănţui. Rănile vechi, mocneau. Îl apăsa povara grea a răspunderii faţă de imperiu, pentru rezultatele marşului marii unităţi de portavioane. Dar Nagumo nu-şi îngădui să se adreseze nici măcar medicului personal. Nimeni nu trebuia să afle despre beteşugirile lui. Amiralul este un zeu pentru subalternii săi, iar zeii — nemuritori — nu suferă de boli, ca toţi oamenii. Tot aşa, nimeni nu trebuia să ştie ce se petrece în sufletul lui, zăvorit sub o membrană nestăpânită de pasiuni. Nimeni nu se încumeta să bănuie că Nagumo era stăpânit de tensiune şi patimi, mai violente decât cele ale unui jucător la ruletă care mizează, la masa de joc, viaţa şi întreaga avere. Iar tensiunea şi patimile sale deveneau şi mai puternice, pe măsură ce se apropia de Pearl Harbor.

2.

În noaptea de 7 decembrie, radiotelegrafiştii raportară comandantului marii unităţi de portavioane că s-a primit semnalul de cod „Soarta imperiului”. Consulul japonez din Honolulu comunicase că flota americană se afla la Pearl

Harbor. Viceamiralul Nagumo aştepta nerăbdător semnalul acesta. Se rugase cerului ca radiotelegrafiştii să nu recepţioneze fraza de cod: „Vişinii sunt în plină floare”, prin care agenţii l-ar fi anunţat despre absenţa flotei din apele insulelor Hawaii. Atunci, incursiunea marii unităţi de portavioane şi-ar fi pierdut sensul.

Probabil, semnalul „Soarta imperiului” fusese recepţionat simultan şi la Tokyo, deoarece, imediat după ce-l primiseră pe portavion, a sosit o radiogramă de la Kaigunsyo (Ministerul Forţelor Navale Japoneze): „Începeți ascensiunea pe muntele Hiytaka”. Acesta era ordinul codificat pentru atacarea Pearl Harborului.

La şase treizeci, ora locală, portavioanele ieşiră în zona indicată pentru lansarea avioanelor şi se desfăşurară împotriva vântului.

Scoţându-şi tabachera de aur, care înfăţişa o crizantemă cu patrusprezece petale[1] — primită în dar de la prinţul Takamatsu — viceamiralul aprinse o ţigară şi ordonă:

— Decolarea!

Motoarele nenumăratelor avioane urlară asurzitor. Revărsatul zorilor încă nu se ivise. Cerul era acoperit de nori. Se simţea şi o uşoară furtună. Valuri mari izbeau în etrave, voind parcă să stăvilească marşul navelor ce porneau pe „Poteca războiului”. Întunericul dens făcea imposibilă deosebirea cerului de apa oceanului. Însă ordinul de decolare fusese dat. Primul care a luat plecarea a fost comandantul grupei de aviaţie „Akagi”, căpitanul de rangul trei Fuchida, numit cap de formaţie al primului val de şoc.

Unul după altul, la intervale minime, şi-au luat plecarea aparatele Y-99 şi Y-97, încărcate cu bombe perforante şi torpile. Ultimele s-au înălţat avioanele de vânătoare Zero. Detaşamentul avioanelor torpiloare, din câte făceau parte

---

[1] Herbul, blazonul membrilor familiei imperiale; chiar împăratul are un herb cu şaisprezece petale.

patrulele lui Yasuziro Hattori şi Kyenzi Takasi, era condus spre Pearl Harbor de căpitan-locotenentul Morimoto.

Intrând în formaţia patrulei de vârf, Yasuziro se strădui din toate puterile să-şi menţină locul. În stânga şi în dreapta, înainte şi în spate sclipeau, ameninţătoare, luminile de bord ale celorlalte aparate, care zburau în dispozitiv strâns. Era suficient să comită o mişcare bruscă, necoordonată şi apărea ca inevitabilă ciocnirea cu avionul învecinat. Înghesuit în centrul formaţiei, Yasuziro se putu menţine printr-o minune la locul său, chiar şi atunci când grupa străpungea norii negri ce pluteau deasupra mării.

În cele din urmă, avioanele ieşiră din nori şi avură mai multă lumină. Acum era posibilă mărirea distanţei, fără teama de a-l pierde pe capul formaţiei. Yasuziro îşi şterse sudoarea de pe frunte, cu dosul mănuşii şi se uită într-o parte şi în alta. Detaşamentul lor zbura în grup compact. De jur împrejur, indiferent unde şi-ar fi aruncat privirea, erau suspendate siluetele negre ale aparatelor aparţinând altor detaşamente. Iar deasupra tuturor, roiau zeci de avioane Zero, de vânătoare. Manevrau în permanenţă, străduindu-se să nu depăşească avioanele torpiloare şi bombardierele greu încărcate. Primul val al avioanelor japoneze, executând adunarea, intră pe direcţia insulei Oahu.

La şapte şi patruzeci de minute, comandantul de escadră Fuchida ordonă lărgirea formaţiei. Acuma, fiecare grupă se deplasa independent spre obiectivul indicat din timp, printr-un cerculeţ roşu însemnat pe harta de zbor.

Înainte de a ajunge la obiectiv, nebulozitatea se risipi ca la comandă. Din pâcla albăstruie se iviră contururile estompate ale insulei Oahu, unul din cele mai frumoase şi îmbelşugate colţişoare de pe globul pământesc.

La şapte şi cincizeci de minute, s-a dat semnalul de atac. „Tora, Tora, Tora!”, lansă un strigăt Fuchida, intrând pe direcţia de luptă.

Survolând o latură a aerodromului „Whiller”, asupra hangarelor căruia deja coborâseră în picaj avioanele Y-99, grupa aparatelor Y-97, compusă din 50 de bombardiere şi 40 de avioane torpiloare, se îndreptă spre golful Pearl Harbor.

Când avioanele torpiloare ale lui Morimoto ajunseră deasupra obiectivului, sub plan se desfăşură o panoramă impresionantă. Dedesubt se afla toată flota S.U.A. din Oceanul Pacific — nouăzeci şi trei de nave de război. Nepăsarea americanilor îi lăsă uimiţi pe aviatorii japonezi. Amplasarea navelor la locul de ancorare era dispusă cum nu visaseră comandanţii militari japonezi nici în visele lor cele mai frumoase.

În 1939, Yasuziro, aspirant de marină, participase la o croazieră în jurul lumii. Atunci avusese prilejul să vadă flota germană la Kiel, pe cea franceză la Brest, iar pe cea engleză la Scapa Flow. Când studiase la Yokosuka, zburase deasupra navelor flotei japoneze, adunată pentru a demonstra înaintea împăratului. Dar chiar şi în timpul trecerii în revistă, vasele nu aveau mai puţin de o jumătate de milă între ele.

Ceea ce vedea Yasuziro, acum, sub el, era de neînchipuit, pur şi simplu! Şapte cuirasate — la danele de acostare ale insulei Ford, pe două rânduri, aproape vârâte unul într-altul. Al optulea — într-un doc uscat, pe partea opusă şenalului navigabil. O ţintă nemaipomenită pentru aparatele Y-99 şi Y-97. Era imposibil să n-o nimerească.

Duminica abia începea. Partea din efectivul american care nu fusese învoită la ţărm se adunase pe puntea de sus, pentru ridicarea pavilioanelor. Mulţi din fericiţii învoiţi se mai desfătau în confortabilele dormitoare ale fetelor, când deasupra Pearl Harborului se dezlănţui uraganul de foc şi metal.

3.

Simultan cu flota, au mai fost atacate şi toate

aeroporturile americane. Deasupra aerodromurilor „Whiller” şi „Ford”, atacul a fost executat de avioane în picaj. Bombele de 250 kilograme explodară peste hangare şi în centrul locurilor de staţionare, unde aparatele erau unul lângă altul. Solul fu învăluit de-o mare turbată de foc. Astfel a fost nimicită, în câteva minute, puternica grupare a aviaţiei de război ce ar fi putut zădărnici loviturile bombardierelor asupra Pearl Harborului şi ar fi fost în stare să întreprindă un contraatac împotriva marii unităţi japoneze de portavioane.

Asupra aerodromurilor aviaţiei maritime de la Hikei „Uva” şi „Kanuohu”, acţionau aparatele de vânătoare Zero. Neîntâlnind aparatele americane în aer, au trecut la lovituri de asalt.

Avioanele s-au apropiat de ţinte în zbor razant, iar, după aceea, au executat o şandelă şi, în linişte, întocmai ca la poligon, au început să mitralieze hidroavioanele Catalina ce erau staţionate la ancoră.

Urletul avioanelor în picaj, răpăitul rafalelor de mitralieră şi bubuitul tunurilor de bord au năucit personalul bazei, care încă nu izbutise să se trezească din somn, lipsindu-l de capacitatea exercitării unei contraacţiuni împotriva inamicului. Catalinele ardeau şi scoteau fum, ca nişte uriaşe focuri pe apă, mânjind albastrul eterului. Nici unul din hidroavioanele staţionate în radă n-a putut decola. Când atacul avioanelor de vânătoare se apropie de sfârşit, deasupra aerodromului de la Kanuohu apărură grupele de avioane în picaj Y-99. Acestea îşi largară bombele peste hangarele şi clădirile administrative. După câteva minute de acţiune a aviaţiei japoneze, Kanuohu îşi încetase existenţa ca bază militară.

Primele care au acţionat asupra navelor americane de linie aflate în golf au fost bombardierele. Şi le-au acoperit cu o ploaie de bombe perforante, lansate din zbor orizontal.

Una din ele a nimerit, printr-o gură de ventilaţie, magazia de proiectile de artilerie a cuirasatului „Arizona”. Se auzi un bubuit înfricoşător, care înăbuşi toate celelalte explozii. Forţa turbată a proiectilelor detonate aruncă în aer suprastructurile de punte şi oamenii chemaţi la adunarea de dimineaţă. Petrolul aprins se revărsă la mare distanţă, carbonizând de vii pe cei puţini, care scăpaseră de explozie.

Apoi explodă şi se întoarse cu chila în sus „Oklahoma”. Adâncimea golfului era mică. Cuirasatul, răsturnându-se cu catargele în apă, îşi arătă fundul văzului tuturor, ca şi cum ar fi fost monumentul înspăimântător al unui echipaj înmormântat de viu.

Atacul prin surpriză îi demoraliză pe americani aproape total. Focul de antiaeriană a fost deschis cu mare întârziere. Starea de şoc, în care se găseau tunarii, luă sfârşit abia după ce avioanele japoneze începuseră să se depărteze de ţintă, încheindu-şi misiunea.

Pe urmele bombardierelor, ieşiră la ţintă avioanele japoneze torpiloare. Atacul lor a reprezentat cea de a doua surpriză pentru americani. Considerând că în golful Pearl Harbor, cu ape de mică adâncime, nu era posibilă largarea de torpile, nu luaseră nici un fel de măsuri pentru apărarea navelor prin plase de estacadă.

Morimoto comandă prin radio:

— Tora, atacă-l pe cuirasatul acela singuratic, de pe cheul petrolier!

— Am înţeles! răspunse Yasuziro şi intră în coborâre.

Unităţile de antiaeriană porniseră să se trezească la viaţă, trăgând, în dezordine, asupra nenumăratelor ţinte ce acopereau cerul de deasupra golfului. Printre norii de fum ai petrolului ce ardea se amestecau şi ghemuleţele negre ale exploziilor proiectilelor de antiaeriană.

Yasuziro îşi conducea patrula chiar la nivelul apei. Săltând peste catargul unui distrugător, ce se găsea pe

direcţia lor de luptă, piloţii se furişară până la ţinte. Yasuziro distinse clar obiectivul. Judecând după siluetă, acesta era cuirasatul „California”. Carcasa imobilă, de două sute cincizeci de metri, creştea rapid în dimensiune.

O mie cinci sute de metri... o mie... opt sute. Distanţa era de aşa natură, încât probabilitatea unei erori se exprima acum printr-un număr aproape de zero. „Lansare!” O smucitură uşoară. Torpilele plescăiră pe suprafaţa apei şi se îndreptară spre bordul cenuşiu al cuirasatului.

La ieşirea din atac, Yasuziro reuşi să descifreze denumirea navei. Nu greşise, era într-adevăr „California”.

Înainte, pe direcţia de zbor a patrulei, izbucniră ciuperci de explozii. Schimbând brusc direcţia, Yasuziro privi în jur. Lângă bordurile „Californiei ţâşneau gheizerele de apă ale celor două torpile explodate.

Într-o fracţiune de secundă, Yasuziro îşi imagină ce se întâmplă acuma pe vasul torpilat. Lovind sub centura cuirasată, torpilele spărseseră fundul şi traversele compartimentelor etanşe. Tone de apă năvăleau din afara bordurilor, scoţând din funcţiune colosul ce necesitase ani de zile pentru construcţia sa.

Se părea că exploziile torpilelor treziseră „California” din amorţeala somnului. Toate mijloacele de antiaeriană de la bordul stâng arunca jeturi de foc asupra grupei următoare de avioane torpiloare, care intra în atac. În faţa celor trei aparate Y-97 se ridică un zid compact de explozii. Traseurile tragerilor se încrucişară asupra avionului cap de formaţie. Răsună un bubuit. Vâlvătăile flăcărilor cuprinseră aparatele coechipierilor, care zburau în rânduri strânse. Pesemne, din pricina detonării, explodaseră toate torpilele suspendate sub avioanele lor.,

Pieirea fulgerătoare a întregii patrule, petrecută sub ochii lui Yasuziro, îi strânse inima ca o gheară dureroasă. Simţi atunci şi mai acut pericolul tirului de antiaeriană.

Misiunea fusese executată şi trebuia să o şteargă de acolo cât mai rapid.

În golf şi deasupra acestuia domnea infernul. Cuprinşi de înflăcărarea luptei, stăpâniţi de turbare, piloţii japonezi se aruncau asupra navelor imobilizate, staţionate la ancoră, lansând cu îndârjire bombe şi torpile. Ardea petrolul revărsat în apele golfului, ardeau navele, ardeau hangarele pe aerodromuri şi scheletele avioanelor distruse, ardeau aparatele ce se prăbuşeau din cer şi părea că arde însuşi cerul, datorită traseurilor şi bufniturilor proiectilelor ce explodau. Vulcanul stins, Diamond Head, care se înălţa deasupra golfului, ca şi cum s-ar fi trezit din somnul său milenar, porni să erupă traseuri dense de tir de antiaeriană, provenind din numeroasele baterii amplasate în apropierea vârfului său. Fumul întunecă soarele, iar vizibilitatea se înrăutăţi în aşa hal, încât Yasuziro izbuti să evite, abia în ultimul moment, o grupă de avioane ce zbura pe-o direcţie contrară, de intersectare.

Avioanele primului val îşi terminaseră misiunea şi se grăbeau spre casă. Ultimele grupe de Y-97 şi Y-99 se îndepărtau de golf. Doar aparatele Zero, de vânătoare, care le acopereau plecarea, continuau să planeze deasupra câmpului de bătaie.

Din când în când mai avea loc câte o luptă aeriană, dacă se puteau numi lupte momentele când cetele de Zero se năpusteau asupra avioanelor de vânătoare americane izolate, care riscau decolarea de pe pistele deteriorate.

4.

Y-99 îşi depuseră bombele lângă şanţul în care Charles Mallory stătea culcat, cu faţa în jos. Pe jumătate asurzit de explozii, împroşcat cu pământ, era disperat şi demoralizat. Auzind vâjâitul cumplit al schijelor, se îndesă şi mai apăsat pe fundul şanţului murdar, acoperindu-şi capul cu mâinile. O

unică dorinţă îi cuprinsese în întregime conştiinţa: „De s-ar isprăvi totul cât mai repede şi de s-ar îndepărta cât mai curând avioanele astea înfricoşătoare!”. Şi îl mai străfulgerase încă un gând idiot: „Ar fi bine dacă, în timpul atacului, te-ai putea transforma într-un şoarece, ca să ai posibilitatea să te vâri într-o găurice adâncă, unde să nu te-atingă nici o schijă”. Acuma, Charles avea impresia că este o ţintă de mari dimensiuni, fără apărare, peste care cad în picaj toate bombardierele mikadoului.

Nimic nu-i mai rău şi dezgustător ca aşteptarea pasivă şi neputincioasă, atunci când te pomeneşti cu o bombă bezmetică prăbuşindu-se peste tine. Când n-ai nimic de făcut, gândurile persistă întruna numai la presimţirea c-ai să pieri. Acestea însă, mai curând, nu-s de fapt gândurile unui om normal, ci sălbaticul instinct al autoconservării, ce răzbate de pretutindeni. Încearcă să-ţi păstrezi cumpătul, atunci când stai întins şi aştepţi. Care din bombe e a ta: aceea care şuieră şi vuieşte, când se apropie de sol, sau cea care abia s-a desprins din lacătul de acroşare de sub avion?

Un pilot necunoscut, dintr-o altă escadrilă, care-şi căutase salvarea în acelaşi şanţ, nu mai rezistă şi, înjurând în gura mare, sări şi strigă:

— Cine vine cu mine dintre vânători? Să-ncercăm să decolăm!

Cuvintele acestea l-au scos pe Charles din amorţeală. Învingându-şi frica, îşi smulse de pe pământ trupul neascultător şi, străduindu-se să nu rămână în urma celui ce-şi manifestase curajul, fugi după el. Nu se mai uită înapoi. Dar ar fi vrut să creadă că în spatele lui mai alergau şi alţi piloţi. Totuşi n-a fost aşa.

Următorul atac al avioanelor Y-99 l-au aşteptat amândoi adăpostiţi într-un tub de beton pentru canalizare. De aici şi până la locul ele staţionare a aparatelor mai erau vreo cincizeci de metri:. De îndată ce bombardierul care încheia

formaţia începu să iasă din picaj, se pregătiră pentru salt. Seria de bombe căzuse la aproximativ trei sute de metri de locul de staţionare. Piloţii ţâşniră din tub şi se repeziră la avioane. Ajungând în goană lângă un Lightning ce supravieţuise, Charles fusese cât pe ce săi se împiedice de cadavrul unei santinele căzute în iarba măruntă. Schija unei bombe îi retezase jumătate din cap. Mâinile, atârnând într-o băltoacă de sânge, continuau să strângă arma,

Charles încremeni înaintea celui ucis, neavând putere. să treacă peste el sau să-l ocolească. Era primul mort pe care-l vedea în război. Ştia din cărţi şi filme că în lupte se ucide. Însă, acolo, moartea era privită prin prisma unui eroism înălţător. În realitate, totul se dovedea a fi mult mai abject şi nemilos. Iar asta l-a cutremurat. Şi-l cuprinse teama la gândul că, în orice moment, şi el se putea pomeni la fel de ţeapăn şi scurs de sânge.

Vuietul avioanelor japoneze îl scoase din starea de scurtă buimăcire. Trebuia să se grăbească, până nu cădeau în picaj asupra locului de staţionare următoarele aparate de vânătoare Zero. Străduindu-se să nu-l mai privească pe mort, dar simţindu-i încă în spate prezenţa. Charles Mallory ocoli la iuţeală avionul. În exterior, Lightningul se afla în bună stare. Numai lângă lonjeronul fuzelajului din stânga stăteau căscate două spărturi de schijă.

Rupând sigiliul, pătrunse în carlingă. Din fericire, paraşuta şi setul de zbor se găseau laolaltă acolo. Prinzându-şi grăbit centurile de siguranţă (era pentru prima oară când se lipsea de ajutorul tehnicului), porni motoarele. Pilotul care venise în fugă, odată cu el, acţionase şi mai energic. Când Charles dădea să închidă cupola carlingii, acela şi pornise să decoleze de pe calea de rulare.

Din formaţia Zerourilor ce executa barajul deasupra aerodromului se desprinse o grupă de patru aparate de vânătoare şi porni în picaj asupra Lightningului care decola.

Charles auzi lătratul precipitat al mitralierelor-de mare calibru ce se desluşea din huruitul motoarelor. Abia reuşind să se desprindă de sol, aparatul de vânătoare se răsturnă pe-o aripă şi se împlântă în pământ. Multiplelor fumuri din zona aerodromului, li se mai adăugă o coloană fumegândă.

Cuprins de mânie şi neputinţă faţă de tot ce se întâmpla, Charles Mallory se avântă în aer.

Zerourile continuau să supravegheze aerodromul, iar sticla cupolelor strălucea în bătaia soarelui, ca nişte ochi de fiară. De fapt, atâta şi aşteptau, ca vreun avion american să înceapă să se deplaseze, pregătindu-se de decolare.

Charles fu atacat de un Zero, tocmai când reuşise să-şi escamoteze trenul de aterizare şi aparatul îşi luase viteza necesară pentru asigurarea manevrabilităţii. Executând brusc un viraj „peste umăr”, în partea soarelui, se smulse de sub urmărirea inamicului şi, luând înălţime, privi în jur.

Inima i se strânse întristată, când zări golful şi ce mai rămăsese din Flota Oceanului Pacific. Fumul şi funinginea învăluiseră tot cerul de deasupra insulei Oahu. Mai sus de norii aceştia, avioanele japoneze, în grupe mici, părăseau golful. Profitând de înaltele caracteristici de viteză ale Lightningului, se apropie de-o grupă de trei aparate Y-97, Avionul torpilor din urmă, ce lăsa în spate o trenă albă de carburant pulverizat, se afla vizibil distanţat de grupa sa.

„Încep cu-ăsta” — decise Charles şi porni, la atac.

5.

Golful Pearl Harbor rămăsese în urmă. Carlinga se aerisea de mirosul de ars al incendiilor „Şi de izul dulceag al explozibilelor. „Pare-se c-am evadat!” gândi Yasuziro şi, întorcându-şi capul, întâlni privirea alarmată a comandantului avionului torpilor din dreapta, coechipierul său, Satsu Akatsuki, ce se apropiase cu Y-97 ca lipit de avionul pilotat de Yasuziro. I se defectase instalaţia de radio

şi-i arăta, printr-un gest cu mâna, suprafaţa planului din stânga al aparatului. Învelişul din dural, în locul unde se afla consola rezervorului de benzină, era dat peste cap de schijele proiectilelor. Carburantul se scurgea, pulverizându-se, lăsând o dâră albă în urma avionului. Neliniştea lui Akatsuki i se transmise imediat şi lui Yasuziro. „Fir-ar a dracului de treabă! N-aş vrea să mă aflu acum în pielea lui”. Ce-i de făcut? Până la escadră mai era mult de zburat, o oră întreagă, şi, cu siguranţă, carburantul nu va fi suficient pentru a se putea târî la „Akagi”. Dar, ce-ar fi, dacă ar mări viteza de zbor, ca să reducă din timpul de rămânere în aer şi, totodată, să reducă timpul de scurgere a benzinei? Yasuziro acceleră viteza. Aparatul lovit începu să rămână în urmă. Şi iarăşi a fost nevoit să reducă din viteză.

Când avioanele torpiloare intersectară linia de coastă a insulei, şi se aflară suspendate între cer şi apă, Yasuziro percepu în căşti vocea trăgătorului-radiotelegrafist:

— Sus, în spate, un Lightning izolat!

— Asta-mi mai lipsea! Apropiaţi-vă. Pregătiţi-vă pentru respingerea atacului avionului de vânătoare!

Yasuziro era gata să-şi sucească gâtul, încercând să depisteze ce se întâmpla în spatele său, şi, numai după ce-şi întoarse capul, zări un aparat cu două fuzelaje, care-l ataca pe cel rămas în urmă. Yasuziro vru să-l avertizeze pe Akatsuki: „Eşti atacat de-un yankeu!” dar coechipierul continua să zboare în linie dreaptă, pierzând carburant.

Parcă dinadins, tocmai când era mai mare nevoia, în apropiere nu se observa nici un aparat de vânătoare de-al lor, capabil să vină în apărarea avionului torpilor lovit, rămas prea departe de ai săi, iar americanul se afla în afara zonei de foc efectiv a mitralierelor de pe celelalte aparate ale patrulei. Trăgătorul de pe avionul avariat nu dădea semne de viaţă. Cu toţii urmăreau aparatul condamnat, nefiind în stare să-l ajute cumva.

Lightningul se înfipsese lângă Y-97, apropiindu-se strâns de el. Din botul nacelei trimise o flacără estompată de rafale de tun. Adversarul se plecă în direcţia planului lovit şi se prăbuşi spre ocean. Cei care asistau la pieirea avionului torpilor nici nu reuşiră să se roage pentru sufletele ostaşilor trecuţi în cealaltă lume. Pilotul Lightningului, înflăcărat de izbândă, intrase în atac asupra lor.

Fără a mai aştepta ca „rama zburătoare”[1] să se apropie de ei la o distanţă de foc efectiv, trăgătorii de pe ambele Y-97 apăsară trăgacele mitralierelor. Bicele roşii ale traseelor zburară spre fruntea americanului, dar acesta nu viră. Iar gloanţele sale bătură darabana în coada avionului lui Yasuziro. Trăgătorul, rănit la o mână, gemu. Lightningul fusese, pesemne, şi el atins. Virând brusc, ieşise din luptă şi se întorcea în direcţia insulei.

În faţa lui Yasuziro se iviră numeroase puncte, care, apropiindu-se rapid, căpătară siluetele avioanelor Y-97 şi Y-99. Era cel de, al doilea val care zbura spre Pearl Harbor. Cam vreo două sute de avioane pluteau în formaţie strânsă, pentru a nimici rămăşiţele Flotei Oceanului Pacific. Măreaţa privelişte a forţelor aeriene de pe flota imperială îi alungă lui Yasuziro trista amărăciune ce i se cuibărise îh suflet datorită pieirii echipajului lui Satsu Akatsuki.

Pe direcţia de zbor, apărură navele marii unităţi de portavioane. Acum, înainte de apuntare, trebuia să se concentreze şi să fie sigur pe el. Iar astăzi nu era atât de simplu de făcut acest lucru: cutremurătoarele impresii din timpul luptelor îi zdruncinaseră starea psihică şi-i tulburaseră echilibrul sufletesc chiar şi lui Yasuziro, cel care avusese parte de-o educaţie severă şi era bine călit.

---

[1] R-38 — Lightning —, avion de vânătoare, bimotor, cu două fuzelaje, semăna, din punctul de vedere al construcţiei, cu foarte cunoscutul avion german Fokke-Wulf 189.

6.

Charles Mallory se plecă asupra vizorului colimatorului. Liniatura luminoasă a reticulului se fixă asupra carlingii pilotului japonez. Trăgătorul de la coada avionului Y-97 fusese probabil ucis, deoarece spre Charles nu se trăsese nici un foc. Din planul stâng al japonezului ţâşnea benzina.

„Avionul e condamnat — se gândi locotenentul, şi nu-i posibil să mai zboare mult. Mai trebuie oare doborât, dacă şi aşa a pornit să-şi întâmpine pieirea? Trebuie! decise Charles. Să le dau o mică lecţie prietenilor săi, care acum privesc cu mare atenţie la reprezentaţia ce urmează”. După tot ce făcuseră japonezi în insulele Hawaii, după momentele de groază trăite în şanţul acela murdar, Charles se înverşunase. Ţintind cu grijă, apăsă pe trăgaci. Lightningul tresări din pricina reculului tunului de bord şi al celor patru mitraliere de mare calibru. Japonezul atacat îşi plecă aparatul pe planul stâng, după care dispăru în spaţiul albastru. Pentru Charles n-a fost o problemă să se apropie de perechea rămasă, a celor două Y-97, care zburau în formaţie strânsă însă surpriza, factor atât de important pentru un avion de vânătoare, fusese depăşită. Atacul său era aşteptat. Trăgătorii japonezi deschiseră un foc turbat, de la mare distanţă. În primele secunde, Charles n-a vrut să acorde atenţie liniei de foc punctate ce se îndrepta spre cupola sa, amăgindu-se cu gândul că tragerea aceasta, fără ţintă, nu era eficace. Însă, când traseurile începură să zboare chiar asupra parbrizului carlingii, şi a planurilor, în care şi apărură perforaţii de gloanţe, americanul îşi dădu seama că duelul aerian devenea extrem de periculos. Mai bine să-şi caute altă ţintă. Iar în dimineaţa asta, deasupra insulei Oahu erau câte vrei. Pentru a-şi uşura conştiinţa, Charles mai expedie de la distanţă câteva rafale de mitralieră şi ieşi din atac.

Când viră, se pomeni, brusc, în mijlocul unui mare grup

de avioane de vânătoare japoneze, care zbura pe-o direcţie contrară, de intersectare. „Gata, s-a zis cu mine!” Acesta fu singurul lucru la care izbuti să cugete Charles.

Dar japonezii, care era imposibil să nu fi observat Lightningul ce trecuse prin formaţia lor, nu încercară să-l urmărească. Pesemne nu mai aveau rezervă de carburant sau, poate, îşi epuizaseră întreaga unitate de foc.

Apropiindu-se de aerodromul său, Charles văzu nouă avioane uriaşe, în jurul cărora, ca nişte muşte, se roteau, atacând, aparatele de vânătoare Zero. Aţintindu-şi privirile cu mai multă atenţie, Charles recunoscu bombardierele grele B-17, „fortăreţele zburătoare” pe care, până atunci, le văzuse doar în fotografii. Nu ştia că „fortăreţele” veneau dinspre San Francisco şi, după ce navigaseră patrusprezece ore deasupra oceanului, nimeriseră în plin atac masiv al avioanelor jaloneze. Înainte de raid, pentru a fi uşurate, dăduseră jos întreg armamentul de apărare. Era îngrozitor să asişti la scene sălbatice, ca acestea, când japonezii trăgeau cu sânge rece în „fortăreţele” lipsite de protecţie. Una după alta se transformau în autentice gropi comune. În vreme ce Charles se apropia de Zerouri, încă un bombardier condamnat se prăbuşi lângă aerodromul „Whiller”. Dinăuntru nu sări nici un om. Pesemne, membrii echipajului, luaţi prin surprindere, nu reuşiseră să-şi înhame paraşutele pe care le scoseseră în timpul prelungitului zbor.

Charles îşi plecă îndurerat capul, pentru a treia oară într-un singur zbor. Atunci atacă, năpustindu-se, grupa avioanelor Zero, care era ocupată cu tragerile asupra „fortăreţelor zburătoare”. Atât de siguri erau japonezii că vor scăpa nesancţionaţi, încât manifestau o nepăsare totală. Iar când un Zero luă foc, iar un altul porni să se rotească în vrie, doborât de rafalele Lightningului coborât de nu se ştie unde, ieşiră din luptă şi dispărură spre nord-est, Charles se apropie de singurul B-17 nedoborât, decis să examineze mai de

aproape uriaşul aparat. Din cabina de pilotaj i se făcură semne prietenoase cu mâna, iar instalaţia radio, care tăcuse în tot răstimpul zborului, porni să funcţioneze şi Charles auzi un glas emoţionat de bariton:

— Îţi mulţumim, băiete, ne-ai scăpat din mâinile banditilor!

— N-aveţi pentru ce, asta-i meseria noastră, făcu el pe modestul, bucurându-se de cuvintele necunoscutului aviator.

— Ia spune-ne, cum te cheamă? Am vrea să ştim cine ne-a adus de pe lumea cealaltă.

— Charles Mallory, grupa de aviaţie 31.

— OK, Chack! Consideră c-am şi făcut cunoştinţă. Dacă vom reuşi să aterizăm cu bine „omnibusul” nostru, apăi să ştii că te găsim şi-n iad!

După un oarecare timp, cerul de deasupra insulei Oahu rămase pustiu. Ultimul val al avioanelor japoneze, executându-şi misiunea, se înapoiase spre portavioane.

Pistele de decolare-aterizare de pe toate aerodromurile erau scoase din circulaţie. Plăcile de beton, deschise la culoare, erau pline de gropi întunecate şi sfârtecate, bolovani de beton şi carcase de avioane incendiate. Iar lui Charles i se puse, cu toată gravitatea, problema aterizării. Zbură razant de vreo trei ori deasupra aerodromului „Whiller”, până fu în stare să-şi aleagă o bucăţică de teren plină de iarbă.

Când rula, auzi în căşti binecunoscutul glas de bariton:

— Chack, eşti în viaţă?

— E-n regulă, prietene, îmi termin rularea.

— Iar noi am nimerit cu căruciorul din dreapta al trenului de aterizare într-o groapă. Slavă Domnului, suntem cu toţii în viaţă, deşi „diligenţa” ar avea nevoie de reparaţii. Azi să te-aştepţi la oaspeţi. Şi fie ca dracii să tresalte de bucurie pe mormintele noastre, de nu vom sărbători cum se cuvine învierea noastră din morţi, de astăzi.

Capitolul VIII

1.

Cum au reuşit japonezii să duca la îndeplinire, fără urmări, o operaţiune atât de îndrăzneaţă, ca incursiunea portavioanelor asupra insulelor Hawaii? De ce, după ce comiseseră monstruosul măcel, nu ocupaseră Hawaiiul, profitând de knockdawnul profund în care căzuse Flota Oceanului Pacific a S.U.A.? Şi de ce s-a revărsat asupra Americii „Ziua infamiei”, cum fusese denumită de însuşi Franklin D. Roosevelt înfrângerea Pearl Harborului? Asemenea întrebări au chinuit mintea multora, începând cu locotenentul de rangul doi Charles Mallory şi isprăvind cu preşedintele Statelor Unite. Aceste întrebări aveau să devină subiect de discuţie timp de nenumăraţi ani, nu numai în America, dar şi dincolo de hotarele ei.

Iar motive au fost o mulţime, necrezut de multe, şi nu despre toate aveau să scrie mai târziu istoricii şi cercetătorii tragediei de la Pearl Harbor.

Cercul de oameni admişi la pregătirea operaţiunii a fost extrem de restrâns. Amiralul Isoroku Yamamoto o concepuse, iar viceamiralul Chuichi Nagumo o executase într-un mod strălucit. Fusese pregătită într-un atât de mare secret, încât sute de specialişti americani, care descifraseră minuţios întreaga corespondenţă secretă japoneză sosită în Statele Unite în răstimp de doi ani, nu descoperiseră în ea nici cea mai infimă aluzie la Pearl Harbor[1].

În aceleaşi condiţii, de mare secret, se executase şi operaţiunea. Despre începutul incursiunii, primul ministru al Japoniei, Tojo, a aflat abia când portavioanele se şi găseau la jumătatea căii spre Hawaii, iar împăratul şi curtea sa au fost puşi în cunoştinţă de cauză numai după ce atacul asupra

---

[1] În 1940, americanii reuşiseră să obţină codul japonez.

Pearl Harborului fusese efectuat.

Tratativele americano-japoneze, care aveau loc la Washington, intraseră în impas. Faptul acesta ar fi trebuit să-i pună în gardă pe preşedinte şi comandamentul american. Pe la sfârşitul lui noiembrie 1941, atmosfera se înfierbântase într-atât, încât Comitetul Şefilor de Stat Major prevenise comandamentul din Hawaii despre imprevizibilitatea comportamentului japonezilor în viitor şi că în orice moment erau posibile acţiuni duşmănoase din partea acestora. Comandantul-şef al Flotei Oceanului Pacific, amiralul Kimmel, după ce primise avertismentul, se limitase doar la unele măsuri de prevedere împotriva posibilelor acte de diversiune. În timpul acela, insulele Hawaii erau locuite de 160.000 de japonezi, aproape tot atât cât număra şi personalul militar american. Lucrând în sfera servirii, japonezii se infiltraseră în mai toate obiectivele militare. Navigau, în calitate de stewarzi, pe vasele de război, lucrau ca angajaţi civili pe aerodromuri şi în cadrul artileriei antiaeriene. Într-un cuvânt, serviciul de informaţii japonez era scutit de probleme în privinţa datelor care îl interesau.

Ordonând să fie repartizată o dotare suplimentară de nave de pază, la intrarea în golful Pearl Harbor, şi să se staţioneze dispersat avioanele pe aerodromuri, în grupe compacte şi păzite cu grijă, amiralul era liniştit. Şi el, ca şi preşedintele Roosevelt, nu-şi imagina că Japonia va ataca Statele Unite, întrucât se apropiase momentul despre care vorbea premierul Tojo. Trupele germane se aflau la porţile Moscovei. Iar amiralul considera că zilele Rusiei Sovietice erau numărate, şi aceasta, „ca o curmală coaptă, va cădea de la sine pe pământ”. Sosise cel mai convenabil moment pentru invadarea Siberiei şi a Extremului Orient de către armatele mikadoului, susţinute de flotele reunite.

Într-un cuvânt, amiralul Kimmel ajunsese la concluzia: „Curând, foarte curând, Japonia va întreprinde acţiuni de

luptă în nord. Unde nu există decât o singură cale — spre Rusia”.

Dispoziţia extrem de calmă a comandanţilor se transmise numaidecât subalternilor, întocmai cum se transmite catarul căilor respiratorii superioare. De aceea, e lesne de înţeles de ce, atunci când ostaşii care serveau radarul raportaseră că se observă un număr important de ţinte aeriene apropiindu-se din nord, li se răspunsese, de la centrul de informaţii: „Este grupa «fortăreţelor zburătoare» ce se apropie dinspre Statele Unite!”

Comandamentul n-a acordat atenţia cuvenită nici comunicării transmise de la bordul unui distrugător, cum că acesta scufundase un submarin necunoscut la intrarea în golf.

Abia când dangătul clopotelor care chema enoriaşii la slujba religioasă de dimineaţă fu acoperit de vuietul greoi al sutelor de motoare de avion şi de bubuitul bombelor, abia atunci calmul olimpic al amiralului Kimmel se transformă în şoc psihic.

Apariţia aviaţiei japoneze deasupra insulei Oahu îl asurzi pe comandant, în aşa hal, de parcă-l lovise cineva cu o măciucă în cap. Mult timp n-a mai fost în stare să-şi adune gândurile şi să-şi revină, lăsând, astfel, subalternilor, posibilitatea de a lua decizii pe riscul şi răspunderea proprie.

Când atacul se termină şi primi primele informaţii despre pierderea flotei, amiralul îşi dădu seama că steaua lui apusese.

În timpul atacului asupra Pearl Harborului, viceamiralul Nagumo fusese extrem de neliniştit din pricina absenţei din golf a celor trei portavioane americane. „Unde sunt «Enterprise», «Lexington» şi «Yorktown»? Dacă avioanele torpiloare americane se şi apropie de navele marii unităţi de şoc?”

După decolarea aparatelor din primul val, viceamiralul

ordonase punerea în poziţie de alarmă a tuturor avioanelor de vânătoare rămase la bord, pentru a se înălţa în aer imediat. Iar deasupra portavioanelor executau zboruri de baraj aparatele de tip Zero.

Raportul prezentat de Fuchida, comandantul primului val, care se înapoiase pe portavion după atacarea Pearl Harborului, nu diminuă neliniştea amiralului. „Rezultatele atacului sunt excelente, se gândea el, dar încotro a dispărut Hullthy-Bivolul, cu portavioanele sale?”

— Permiteţi, excelenţă, să repetăm atacul? se ruga Fuchida. Vom jumuli ce-a mai rămas din coada vulturului american.

— Nu! zbieră Nagumo, străfulgerând în aşa fel din priviri, încât temerarul Fuchida plecă de-a-ndaratelea din cabina de comandă, salutând ceremonios, cu plecăciuni adânci. Era pentru a treia oară, astăzi, când viceamiralului i se adresa rugămintea executării unui al doilea zbor. Iar el, Nagumo, abia aştepta ca ultimul aparat să-şi agaţe cârligul de frânare de corzile aerofinişurilor.

— Cu toată viteza, înainte! transmise viceamiralul comandantului portavionului „Akagi”. Direcţia, 290 grade!

Formaţia de şoc, părăsind vântul[1], se îndreptă spre nord-vest, cu viteza maximă.

Îndoielile viceamiralului Nagumo nu erau lipsite de temei. Succesul operaţiunii era atât de problematic şi depindea de atâţia factori, încât chiar şi autorul acesteia, amiralul Yamamoto, avea destule temeri referitoare la reuşita incursiunii. Anume aceste incertitudini împiedicaseră includerea, în formaţia marii unităţi, a transportoarelor cu trupe necesare pentru ocuparea insulelor Hawaii.

Abia spre seară, când soarele turtit, semănând cu o portocală strivită, se cufundase în ocean, răsuflă liniştit şi

---

[1] Decolarea şi aterizarea avioanelor la bordul unui portavion se execută menţinând cu stricteţe direcţia împotriva vântului.

viceamiralul Nagumo. Era puţin probabil ca aviaţia de pe portavioanele americane să-i găsească pe timp de noapte. Iar de Pearl Harborul distrus, învăluit de fumul incendiilor, îi despărţea o distanţă de patru sute de mile.

Ordonând să fie trezit imediat, în cazul apariţiei navelor inamicului s-au a aviaţiei acestuia, Nagumo se îndreptă spre apartamentul său. Astăzi era obosit ca un bou care trăsese toată ziua la jug, pe un câmp de orez.

3.

Splendida dimineaţă a zilei de 7 decembrie, viceamiralul Hullthy o întâmpină de pe puntea căpitanului navei „Enterprise”. Insulele Hawaii, conform direcţiei pe care o urmau, se găseau la două sute de mile, dar de pe acum aveau impresia că vântul călduţ aducea cu el mireasma florilor. Respectând tradiţia, de pe bordul portavionului îşi luase plecarea o grupă compusă din treizeci de aparate, să anunţe insulele despre grabnica apropiere de locul unde „Enterprise” avea să-şi arunce ancora.

Cei care-şi luaseră zborul se simţeau ca şi cum ar fi fost învoiţi. Strângându-se în formaţie compactă, de paradă, grupa survolă „Enterprise” şi se îndreptă spre aerodromul „Ford”. Marinarii şi aviatorii rămaşi la bord se pregăteau şi ei pentru apropiata întâlnire cu familiile şi prietenele. Până şi bătrânul lup de mare Hullthy era cuprins de bună dispoziţie. Viceamiralul făcuse vreo câteva glume usturătoare la adresa tinerilor ofiţeri ce se găseau pe puntea căpitanului şi tocmai avea de gând să coboare la micul dejun, când apăru locotenentul radiotelegrafist cu un teanc de radiograme.

— Domnule, spuse acesta, dând onorul viceamiralului, acolo se petrece ceva de necrezut, bineînţeles dacă nu şi-au pierdut minţile...

Hullthy îşi puse ochelarii şi, luând radiogramele,

parcurse textul:

„Suntem atacaţi de-o mie de avioane japoneze” spunea una din ele.

„Portavioanele japoneze se află la treizeci de mile de capul Barbara”, comunica alta. *„Pe aerodromul «Whiller» a fost lansat un desant paraşutat.” „Transportoare cu infanterie marină inamică în traversul canalului.”*

— Intrar-ar dracii-n gâtul lor! înjură Hullthy. Avem oare legătura cu grupa care-a decolat?

— Nu, domnule răspunse adjutantul, dacă ţinem seama de oră, acum ar trebui să fi aterizat pe aerodromul „Ford.”

Adjutantul era în eroare, Skyraiderele, care zburaseră în formaţie de paradă spre Oahu, fuseseră atacate, prin surprindere, de avioanele de vânătoare Zero. Şase aparate se prăbuşiseră în apele mării. Iar alte zece fuseseră doborâte chiar de tunarii americani, care se zăpăciseră şi trăseseră cu înverşunare în tot ce apărea în aer, la distanţa de foc efectiv a instalaţiilor.

— Înălţaţi o escadrilă şi trimiteţi-o la sud de capul Barbara, încă una, în căutarea cuirasatelor japoneze, mai la nord de Oahu, iar a treia să atace transportoarele din-traversul canalului.

Hullthy era sigur de sine. Nu-l aiureai chiar atât de lesne cu veşti aşa de neobişnuite.

Cât a fost ziua de lungă, aparatele grupei de aviaţie de pe „Enterprise” au survolat în zadar carourile de mare indicate. Sub ele, nu se zărea nimic, decât rostogolirea valurilor. Nici urmă de transportoare şi portavioane japoneze.

Distruse, pistele aerodromurilor de pe Oahu excludeau posibilitatea ca bombardierele şi avioanele torpiloare să aterizeze. Sfidând toate măsurile de securitate, când îşi terminau carburantul „cădeau” pur şi simplu pe puntea portavionului „Enterprise”, având bombele şi torpilele sub

ele, ceea ce, cu o zi în urmă, nu şi-ar fi îngăduit[1]. Şi abia când se lăsă noaptea se putu strecura, uriaşul „Enterprise” în canalul îngust, care unea golful cu oceanul şi ancoră lângă cheul iluminat de văpăile cuirasatului „Arizona”, care termina de ars.

4.

La 8 decembrie, dimineaţa, viceamiralul Chuichi Nagumo se trezi învigorat, bine odihnit după un somn adânc. Victoria ce încununase operaţiunea se dovedise a fi cel mai bun medicament pentru ficatul său, care îşi făcuse de cap în ajunul atacului asupra Pearl Harborului.

Se informă prin telefon, la şeful de cart, în privinţa poziţiei unde se afla escadra. Auzind coordonatele, emise un „Hm” satisfăcut. Marea unitate de portavioane se îndepărtase la o distanţă apreciabilă de insulele Hawaii, pentru a-i mai fi teamă de orice acţiuni de răspuns ale americanilor.

După ce-şi făcu o baie, servi cu poftă micul dejun, iar apoi îl chemă la raport pe adjutant:

— Adu-mi documentele! dispuse viceamiralul, în vreme ce admira sculptura mânerului unui paloş aşezat pe masa sa de lucru. Paloşul, care aparţinea unui shogun din dinastia Tokugawa[2], fusese dobândit la Kyoto, cu puţin timp înainte de plecarea în incursiune. Un iscusit sculptor în fildeş înfăţişa câteva scene dintr-o luptă corp la corp. Samurai miniaturali, cu haori desfăcute, loveau şi parau lovituri de paloş. Ici şi colo, în jurul tor, câţiva morţi, iar unul din samuraii ce fuseseră învinşi, pierzându-şi onoarea, îşi

---

[1] Încărcătura de bombe (sau torpile) îngreunează considerabil avionul, ducând la sporirea vitezei de apuntare, ceea ce atrage prelungirea distanţei de frânare. Iar prezenţa bombelor şi a torpilelor măreşte pericolul unei explozii, în caz de accident.

[2] Dinastia shogunilor Tokugawa a domnit în Japonia în perioada „izolării” din secolul XVI, până în a doua jumătate a secolului XIX.

spinteca pântecele cu pumnalul.

Privind la kyen[1] amiralul era cuprins de un sentiment ambiguu. Ornamentarea unei arme cu o sculptură constituia o abatere de la noţiunea de wadi, temeinic statornicită în fiece japonez. Frumuseţea naturalului nu se simţea. Lama, ascuţită şi bine călită, şi mânerul comod, executate de meşteri îndemânateci, erau minunate prin ele însele, fără tot soiul de ornamente. Sculptura în os, de pe mâner, purta amprenta lipsei de sobrietate, ceea ce, în conformitate cu severele canoane japoneze, dovedea prost gust şi vulgaritate; totodată, ochiul era captivat şi de talentul sculptorului, precum şi de patina timpului aşternută pe armă.

O bătaie respectuoasă în uşa salonului îl smulse pe viceamiral din contemplarea hibridului — armă de ucidere şi capodoperă de arte frumoase. Era adjutantul, care adusese documentele.

Nagumo citi mai întâi telegrama de felicitare expediată de împărat. Era pentru prima oară când i se acorda o asemenea onoare, deşi fusese ani îndelungaţi în slujba mikadoului. Sufletul lui Nagumo fu străluminat de bucurie. Îi revenise fericirea de a înscrie în analele Japoniei cea mai victorioasă pagină, necunoscută până acum în istorie.

Celelalte felicitări — de la amiralul Yamamoto, de la Kaichuksyo şi din partea Marelui Stat Major al Trupelor de Uscat, le aşeză deoparte. În momentul acesta, cel mai mult îl interesa descifrarea telegramei care sintetiza rapoartele agenţilor din Honolulu, referitoare la pierderile flotei S.U.A.

în golful Pearl Harbor. Datele trecute în telegramă erau oarecum mai mici decât cifrele raportate de capii de formaţii înapoiaţi din luptă, oricum însă, erau extrem de ridicate: fuseseră scufundate patru cuirasate şi un crucişător, un mare număr de distrugătoare, nave de pază şi auxiliare;

[1] Paloş, în japoneză.

fuseseră scoase din funcţiune toate bazele aeriene — pe locurile lor de staţionare arseseră vreo două sute cincizeci de avioane de luptă; patru cuirasate suferiseră avarii atât de grave, încât nu vor mai putea părăsi golful Pearl Harbor multe luni de-a rândul...

După ce-i dădu liber adjutantului, Nagumo scormoni printre partituri şi, deschizând capacul pianului, se aşeză în faţa claviaturii. De sub degetele lui, ce-şi pierduseră supleţea de odinioară, se revărsară acorduri din „Egmont” de Beethoven. La început, comise o serie de greşeli. Nemulţumit, Nagumo se încruntă şi scutură din cap, iar după aceea, treptat, se antrena în joc. Îi plăcea să mediteze, în timp ce interpreta muzică de Beethoven şi Bach. Iar acum cugeta la faptul că era posibil ca Isoroku Yamamotu să fi exagerat pericolul prelungirii unui război cu America. Statele Unite n-aveau să se refacă atât de repede după înfrângerea suferită. De data asta, când o bună jumătate din navele Flotei Oceanului Pacific zăcea îngropată în mâlul de pe fundul golfului Pearl Harbor, în faţa Japoniei se deschideau excelente perspective militare. Dintr-o singură lovitură, el asigurase imperiului supremaţia în Oceanul Pacific.

Apoi, gândurile sale se întoarseră la felicitarea împăratului.

Era interesant de ştiut cu ce anume îl vor distinge pentru incursiunea, fără precedent, asupra insulelor Hawaii? Din decoraţiile cele mai importante ale Japoniei, nu-i lipsea decât „Ordinul Crizantemei”. Însă acesta se oferea numai membrilor dinastiei imperiale şi persoanelor încoronate. Probabil, îl vor avansa în gradul imediat următor şi-l vor numi membru în Consiliul Imperiului — Gyonro!

— Puţin probabil! rosti viceamiralul, cu glas tare, trântind capacul pianului. Apoi ordonă la telefon: Adunaţi efectivul portavionului „Akagi” pe puntea de zbor!

Dorea să-i felicite şi el pe participanţii la incursiune.

5.

Când Chuichi Nagumo, după ce-şi felicitase subordonaţii cu prilejul victoriei, părăsi puntea de zbor, însoţit de uralele tuturor, în strigăte de „Banzai!”, puţini au fost cei ce au reuşit să-şi păstreze calmul. Numai Morimoto şi încă vreo câţiva piloţi cu vechime purtau înscris pe chipul lor că totul se petrecuse normal, aşa cum s-ar fi cuvenit să se întâmple, şi că nu avuseseră nici o îndoială în privinţa rezultatului incursiunii asupra insulelor Hawaii. În schimb, tineretul jubila, fără să se jeneze de sentimentele manifestate.

— Încă două, trei incursiuni din astea, şi-i vom îngenunchea pe anglo-saxoni! perora, într-un cerc de prieteni, locotenentul Mikimoto Komura, pilotul care suferise un accident în timpul antrenamentelor de pe insula Sioku.

— Cine-şi bate gura mai mult face mai puţin, remarcă, la adresa acestuia, Kyenzi Takasi. Ştiu precis că torpilele lui Komura au trecut ieri pe lângă ţintă.

— Se mai întâmplă şi să nu-ţi meargă, obiectă Yasuziro, uitându-se la o familie de fregate ce străbătea cerul în zbor, pentru ca apoi să ofteze: Păcat, dragă Kyenzi, că ne-am grăbit să golim sticla aceea, „Cocorul alb”. Ce binevenită ar fi fost acum...

Îi salvă atotputernicul vrăjitor Morimoto, care, cu o mină misterioasă, îi invită pe cei doi prieteni în cabina sa. Acolo au băut pentru victorie, şi pentru ocrotitorul lor, zeul Hatiman, o sticlă întreagă de coniac franţuzesc, procurată din pivnicioara viceamiralului. Nagumo era nebăutor şi avea o rezervă de alcooluri fine, pentru primirile de înalţi oaspeţi. Stewardul comandantului, o puşlama cu ochi nevinovaţi, realizase un business destul de bun cu sticla aceea de otravă interzisă.

— Pierderile aviaţiei ambarcate, în incursiunea asta, reprezintă numai douăzeci şi nouă de echipaje — un preţ de-

o nimica toată în schimbul flotei americane. Morimoto, încălzit din pricina coniacului, îşi lepădase masca sa imperturbabilă, de samurai izolat, şi vorbea însufleţit. Pierderile noastre deasupra insulelor Hawaii sunt de zece ori mai mici decât cele avute pe insula Sioku. Deci, jertfele aduse acolo s-au dovedit a nu fi inutile, aşa cum credeam noi... Îţi aduci aminte, Yasuziro-san, cuvintele mele, când spuneam că Sioku va fi un ciur, prin care vor fi cernuţi toţi cei de prisos?

— O da, syensei, se înclină Yasuziro, aţi avut dreptate.

8.

În timpul acesta, în insulele Hawaii, asupra cărora se abătuse taifunul nimicitor al incursiunii japoneze, Charles Mallory şi Robert Harris sorbeau până la fund amărăciunea înfrângerii.

— Galbenii ăştia ne-au pocit atât de zdravăn mutrele, cum nici Joe Louis n-ar fi făcut-o mai bine cu un boxer începător, bombănea Robert, zăcând pe rogojinile aspre, din adăpostul antiaerian. De două zile, acesta servea drept locuinţă pentru aviatorii din escadrila 332. „Sinistraţii” îşi mutaseră aici lucrurile salvate, ba chiar şi un aparat de radio, scăpat ca prin minune intact.

Charles, încă nerefăcut după cheful pe care-l trăsese cu echipajul „fortăreţei” salvate de el, tăcea şi învârtea butonul de selectare a posturilor. Printre sunetele unui blues, se auzi, deodată, glasul popularului comentator Fuller, care expunea bilanţul agresiunii japoneze asupra insulelor Hawaii:

— Pearl Harborul a produs o deprimantă impresie în rândurile tuturor păturilor sociale ale locuitorilor din S.U.A. Americanii, întocmai ca Adam şi Eva, au descoperit că sunt goi...

Charles, fără să-l observe pe pastorul ce se apropiase din

spate, şi care ar fi dorit şi el să-l asculte pe Fuller, înjură şi închise aparatul de radio.

— Ce-o să ne facem, dacă japonezii repetă agresiunea?

— O să stăm aici, în adăpostul antiaerian, răspunse veninos Robert. Iar cu cele două Lightninguri care ne-au rămas, or să zboare Paul şi Adams.

— Şi ce-o să se-ntâmple, dacă vor debarca trupe pe insula Oahu? continuă să-i bată la cap Charles.

— Ferească-ne Cel de Sus de-aşa ceva, rosti pastorul, ridicându-şi privirea spre tavanul adăpostului.

— Atunci or să ne ia ca din oală, cu mâinile goale, îşi dădu drumul Robert.

Tăcură cu toţii.

— Războiul abia începe, spuse pastorul. Nu uitaţi, America mai are destule nave în Atlantic. Şi-apoi, şi Anglia, aliata noastră, posedă o flotă puternică la Singapore. Preşedintele Roosevelt nu va lăsa insulele Hawaii în suferinţă.

— Mulţumesc, sfinţia ta, pentru consolare, vorbi cineva dintr-un colţ întunecos. Ce-i drept, era mai bine dacă nu-i lăsam s-ajungă până aici. Cum de s-a putut întâmpla aşa ceva?! Cum?!

Întrebarea rămase suspendată în aer.

7.

Pearl Harborul era doar începutul unei serii de cnocauturi administrate de flota japoneză flotelor aliaţilor anglo-americani.

În seara zilei de 10 decembrie 1941, „Akagi” şi alte nave ale marii unităţi de portavioane au fost împodobite cu pavilioane colorate. Pe gabierul vasului amiral fu iarăşi înălţat pavilionul cuirasatului „Mikasa”. Se recepţionase o ştire îmbucurătoare, despre noua victorie a forţelor japoneze în zona de vest a Oceanului Pacific. Şi, deşi Yasuziro nu

participase la luptele de acolo, cunoştea foarte bine raportul de forţe, locul acţiunii şi chiar pe mulţi din cei care luaseră parte la eveniment, şi-şi putea imagina destul de clar ce se întâmplase la mii de mile distanţă de insulele Hawaii.

Capitolul IX

1.

Pentru a-şi întări forţele din Extremul Orient, amiralitatea britanică expediase în apele Oceanului Pacific două dreadnoughturi înspăimântătoare. Acestea erau vasul da linie „Prince of Wales” şi un crucişător greu „Repulse”, aproape cu nimic mai prejos faţă de cuirasate, în ce priveşte forţa de foc şi cuirasa de apărare. La 2 decembrie 1941, navele au sosit la Singapore, unde le aştepta o primire triumfală.

Comandantul forţelor navale ale Marii Britanii din Oceanul Pacific, viceamiralul Thomas Philipps, în ziua aceea îşi trădă principiile. Nu mai rămăsese nici urmă din gravitatea sa afectată. Strălucea tot de zâmbete, de decoraţii şi de fireturile aurii ale tunicii sale de paradă. Excelenta dispoziţie a şefului s-a transmis şi suitei care-l înconjura. Sosirea celor două puternice unităţi navale era un minunat dar făcut flotei britanice din Oceanul Pacific, în faţa înspăimântătorului pericol ce se apropia dinspre arhipelagul japonez.

Primul care intră maiestuos în bază fu „Prince of Wales”. Pe falnicu-i catarg fâlfâia pavilionul britanic. Lansat la apă în 1940, cuirasatul dezvolta o viteză de peste 30 de noduri, ceea ce depăşea sensibil viteza navelor japoneze cele mai moderne, „Kongo” şi „Kirishima”. Pe „Prince of Wales” se ridicau, înfricoşătoare, gurile de foc ale tunurilor de 14 ţoli. Colosul de oţel, vopsit în cenuşiu-verzui, părea o stâncă abruptă, de nescufundat, ferecată cu o cuirasă de 300 mm.

În siajul lui „Prince of Wales” înainta înspăimântătorul „Repulse”. Ca dimensiune, ceda în faţa cuirasatului, dar, în momentul când fusese modernizat, în 1936, căpătase şase tunuri mai puternice decât cele de pe „Prince of Wales”,

având calibrul de 15 ţoii. Mai mult de atât, „Repulse”, pentru respingerea atacurilor de aviaţie, avea montate instalaţii grele de artilerie antiaeriană, cum nu posedau multe alte nave.

Când giganticele vase de război au ieşit în radă, catargele le-au fost împodobite cu pavilioane de semnalizare de diferite culori. Pavilioanele britanice au fost coborâte puţin, şi iarăşi au pornit să fluture în briza răcoroasă, sus pe gabieri. Salvele de artilerie au bubuit asurzitor. Alămurile fanfarelor au revărsat sunetele imnului englez. Şirurile de marinari şi soldaţi ai garnizoanei din Singapore, în formaţie de paradă, au luat poziţie de drepţi, încremenind nemişcate.

„Britania — stăpâna mărilor!”

„Da, aşa a fost până acum, şi aşa va fi şi de-acum încolo” gândeau mulţi din cei adunaţi aici, supuşi ai coroanei engleze.

Însă viaţa mai intervine şi ea...

Atunci când s-au primit primele comunicări alarmante, capetele participanţilor la banchet mai pocneau încă din pricina dozelor „marinăreşti” de whisky şi brandy consumate. Japonezii începuseră efectuarea operaţiilor de desant. Navele şi vasele marii unităţi operative „Malaysia” părăsiseră Formoza. Ele transportau Armata a 25-a japoneză, orientându-se spre Singapore. Războiul, izbucnit în insulele Hawaii, se apropia de această zonă cu rapiditatea unui tsunami. Din rapoartele serviciilor de informaţii devenise cunoscut că, în travers de Saigon, marea unitate operativă se defalcase în câteva grupuri ce se apropiau simultan de coasta de nord a Malaysiei, iar la 7 decembrie începuse debarcarea desantului în apropiere de Bangkok, Victoria şi Kota Bharu.

Pentru a zădărnici executarea operaţiei de desant a japonezilor, viceamiralul Philipps îşi mobiliză de urgenţă escadra pentru ieşire în mare. În noaptea de 9 decembrie,

navele părăsiră Singapore. Viceamiralul îşi înălţă pavilionul pe „Prince of Wales”.

În afară de cuirasat şi de crucişătorul „Repulse”, în componenţa escadrei mai intrau câteva distrugătoare şi vase de pază.

Ocolind peninsula Malacca, escadra tindea să atingă cât mai repede locul de debarcare a desanturilor japoneze, pentru a le nimici cu focul artileriei grele, mai înainte de a se consolida pe ţărm.

Dimineaţa zilei de 9 decembrie era posomorâtă şi răcoroasă. Nori joşi se târau deasupra valurilor, agăţându-se de catargele cuirasatului.

După amiază, porni să răsune clopotul marii bătălii. Escadra dădu alarma de luptă. De pe un distrugător, care naviga în travers de crucişătorul „Repulse”, se observase periscopul unui submarin. Asupra locului bănuit se aruncară câteva serii de grenade antisubmarine. Tăcerea adâncurilor mării fu sfâşiată de exploziile surde ale unor încărcături de trinitrotoluen, capabile să frângă corpul submarinului chiar la o distanţă apreciabilă de punctul deflagraţiei.

Însă echipajul submarinului japonez I-165 izbuti să manevreze şi să iasă din raza grenadelor. Desprinzându-se de urmărirea distrugătoarelor, comandantul submarinului, căpitanul de rangul trei Harada, a transmis prin radio la Saigon poziţia unde se afla escadra engleză.

Echipajele distrugătoarelor ce atacaseră submarinul, nedescoperind la suprafaţă nici urme de ulei şi nici bule de aer, au dedus că grenadele fuseseră aruncate asupra unei zone pustii. Raportară vasului amiral despre eşecul atacului. Totuşi, viceamiralul Philips fu prea puţin alarmat de faptul că japonezii, acum, îi cunoşteau poziţia. Nu-i era teamă de întâlnirea cu escadra amiralului Nabutakye Konda, întrucât aceasta nu cuprindea nave capabile să reziste loviturilor de pe „Prince of Wales” şi „Repulse”.

Iar atacul avioanelor torpiloare era exclus pe o astfel de vreme.

Peste noapte, escadra navigând în direcţia nord, atinse traversul Kaunthanului. Soarele, care reapăruse din ocean, vesti începutul unei zile noi. Dimineaţa de 10 decembrie a fost senină. Ciclonul, sub acoperirea căruia escadra fusese apărată de aviaţia japoneză, se deplasă spre coastele insulelor Borneo şi Celebes.

După ce se odihnise excelent în cabina sa, viceamiralul Philipps urcă pe punte. Ochii îi mijeau din pricina reflexelor soarelui, care străluceau pe bordul din dreapta. Uşoara înfiorare a valurilor nu avea forţa să clatine dreadnoughtul, şi „Prince of Wales” înainta lin şi iute ca un expres, lăsând în urma pupei clocotul uriaşelor talazuri, care, sfărâmându-se în depărtare, se transformau într-un drum de spumă luminos.

Privind pescăruşii, ce se străduiau din toate puterile să nu rămână în spatele navei, şi albastrul cerului, fără nici un norişor, Philipps oftă din adâncul pieptului şi se gândi că n-ar fi fost rău dacă ar fi cerut o acoperire de aviaţie pentru escadră. Însă aprecie imediat: se îndepărtaseră excesiv de bazele aeriene.

Zăbovindu-şi privirile asupra ţevilor de tunuri antiaeriene dezvelite de huse şi asupra servanţilor încremeniţi la posturile de luptă, ajunse la concluzia că, deocamdată, nu avea motive speciale să fie neliniştit. Şi, în afară de asta, Philipps, fiind un autentic marinar, ascundea în adâncul sufletului un total dispreţ faţă de aviaţie, ca gen de armă, şi nu prea credea în eficienţa acoperirii navelor, la traversarea mării, de către avioanele de vânătoare. Ordonând să fie supravegheat cerul cu atenţie, intră în postul de comandă de luptă şi se plecă asupra hărţii strâmtorii Malacca, unde era marcată, cu semne convenţionale de culoare roşie, erupţia trupelor japoneze de desant.

În acelaşi timp, pe aerodromurile japoneze ale Flotilei

navale 22, amplasate în apropiere de Saigon, se efectuau ultimele pregătiri pentru misiunea de luptă. După ce se primise raportul referitor la poziţia escadrei engleze, transmis de pe bordul submarinului I-165, echipajelor celor 117 avioane de luptă li se ordonă să acopere trupele de desant în faţa tirului de pe mare al englezilor. Neavând posibilitatea să se înalţe în aer în ziua de 9 decembrie, din pricina vremii nefavorabile şi a distanţei ce îi despărţea de escadră, îşi amânară atacul asupra navelor pentru ziua următoare.

Înaintând spre nord, escadra se apropia de raza de acţiune a avioanelor torpiloare japoneze. Atunci se dădu semnalul de decolare. Împovărate mult de bombe şi torpile, grupele de avioane rulau spre start şi se înălţau. Aveau de zburat vreo mie de kilometri deasupra apelor Mării Chinei de Sud şi să-şi depisteze ţinta pe nemărginirea întinderilor albastre, care reflectau milioane de scânteieri solare.

Japonezii au apărut deasupra escadrei pe neaşteptate. Parcă se iviseră din sineala cerului tropical. Viceamiralul Philipps transmisese, prin radio, să i se expedieze de urgenţă avioane de vânătoare pentru acoperire, însă acum era prea târziu. Sirenele abia reuşiseră să şuiere alarma aeriană, iar clopotul marii bătălii să dăngăne, că o grupă de nouă bombardiere, care zbura în apropierea navei „Prince of Wales”, se năpusti în picaj asupra vasului amiral. Cerul din preajma aparatelor japoneze se împânzi de ciupercile exploziilor de antiaeriană. Tunurile automate scuipau sute de proiectile în întâmpinarea aparatelor Y-99 ce picau din înalt, dar acestea, de parcă ar fi fost vrăjite, nu acordau nici o atenţie dârelor albe ale traseurilor care sfâşiau cerul, continuând să cadă în picaj peste ţintă.

Manevrând brusc, „Prince of Wales” ieşi cu succes de sub loviturile bombelor lansate. Cele câteva explozii, care

ţâşniseră la borduri, nu-i pricinuiseră nici o avarie.

„Repulse” se dovedi a fi mai puţin norocos. Un pilot japonez îi trânti o bombă de cinci sute de kilograme exact pe centru. Străpungând punţile superioară şi principală, bomba explodă în interiorul crucişătorului, dând naştere câtorva focare de incendiu. Fumul ce răbufnea pe coşuri se amestecă numaidecât cu fumul negru al incendiului care îşi dezlănţuise vâlvătăile pe „Repulse”. Astfel, fu mult uşurată ieşirea la ţintă a următoarelor grupe de avioane japoneze, îngăduind identificarea escadrei engleze de la mare distanţă.

Echipajul de pe „Repulse” luptă cu succes împotriva focului, iar peste puţin timp incendiul începu să se stingă. Dar pe cer apăru al doilea val de avioane japoneze. De data aceasta, erau de torpilare, care-şi îndreptau principalele eforturi asupra vasului amiral. Apropiindu-se din partea bordurilor din stânga şi din dreapta, lansează mai multe torpile deodată. Dârele acestora, punctate de bulbuci, se îndreptau spre nave din toate direcţiile. Uriaşul cuirasat „Prince of Wales”, supus unei mari forţe de inerţie, abia izbutea să eschiveze loviturile. Acest joc de-a şoarecele şi pisica nu dură prea mult. Cuirasatul fu cutremurat de-o puternică explozie. Torpila care-l lovise avarie comanda cârmei. Posibilităţile de manevrare a vasului se înrăutăţiră.

„Repulse”, ceva mai uşor şi cu o inerţie mai redusă, reuşise să se eschiveze din calea a vreo douăzeci de torpile, înfuriaţi de eşec, piloţii japonezi, care-şi lansaseră încărcătura, zburau acum chiar la vârful catargului, mitraliind servanţii de la antiaeriană ce-i ţineau într-un foc continuu cu tunurile devenite incandescente. Apa din jurul vaselor clocotea sub ploaia de schije şi proiectile. În două puncte, orizontul fu trasat cu fumul unor avioane care se prăbuşeau în ocean.

„Prince of Wales”, având comanda cârmei avariată, deveni o excelentă ţintă pentru aviatorii japonezi. Philipps,

până atunci imperturbabil, începu să-şi întoarcă din ce în ce mai frecvent privirile spre sud-vest. Se ruga din adâncul sufletului, implorând cerul, să apară cât mai rapid avioanele engleze de vânătoare şi să alunge cârdul de răpitoare ce dădeau târcoale deasupra escadrei. Dar minunea nu se împlini. Cerul era brăzdat numai de avioanele torpiloare japoneze. Peste puţin timp, bordul cuirasatului fu spart de încă o torpilă. Apa năvăli, înecându-i pe marinarii asurziţi de explozie.

După cea de a doua torpilă, care nimeri în partea din pupa, pe „Prince of Wales" răsună o explozie ce frânse corpul cuirasatului. Pupa, desprinsă de navă, porni să se legene alandala pe valuri, ca o grămadă de metal scorojit, înfăşurată de conducte şi de împletiturile firelor electrice. Cuirasatul rămase în derivă. Avioanele torpiloare japoneze îşi continuară atacul din toate direcţiile.

La început, aruncară torpilele de la mari înălţimi. Apoi, însă, se apropie o grupă de avioane torpiloare la o înălţime de cinzeci de metri. Încă două echipaje, din rândul celor ce atacau la „vârful catargului", plonjară spre fundul Mării Chinei de Sud, după ce se pomeniseră în ploaia compactă a perdelei de foc împroşcată de cuirasat. Totuşi, evenimentul nu-i opri pe ceilalţi. Din ce în ce mai des, loviturile surde ale torpilelor cutremurau carcasa puternică a cuirasatului, de la chilă şi până la gabie. Miile de tone ale apei pătrunse în vas îi înrăutăţiră şi mai mult stabilitatea. Numeroase posturi de antiaeriană fuseseră reduse la tăcere, şi tirul lor încetase. Un nou val de avioane japoneze îşi largă în întregime încărcătura de bombe asupra lui „Prince of Wales", de parcă acesta ar fi fost un poligon de instrucţie. Zecile de bombe care explodară în interiorul lui i-au grăbit agonia.

„Repulse" s-a scufundat înaintea vasului amiral. Incasând în ambele borduri lovituri directe, crucişătorul luă apă din plin şi porni să se încline. Apoi îi cedă comanda

cârmei. Întocmai ca un elefant care şi-a pierdut minţile, „Repulse” începu să se rotească într-un cerc închis, ameninţând să se prăvălească peste vasele de pază. Acestea s-au retras imediat din calea sa, roind în toate părţile. Difuzoarele de pe „Repulse”, depăşind huruitul avioanelor japoneze, au transmis ordinul comandantului: „Părăsiţi nava!”.

Japonezii, epuizându-şi muniţiile de luptă, continuau să evolueze deasupra vaselor ce se scufundau.

Partea din prora crucişătorului „Repulse” se cufundă în valuri. Pupa, ridicându-se, dădu la iveală elice le navei. Nemaiîntâmpinând rezistenţa apei, acestea se învârteau ca turbate, de parcă ar fi fost de avion. Marinarii săreau peste borduri şi de pe suprastructură în apă abandonând crucişătorul. Câteva bărci de salvare lansate s-au umplut imediat cu oamenii ce căutau să scape de la pieire. De locul catastrofei cuirasatului şi crucişătorului s-au apropiat, în mare viteză, câteva distrugătoare şi au început să-i ajute pe cei ce se aflau în pericol. Huruitul motoarelor depăşea ţipetele răniţilor şi ale celor pe cale de a se îneca. Nimeni nu-i mai putea ajuta, cu nimic, pe ultimii marinari de pe „Repulse”, care părăseau vasul înnebuniţi de spaimă. Sărind în apă, de la pupa, cădeau sub elicele navei care, învârtindu-se, deveniră astfel o gigantică maşină de tocat carne.

Amiralul Philipps ordonă ca distrugătoarele să ia la remorcă „Prince of Wales”, şi să-l ducă la Singapore. Însă, lovit de bombe şi găurit de torpile, cuirasatul, care, doar cu câteva ore în urmă, reprezenta o performanţă a tehnicii navale de război, peste câteva momente se înclină şi se răsturnă, arătându-şi fundul ruginit, acoperit de alge şi cochilii.

Oamenii ce reuşiseră să se arunce peste bord, înotau din răsputeri să se îndepărteze cit mâi mult de navă, pentru a nu fi absorbiţi de pâlnia vârtejului ce avea să se formeze după

scufundarea acesteia. Partea din pupa lui „Prince of Wales” s-a scufundat mai repede, iar prora s-a înălţat încet deasupra apei, unde încremeni câteva secunde, ca după aceea să dispară, pentru vecie, în fundul mării.

Marinarii înotau pretutindeni, în aşteptarea ajutorului ce trebuia să li-l acorde distrugătoarele, şi se gândeau îngroziţi la rechini. Avioanele japoneze, convingându-se de pieirea celor mai bune două vase ale flotei britanice, îşi luară zborul către coastele Indochinei. Acum urma atacul rechinilor, numeroşi în apele acelea. Dar, înspăimântaţi de explozii, se îndepărtaseră şi ei de zona, bătăliei.

Distrugătoarele reduseseră viteza şi, rotindu-se încet, îi adunau pe cei salvaţi ca prin minune şi răspândiţi pe un sector întins din suprafaţa mării.

Majoritatea membrilor echipajelor de pe „Prince of Wales” şi „Repulse” a fost culeasă din ape mai înainte de ivirea printre valuri a aripioarelor rechinilor. Aceştia, trecându-le spaima, se întorceau atraşi de mirosul sângelui omenesc. Unii din ei au reuşit, totuşi, să se înfrupte. Bărcile de salvare avură ocazia să adune destule trupuri cu picioarele complet sfârtecate.

Cu tot ajutorul neîntârziat al distrugătoarelor, aproape şase sute de oameni îşi găsiră sfârşitul în apele calde ale Mării Chinei de Sud. Printre cei morţi a fost şi viceamiralul Thomas Philipps, comandantul forţelor navale din Oceanul Pacific ale Marii Britanii.

Dând două lovituri nimicitoare flotelor aliate, în Hawaii şi în Marea Chinei de Sud, Japonia le privase de superioritatea în nave mari de suprafaţă şi căpătase libertatea de mişcare necesară pentru îndeplinirea unor noi operaţiuni de agresiune în bazinul Oceanului Pacific.

Japonia jubila. Odată cu dispariţia navelor „Prince of Wales” şi „Repulse”, după zdrobirea flotei americane la Pearl Harbor, chiar şi japonezii cei mai predispuşi la pesimism

crezură în posibilitatea unui sfârşit victorios al războiului.

Capitolul X

1.

După atacul asupra Pearl Harborului, marea unitate de portavioane japoneze se defalcă. „Hiryu” şi „Soryu” s-au îndreptat, însoţite de crucişătoarele „Tone” şi „Chikuma”, spre atolul Wake, unde debarcau desanturile japoneze, pe un petic de uscat pierdut în ocean, şi care aparţinea S.UA. Această insuliţă, între Japonia şi Hawaii, căpătase, în clipa aceea, importanţă strategică.

Portavioanele „Shokaku” şi „Zukaku” se avântară spre Kure, acasă, în metropolă. Erau invidiaţi de toţi cei care le cunoşteau ruta.

Iar viceamiralul Nagumo, cu resturile flotei, porni spre insulele Truk. Când, la sud-vest de mirajul albastru, s-au înălţat insulele muntoase, care adăposteau una din cele mai puternice baze navale militare ale Japoniei, toată lumea s-a simţit ca la ea acasă. Erau locuri bine cunoscute şi amenajate pentru locuit. Carolinele le-au organizat învingătorilor o primire triumfală. În onoarea sosirii escadrei viceamiralului Nagumo s-au tras salve de tun de pe navele de luptă şi din bateriile de apărare de coastă. Echipajelor întoarse din campanie le-au fost acordate zile de odihnă.

Yasuziro şi Suzuki, navigatorul său, au fost printre cei dintâi care au coborât la ţărm. Douăzeci de zile petrecuseră pe mare. Era oarecum straniu să simţi sub picioare tăria pământului. Păşeau pe faleza lovită de valuri cu un mers de marinari, legănându-se uşor. Nu aveau încotro să se grăbească. Admirau florile şi copacii veşnic verzi care creşteau de-a lungul coastei. Plaja era împestriţată de umbrele şi de căştile de cauciuc multicolore ale celor care se scăldau. Nici nu le venea să creadă că undeva era război şi chiar că, nu de mult, apăsaseră pe trăgaci, uciseseră şi că

puteau să fie şi ei ucişi. De aceea, libertatea de a nu face nimic era mult mai palpabilă şi mai îmbucurător percepută. Aveau posibilitatea să zacă zile întregi întinşi pe nisip, să picotească la umbra cocotierilor, sau să se scalde în valurile calde ce se spărgeau de ţărm.

Dar clipele de desfătare pe plaja de la Truk n-au durat prea mult. Chiar înainte de Anul Nou, toţi marinarii au fost îmbarcaţi. În sunetele unui marş tradiţional, portavioanele ieşiră în ocean. Acolo, dincolo de linia precisă a orizontului, îi aşteptau noi bătălii şi campanii.

— De ne-ar ajuta zeul Hatiman! şopti Yasuziro, când din insula Truk se mai zări doar conul vulcanului stins, ce se înălţa deasupra apelor oceanului.

De data aceasta, navele se îndreptau spre insulele arhipelagului Malaez, unde armata şi flota japoneză luptau cu trupele aliate anglo-olandeze. La Palau, s-au întâlnit din nou cu „Soryu” şi „Hiryu”, care sosiseră din Japonia, la rendez-vous.

Dublându-şi forţa de şoc, escadra îşi alese ca bază golful Staring, din insula Celebes. De acolo, Yasuziro a avut ocazia să execute câteva misiuni de luptă, cu bombe acroşate. Zburase în sprijinul desanturilor debarcate la Manado şi Makassar.

— Ştii, Kyenzi, i se plânse Yasuziro, misiunile acestea de luptă seamănă mai mult cu nişte plimbări de agrement deasupra golfurilor albastre şi a junglelor de smarald. Nici gând să poţi săvârşi vreun act de vitejie!

— Ce vorbeşti, Tora! Va să zică, te pregăteşti pentru misiune, te agiţi, îţi concentrezi toate forţele şi, în loc de inamic, nimereşti peste nişte iepuri fricoşi, care se împrăştie şi se ascund în junglă numai la auzul motoarelor noastre!

2.

Curând însă, lui Kyenzi îi fu dat să audă şi altceva de la

Yasuziro:

— Suzuki, navigatorul meu, s-a procopsit c-un glonte în şoldul stâng. Până l-am dus la „Akagi”, era gata-gata să-şi piardă tot sângele. Acuma zace la spital, într-o stare gravă.

— Şi cum ai să te descurci fără navigator? se interesă Kyenzi.

— De două zile nu mai zbor. Mi-au făgăduit c-au să mi-l dea în echipaj pe plutonierul Nagosawa. Îl ştii? Un grăsan. Are şi-o poreclă potrivită — Fugu. Seamănă foarte mult cu peştele ăsta, mare şi leneş, cu măruntaiele otrăvitoare.

— Yasuziro, eşti de compătimit. Am auzit atâtea despre navigatorul ăsta. Nici un pilot nu vrea să zboare cu el.

— Şi ce-i de făcut?

— Ia-i navigatorul vreunuia din piloţii patrulei tale şi lui dă-i-l pe Fugu.

— Oarecum nu-i frumos să faci aşa ceva. Şi n-aş vrea să desperechez echipaje care s-au antrenat împreună. Iar tipul n-o să facă prea mulţi purici la mine. Îndată ce se înzdrăveneşte Suzuki, îl şi dau afară din detaşament.

Când plutonierul Nagosawa apăru în detaşament, nu semăna deloc cu un individ în stare să întrunească toate viciile omeneşti. Pur şi simplu, te izbea în ochi grăsimea excesivă, rar întâlnită printre aviatorii cu antrenament.

Timp de câteva zile, Yasuziro îl ţinu sub observaţie pe noul său navigator. Dar, în afară de zgârcenia ce-l obliga să stea mai la o parte şi neglijenţa, atât de improprie locuitorilor Japoniei, n-a găsit nimic deosebit la el.

De îndată ce Nagosawa s-a instalat în carlingă, pentru a porni într-o misiune de luptă, au început să se producă şi metamorfozele. După ce-şi prinse casca de zbor, cu degete tremurânde, se zăpăci, se foi şi dădu să-şi pregătească echipamentul de navigaţie, prilej cu care îi căzură creioanele şi liniile.

— Ce te tot frământi acolo? îl întrebă Yasuziro, care abia

îi aştepta raportul despre stadiul de pregătire a misiunii.

— Da? Ce? bâigui Nagosawa, cu glas gâtuit.

— Te-am întrebat, eşti gata de zbor?

— Da, da! îşi mai veni în fire Fugu. Faţa sa, schimonosită de încordarea aşteptării, pălise.

„Vai, Doamne! se gândi Yasuziro. Ce-o să se-ntâmple cu el când se va găsi sub tirul antiaerienelor? Oare nu-i un act de superficialitate să pleci la luptă c-un asemenea om în echipaj?”

Dar se dăduse comanda pentru pornirea motoarelor şi era prea târziu să se mai întreprindă ceva. Când se aflară în aer, din pricina spaimei şi a tensiunii, Fugu se prosti şi mai zdravăn. Aproape nici nu-i mai înţelegea comenzile lui Yasuziro. Privea stupid, ca o fiară încolţită. Iar când au ieşit la ţintă, aruncă bombele mult prea devreme, şi acestea explodară alături, fără să provoace vreo avarie navei bombardate.

Înfuriat, Yasuziro uită de toate regulile politeţii japoneze:

— Eşti un rahat şi nicidecum navigator, domnule Nagosawa! îi spuse el, nemaiputându-se abţine. Navigatorul tăcu, însă poate nici nu-l auzise. După o bucată de drum din ruta de întoarcere, când temerile principale rămăseseră în urmă, Nagosawa începu să-şi vină în fire.

„Poate se va mai obişnui, după ce va mirosi puţin praf de puşcă!” îi străfulgeră lui Yasuziro o speranţă prin minte. Însă procesul de transformare a lui Fugu în autentic navigator se prelungea excesiv.

Fiind aproape un an de când îşi făcea serviciul în grupul aeronautic de pe „Akagi”, Yasuziro îşi putuse da seama că nu toţi aviatorii de acolo erau nişte neînfricaţi şi adevăraţi samurai. Mai erau unii, ca locotenentul Mikimoto Komura, care nu prea aveau tragere de inimă pentru misiunile de luptă, dar cei din categoria lui Fugu îi provocau un profund dezgust prin frica lor animalică.

Se părea că eşecurile ce-l însoţeau pe plutonierul Nagosawa, de când fusese încadrat în echipaj, deveniseră un „bun” al întregului efectiv al patrulei. Rareori se mai întâmpla ca vreun zbor să se execute fără defecţiuni tehnice sau accidente. Nici îndeplinirea misiunilor nu le reuşea. Ba Fugu nu era în stare să ducă patrula la ţintă şi aparatele zăboveau prea mult în zona de foc antiaerian, ba devia în aşa hal de la rută, încât, după aceea, numai cu ajutorul navigatorilor coechipieri şi al lui Yasuziro regăseau portavionul „Akagi” şi „cădeau” pe punte cu rezervoarele goale.

Odată, răbdarea lui Yasuziro nu mai rezistă. În ziua aceea, zburaseră în recunoaşterea navelor inamice pe Marea Jawa. Iar Fugu nu reuşise să indice echipajului, cu precizie, zona respectivă. În căutarea marii unităţi de nave anglo-olandeze, au fost nevoiţi să manevreze mult în volte, cercetând mereu întinsul deşert al apelor. Epuizând rezerva de carburant, s-au întors acasă fără nici un rezultat. Se înapoiau zburând de-a dreptul, prin Makassar şi Kendari. Undeva, deasupra junglei, s-a tras în ei, găurindu-li-se în câteva locuri planurile. Prin radio, echipajul lui Yasuziro a primit ordin să grăbească apuntarea, deoarece de zona unde se afla portavionul se apropia o furtună. Mica rezervă de carburant i-a obligat să se îndrepte spre portavion în cele mai nefavorabile condiţii. Pe direcţia de apuntare apăruse un nor violet-întunecat, spintecat în fiece clipă de limbile de foc ale fulgerelor. A intra în el, era echivalent cu sinuciderea. Yasuziro a vrut să efectueze intrarea pe direcţia de apuntare sub nori, la mică înălţime. Dar s-a pomenit într-o ploaie torenţială, care i-a redus vizibilitatea aproape la zero. Rafalele vântului zvârleau aparatul Mitsubishi de pe-o aripă pe alta. Răbufnirile verzui ale fulgerelor îl orbeau.

— Strălucitoare Amaterasu, de ce eşti atât de mânioasă? Ocroteşte-ne de furia dezlănţuită a stihiei, se rugă Yasuziro,

angajând avionul pe aliniamentul punţii, lăsându-se ghidat de radiogoniometru. Nu era cazul să se aştepte la un ajutor din partea lui Fugu, care îşi pierduse capul de spaimă. În minutele cele mai grele, ieşea din priză. Înfuriat, Yasuziro îl îmboldi de câteva ori cu piciorul: Calculează direcţia, jigodie! Acum te-mpuşc!

Din fericire, precipitaţiile încetară şi Yasuziro reuşi să-şi apunteze avionul. Dar încercările nu se isprăviră aici. Când se trăsese în ei, cauciucul unei roţi fusese perforat, iar aparatul lor a deviat atât de brusc în partea camerei dezumflate, încât Yasuziro, ca prin minune, abia a izbutit să-l stăpânească, pentru a evita ciocnirea cu suprastructurile de punte.

Coborând din carlingă, pilotul îşi dădu jos casca udă de năduşeală şi, descheindu-şi la gât costumul de zbor. Îşi lăsă pieptul în bătaia puternică a vântului.

Stătu astfel câteva minute, ca să-şi vină în fire după apuntarea aceasta demenţială. În spatele său, pe fondul norilor, se ivi curcubeul, luminând viu.

— Tora, acuma semeni cu zeul Izanachi, cel care a coborât din ceruri pe arcul curcubeului, glumi Morimoto, care se apropiase de el.

Însă lui Yasuziro nu-i ardea de glumă. Îşi cheltuise întreaga rezervă de umor în lupta cu pericolul prin care trecuse.

— Syensei, spuse el cu jumătate de glas, nu mai sunt în stare să zbor cu Fugu. Astăzi îmi venea să-i trag un glonte în cap.

— Când bolta cerească nu-i luminată de soare, ajută şi luna... De unde să-ţi iau un alt navigator? Akatsuki iese din spital abia peste o lună. Şi ce-o să faci în răstimpul ăsta? se interesă Morimoto, picurând venin. Poate porunceşti să fii trimis într-o permisie?

— Ha, cedă, obosit, locotenentul. Va trebui să mai rabd

niţel. Şi-l înjură de mama focului pe Fugu.

La sfârşitul lui februarie, pe când Yasuziro zbura deasupra Mării Banda, avionul suferi o pană: pompa de ulei a motorului din dreapta nu mai funcţionă. Peste câtva timp, motorul se gripă. Pentru a evita incendiul, pilotul a fost nevoit să-l oprească. Nu mai putea fi vorba să apun-teze pe „Akagi”, aşa că a tras tare cu un singur motor, până la cel mai apropiat aerodrom, al bazei Kendari.

Era neapărat necesară înlocuirea motorului din dreapta, însă la locul unde aterizase forţat, nu se găsea nici unul de rezervă. Trebuia să aştepte câtva timp, până să i se procure un motor nou, din depozitul portavionului, şi să vină o echipă de mecanici.

În aşteptarea intrării în dispozitiv a avionului, Yasuziro, şi Fugu s-au instalat într-o vilişoară olandeză, părăsită în mare grabă de proprietari. Aici au găsit un confort-european neobişnuit, care se aflase la dispoziţia bogaţilor plantatori. În loc de tatami, au avut ocazia să doarmă în paturi luxoase, cu cearceafuri apretate. La ordinele lor se afla servitorimea recrutată din băştinaşi, rămasă să păzească proprietatea domnului Van der Hooten.

Baza aeriană Kendari avea doar o platformă de aterizare acoperită cu iarbă şi adăpostea câteva zeci de avioane de asalt şi de transport. Se găsea amplasată într-un loc destul de dosnic şi pitoresc, de pe insula Celebes. Aerodromul era împrejmuit de crânguri de cocotieri viguroşi, sub care susurau pârâiaşe cu apă cristalină. Construcţiile administrative erau cufundate într-o vegetaţie tropicală, luxuriantă. Stoluri de papagali, cu penele scăldate de toate culorile curcubeului, îşi luau zborul de pe ramurile copacilor. Un colţişor atât de paradisiac te îndemna, fără voie, să uiţi de toate. Războiul părea ireal şi, dacă n-ar fi fost avioanele găurite, întorcându-se din misiunile de luptă, s-ar fi putut crede că în toată lumea domneşte liniştea de aici. Într-un

cuvânt, şederea forţată la Kendari constituia un popas plăcut pentru echipajul lui Yasuziro. În timp ce tehnicienii urmau să înlocuiască motorul, aviatorii îşi vedeau de admirabila lor trândăvie.

Yasuziro petrecea în societatea ofiţerilor-paraşutişti din batalionul de marină, încartiruit la Kendari. Se cunoştea cu mulţi din ei, din timpul instruirii efectuate în detaşamentul de la Yokosuka.

Instalaţi la umbra unei voalure de paraşută, întinsă la uscat între palmieri, prietenii se înfruntau la jocul go, sau mai trăgeau câte o gură de sake din sticluţele pe care paraşutiştii le piteau în voaluri, aducând ofrandă zeilor ce-i ajutau să le deschidă în aer. Timpul zbura ca o clipă, în discuţii despre luptele la care avuseseră ocazia să participe, sau la care aveau să mai ia parte.

3.

Yasuziro, care evita compania navigatorului său, îi vizita de unul singur pe paraşutişti. Fugu nu se considera jignit din pricina asta. Îşi avea şi el distracţiile lui. Neruşinat şi laş, se dovedea a fi de-o senzualitate rară. Tot timpul ce-i rămânea liber, de la masă şi somn, îl consacra vânătorii de femei indigene — malaieze elegante şi atrăgătoare. Acestea nu purtau nimic deasupra brâului, de aceea lui Fugu i se oferea posibilitatea să admire gâturi şi talii subţiri. Neavând nici un succes la femei, din cauza înfăţişării sale neatrăgătoare, Fugu încerca să le cucerească bunăvoinţa cu daruri. Fiind însă prea lacom şi zgârcit, ca să cheltuiască bani din buzunarul său, căută să le ofere lucruri furate din vilişoara olandeză — dar i-au fost refuzate. Iar Fugu se îndârji şi trecu la metode mai agresive, pentru atingerea scopurilor sale.

Odată, pe când Yasuziro se întorcea de la un chefuleţ organizat în societatea ospitalierilor paraşutişti, îi fu dat să audă un ţipăt sfâşietor. O femeie striga după ajutor.

Pilotul se opri şi-şi scoase pistolul din toc. Ţipătul se repetă. Alături de cărăruia pe care se afla, se iviră nişte umbre şi se auzi un lipăit de picioare desculţe, abia sesizabil. Laolaltă cu o serie de gemete înfundate, se mai distinseră zgomote de izbituri şi cuvinte de ocară în limba malaieză.

Yasuziro se repezi spre locul de unde provenea scandalul. O femeie, cu îmbrăcămintea sfâşiată, zăcea pe cărăruie. Plângea în hohote, acoperindu-şi faţa cu mâinile.

La câţiva paşi mai încolo, un morman de trupuri bărbăteşti încăierate se tăvălea pe pământ. Privind mai atent, Yasuziro îl recunoscu printre acestea pe Fugu, navigatorul său. Era bătut măr de patru malaiezieni. Străduindu-se să curme răfuiala, pilotul trase un foc în aer. Dar pocnitura împuşcăturii nu produse nici o impresie asupra celor încăieraţi. Fugu, cu ochii umflaţi din pricina loviturilor, plin tot de sânge şi praf, aproape că nu mai opunea nici o rezistenţă. În timpul luptei îi sfâşiaseră pantalonii, iar acum cu călcâiele lor, tari ca nişte copite, indigenii aveau posibilitatea să-l lovească în locul cei mai dureros.

Fiindu-i teamă să nu rămână şi fără acest navigator netrebnic, Yasuziro se grăbi să-l salveze. Câteva figuri fulgerătoare de karate — şi malaiezienii, gemând de durere, se prăbuşiră alături de duşmanul lor care leşinase. Învingându-şi scârba, Yasuziro înşfăcă trupul greoi şi moleşit al lui Fugu, întocmai ca pe un sac, şi porni repede spre casă. Acolo, îi spălă şi-i pansă rănile.

N-ar fi vrut să afle despre incident nici slugile şi nici medicul de la batalionul paraşutiştilor. Comandamentul japonez, atunci când invadase Indonezia, pornise mai înainte de toate să cocheteze cu populaţia indigenă. Afirma că baionetele japoneze aduseseră indonezienilor eliberarea de sub jugul capitaliştilor străini. Presa japoneză şi posturile de radio lăudau întruna umanitatea misiunii armatelor

japoneze. Comportarea lui Fugu era în totală contradicţie cu declaraţiile oficiale, iar Yasuziro nu ştia cum va fi interpretată de comandament. De altfel, avea să-şi dea seama, destul de repede, că precauţiile lui fuseseră de prisos. Şi în Indiile Olandeze, japonezii se purtau la fel ca şi în China — prădau, siluiau şi împuşcau.

Spre dimineaţă, Yasuziro intră să-şi viziteze pacientul. Fugu, înfăşurat în pansamente de culoare kaki, era nemişcat, arătând ca o gogoaşă de vierme de mătase. Numai gemetele uşoare, care răzbăteau de undeva, de sub pansament, atestau că omul întins în patul larg al planatorului mai era în viaţă. Treptat, Fugu porni să vorbească. La început, Yasuziro îl înţelese anevoie, întrucât, lipsindu-i dinţii din faţă, Nagosawa vorbea extrem de sâsâit. Întrerupându-şi relatarea, cu gemete şi oftaturi, îi destăinui comandantului trista întâmplare. Era una din rarele ocazii când se putea da crezare spuselor lui Fugu.

Nagosawa o întâlnise pe frumuşica aceea desculţă, de numai şaisprezece ani, la o serbare sătească, în cea de-a doua zi după aterizarea. forţată. Aseară, izbutise s-o pândească pe cărăruia ce ducea în cătun. Restul, îi era cunoscut comandantului. Dacă n-ar fi fost ajutorul lui, navigatorul n-ar mai fi rămas în viaţă. Acuma, Fugu se convinsese că indonezienii îşi păzesc cu sfinţenie femeile şi nu iartă nici insultele aduse de învingători.

Patru zile zăcu Fugu, cu ferestrele şi uşile vilei zdravăn închise, suferind din pricina vătămătorilor căpătate cu prilejul bătăii, dar mai ales, de teama răzbunării la care se aştepta din partea băştinaşilor. Noaptea, îl chinuiau coşmarurile. Era suficient să adoarmă mai adânc şi numaidecât se iveau malaiezienii. Aceştia se târau de-a buşilea spre patul lui, purtând în mână pumnalele lor curbate, krisurile. Fugu ţipa şi, trezindu-se, îşi căuta pistolul ce se afla sub pernă.

În cea de-a cincea zi, navigatorul se simţi mai bine. Pesemne, stratul gros de osânză îi servise drept amortizor, iar călcâiele de fier ale indigenilor nu izbutiseră să-i strivească rinichii şi ficatul.

În răstimpul acesta, se terminase şi reparaţia avionului. Se putea decola spre portavion. Luându-şi rămas bun de la paraşutişti, Yasuziro se duse la aparatul său.

Fugu se şi afla înăuntru. Se furişase în ascuns pe aerodrom, încă de la revărsatul zorilor, ca să evite batjocurile. Mai mult de două ceasuri aşteptase în cabina navigatorului, chinuindu-se din cauza căldurii.

Yasuziro nu se putu abţine să nu pufnească în râs, când zări chipul transpirat al navigatorului, plin de vânătăi şi julituri. Nagosawa îşi scosese pansamentele, care l-ar fi împiedicat să-şi pună pe cap casca de zbor aşa că apărea în faţa pilotului „în toată frumuseţea sa”.

— Acum, ai putea juca la teatrul Kabuki. Nici o mască nu s-ar compara cu fantastica podoabă colorată a figurii dumitale. Demonii pe care-i prezintă măştile de-acolo sunt pur şi simplu nişte motănei pe lângă dumneata. Semeni cu ăla care păşeşte în fruntea curăţeniei de la Sumiyosi[1].

Nagosawa tăcea, cu privirea aţintită asupra hărţii de zbor. Numai încordarea fălcilor denota că auzise batjocurile comandantului.

— Ştii, plutoniere, continuă Yasuziro, orice samurai care se respectă şi-ar fi făcut harachiri după o asemenea păţanie ruşinoasă. Dar dumneata ai să trăieşti mult. O viaţă de ocară ţi-e mult mai scumpă decât onoarea de ostaş.

Fugu tăcea mai departe. Dar cine putea şti cât de mult îl ura în clipa aceea pe omul care-l salvase cu puţin timp în urmă.

Yasuziro îşi prinse centurile şi, cercetând carlinga, se

---

[1] Ceremonie la templul Sumiyosi, aparţinând religiei shinto. În frunte, păşeşte masca lui Tyengu, făptură mitică, sălăşluind în munţi.

pregăti să pornească motoarele. Pe când manevra manetele, surprinse uitătura duşmănoasă a navigatorului lunecând asupra sa. Yasuziro îşi dădu seama că, de acum înainte, în persoana lui Fugu se pricopsise cu cel mai înverşunat duşman. Însă asta nu-l afectă atât de mult şi decise să încerce cu Fugu unele metode, chiar din arsenalul acestuia.

— Domnule Nagosawa, continuă pilotul, noi suntem oameni de afaceri. Aşa c-am să-ţi propun o combinaţie. Îmi înmânezi trei sticle de sake „Cocorul alb”, în semn de recunoştinţă pentru salvgardarea naturii bărbăţiei dumitale şi pentru că ţi-am ocrotit preţioasa-ţi viaţă, iar atunci am să declar la toată lumea că faţa lovită şi toate celelalte vătămări sunt urmările izbiturilor pricinuite de aterizarea noastră forţată. În situaţia asta, vânătăile şi cicatricele vor trezi respectul confraţilor de arme.

Fugu tăcea.

— Nu fi lacom, navigatorule, învoieşte-te până nu ridic miza, şi-ţi făgăduiesc c-am să păstrez secretul dumitale doar în schimbul a trei sticle de sake.

— De-acord, domnule comandant, icni, anevoios, Nagosawa şi iarăşi îşi plecă ochii asupra hărţii de zbor, calculând corecţia de vânt lateral.

După ce probă cu multă atenţie motorul înlocuit, Yasuziro făcu prieteneşte cu mâna celor care-l petreceau şi, rulând spre start, băgă plin gaz. Sub planuri, începură să freamăte vârfurile palmierilor, iar înainte, străluci pânza albastră a mării.

Seara, Yasuziro se întâlni cu Kyenzi Takasi într-o cârciumioară de pe ţărm. Acesta îi povesti ultimele noutăţi, tot ce se întâmplase pe „Akagi” în lipsa lui. Din misiunile de luptă nu se înapoiaseră doi piloţi şi chiar şi Kyenzi o păţise rău de tot deasupra Balikpapanului. Desanturile debarcate pe Celebes se descurcau de minune şi fără sprijin de aviaţie.

— Să bem, Tora, pentru noi rute de zbor. Aici, nu mai

avem ce face. Vânătoarea noastră, cu bombardierele, după măruntele grupări de olandezi, a şi început să semene cu împuşcarea vrăbiilor utilizând arme de mare calibru.

Prietenii băură pentru succesele lor viitoare. Tot stând de vorbă, goliră, pe neobservate, trei sticle de sake — generosul dar al scârţarului de Fugu.

Capitolul XI

1.

— Salut, maestro! Nu l-ai văzut cumva pe Bob Harris?

Portarul italian, care scria ceva pe tejgheaua de la recepţie, ridică privirea şi se opri din fredonatul ariei ducelui din „Rigoletto”.

— Bună, locotenente! Mister Harris a plecat, undeva, acum o jumătate de oră. Poftim cheia.

Charles Mallory urcă în camera sa. După vizita port-avioanelor japoneze în arhipelagul Hawaii, el şi cu Bob rămăseseră fără locuinţă. Căsuţa le arsese în timpul bombardării aerodromului „Whiller”. Se făcuse scrum toată averea lor. Supravieţuise doar automobilul lui Bob dat la reparat.

În cele douăzeci de zile, câte trecuseră de la atacul japonez, viaţa pe insulele Hawaii începuse să reintre pe făgaşul normal. Militarii şi civilii îşi reveniseră de pe urma comoţiei provocate de atacul în masă al aviaţiei japoneze. Morţii fuseseră îngropaţi. Se executau săpături de degajare a ruinelor. Se reparau benzile de decolare ale aerodromului. Se găsise de lucru şi pentru aviatori. Cu un vas de transporturi militare, fuseseră aduse din Statele Unite câteva zeci de lăzi cu avioane. Din ambalajele de lemn, ieşiseră la iveală Lightninguri de marină nou-nouţe, vopsite în albastru deschis. Iar în escadrila unde îşi făceau serviciul Bob şi Chack, la locul de staţionare al avioanelor apăru o jumătate de duzină de aparate elegante şi frumoase, machiate în culoarea valurilor mării. Stăteau acolo, ridicându-şi obraznic boturile spre cer, printre suratele lor hodorogite şi peticite, care supravieţuiseră tragediei de la Pearl Harbor.

Acum, pe aerodromuri fusese introdus serviciul de

alarmă. Primind o lecţie de neuitat, deveniseră cu toţii mai vigilenţi. Antenele instalaţiilor radar se roteau fără întrerupere, ziua şi noaptea, supraveghind spaţiul aerian de deasupra oceanului. La distanţă de Oahu, vase de pază brăzdau marea. Hidroavioanele Catalina planau zi şi noapte în văzduh, încercând să depisteze vasele japoneze pe o întindere de şapte sute de mile în jurul Hawaiiului.

Charles Mallory nu fusese singurul norocos, care reuşise să se înalţe în aer în timpul atacului şi să se înapoieze viu. Robert Harris, de asemenea, avusese ocazia să lupte niţel. Raidul japonez îl surprinsese la Kate. Neînfricata şi vajnica femeia îl adusese până la aerodromul „Whiller”. Când Robert se strecurase în apropiere de locul de staţionare a avioanelor, primul val al aviaţiei japoneze îşi întrerupsese operaţiunile. În scurtul răstimp de acalmie, Bob izbutise să găsească, printre mormanele de avioane zobite şi incendiate un Lightning în bună stare şi să-l ridice în aer.

Ţâşnind din perdeaua de fum ce acoperise cerul de deasupra insulei, Robert se pomenise în vălmăşagul compact al aparatelor japoneze din cel de al doilea val de asalt. Impresia fusese cutremurătoare. După spusele lui, ar fi preferat o întâlnire cu un tigru având ca armă doar o bâtă de base-ball. Fusese doborât în acest zbor, dar, mai înainte de a părăsi cu paraşuta Lightningul ciuruit de gloanţele japonezilor, izbutise să doboare în mare un avion de picaj Y-99. Bob amerizase cu paraşuta la vreo două mile de linia ţărmului. Îl culesese o vedetă de salvare, împreună cu membrii echipajului japonez doborât de el.

Japonezii şi Robert Harris, care înotau în ocean, se comportaseră destul de paşnic, deşi nu-i despărţeau decât vreo trei sute de iarzi. Dar, când se pomeni la bordul vedetei în compania lor, Bob n-a mai vrut să-şi stăpânească mânia. Dintr-o dată, se aruncă asupra mărunţilor inamici, să-i ia la pumni. Din două lovituri fulgerătoare, la maxilar, Harris îl

trânti ia pământ pe unul din ei, iar pe celălalt îl făcu cnocaut.

— Domnule locotenent, încetaţi, vă rog, încercase să-l reţină unul din marinari. Doar ăştia-s prizonieri…

— Prizonieri?! urlă isteric pilotul. Priveşte, măi băiete, ce-au făcut, ticăloşii! Bob îi arătă cu capul în direcţia golfului împânzit de fum. Ştii câţi dintr-ai noştri au ucis azi? Chiar pe mine, şi privi plin de ură la japonezul ce încerca să se ridice pe picioare, m-au atacat nu mai puţin de zece aparate Zero. Au făcut ciur din Lightningul meu, iar când m-am lansat cu paraşuta, au vrut să mă împuşte în aer.

Cu mâini tremurânde, Robert, luă ţigara ce-i fusese oferită şi, trăgând de vreo câteva ori cu lăcomie, porni să se schimbe într-un costum marinăresc uscat.

Japonezii, revenindu-şi, bolborosiră ceva, într-o engleză stricată.

— Ce vor? se interesă Bob, care izbutise să soarbă un pahar de whisky, pentru a se încălzi după baia din apele mării, şi îşi venise în fire.

— Declară că protestează împotriva comportamentului grosolan, săvârşit asupra unor ofiţeri ai armatei imperiale.

Bob făcu un gest necuviincios şi-i sfătui:

— Ţineţi-vă gura, şobolanilor, până nu v-arunc peste bord!

Însă japonezii nu reacţionară la cuvintele lui. Întorcându-se cu spatele, păreau să fi uitat totul. Priveau la golful cuprins de flăcări, şi în ochii lor înguşti licărea triumful.

Foarte puţini piloţi şi tunari de la antiaeriană au reuşit să-şi deschidă un cont în luptele de pe cerul Pearl Harborului. În schimb, cei ce avuseseră noroc deveniseră celebri în toată America. Despre ei urla toată presa. Paginile ziarelor şi revistelor erau pline cu fotografiile lor. Hearst şi alţi magnaţi ai presei, ridicându-i în slăvi pe eroii de la Pearl Harbor, încercau să mai reducă din intensitatea ruşinii şi dezonoarei naţionale.

Azi, un sergent de stat major, prieten, îi spusese lui Charles, la mare secret, o veste extrem de plăcută, pe care aştepta nerăbdător să i-o împărtăşească lui Harris.

Acesta apăru la hotel aproape numaidecât după Charles. Zvârlindu-şi într-un colţ boneta militară bleumarin, ceea ce, în cazul său, era un indiciu de proastă dispoziţie, se aşeză în fotoliu şi întinse mâna după o ţigară.

— Bună, bătrâne! De unde ai mina asta, atât de uluită şi năucă, de parcă ai fi o călugăriţă rămasă grea cu un pelerin trecător? Te tulbură ceva?

— Vin de la Kate...

— Nu mai e cazul să vorbim de-aşa ceva. Duhneşti de la o milă a parfumurile ei. De ce te-ai întors atât de devreme?

— „Yorktown” a ancorat la Honolulu. Iar odată cu nava a sosit şi curtezanul lui Kate, Henry Hughes. Dacă ai fi văzut-o, când ne-am dus împreună la dânsa! Se zvârcolea ca un şarpe cu clopoţei. Şi ştii, în aşa fel se purta putoarea, încât am priceput imediat: nu mai aveam ce căuta acolo. Şi, pentru a-mi îndulci hapul, m-a ajuns din urmă, lângă pragul uşii, şi mi-a fost teamă c-o să mă sugrume cu îmbrăţişările. Iar, după aceea, m-a dat afară din casă. Într-un cuvânt, Henry a rămas la ea, pe post de gazdă. Îmi vine să muşc şi să sfâşii...

— Ce rost are să te consumi atâta, pentru o chestie ca asta?

— Chack, înţelege-mă, bandit bătrân. Iarăşi am reuşit să mă ataşez de ea. Teribil mi-a înfrumuseţat viaţa, în zilele astea blestemate, care au trecut după atacul japonezilor. Şi-apoi, vezi tu, este o femeie extrem de originală. Frumoasă. Nu-i deloc proastă...

— Ei, dacă ai pornit s-o lauzi, pesemne c-atunci treaba e-ntr-adevăr gravă. Dar ţine cont, Bob, Kate nu-i numai frumoasă şi deşteaptă, în acelaşi timp e şi încăpăţânată şi veninoasă. Păzeşte-te, ca nu cumva, datorită mângâierilor ei, să te angajezi într-o vrie plată.

— Charles, vorbesc serios. Femeia asta, pe lângă toate celelalte, mai are şi ceva în cont, la bancă.

— Sfatul meu prietenesc — dă-o încolo! Găseşte-ţi alta şi, peste o săptămână, două; această elegantă fâşneaţă ţi se va şterge din memorie. Iar acum, să-ţi spun o veste extraordinară. La statul major există o telegramă — preşedintele Statelor Unite ne-a zvârlit amândurora câte-o cruce „Pentru merite aviatice”.

— Te ţii de bancuri?

— Sergentul Gorris, de la statul major, s-a jurat c-a citit telegrama, cu ochii lui. Zice că mâine se va comunica oficial.

— Ura! exclamă Robert şi, ridicându-l pe Charles de pe podea, porni să-l rotească în aer. Dragă Chack, mi-ai redat pofta de viaţă!

— Şi-asta încă nu-i totul, Bob. Pe-amândoi ne-au avansat în grad. Acuma sunt locotenent de rangul l, iar tu căpitan.

— Chack, dar de ce dracu mai zăbovim aici? De ce nu suntem la restaurant? Haidem spre maşină! îl zori Harris.

Mai înainte de a ajunge la ţintă, Robert opri Fordul lângă un chioşc de ziare.

— Chack, ia şi-un jurnal, poate că-i ceva despre avansarea noastră.

— Nu mai ai răbdare, până mâine?

— Zău, nu-mi vine să cred c-am fost avansaţi, deşi, am convingerea, „crucile” nu ne-au fost acordate de pomană. Le-am dobândit în mod cinstit.

Charles coborî din automobil şi, peste un minut, se întoarse cu revista „Look”. De pe coperta strălucitoare privea la ei figura slăbuţă a unui amiral în vârstă. În ochii întunecaţi ai respectabilului gentleman se citea o dârzenie ce inspira teamă, obişnuinţa de-a porunci şi a dispune de soarta a mii de oameni.

— Cine-i ăsta? se interesă Robert, aruncând o privire fugitivă asupra portretului.

— Acum o să aflăm, îi răspunse Charles, răsfoind revista până la pagina unde era tipărită lista celor decoraţi. Şi el, nu mai puţin decât Bob, ar fi dorit să se convingă de afirmaţiile sergentului de la statul major. În numărul ăsta, încă nu-i nimic despre noi, spuse cu o uşoară dezamăgire. Apoi emise, imediat, o ironie: Fireşte, ne-ar fi plăcut mai mult dacă „Look” ar fi dat pe copertă mutra celebrului as Robert Harris…

— Păcat, protestă Bob, deh, ce să-i faci, redactorul revistei preferă să dea portrete de amirali.

— Ăsta-i noul Comandant-şef al Flotei Navale de Război a S.U.A., amiralul Ernest King.

— Oho! exclamă respectuos Bob. Îmi retrag cuvintele. Într-adevăr, nu-i vorba de-un simplu amiral. Va să zică, lui Kimmel, predecesorul său, i-au dat un picior în fund pentru Pearl Harbor? Just!

— Ei, şi-acum ţine-te bine, „Charlie”[1]! King ăsta e un bărbat serios. Ascultă ce se scrie despre el: „în cei patruzeci şi unu de ani de serviciu, amiralul a trecut prin toate funcţiile ofiţereşti, manifestând aptitudini excepţionale în fiecare post. Este extrem de dotat, posedând o inteligenţă ieşită din comun. Nu suferă proştii şi oamenii fără voinţă. Dar subalternii mai mult se tem de el, decât îl iubesc”.

Robert luă, pentru o clipă, revista din mâinile lui Charles, şi se uită la fotografia lui King.

— Pentru situaţia noastră, probabil că amiralul e bun, totuşi nu-i invidiez pe subalternii lui. Ferească Dumnezeu să fii sub ordinele unui asemenea posmag, oricât ar fi de dotat, chiar şi triplu! Ia uită-te la el, ce privire arzătoare! După mine, s-a dezvăţat să mai râdă încă din copilărie.

Charles decise să-i ia apărarea amiralului:

— Nu-mi amintesc unde am citit, dar pentru a conduce în vremuri de război, se cer alte calităţi decât pentru timpurile

[1] Poreclă dată japonezilor.

de pace. Este nevoie să lupte oameni hotărâţi, dârzi şi fără milă. Pe când, în condiţii de linişte, cu caracterul lor inflexibil, se vor dovedi de prisos. Îşi vor face prea mulţi duşmani şi vor trezi invidii.

După un sfert de ceas, ofiţerii erau la „Gore”. Din restaurant, se vedea excelent întreg golful Pearl Harbor, Urmele cumplite ale atacului erau lesne observate chiar şi de la o asemenea distanţă.

— Apropo, mister Mallory, continuă Bob convorbirea ce avusese loc în automobil, nu ţi-a trecut prin cap gândul c-atunci am fost al dracului de, norocoşi? Ba, am avut un noroc atât de cumplit, cum niciodată nu ni s-a întâmplat în viaţă, nici la trick-track.

— Da, Robert, aşa-i! O şansă nemaiîntâlnită — un mare noroc…

— Ia uită-te, Robert arătă cu capul spre golf, ce-au fost în stare să săvârşească aceşti „Charlies”. Tare aş vrea să-i stâlcesc în bătăi, pentru ce-au făcut. Şi, sper că-n curând mi se va oferi posibilitatea. Hei, mister Negativ! îl strigă Bob pe chelnerul negru. Trage storul, că mi se face greaţă din pricina peisajului!

— Dar cine-i de vină? întrebă Charles, urmărindu-l cu privirea pe negru, care închidea fereastra plin de îndemânare.

— Cine?... Şi noi amândoi, poate. Nu ne-au înţolit în uniforme ca să-i tragem la whisky, cu fetele. Dacă ne-ar fi înălţat în aer la timp, şi nu numai pe noi amândoi, ci toate cele două sute de aparate de vânătoare; Cobra, Lightning şi Brouster, s-ar mai fi petrecut, oare, aşa ceva? E clar că bombardierele ar fi „ciocănit” portavioanele, mai înainte de-a ajunge lângă Hawaii, şi-ar fi fost totul O.K.

— Aşa-i, Bob, însă cineva-i vinovat de tragedia asta! Acum, ai să-mi spui că vinovaţii sunt căutaţi. Poate i-au şi găsit — că nu degeaba flota-i comandată acum de altcineva.

Dar unde-i fosta noastră flotă de pe Oceanul Pacific? Uite-o colo, cum pluteşte cu chilele-n sus!

— Nu-i nimic, Unchiul Sam e un gentleman bogat. O să reconstruiască totul. Dar băieţii care au murit n-au cum să mai fie reînviaţi…

— Şi peste ruşi au năvălit tot prin surprindere. Acuma, nu se mai declară războaie. Totul se comite la modul banditesc…

— Dar se gândea cineva dintre noi, oare, că galbenii ăştia vor năvăli în zbor asupra noastră?

— Bine, Bob, să schimbăm tema. Hai să bem pentru decoraţiile noastre, pe care le-am dobândit cumplit de greu.

Capitolul XII

1.

La marş luau parte patru portavioane. Acele compasurilor dansau spre gradaţiile ce indicau sudul. În faţa lor, dincolo de Marea Banda, se afla Australia — continent ce nu cunoscuse niciodată războiul. Ocolind insulele Flores şi Timor, în care încă mai existau garnizoane inamice, portavioanele ieşiră în spaţiul liber, de adâncime operativă. Ţinta incursiunii lor era Darwin — un mare port pe coasta nord-vestică a Australiei, bază principală a flotei aliate din acest teatru al operaţiunilor de război. Deşi se trâmbiţase pretutindeni despre Pearl Harbor, apariţia avioanelor japoneze asupra ţintei s-a dovedit iarăşi a fi o surpriză. Aparatele de vânătoare, americane şi australiene, puţine la număr, şi care trebuiau să acopere portul, au fost surprinse la sol.

Detaşamentul lui Morimoto intra în compunerea formaţiei primului val. Acesta se revărsă asupra cheiurilor portului şi se prăbuşi cu înspăimântătoarea greutate a loviturilor de torpile spre vasele de transport „Zeelandia” şi „Neptun”, care se aflau în curs de descărcare a muniţiilor.

Patrula lui Yasuziro atacă „Zeelandia”, de la o înălţime de 30 de metri. Menţinând aparatul pe direcţia de luptă, aviatorii distingeau cu claritate suprastructurile de culoare deschisă ale navei şi stivele de muniţii, ambalate în lăzi verzi şi depozitate pe dană, şi jalnicele figurine ale oamenilor, condamnaţi la moarte, fugind în toate părţile.

Primele dâre ale traseurilor antiaeriene s-au întins spre avioane, după ce fuseseră lansate torpilele. Explozia învecinată, a unui proiectil, întunecă pentru o fracţiune de secundă lumina soarelui în carlingă, şi zgudui brusc aparatul. Yasuziro avu impresia că aude darabana schijelor

pe învelişul fuzelajului. Bodogănind un blestem, execută o manevră de evitare a antiaerienei — virând în partea opusă, cu luare de înălţime. Trecând mai în lături de „Zeelandia”, înregistră rezultatul lansării torpilelor. Vasul transportor se înclinase pe un bord. Iar pe „Neptun” torpilat, explodau muniţiile.

Al doilea val al avioanelor japoneze era alcătuit din aparate de picaj Y-99. Piloţii, care ţineau manşele cu volan, aveau impresia că nu cunosc sentimentele de milă şi frică. În atac, nu cruţau nimic, nici inamicul, nici propria lor persoană. Exploziile bombelor, aruncate de ei. au determinat detonarea muniţiilor de pe cheiuri. Iar portul s-a transformat într-un infern. Unda de şoc, provocată de explodarea muniţiilor, ajunse în apropierea avioanelor torpiloare din patrula lui Yasuziro, la ieşirea din acvatoriul portului. Şi a zguduit în aşa hal aparatele, încât piloţilor li s-a părut că acestea îşi pierd capacitatea de manevrabilitate. Şi s-au gândit atunci la camarazii din avioanele ce se găseau deasupra cheiurilor. În momentul exploziei.

— Astăzi nu se vor întoarce toţi acasă, întrerupse tăcerea Fugu, lăsând să i se observe sclipirea dinţilor de aur, pe care şi-i pusese în locul celor pierduţi la Kendari. Zburau spre portavion şi navigatorul începuse să-şi recapete prezenţa de spirit

„Mi-au comunicat o veste bună, înainte de decolare, îşi aminti Yasuziro. Dar ce anume? Aha, venise de la spital navigatorul Suzuki. Mâine îmi iau rămas bun de la Fugu. Ce fericire, să nu-i mai zăresc mutra!”

Avioanele de vânătoare ale inamicului nu se vedeau în aer, Şi nici nu era de mirare: Darwinul, cu fiece minut care trecea, semăna din ce în ce mai mult cu un adevărat iad. Avioanele de picaj atacau vasele flotei comerciale, ancorate în rada exterioară, atacau şi oraşul şi aerodromul de pe care nu fusese capabil să decoleze nici un aparat. Aviatorii

japonezi au zburat deasupra lor peste două ceasuri. Blocarea aerodromului fusese adusă la îndeplinire, conform tuturor regulilor artei militare. O grupă se schimba cu alta şi fiecare se străduia să distrugă, prin bombe, tir de tun şi mitralieră, orice avea o valoare, cât de mică, din punct de vedere militar. În acest atac, pentru nu se ştie a câta oară, japonezii demonstraseră imaginea de ansamblu a supremaţiei aeriene a fiilor Ţării Soarelui Răsare.

Pe aerodromul „Darwin”, moartea stătea la pândă. Neajutoraţi, piloţii, luaţi prin surprindere la sol, pitiţi în adăposturi nesigure, îndurau nenumărate minute de coşmar. Lipsiţi de posibilitatea de a acţiona şi lupta, încremeniţi de groază, se rugau cerului să nu fie omorâţi de bombe. În stare de semicomoţie, ascultau atenţi vuietul înfiorător al bombelor şi al avioanelor în picaj, exploziile apropiate, care-i acopereau cu pământ.

Atacul, în sfârşit, încetă. Şi li se păru că dăinuise o veşnicie. Pe jumătate asurziţi, plini de pământ, oamenii ieşeau de-a buşilea de prin şanţuri, nevenindu-le să creadă că japonezii îşi luaseră zborul. Erau înconjuraţi de îngrozitorul tablou al distrugerii. Din aerodrom, rămăseseră numai ruinele hangarelor, scheletele fumegânde ale avioanelor şi pista de decolare-aterizare ciuruită de explozii. Un nor negru de fum plutea deasupra portului şi a oraşului. Ardeau vasele şi casele. Oamenii, care scăpaseră de la moarte, priveau cu ochi năuciţi la pământul arat de vijelia oţelului, la cadavrele sfârtecate, deasupra cărora bâzâiau muşte verzi.

Războiul îşi aruncase doar o privire fugitivă asupra Australiei şi, după ce-şi arătase oamenilor chipul hidos, dispăruse dincolo de orizontul azuriu.

2.

Aparatele detaşamentului lui Yasuziro se apropiau de

portavioane. Relevmentele radio, recepţionate de pe bordul lui „Akagi”, coincideau cu ruta de zbor. Astăzi, Fugu jubila: de multă vreme echipajul lor nu izbutise să-şi plaseze atât de fericit torpilele. Dar Yasuziro, cu fiece minut care trecea, devenea tot mai posomorât. După zece, cincisprezece secunde, scruta din nou litrometrul de benzină. Restul de carburant scădea cu o repeziciune catastrofală. Pesemne, exista o scurgere la benzină. Pilotul îşi aduse aminte de explozia din vecinătatea avionului, când detunase proiectilul de antiaeriană. De bună seamă, vreo schijă atinsese conducta de benzină, iar carburantul nu-i va mai ajunge până la puntea portavionului „Akagi”. Şi, prin memoria pilotului mai străfulgeră o imagine, aparatul lui Satsu Akatsuki, cu consola dată peste cap şi urma albă a benzinei scurgându-se.

— Ei, trăgătorule! strigă Yasuziro prin instalaţia de intercomunicaţii. Ce se vede în spatele ampenajului, rămâne vreo urmă după noi?

Dar trăgătorul nu răspunse.

Atunci Yasuziro se adresă coechipierilor din patrulă, întrebându-i dacă nu văd ei vreo urmă înapoia avionului său. I se răspunse afirmativ. Bănuiala pe care o avusese, în privinţa defectuoasei funcţionări a litrometrului de benzină, dispăru şi, odată cu ea, se spulberă şi speranţa unui sfârşit fericit al misiunii. Trebuia să forţeze, pentru a ajunge cât mai aproape de escadră. Numai acolo erau unele şanse ca aviatorii ce suferiseră vreo calamitate să fie culeşi de distrugătoare.

De mult însă exista remarca — o nenorocire nu vine niciodată singură! Motorul din stânga dădu câteva rateuri şi, de sub capota lui se desprinseră limbi de flăcări. Vopseaua capotei se închise imediat la culoare şi făcu băşici. Fugu începu să bată în manipulatorul morse, transmiţând semnalul de calamitate şi coordonatele de poziţie. Dar, până la escadră, mai era o distanţă apreciabilă, pentru a se putea

sconta pe asistenţa urgentă a distrugătoarelor. Sub avion, valurile Mării Timor se rostogoleau. Yasuziro decuplă motorul incendiat şi, punând elicea în poziţie de giruetă, încercă să tragă cu un singur motor. Dar incendiul nu se stingea. Nu ajutară nici extinctoarele. Focul, debordând pe sub capotă, se dezlănţuia tot mai intens şi cuprinse planurile.

Fugu, cu maxilarul căzut, cu mâinile tremurând, verifica soliditatea dispozitivului de fixare a sistemului de suspensie al paraşutei sale. Chiar şi în asemenea clipe, Yasuziro nu se putu abţine de la o glumă!

— Itaro-san, încotro ai de gând să sari? În definitiv, apa-i domeniul care-ţi prieşte: că de-aia porţi nume de peşte — Fugu!

S-o ducă aşa, mai departe, nu era permis. Yasuziro decise să amerizeze. Transmise prin radio: „Intru în amerizare forţată, precizaţi coordonatele mele şi trimiteţi ajutor”. Viră aparatul de-a lungul valurilor şi intră în coborâre. Coechipierii de pe celelalte Y-97 se orânduiră în cerc, supraveghind rezultatul amerizării forţate.

Muşcându-şi buza, pilotul alinie avionul deasupra unui val înspumat. Să te aşezi pe-o suprafaţă de apă atât de agitată era riscant. Dar nu avea de ales. Planul din stânga fusese cuprins de flăcări şi ameninţa să se desprindă.

Apropiindu-se cu avionul din ce în ce mai mult de val, creasta de spume a acestuia linse, pentru un moment, planul în flăcări, apoi pieri, lăsând sub aparat, în locul ei, o văgăună adâncă, printre dâmburile apei. Chiar mai înainte de-a fi atins apa, motorul amuţi. „Mi s-a isprăvit carburantul”, conchise Yasuziro, trăgând spre el manşa. Alb la faţă ca varul, Fugu se propti cu picioarele şi mâinile de tabloul de bord, aşteptând impactul. Lovindu-se de creasta unui val, avionul săltă, ţâşni vreo câţiva metri şi, lent, se prăbuşi greoi în apă. Un al doilea val îl surprinse şi avionul torpilor porni să joace pe loc, ca o plută.

Amerizarea fusese executată la perfecţie. Dar fuzelajul perforat lăsa să intre apa. Trebuiau să acţioneze rapid, atâta timp cât aparatul îşi va mai menţine flotabilitatea. Desfăcându-şi centurile de siguranţă, Yasuziro şi Fugu extraseră din compartimentul de rezervă barca pneumatică, laolaltă cu rezerva de apă şi de alimente. În timp ce navigatorul umfla barca, utilizând tubul cu aer comprimat ce se afla montat pe corpul acesteia, Yasuziro aruncă o privire în cabina trăgătorului-radiotelegrafist. Nu mai respira. Pieptul costumului de zbor îi era năclăit de sânge.

— Mai iute, mai iute, domnule comandant! îl zorea Fugu. N-avem timp de pierdut cu răposaţii.

Mai mult de jumătate din carlingă se umpluse cu apă. Avionul era gata, gata să se scufunde. Yasuziro şi Fugu se mutară în barcă, unde-şi aşezară rezerva de siguranţă la pupa. Apoi Yasuziro trecu la vâsle, de parcă ar fi fost la canotaj. Fugu tăie cu cuţitul parâma ce-i lega, ca un cordon ombilical, de avionul torpilor. Bine c-o făcuse la timp. Abia se îndepărtase niţel Yasuziro de avion, că un val furios şi înspumat se repezi asupra acestuia şi-l acoperi imediat. După o secundă, nu mai mult, din apă îi răsări „pântecul” pe care se afla cercul roşu, pentru recunoaştere, şi din avionul torpilor nu mai rămase decât o pată de ulei, de culorile curcubeului, întinsă pe apă.

Celelalte avioane din patrulă au mai dat câteva ocoluri deasupra locului amerizării, până s-au încredinţat că pilotul şi navigatorul erau în viaţă, iar apoi au luat cap spre escadră. Yasuziro şi Fugu rămaseră singuri pe marea pustie.

— Bine că nu-i şi trăgătorul cu noi, sparse tăcerea navigatorul, nimeni n-are de unde să ştie câte zile vom avea de plutit. Iar mâncarea-i tare puţină. Astăzi, aproape că nici nu mi-am luat micul dejun. Înainte de misiunile de luptă, nu ştiu din ce pricină, n-am deloc poftă de mâncare. Şi se mai spune că-n urma gloanţelor căpătate în burtă, trăiesc numai

cei care-au fost răniţi pe stomacul gol. Uite, acum aş prânzi!

Yasuziro nu-i răspunse nimic, însă, privind la chipul hrăpăreţ al navigatorului, se gândi: „E-n stare să-i treacă prin cap să scape şi de mine, numai ca să-i rămână lui rezerva de siguranţă.”

Când Fugu porni să sforăie la pupa, după modestul prânz, Yasuziro îi sustrase cu grijă pistolul din toc şi-l zvârli în mare. După pistol, urmă şi cuţitul marinăresc al navigatorului. Pilotul îşi mută Coltul său în buzunarul interior al costumului de zbor.

Trezindu-se, Fugu îşi privi mirat tocul gol şi înţelese că fusese dezarmat.

— Unde mi-e pistolul?

— În apele mării, tot acolo unde-i şi cuţitul.

— Domnule comandant, de ce-ai făcut asta? Nambu-i doar averea statului.

— Ca să nu te frământe gândul că rezerva de siguranţă ar putea ajunge şi două săptămâni, dacă ar fi numai un singur om. Aritmetica asta, domnule Nagosawa, ţi se citeşte pe chip. Sunt căpitanul acestei ambarcaţii de cauciuc, şi acţiunile mele nu pot fi puse în discuţie.

Fugu, jignit, mormăi ceva, se acoperi cu vestonul şi, ghemuindu-se pe fundul bărcii, se prefăcu că doarme. Acum, pur şi simplu, nu-l mai putea vedea în ochi pe Yasuziro. Furia clocotea în el şi nu-şi ierta nechibzuinţa. Şi ce şansă fantastică ar fi avut, pentru a-şi răzbuna toate jignirile precedente. Şi, într-adevăr, raţia de siguranţă i-ar fi ajuns o jumătate de lună. Dar ce mai putea face acum?

Yasuziro era mai puternic decât el din punct de vedere fizic, stăpânea excelent karateul şi mai era înarmat şi cu un Colt. Ah! Măcar de i-ar fi rămas cuţitul, cu lama aceea minunată, lungă de şase ţoli…

3.

Trecuseră trei zile, împovărătoare, petrecute între patru ochi cu omul acela respingător, alături de care îşi dădea seama că posedă o incompatibilitate fizică, morală, biologică şi dracu mai ştie de care. Rezerva de apă. şi alimente, cu toată economia, se împuţinase simţitor. Iar distrugătoarele, nici gând să-şi facă apariţia. De ce nu-i caută? Doar cei din avioanele patrulei lor văzuseră că amerizaseră cu bine. Nu voiau să rişte un distrugător, trimiţându-l în căutarea a doi oameni? Sau, poate, escadra era angajată în lupte şi numai de ei n-avea vreme? Gândurile astea, şi altele asemănătoare roiau în capul lui Yasuziro. Iar Nagosawa se prăbuşise într-o stare de disperare totală. Odată, pentru a-şi mai alunga gândurile triste şi ca să-l mai învioreze pe navigator, Yasuziro încercă să stea de vorbă cu el, să-l întrebe despre viaţa lui. Căci nu ştia nimica referitor la omul acesta, alături de care, soarta, la început, îl adusese într-acelaşi echipaj, iar acum în aceeaşi barcă, însă, în mod vădit, Fugu nu părea dispus să-şi deschidă sufletul. Cu fiece oră care trecea, se cufunda într-o stare de disperare şi mai gravă. Şi era de la sine înţeles că, pentru a-şi scăpa pielea, ar fi fost capabil de orice. Tăcea aproape întruna, privind trist în depărtare. Din când în când, i se năzărea câte ceva, probabil avea impresia că zăreşte nave la orizont, şi atunci se ridica, făcea semne cu vestonul şi chema într-ajutor. După ce se convingea că nu era nimic, se încovoia, lăsându-se să cadă, sfârşit de puteri, la locul său, şi continua, să privească oceanul pustiu.

Odată, pe lângă barca lor a trecut un mic cârd de peşti zburători, speriaţi de cine ştie ce răpitori ai mării. O pereche de peştişori a căzut plescăind în barcă. Fugu s-a aruncat ca un tigru asupra pradei, acoperind-o cu trupul, să n-o observe Yasuziro. După o clipă, peştişorii, zbătându-se, erau ronţăiţi de dinţii artificiali ai navigatorului. Yasuziro se întoarse

scârbit...

Mâncau o singură dată în douăzeci şi patru de ore, exact la nămiază, după cronometru. Împărţirea alimentelor se efectua sub supravegherea severă a navigatorului, căruia îi era teamă să nu fie nedreptăţit, chiar şi cu o picătură de apă sau o îmbucătură de orez. Înghiţind într-o clipă modesta porţie ce i se cuvenea, Fugu urmărea, după aceea, cu o privire parcă sălbatică, fiece bucăţică şi fiecare picătură de apă pe care le consuma Yasuziro. Dădea impresia că era gata, gata să se arunce şi asupra pilotului, să-i sfârtece beregata cu dinţii.

Au mai trecut trei zile. Apa şi alimentele erau pe sfârşite. Setea îi chinuia cel mai mult. Nici un nor, cât de mic, nu se zărea pe cer, iar marea, ca şi până atunci, era tot pustie. Fugu, nemaiputându-se stăpâni, bău apă de mare. Şi-a fost aspru pedepsit. L-au apucat durerile de burtă şi vărsăturile. În pofida, tragismului situaţiei, Yasuziro nu şi-a putut reţine zâmbetele, atunci când îl văzu pe Fugu încălecând pupa, cu pantalonii daţi jos. Câteva fumuri subţiri de nave, observate înainte de apusul soarelui, nu le-au adus izbăvirea, atât de mult aşteptată, din faţa spectru iui morţii. Vasele îşi continuaseră navigaţia, undeva dincolo de orizont, fără ca măcar să-şi fi arătat catargele. Disperat şi pierzându-şi speranţa că vor fi salvaţi, Fugu nu-şi mai putea controla reacţiile, Apărură, din ce în ce mai frecvent, accesele de isterie. Când pornea să se dea cu capul de bordurile tari ale bărcii pneumatice, răgind ca o vită, scăldându-şi cu lacrimi, părul ţepos ce-i crescuse pe faţă, când începea să râdă în hohote, povestindu-i lui Yasuziro cum îl va ucide la noapte.

La chinurile setei şi foamei, se mai adăugă şi supliciul insomniei. Fugu, stăpânit de mania crimei, pândea orice mişcare a pilotului. Uneori, Yasuziro era cuprins de dorinţa, de nestăvilit, de-a trage un glonţ în fruntea iresponsabilului său tovarăş de drum care se transformase într-o fiară

primejdioasă.

În cea de-a şaptea zi de la pieirea avionului, Yasuziro nu mai fu în stare să reziste. Slăbit de sete, foame şi nesomn, ca şi cum ar fi fost brusc scos din priză, adormi, sprijinit de bord. Cu braţele încrucişate, căuta să-şi apere, instinctiv, gâtul şi pistolul ascuns în sân. O visa pe Tiyeko, îmbiindu-l cu tot felul de bucate aburinde, cu sukiyaki şi cu ceai turnat în zece ceşti deodată.

Fugu, când îl văzu pe Yasuziro dormind, ieşi din starea de apatie. Nu-i putea scăpa o ocazie atât de prielnică. Încet şi fără zgomot, se târî spre pilot. Sub greutatea celor două trupuri, prova bărcii se cufundă mult în apă şi valurile stăteau să se reverse peste bord. Fugu adăstă momentul propice, când în apropierea bărcii se ivi aripioara dorsală a unui rechin uriaş. Atunci, dintr-o îmbrâncitură bruscă, îl aruncă din barcă pe pilot.

Înecându-se cu apa sărată, timp de câteva clipe, Yasuziro nu-şi dădu seama ce se petrece cu el, până ce nu ieşi pe creasta unui val şi nu văzu barca pneumatică oranj şi pe Nagosawa trăgând înfrigurat la vâsle. Însă vâslele scurte nu permiteau dezvoltarea unei viteze prea mari şi barca se îndepărta destul de încet. În schimb, din partea opusă, se apropia, grăbită, spintecând apa, aripioara unui rechin albastru. Acesta era sfârşitul! Pilotul, simţi că îngheaţă în apa caldă, de-aproape treizeci de grade. Dar n-ar fi vrut să moară şi, atunci, înşfăcă mânerul aspru al Coltului masiv. Trei focuri, plasate de-a dreptul în cap, obligară animalul de pradă să se cufunde în adâncuri. Yasuziro privi în jur, după barcă. Aceasta se îndepărtase la vreo treizeci de metri. Nu trase în Fugu, fiindu-i teamă că nu-l nimereşte şi perforează barca.

Mânia şi posibilitatea unui nou atac al rechinului revărsară în organismul pilotului un aflux de energie. După ce trase de vreo două ori aer în piept, se avântă aprig într-un

craul pe urmele bărcii oranj ce se distanţase. Spaţiul dintre ei se micşoră încet. Simţind că se asfixiază, din pricina încordării, Yasuziro percepu bătăile inimii în mânerul Coltului, acum iarăşi ascuns în buzunarul interior, lată ce bine-i prindeau antrenamentele zilnice de înot, din bazinul şcolii de la Yokosuka şi din apele plajei Sunoura! Doar zece metri îl mai despărţeau de barcă...

„Numai de n-aş ceda, numai de-aş rezista, în ritmul acesta, încă vreo jumătate de minut! Hai, încă puţin!... Încă puţin, puţin de tot.

Mai rămăsese doar o fâşiuţă de apa între Yasuziro şi barca oranj.

Şi Nagosawa era sleit de puteri. Barca aproape că nici nu mai înainta. Yasuziro ajunse lângă ea frânt de oboseală, se agăţă de pupa, lăsându-se să atârne în apă. N-ar fi urcat, nici dacă l-ar fi atacat din nou rechinul

Mai izbuti să răsufle o secundă. Simţind că barca trepida, Fugu lepădă vâslele. Chipul i se schimonosi de turbare şi se năpusti asupra lui Yasuziro, înşfăcându-l cu amândouă mâinile de gât. Dar nu mai avu suficientă forţă pentru a-i zdrobi cartilagiile. Atunci, încercă să-i apuce gâtul cu dinţii. Gata să-şi piardă cunoştinţa, pilotul vârî degetele în ochii lui Nagosawa. Această cumplită figură de karate îi salvă viaţa. Fugu se prăbuşi pe fundul bărcii. Respirând de câteva ori din adâncul pieptului, pentru a se reîmprospăta, Yasuziro simţi că-şi revine. Navigatorul şedea la pupa, acoperindu-şi faţa cu mâinile.

Acum, Yasuziro dobândise convingerea fermă că în barcă nu era loc pentru amândoi. Fugu devenise primejdios, ca un câine turbat. Numai o singură persoană va pleca mai departe...

Yasuziro scoase Coltul şi ţinti. Fusese nevoit să-şi sprijine mâna lipsită de puteri pe bordul bărcii. Şi, totuşi, îi tremura. Cătarea armei, juca asupra capului rotund al navigatorului,

întocmai ca asupra unei muşte de pe panoul de trageri sportive. Coborând cătarea armei cu puţin, pilotul îşi impuse voinţa şi apăsă pe trăgaci.

Nagosawa tresăltă, prăbuşindu-se pe fundul bărcii, şi rămase nemişcat. Trecându-şi peste bord, cu chiu cu vai, trupul neputincios, Yasuziro zăcu vreo câteva minute alături de fostul său navigator. Fugu murise. Glonţul de tip greu, străpungându-i pieptul, îi ieşise prin spate, sfâşiind o bună bucată din costumul de zbor. Sângele navigatorului lipăia pe fundul ambarcaţiei, amestecat, cu apă de mare.

După ce se odihni puţin, Yasuziro împinse cadavrul în valuri şi vâsli mai în lături de acesta. Cu apă din mare curăţă sângele şi-şi spălă mâinile. Nu-şi făcea procese de conştiinţă. Nu-i părea rău decât de-un singur lucru: că-l împuşcase prea târziu pe ticălos.

Întinzându-se pe fundul bărcii, cât era de lung, privea indiferent, cum, acolo, unde valurile săltau cadavrul lui Nagosawa încins în vesta oranj de salvare, apărură „catargele” triunghiulare ale aripioarelor de rechin.

Şi apa porni să fiarbă... Peste vreun minut, din Fugu nu mai rămăsese nici urmă şi Yasuziro fu izbăvit de-o vecinătate neplăcută.

Deşi era singur acum, nu-şi recapătă liniştea sufletească. Firavele fumuri ale unor vase îndepărtate apăreau, uneori, pe albastrul cerului tropical, dar dispăreau imediat, ocolind lateral mica ambarcaţie de cauciuc.

Mai trecu o zi chinuitoare şi nesfârşit de lungă. Pilotul, simţind o slăbiciune ciudată, înţelese că nu avea s-o mai ducă mult. Din ce în ce mai des cădea în nesimţire, sau visa cu ochii deschişi. Spre seară, venindu-şi în fire, privi în gura largă a Coltului, cugetând dacă nu sosise timpul să termine odată cu suferinţele acestea inutile. Într-o astfel de situaţie, numai moartea putea fi salvarea mult râvnită de la chinurile setei şi ale foamei. Şi totuşi nu dorea să moară. Sa mai

aştepte, măcar până se va însera ca lumea. De îndată ce soarele va pieri dincolo de orizont — avea să apese pe trăgaci. Hotărârea fusese luată. Iar liniştea îl cuprinse pe Yasuziro. Moartea nu-l mai înspăimânta. Reprezenta izbăvirea de la chinuri a unui organism ce se autodevora. Îşi aduse aminte de stihurile, pe jumătate uitate, ale lui Saigeohoosi:

„Aş fi vrut să mor primăvara,
Pe vremea schimbării veşmântului[1],
Într-o seară cu lună plină,
Şi, întins, s-adorm sub flori.”

Acolo, unde se găsea, nu erau nici lună plină, nici flori — doar marea pustie şi valurile ei nepăsătoare.

Cu o oră înainte de apus, deasupra ambarcaţiei, la mică înălţime, trecu un hidroavion cu patru motoare Kabasaki, într-un zbor de patrulare pe mare. Auzind zgomotul motoarelor şi identificând cercurile roşii de pe planuri, Yasuziro, adunându-şi forţele, se ridică încet în genunchi şi începu să facă semne cu fularul lui alb. A fost observat. Hidroavionul viră şi porni să amerizeze.

În aceeaşi noapte, Yasuziro fu transportat la spitalul militar al marinei din Dabao.

---

[1] Luna februarie, când se celebrează ziua încetării din viaţă a lui Buddha.

Capitolul XIII

1.

În vreme ce şubreda ambarcaţie de cauciuc, în care se afla muribundul Yasuziro, era zvârlită de valurile Mării Timor şi în răstimpul cât a fost tratat la spitalul militar al marinei, se petrecuse un şir întreg de evenimente. „Akagi”, portavionul lui, împreună cu alte nave ale marii unităţi, ieşise din Kendari în Oceanul Indian.

Odată cu sosirea portavioanelor japoneze în Marea Jawa, sectorul acesta îndepărtat al teatrului de acţiuni militare deveni tot atât de primejdios, pentru navele flotei aliaţilor, ca şi bârlogul unui tigru bengalez în apropierea unei turme de capre domestice.

Aviaţia ambarcată, susţinând invazia forţelor de desant asupra insulei Jawa, începu vânarea intensivă a navelor aliaţilor. Nimicirea flotei, acestora a fost desăvârşită de escadra de crucişătoare a amiralului Takahasi, care, acţionând în cooperare cu portavionul „Riuzyo”, a scufundat, la 28 februarie 1942, crucişătorul englez „Exeter” şi distrugătorul „Encounter”.

Construit de americani, la începutul secolului, bătrânelul distrugător cu patru coşuri „Pope” era ultima navă de război a aliaţilor din Marea Jawa. Dar şi agonia sa surveni la o oră şi jumătate după dispariţia distrugătorului „Encounter”.

În această misiune de zbor, Kyenzi Takasi comisese o greşeală. Intrase cu patrula sa de avioane tropiloare în unghiuri de prezentare a ţintei prea reduse şi, astfel, „Encounter” putu evita toate cele şase torpile lansate.

Vânatul, ce-ar fi trebuit să-i aparţină, nimeri în geanta de vânătoare a altui avion. Kyenzi îşi dădu seama că era vinovat pentru eroarea săvârşită, iar asta îl înfurie şi mai mult. Coborând din avion, fu cât pe ce să se izbească de-un

marinar mai tânăr. Acesta traversa în fugă puntea. Ferindu-se brusc de ofiţer, trecu în goană pe lângă el, fără să-l salute.

— Hei, javră! strigă căpitan-locotenentul.

Marinarul, speriat, încremeni. Buzele îi tremurau.

— Scoate-ţi ochelarii, vită! Am să te învăţ eu să-i observi pe ofiţeri!

Kyenzi îl plesni de trei ori peste obraji, iar apoi îl trânti la pământ dintr-un pumn.

— Ce s-au mai obrăznicit şi ticăloşii ăştia de boboci! urlă Kuenzi. Peste puţină vreme, ţărănoii, ca de-ale el, or să-i calce în picioare pe ofiţeri! Trei zile, la arest, cu dobitocul!

Kienzi se îndreptă spre sala de duşuri, simţind că-şi recăpătase buna dispoziţie, după această criză de isterie.

Însă nu apucase să vadă privirea plină de indignare cu care se uitase la el un mecanic în vârstă, cu chip obosit de ţăran. Când pilotul se îndepărtă, mecanicul se apropie de marinarul bătut şi-l ajută să se ridice pe picioare.

2.

Detunăturile războiului, se aflau departe de salonul, alb ca zăpada, în care Yasuziro era la tratament şi acumula puteri. Ecourile evenimentelor ajungeau cu mare întârziere în lumea, pe jumătate adormită, unde se găsea pilotul.

La începutul lui martie, purcese să se ridice din pat şi să privească surorile medicale cu un interes crescând. Legătura cu una din ele ameninţă să se transforme în roman.

Dar pe la mijlocul lui martie, Yasuziro află că „Akagi” sosise la Staring. Şi puse punct. Apoi se grăbi să părăsească spitalul, pentru a ajunge la bordul portavionului. Comisia medicală îl declarase apt pentru serviciul în aviaţia maritimă. Bucuros, Yasuziro îşi începu numaidecât pregătirile de drum, fără să mai aştepte primirea actelor.

Acum, aici, nu-l mai putea reţine nimic, nici măcar pentru un minut. Nici chiar sentimentul neconsumat complet faţă de

gingaşa Mariko, care-i salvase viaţa din ghearele tenace ale distrofiei. Luându-şi rămas bun şi plecându-se în faţa fetei, care nu era în stare să-şi reţină lacrimile, Yasuziro simţi o oarecare greutate pe inimă. Era un simţământ asemănător cu cel pe care-l încercase despărţindu-se de Tiyeko.

Da, în educaţia de samurai a lui Yasuziro, era evident că fusese admisă o lacună! Dovedea absenta imunităţii faţă de farmecele sexului frumos. În această privinţă, nu semăna ostaşilor kagosima, care, plini de bărbăţie, îşi întorceau spatele la văzul femeilor despuiate.

După două zile de legănare istovitoare pe un vas de transport, pilotul sosi la Staring. Nimeni nu-l aşteptă la bordul portavionului „Akagi”, dar l-au primit aşa cum ar fi fost întâmpinat un înviat din morţi.

Cabina pe care o locuise era ocupată de un locotenent, intrat în grupa de aviaţie după amerizarea forţată a lui Yasuziro, şi toate lucrurile fuseseră primise părinţilor, împreună cu o înştiinţare referitoare la pieirea sa.

Morimoto, între timp avansat căpitan de rangul trei, când îl văzu pe Yasuziro, nu-şi putu stăpâni emoţia. Pe chipul lui, de obicei impasibil, străluceau uimirea şi bucuria.

— Yasuziro-san, dumneata eşti?! Pur şi simplu, nu-mi pot crede celor patru simţuri ale mele!

— După cum vedeţi, syensei, eu sunt, se plecă, respectuos, Yasuziro. Zeii au binevoit să-mi ocrotească viaţa.

— Mult timp, te-am considerat mort, până ce n-am primit, destul de recent, înştiinţarea de la spital. Iar eu, numaidecât, le-am dăruit o bucurie părinţilor tăi, comunicându-le vestea.

— Mulţumesc, syensei.

— Dar cu ceilalţi, ce s-a-ntâmplat? se interesă Morimoto.

— Au pierit, răspunse laconic Yasuziro, fără să mai intre în amănunte.

O clipă, Morimoto căzu pe gânduri şi-apoi trecu la prietenescul „tu”.

— Acum, Tora, tu ai să locuieşti lângă mine, în cabina învecinată. Deocamdată, n-avem un avion pentru tine. Ai să te odihneşti niţel, după tratament, ai să te întăreşti, iar apoi o să găsim noi ceva.

— Unde-i Kyenzi Takasi? întrebă Yasuziro, temându-se să nu audă vreo veste proastă.

— Peste aproximativ patruzeci de minute trebuie să se-ntoarcă din misiune, îi răspunse Morimoto, uitându-se la cronometrul de aur pe care îl achiziţionase în timpul ultimei permisii.

După câteva zile, pilotul intră în ritmul obişnuit de viaţă. Acum, uneori, i se părea că accidentul din Marea Timor fusese doar un vis dezgustător.

Completându-şi rezervele de carburant şi muniţii, la sfârşitul lui martie, marea unitate de portavioane ieşi din nou în larg. De data aceasta, se îndreptă spre coastele Ceylonului.

Yasuziro şi alţi piloţi, care nu aveau aparate, priveau cu invidie la echipajele ce se întorceau din misiunile de luptă. Nerăcoriţi încă de pe urma încordării, aviatorii îşi împărtăşeau cu însufleţire impresiile;

Operaţiunea se încheiase cu succes. Colombo şi Trincomalee, care fuseseră obiectivul atacurilor aviaţiei ambarcate şi al bombardamentelor executate de pe vasele de linie, erau învăluite de fumul dens al incendiilor. Navele aliate, rămase intacte, după ce-au părăsit cheiurile distruse şi arse, şi-au găsit un refugiu în porturile Madagascarului. În clipa de faţă, flota japoneză domina o mare parte a emisferei sudice, scăldată de apele Oceanelor Pacific şi Indian. Japonezii avuseseră un noroc neobişnuit: sângerosul zeu al războiului, Hatiman, şi zeiţa soarelui, Amaterasu, îi ocrotiseră.

Marea unitate de portavioane a amiralului Chuichi Nagumo, navigând de la Pearl Harbor şi până la

Trincomalee, scufundase şi scosese din luptă patru crucişătoare, opt distrugătoare trimisese la fund zeci de vase comerciale şi auxiliare; nimicise sute de avioane; năruise şi incendiase o mulţime de docuri, hangare şi dane. Anglo-saxonii au avut de suferit mari pierderi. Cucerind un teritoriu imens, cu o populaţie de o sută cincizeci de milioane de oameni. Japonia pierduse doar vreo cincisprezece mii de ostaşi, adică un număr de militari activi ce-ar fi fost suficient pentru completarea unei divizii de infanterie. Nu pierise nici o navă din marea unitate de portavioane japoneze. Aceasta apărea în locurile cele mai neaşteptate şi luneca miraculos de sub lovituri. Existau destule motive ca minţile belicoase să se îmbete de pe urma succeselor!

Ca rezultat al biruinţelor permanente, starea morală a marinarilor se ameliorase, iar râsul şi veselia domneau în salonul ofiţerilor, unde piloţii, aşteptându-şi rândul la decolare, se distrau cu diverse jocuri.

Ocuparea Filipinelor, Indoneziei şi Malaysiei a livrat imperiului petrol, cauciuc şi alte materii prime strategice, fără de care nu se putea purta un război prelungit.

Lui Yasuziro, viitorul i se profila în toate culorile curcubeului. Victoria finală era aproape. Şi atunci, va începe să trăiască o viaţă minunată, împreună cu fermecătoarea lui Tiyeko.

3.

În sfârşit, venise şi timpul când se creasе posibilitatea unei perioade de odihnă pentru marinarii marii unităţi de portavioane şi, totodată, a unor reparaţii la maşinile uzate ale navelor. Conform ordinului amiralului Yamamoto, portavioanele navigau spre coastele metropolei.

Pe măsură ce se apropiau de Japonia, o nerăbdare din ce în ce mai mare îi cuprindea pe ostaşii rupţi de părinţi de la începutul războiului. Chiar şi samuraii cei mai fanatici

începură să vorbească despre neveste şi gheişele din micuţele ceainării, în loc de zboruri şi lupte.

Yasuziro număra zilele şi minutele care-i mai rămăseseră până la întâlnirea cu părinţii şi cu Tiyeko, sosiţi anume pentru asta la Yokohama. Marea unitate de portavioane naviga cu o viteză de douăzeci de noduri, fără a mai intra în nici un fel de porturi. Totuşi, Yasuziro ar fi vrut să dea pinteni timpului, pentru a goni în galop peste zilele rămase până la sosire.

În apele Mării Chinei de Sud avu loc un eveniment neprevăzut, care a reţinut portavioanele două ceasuri bune. Un distrugător de patrulare, trimis înaintea marii unităţi de şoc, nimerise peste o goeletă jefuită, „Asahi-Maru". Echipajul acesteia fusese sălbatic hăcuit. Iar actul criminal se comisese cu un sfert de ceas înainte de apropierea distrugătorului. Catargele vasului pirat, care căuta să scape prin fugă, încă nu reuşiseră să se ascundă dincolo de orizont. Comandantul distrugătorului transmise prin radio amiralului Nagumo cele întâmplate.

Răspunsul acestuia fu laconic: „Ordon capturarea criminalilor!" (Concomitent cu îndeplinirea misiunilor de luptă, vaselor VMS[1] le revenea şi obligaţia de a proteja navigaţia pe căile maritime controlate de Japonia). Vasul pirat, deşi dispunea de o bună viteză, nu reuşi să dispară în strâmtorile şi golfurile întortocheate ale arhipelagului Filipinelor. Distrugătorul se dovedi a fi un adversar redutabil. Înainta ca vântul, acoperit de spuma valurilor albe, dezvoltând o viteză de treizeci şi cinci de noduri. Echipajul vasului pirat urmărea înfricoşat apropierea navei de război. Avea impresia că distrugătorul creşte fulgerător. Se distingeau clar şi gurile tunurilor aţintite asupra goeletei. O lovitură de avertizare, din turela de la prora distrugătorului, nu determină şleahta piratului Vong Kung Kit, de la Hong

[1] Forţele maritime militare.

Kong, să se oprească. Ştia ce-o aşteaptă dacă nimerea în mâinile japonezilor. Bandiţii se descurcau „voiniceşte” cu joncile lipsite de apărare de pe fluviul Chang Jiang (Fluviul Albastru) şi în apele de coastă, dar, de data aceasta deveniră chiar ei nişte jivine hăituite.

Distrugătorul, după ce se apropie suficient, reduse viteza şi porni numaidecât să ciuruie cu rafale de mitralieră suprastructurile de punte. Agăţându-se cu căngile de bordul vasului pirat, un grup de abordaj, compus din marinari înarmaţi, debarcă pe puntea acestuia. Peste câteva minute, totul se termină. Din echipajul de douăzeci şi opt de oameni, şaptesprezece au fost capturaţi vii. Distrugătorul luă la remorcă vasul fără nume şi se îndreptă în întâmpinarea portavioanelor.

„Akagi” şi „Kagi” se opriră din marş. Distrugătorul cu vasul pirat la remorcă staţionă între ele.

Amiralul Nagumo decise să ofere un moment distractiv efectivului portavioanelor, invitându-l la spectacolul, plin de cruzime, al executării piraţilor. Considera că uciderea în public a bandiţilor mării va fi o excelentă metodă de educaţie, pentru călirea fermităţii spirituale a subordonaţilor săi.

Aproape patru mii de oameni din echipajele portavioanelor „Akagi” şi „Kaga” — cei mai mulţi dintre ei îşi petreceau majoritatea timpului la posturile de luptă din măruntaiele navelor — ieşiră buluc pe punţile de zbor. Ofiţerii purtau în mâini binocluri Zeiss. Amiralul Nagumo, aşezându-se comod într-un fotoliu pe puntea de comandă a portavionului, făcu un semn cu batista.

Toate privirile erau aţintite asupra neînsemnatului grup de oameni, care, cu cătuşe la mâini, se afla pe puntea vasului pirat. Mulţi dintre ei, pansaţi la iuţeală cu otrepe abia se ţineau pe picioare.

Patru scrimeri amatori, din echipajul distrugătorului ce

capturase goeleta piraţilor, se oferiseră voluntari pentru aducerea la îndeplinire a condamnării la moarte.

Scoţând, unul câte unul, piraţii docili din grămada celor încremeniţi de groaza dinaintea morţii, îi decapitară dintr-o singură lovitură de sabie.

Peste zece minute, execuţia se termină. Marinarii din escortă şi voluntarii părăsiră goeleta. Pe puntea scăldată de sânge a acesteia, zăceau grămadă şaptesprezece trupuri descăpăţânate. Când „Akagi” porni mai departe, vasul bandiţilor, bombardat de distrugătoare, se cufundă pe jumătate în mare.

Yasuziro avusese prilejul să vadă o mulţime de morţi, însă acestea, privite cel mai adesea de la distanţă, în toiul luptei, nu i se păruseră atât de respingătoare, de odioase, îşi scoase o ţigară, cu degetele tremurânde, şi porni să fumeze.

— Kyenzi-san, eşti un scrimer bun. Spune-mi însă ai fi în stare să tai capetele unor oameni, chiar şi ticăloşi, ca piraţii ăştia, cu-aceeaşi îndemânare cu care au făcut-o băieţii de pe distrugător?

— De ce nu? răspunse Kyenzi Takasi întrebării lui Yasuziro cu o altă întrebare.

În pupilele mărite ale pilotului, ardeau văpăi de fiară. Nările nasului turtit îi palpitau. Întreaga sa fiinţă arăta electrizată şi surescitată. Era pentru prima oară când Yasuziro îl vedea într-o asemenea stare.

Şi, tot pentru prima oară prietenul său îi deveni dezagreabil.

Capitolul XIV

1.

La mijlocul lui aprilie 1942, marea unitate de portavioane a amiralului Nagumo sosi în apele metropolei.

Ţara Soarelui Răsare îşi cinstea luptătorii. Se înapoiaseră în patrie încununaţi de glorie, cumpliţi şi invincibili. Datorită lor, imperiul dobândise posibilitatea cuceririi unor imense teritorii în emisfera sudică. Băgaseră groaza în duşmani, prin necruţătoarele lor atacuri aviatice, iar comandantul lor, amiralul Chuichi Nagumo, căpătase în Japonia o atare glorie, în faţa căreia ar fi pălit şi laurii lui Genghis-Han, „zguduitorul lumii”.

Şi iată că, în această perioadă de culminaţie a puterii Japoniei, când trupele aliaţilor fuseseră alungate la multe mii de mile de graniţele ei, când se crease impresia că metropola este invulnerabilă şi se află în deplină securitate, la 18 aprilie 1942, asupra oraşelor Tokyo şi Yokohama porniră să curgă bombele americane.

Atacul bombardierelor americane avusese mai curând un caracter demonstrativ şi pricinuise pagube nu atât materiale, cât morale. Multor japonezi le fusese dat să vadă, pentru întâia oară, chipul războiului cu jalnica sa înfăţişare. Iar unii au înţeles că războiul nu-i câtuşi de puţin o paradă a victoriei, după cum îl prezenta presa oficială.

2.

Yasuziro sosise Ia Tokyo chiar în ajunul atacului american. Auzise cu urechile lui comentariul rostit, la postul de radio al capitalei, de populara crainică Yoko Okamoto, care vorbise îndelung despre inaccesibilitatea cerului japonez pentru aviaţia inamicului.

Milioane de japonezi o credeau, încântaţi. De fapt, e şi

foarte plăcut să-i baţi pe alţii, iar tu sa rămâi invulnerabil.

Însă, în ziua următoare, bubuitul bombelor ce curgeau din înaltul cerului, de dincolo de nori, înspăimântă capitala.

Nişte avioane, venite de nu se ştie unde, treziseră primele îndoieli în sufletul lui Yasuziro: „Oare se mai poate crede în propaganda japoneză, după toate cele întâmplate? Nu se minte şi-n alte declaraţii, mai grave?” îndoielile şi dezamăgirea se strecuraseră nu numai în conştiinţa lui Yasuziro Hattori. Când îşi exprimase nedumerirea, în privinţa bombardamentului american, dar şi a declaraţiilor postului de radio japonez, care îl precedaseră, căpitan-locotenentul auzise de la Morimoto următoarele:

— Yasuziro-san, doar eşti un om inteligent. De când, mă rog, a devenit o femeie oracolul naţiunii japoneze? Şi ce-i în stare să priceapă gheişa asta de la radio, care n-a fost niciodată dincolo de nori, care habar n-are de posibilităţile aviaţiei Nu-i mult de când am zburat deasupra Hawaiiului. Atunci, de ce n-ar putea şi americanii să efectueze un raid asupra oraşului Tokyo? Tu, Tora, te-ai obişnuit să vezi pârjoluri doar în oraşe şi porturi străine. Mai mult, amândoi am acţionat ca incendiatori în cadrul acestor operaţii. Iar acum, ne-a fost dat să vedem cum ard cartierele capitalei japoneze, am privit la victimele bombardamentului, nişte localnici japonezi, care n-au nimic de-a face cu războiul. Şi-asta ne-a îngrozit, obligându-ne să cădem pe gânduri. Mie mi-i teamă că ăsta-i doar începutul, şi-n curând va trebui să ne obişnuim cu-asemenea privelişti... Morimoto se opri la jumătatea spuselor sale, de parcă şi-ar fi adus aminte de ceva. Un minut numai! Cu-o agilitate neobişnuită, pentru trupul său cam greoi, Morimoto se ridică în picioare şi dispăru dincolo de paravan.

Pese câteva clipe, înaintea lui Yasuziro se ivi o măsuţă lăcuită, cu picioruşe scurte.

Printre borcanele desfăcute, cu crabi conservaţi şi ton,

strălucea eticheta unei sticle cu sake, de dinainte de război.

— De unde aveţi toate astea, syensei? se miră Yasuziro, încântat de o asemenea trataţie. Din magazinele japoneze au dispărut de mult asemenea bunătăţi.

Însă Morimoto, zâmbind enigmatic, nu-i răspunse la întrebare, şi începu să vorbească despre altceva. Ar fi vrut să-şi încheie discuţia pe care o întrerupsese.

— Ştii însă de ce te-a impresionat atacul de astăzi? Noi amândoi, Yasuziro-san, până acum doar apăsam pe butoanele de lansare a torpilelor şi pe trăgaciurile mitralierelor, şi nu vedeam sângele, nămolul, pe cei ucişi sau răniţi. Dar astăzi, am avut ocazia să fim pe pământ, în rol de spectatori, şi-am urmărit priveliştea atacului american şi consecinţele sale. Şi nu-i unul şi-acelaşi lucru...

Morimoto îşi frecă puternic obrajii cu palmele, de parcă ar fi încercat să-şi alunge vedeniile ce-i stăteau în faţa ochilor. Apoi se lăsă la măsuţă.

— În ultimul timp, mă bântuie din ce în ce mai des nişte gânduri, care, poate, tinere prieten, ţie ţi se vor părea ciudate, auzindu-le din gura unui samurai. Morimoto turnă sakeul în pahare. Kampai! Să ne ocolească bolile!

Yasuziro bău şi gustă o bucăţică de ton, preparat cu rizom de ghimber.

— Ascultă, Tora, continuă Morimoto, nu te-ai întrebat de ce-i omorâm pe albi, pe negri, ba chiar şi pe cei la fel de galbeni ca şi noi? Ce rău ne-au făcut locuitorii Australiei sau ai Ceylonului, pe care i-am îngropat sub bombele noastre explozive?

— Syensei, sunt duşmanii imperiului!

— Aş înţelege asta, dacă în faţa mea s-ar afla soldaţii inamicului. Dar, când sub lacătele de acroşare a bombelor se află femei şi copii? Ai văzut, astăzi, în braţele maică-sii, băieţaşul acela ucis?

Yasuziro nu spuse nimic. Şi lui îi rămăsese în memorie

femeia în chimono, care bocea, pătată de sângele copilului ei, aşezată pe pământul din faţa intrării în parcul Uyeno.

Morimoto, înroşit de prea multele pahare băute, lovea cu cuvintele sale cele mai sensibile locuri:

— Şi nu te-ai gândit, Yasuziro, că, în orice moment, şi trupul tău tânăr şi vânjos se poate transforma într-un hoit împuţit sau să devină un ciot diform?

Yasuziro era buimăcit de cele auzite. Niciodată, încă, nu-şi examinase, dintr-un asemenea unghi de vedere, viaţa, serviciul şi idealurile sale. Dacă ar fi auzit spusele acestea din partea unui străin oarecare, ar fi zis că-i un comunist, un subminator al temeliilor imperiului, un corupător al conştiinţei credincioşilor supuşi. Dar toate astea le auzise de la syensei, învăţătorul său cu cea mai mare autoritate, căpitan de rangul trei, pe care însuşi mikadoul îl distinsese cu cea mai înaltă decoraţie aviatică — ordinul „Uliul de aur”.

Avea toate motivele să-şi simtă capul ameţit! Însă Morimoto nu isprăvise încă. Privind pe fereastra hotelului la copacii din parcul Uyeno, mutilaţi de exploziile bombelor, grăi:

— Războiul nu se va sfârşi atât de curând. Acum, imperiul seamănă cu un şarpe boa, care a înfulecat o pradă prea mare. E somnolent şi imobil, deoarece şi-a pierdut forţele în vreme ce a vânat. E nevoie de timp, pentru a-şi mistui vânatul şi pentru a-şi reface puterile. Nu ştiu dacă inamicii ne vor da acest răgaz. Atacul yankeilor poate fi un semn rău prevestitor.

3.

Cu prilejul primei incursiuni asupra Japoniei, la posturile de radio americane vorbise preşedintele Roosevelt, care a declarat că atacul cu bombe asupra oraşelor Tokyo şi Yokohama fusese executat de bombardiere decolate de la baza aeriană Shangri-La. Agenţii japonezi din serviciile de

informaţii examinară, apelând la cele mai puternice lupe, toate hărţile de stat-major ale ţărilor învecinate imperiului, străduindu-se zadarnic să identifice enigmatica bază aeriană. În realitate, „Shangri-La”, denumirea codificată a acestei operaţiuni aeriene, era împrumutată din romanul „Orizont pierdut”, al lui Hilton. Ofiţerul de stat-major, din cele mai înalte sfere, care o propusese, nu fusese lipsit de sentimentalism.

...Îndepărtata mănăstire budistă Shangri-La se afla pierdută undeva, printre vârfurile de dincolo de nori ale Himalaiei. Pe aceste mitice meleaguri trăia o chinezoaică, pentru care fuga nestăvilită a timpului se oprise, iar ea rămăsese veşnic tânără şi frumoasă...

Denumirea romanticei legende cifrase o operaţiune, în decursul căreia aveau să piară peste o mie de oameni; precum şi şaisprezece bombardiere Mitchell, care nu s-au mai înapoiat la bazele lor.

Amiralul Yamamoto era ferm convins că bombardierele B-25 Mitchell nu putuseră decola decât de pe aerodromul unei baze aeriene terestre. Excludea categoric portavioanele. Totodată, mai era convins şi de faptul că aparatele veniseră în zbor de pe insula Midway, petecul de uscat cel mai apropiat de Japonia, situat în partea centrală a Oceanului Pacific.

După bombardarea oraşului Tokyo, amiralul întreprinse o vizită la palatul imperial, ca să ceară scuze, pentru că se admisese pângărirea cerului capitalei.

— Aşa ceva nu se va mai repeta, îl asigură el pe mikado. Peste puţin timp, vom cuceri atolul Midway şi-i vom priva pe americani de posibilitatea de a-şi mai lua de-acolo zborul. În vederea acestei operaţiuni, Marele Stat Major al Trupelor de Uscat mi-a repartizat un regiment.

Hirohito a rămas uimit de generozitatea infanteriştilor, dar n-a lăsat să se vadă că ştia despre dezbinările şi

duşmănia, care deveniseră acute, dintre „Kaigunsyo” şi Marele Stat Major al Trupelor de Uscat.

— Urez succes glorioasei noastre flote, spuse el, declarând astfel audienţa încheiată.

Yamamoto, plecându-se adânc, porni de-a-ndăratelea spre uşă, neîndrăznind să privească în ochii urmaşului zeiţei Amaterasu...

Planul operaţiunii „Shangri-La” se născuse în ianuarie 1942. Amiralul King şi locţiitorul său cu problemele operative studiaseră la amănunt posibilitatea unei lovituri asupra inimii imperiului japonez.

Submarinele, care navigau în marşuri de recunoaştere spre coastele Japoniei, constataseră că ţărmurile imperiului erau păzite numai de vase de siguranţă cu acţiune costieră. Şi, cu toate, că forţele de apărare ale Japoniei erau aproape necunoscute, decizia cu privire la executarea unui atac al aviaţiei ambarcate a fost luată şi aprobată de preşedinte.

La 2 aprilie 1942, din golful Cornul de Aur a ieşit portavionul „Hornet”, însoţit de crucişătoarele „Vincennes” şi „Nashville” şi de trei distrugătoare. Când frumosul „Frisco”, alb ca zăpada, rămase la pupa, distrugătoarele s-au avântat, spintecând apa, să-şi ocupe locurile în dispozitivul de marş. În urma navelor de luptă, fără să se lase depăşit, gonea tancul petrolier al escadrilei, „Cimarron”. Gruparea ţinea capul spre partea centrală a Oceanului Pacific. La bordul portavionului „Hornet”, aflat în misiune ultrasecretă, se găseau 16 bombardiere de uscat B-25 Mitchell — grupul aeronautic al locotenent-colonelului Doolittle.

Pe când se pregătea operaţiunea „Shangri-La”, se constatase că bombardierele de punte de tipul Grumman-Avenger au o prea redusă capacitate de luptă şi de zbor la mare distanţă.

A trebuit să se renunţe la aceste avioane speciale, să fie selecţionat un grup, al celor mai buni piloţi-voluntari, care să

fie instruit pentru executarea de decolări şi apuntări pe portavioane.

Toate aceste pregătiri se efectuaseră în cel mai mare secret. Amănuntele misiunii de luptă au fost aflate de echipaje, de la Doolittle, abia după ieşirea în mare.

La 13 aprilie, gruparea portavionului „Hornet” s-a întâlnit, în apropierea atolului Midway, cu gruparea portavionului „Enterprise”. Reunindu-se, au format cea de-a 16-a mare unitate operativă, sub comanda viceamiralului Hullthy. În afară de „Enterprise”, în marea unitate operativă au mai fost incluse crucişătoarele „Northampton”, „Salt Lake City” şi încă patru distrugătoare. De la Midway, marea unitate operativă rapidă s-a îndreptat spre coastele Japoniei, păstrând toate măsurile de disimulare şi precauţie.

Americanii nu posedau suficiente portavioane pentru a-şi răzbuna înfrângerea de la Pearl Harbor. Bineînţeles, era foarte posibil ca, în toată Japonia, nici să nu existe o ţintă ca aceea găsită de aviatorii japonezi în golful Pearl Harbor.

Neuitând aceasta, comandamentul flotei S.U.A. îşi propusese o sarcină mai simplă. Era necesar să se demonstreze, şi cât mai urgent, contribuabililor americani, obosiţi de atâtea înfrângeri, că dolarii storşi de la ei începeau să aducă, dividende. Atare necesitate apăruse, mai cu seamă, după zdrobirea armatei din Filipine a generalului Douglas MacArthur. Ghinionistul comandant reuşise să evite trista soartă a trupelor sale. Abandonându-şi subordonaţii, într-o situaţie fără ieşire, plecase, în secret, din Batan, cu o vedetă torpiloare, iar apoi se transbordase pe un avion, care l-a transportat îţi Australia. De atunci îi rămăsese porecla ruşinoasă de „Evadatul de la Batan”, pe care n-au reuşit s-o spele nici victoriile ulterioare, obţinute sub comanda lui.

Acum, la patru luni după tragedia de la Pearl Harbor, într-o direcţie inversă — de la răsărit la apus — portavioanele americane se furişau spre coastele Japoniei.

Radarele navelor tatonau neîncetat marea şi cerul pustiu. Aparent imperturbabil, Hullthy era cuprins de un puternic zbucium interior. De la începerea războiului, navele americane de suprafaţă nu se deplasaseră niciodată, încă, atât de departe spre apus. Viceamiralul aproape că nu mai părăsea postul de comandă de pe „Enterprise”. Iar încordarea nervoasă n-a rămas fără urmări. Peste puţin timp, i se agravă eczema sa neurogenă. Comandantul celei de-a 16-a mari grupări operative, strângând din dinţi, îşi zgâria cu unghiile pielea cuprinsă de mâncărimi, stăpânindu-şi cu greu blestemele şi ocările la adresa celor sfinte ce-i stăteau pe limbă. Iar asta, nu din cauză că lui Hullthy i-ar fi fost o frică nespusă de pedeapsa dumnezeiască, ci fiindcă n-ar fi vrut, totuşi, să-l mânie pe Cel de Sus, să intre în conflict cu el, tocmai în ajunul perfectării unei incursiuni de-o atare responsabilitate.

În decurs de trei zile şi trei nopţi, oceanul a fost pustiu. Pe măsură ce se apropiau de coastele Japoniei, au pornit să apară tot mai des vase de pescuit. Din timp, mai înainte de a se apropia marea unitate operativă, acestea erau scufundate de avioanele torpiloare de punte, care se înălţau de pe „Enterprise”. Spre sfârşitul zilei de 17 aprilie, marea unitate operativă de portavioane a ajuns la un punct situat la 700 de mile mai la est de Tokyo. Până în momentul acesta, totul decursese conform planurilor stabilite, apoi însă, evenimentele au căpătat o asemenea întorsătură, încât întreaga operaţiune „Shangri-La” fu pusă sub semnul întrebării.

Vremea începu să se strice. Oceanul porni să şfichiuie cu valuri de furtună, balansând portavioanele. Cerul se acoperi de nori. Vântul şuiera şi vâjâia printre ancorele antenelor, îndesind trâmbele fumului aruncat de coşuri peste crestele spumegânde ale valurilor.

Hullthy, neliniştit, îl chemă la raport pe şeful serviciului

meteorologic. Acesta se prezentă la turnul de comandă de pe „Enterprise” cu ruloul hărţilor sinoptice, cu derivele, cu tabelele cuprinzând date referitoare la sondarea atmosferei. Întinzându-şi întregul inventar, trecu la raport.

Viceamiralul privi neliniştit harta meteo, unde haşurile albastre ale ciclonului se ridicau în calea înaintării grupării de portavioane. Prognoza, elaborată de sinopticieni, anunţa înrăutăţirea în continuare a vremii.

— N-aţi comis cumva vreo eroare? îl întrebă Hullthy pe sinopticianul principal, uitându-se la el ca la un duşman înverşunat. Vremea îi încurca toate cărţile jocului. Hula puternică şi oceanului determina înclinarea punţilor de zbor ale portavioanelor, ceea ce ar fi putut împiedica decolarea bombardierelor lui Doolittle. Pe înnoptate, când fusese planificată decolarea, furtuna trebuia să atingă momentul culminant. Însă activitatea pe portavioane este posibilă numai în cazul unei agitaţii a mării de până la cinci grade.

Un eveniment, şi mai neplăcut, se dovedi a fi întâlnirea marii unităţi americane cu un vas de pază japonez. Depistându-l brusc, la mică distanţă, crucişătorul „Nashville” deschise focul artileriei sale de mare calibru. Între descoperirea vasului şi scufundarea lui n-au trecut decât câteva minute, cronometrat. Dar şi în răstimpul acesta, destul de scurt, vasul avusese posibilitatea să transmită poziţia escadrei americane.

Amiralul Hullthy, neposedând nici un fel de informaţii despre inamic, nu-şi putea risca, şi mai mult, gruparea de portavioane. Dacă poziţia lor era descoperită, ar fi trebuit să facă drumul înapoi. Astfel sunau indicaţiile Washingtonului, extrem de stricte. Dar Hullthy era un încăpăţânat. Nu degeaba, mai mult de jumătate din viaţa lui, purtase porecla de Hullthy-Bivolul. Se obişnuise ca, întotdeauna, să meargă drept la ţintă. Aşa că, şi acum, decise executarea operaţiunii „Shangri-La”, cu orice preţ. Şi Hullthy îi ordonă lui Doolittle

să decoleze, dar nu de la o distanţă de patru sute de mile, cum era prevăzut în plan, ci de la şase sute de mile de Tokyo.

— Haideţi, băieţi! îşi chemă Doolittle piloţii.

Pe-o vreme atât de păcătoasă, nici nu-i venea să vorbească. Aşa că se dispensă de alaiuri pompoase şi discursuri de drum bun.

Echipajele, având nişte mine de condamnaţi la moarte, îşi ocupară locurile în carlingi. Şansele lor, pentru un rezultat fericit al misiunii, erau minime. De lucrul acesta, oricare din ei îşi dădea seama. Dar ceea ce trebuiau să îndeplinească era mai important decât vieţile lor.

Motoarele Wright-Cyclone[1], puse în funcţiune, începură să urle. Aparatul lui Doolittle, încărcat la limita maximă, se desprinse de pe puntea instabilă şi zbură primul. În urma lui, decolară cu bine şi restul de cincisprezece avioane. Vântul, dezlănţuit de furtună, uşura decolarea avioanelor supraîncărcate, însă, suflând aproape frontal, crea un consum-suplimentar de carburant. Adunându-se, după decolare, într-o formaţie compactă, bombardierele luară direcţia spre Tokyo. Erau orele opt dimineaţa. Patru ceasuri, care nu se mai terminau, înaintară avioanele pe ruta de zbor, fără să vadă nimic sub ele, decât valurile clocotinde ale oceanului. Timp de patru ore, avioanele fură azvârlite de pe-o aripă pe alta, de rafalele uraganului. În sfârşit, către ora doisprezece, le-au apărut în faţă contururile estompate ale uscatului şi principalul punct de reper — conul vulcanului Fuji Yama.

La 12.15, din compartimentele cu bombe ale avioanelor B-25 au fost largate serii de bombe pe care se aflau inscripţii insultătoare la adresa primului ministru Tojo. Acestea se prăvăleau asupra fabricilor de tunuri, a uzinelor de gaze, asupra centralelor electrice şi peste casele oamenilor,

[1] Denumirea unui motor, în formă de stea, cu răcire de aer, montat pe avioanele B-25 Mitchell.

deasupra înmiresmatului parc Uyeno, plin de vişini în floare. Privind prin tubul lunetei, navigatorii-bombardieri căutau, în special, să nu-şi plaseze bombele explozive peste cartierul unde se găsea palatul imperial. Fusese interzisă, la modul cel mai strict, bombardarea reşedinţei mikadoului. O parte din bombe au fost aruncate în porturile Nagoya şi Kobe. La Yokohama, Mitchell-urile şi-au revărsat întreaga încărcătură de bombe asupra imensei carcase a unei nave în construcţie, care se găsea pe cală. Încă nu era clar ce reprezenta — cuirasat sau portavion. Apărarea antiaeriană japoneză reacţionă minim. Avioanele de vânătoare fură ridicate în aer cu mare întârziere. Pesemne, japonezii încă nu posedau în dotare instalaţii radar. Nici unul din cele treizeci de aparate de vânătoare înălţate în aer nu s-a putut lăuda cu vreo victorie. Nici un B-25 n-a fost doborât deasupra Japoniei.

În schimb, după executarea misiunii, când avioanele americane se îndreptau spre aerodromul chinez de la Ciucijou, carburantul se apropie de sfârşit. După ce-l terminară, bombardierele porniră să cadă cu rezervoarele goale. Unul s-a prăbuşit în mare, aproape de coasta chineză, altul a luat-o spre graniţa Uniunii Sovietice, şi a aterizat lângă Vladivostok, iar echipajul celui de-al treilea s-a lansat cu paraşutele, în apropiere de Hangchow, a fost luat prizonier, iar apoi împuşcat de japonezi. Celelalte aparate au aterizat pe teritoriul ocupat de trupele lui Cian Kai Şi. Câţiva aviatori au pierit cu ocazia aterizărilor forţate din afara aerodromurilor. Cu toate acestea» cei mai mulţi dintre piloţi, în frunte cu Doolittle, au rămas în viaţă. Eficacitatea acestui raid nu suporta nici o comparaţie cu propriile pagube materiale rezultate din executarea lui. Dar reclama făcută de propaganda S.U.A., referindu-se la atacurile asupra oraşului Tokyo, insulelor Marshall şi Wake, a mai ridicat niţel moralul americanilor, care, încă de la începerea războiului, suferiseră nenumărate ofense şi necazuri. Activitatea maşinii

militare japoneze nu a resimţit, însă, efectele incursiunii aeriene americane. Ea îşi continua înaintarea spre părţile sud-vestice ale Oceanului Pacific.

Capitolul XV

1.

Sfârşitul lunii mai, 1942; Aerul cald era saturat de umiditate. Soarele, strălucind pe cerul alburiu şi acoperit de-o pâclă jilavă, părea, că intenţionează topirea carcaselor de oţel ale vaselor ce navigau în linie de şir. Apa biciuindă a duşurilor spăla transpiraţia, dar nu aducea nici o împrospătare. Temperatura mării se ridica la aproape treizeci de grade Celsius.

Marea unitate de portavioane japoneze naviga în zona curentului Kuro Şivo.

Răcorindu-se cu evantaiul, Yasuziro urcă agale pe punte şi se adăposti la umbra unei prelate din foaie de cort. Acesta era locul cel mai răcoros de pe vas, în afara frigiderelor în care se păstrau alimentele uşor alterabile. Portavionul menţinea o viteză de cincisprezece noduri, în nici un caz mai redusă. Curentul stârnit de viteza marşului răcorea plăcut faţa şi ceafa scăldate de năduşeală. Yasuziro îşi aprinse o ţigară, şi privi în jur. Printre sclipirile soarelui, reflectat de apă, legănate uşor de freamătul valurilor, înaintau „Kaga”, „Soryu” şi „Hiryu”. La această campanie nu participau vechii tovarăşi — portavioanele „Shokaku” şi „Zukaku”. Acum se aflau departe, în sud, în apele Mării de Corali. De altfel, nici nu era nevoie de ajutorul lor.

Uriaşa flotă japoneză — 100 de fanioane — de sub comanda, amiralului Isoroku Yamamoto, compusă din 10 cuirasate, 5 portavioane, 18 crucişătoare, 57 de distrugătoare, câteva submarine şi vase auxiliare — era pregătită pentru a se năpusti, cu toată greutatea loviturilor de aviaţie şi de artilerie, asupra micuţului atol Midway, situat în partea centrală a Oceanului Pacific.

Din corpul forţelor de ocupaţie făceau parte 3.500 de

soldaţi din infanteria marină, bine instruiţi, care, după atacul flotei, trebuiau să pună stăpânire pe baza înaintată americană, instalată pe insulă.

Atolul Midway începea să joace un rol din ce în ce mai mare în războiul din Oceanul Pacific, intrat în cea de-a doua fază a sa. Japonia, după ce cotropise teritorii imense pe întinderile nemărginite ale teatrului acţiunilor militare din Oceanul Pacific, depunea acum eforturi să le menţină şi să le rezerve pentru imperiu. Odată cu ocuparea atolului Midway şi a insulelor Aleutine, Japonia ar fi dobândit nişte puncte înaintate de sprijin, pentru ca flota şi aviaţia să poată acţiona direct asupra insulelor Hawaii. În caz că reuşea să ocupe aceste avanposturi, imperiul îşi fortifica în mod considerabil linia exterioară de apărare a metropolei şi avea posibilitatea de a dezorganiza căile de comunicaţie inamice din partea centrală a Oceanului Pacific.

Forţele de şoc ale flotei reunite — patru portavioane şi vase de pază — se apropiară de insula Wake dinspre nord-vest. Trebuiau să fie primele care să atace baza navală americană aflată acolo.

Aproape simultan cu portavioanele, se cerea să vină spre insulă şi forţele de invazie din direcţia sud-vest.

Amiralul Isoroku Yamamoto, în persoană, îşi înălţase pavilionul pe cuirasatul de foarte mare putere „Yamato”, în jurul căruia se grupaseră principalele forţe de şoc ale flotei — cinci vase de linie (al şaselea fiind „Yamato”), trei crucişătoare şi escadra distrugătoarelor.

„Yamato”, care avea un deplasament de 70 de mii de tone, depăşea, ca dimensiuni de două ori celelalte vase de linie din lume. Însă acum, când armele cele mai nimicitoare, pe mare, deveniseră nu proiectilele tunurilor, ci bombele şi torpilele aviaţiei ambarcate, Yamamoto nu se grăbea să introducă în luptă vasul amiral, în ciuda artileriei sale grele şi a cuirasei celei mai rezistente. Construirea

supergiganticului cuirasat, precum şi a portavioanelor, era opera amiralului Yamamoto. Deşi nu supraestima rolul giganticului vas, se simţise jignit, pentru copilul său, când aflase că printre ofiţerii flotei circula o vorbă de duh: „în lume există trei lucruri — cele mai mari şi mai inutile: piramidele egiptene, zidul chinezesc şi cuirasatul «Yamato»”.

Amiralul Yamamoto era ferm convins că soarta atolului Midway se afla în mâinile lui, întrucât inamicul nu dispunea, în această zonă, de forţe capabile să depună o împotrivire eficientă puternicei flote de şoc reunite. Yamamoto avea toate temeiurile să presupună că portavioanele americane „Lexington” şi „Yorktown”, care fuseseră torpilate în Marea de Corali, erau scoase din luptă sau zăceau pe fundul apelor. Conform datelor transmise de agenţii japonezi de informaţii, ştia, de asemenea, că portavionul „Saratoga” se găsea în repetiţie, iar „Hornet” şi „Enterprise” trebuiau să fie complet blocate în partea sudică a Oceanului Pacific, de portavioanele „Shokaku” şi „Zukaku”, care navigau acolo.

Însă informaţia de care dispunea amiralul Yamamoto era inexactă. Avioanele de cercetare cu mare rază de acţiune, când zburaseră spre Midway, de pe insulele Marshall şi Marcos, nu fuseseră în stare să depisteze în zonă deplasarea forţelor americane de portavioane.

Datorită şefului serviciilor de informaţii ale flotei S.U.A. din Oceanul Pacific, căpitanul de rangul doi, Joseph Rochfort, intenţiile japonezilor nu au constituit o surpriză pentru americani.

Înalt, slab, caustic, Rochfort se împrietenea anevoie cu semenii săi. Însă toată lumea îl respecta pentru inteligenţa deosebită şi libertatea de opinie. Chiar şi Comandantul-şef al Flotei Navale a S.U.A., amiralul Ernest King, i se adresase cu o rugăminte personală — să elaboreze o apreciere proprie asupra prognozei pe termen lung a acţiunilor flotei japoneze.

Omul acesta, care se ducea la serviciu într-o haină de

casă roşie şi în papuci, descifrase, odată, oarecum în derâdere şi pentru plăcerea sa, codul secret al departamentului de stat al S.U.A.

— Cei de-acolo erau gata să-şi piardă minţile, când au aflat că le putem citi foarte simplu hârţoagele lor, povestea el.

La sfârşitul anului 1940, sub conducerea sa, se descifrase şi codul naval militar al japonezilor, care avea să fie utilizat şi pentru preparativele operaţiunii de ocupare a atolului Midway. De aceea, când primi informaţia că flota lui Yamamoto ieşise în mare, amiralul Nimitz reuşi să dea dispoziţiile necesare. „Hornet” şi „Enterprise” se îndreptară numaidecât, în plină viteză, spre atolul Midway. După ele, în aceeaşi direcţie, goni şi „Yorktown”, care izbutise să-şi lângă rănile pricinuite de colţii torpilelor japoneze.

Întregii armade comandate de Yamamoto, americanii îi puteau contrapune 3 portavioane, 8 crucişătoare şi 16 distrugătoare, în afară de faptul că, pe aerodromurile atolului, îşi aveau baza aproximativ 200 de avioane, de toate tipurile, incluzând „fortăreţele zburătoare B-17, precum şi cele mai noi bombardiere de mare viteză B-26.

Chinuit de căldură, Yasuziro nu bănuia, privind cumplita armadă de vase, că flota japoneză, navigând spre est, mergea întru întâmpinarea asfinţitului ei.

Imensul arc al loxodromei[1], pe care se deplasau navele marii unităţi de şoc, devia treptat spre nord. Cu fiecare zi ce trecea, se făcea şi mai frig. Curentul Kuro Şivo rămăsese în urmă. Acum, când urca pe punte, Yasuziro îşi îmbrăca o scurtă de zbor, călduroasă.

În dimineaţa zilei de 2 iunie, navele îşi încheiară operaţia de alimentare cu combustibil. Aceasta se executase tocmai la timp, deoarece, în cursul după-amiezii, la orizont se ivi o dunguliţă subţire, argintie, care, lăţindu-se, se apropie

[1] Distanta cea mai scurtă dintre două puncte ale unei sfere.

repede şi cuprinse întinsul apelor. Peste vreo jumătate de oră, navele marii unităţi de şoc erau învăluitei de o ceaţă, deasă. Soarele se întunecă, întrezărindu-se doar ca o pată gălbuie, estompată. Pe îmbrăcăminte se depuseră picături mărunte de apă, Oamenii, care nu erau în cart, se adăpostiră jos. Prea bruscă trecerea aceasta, de la căldura tropicală la frigul neplăcut şi umed! Vizibilitatea se micşoră până la câteva zeci de metri, însă vasele nu-şi reduseră viteza. Cei care se aflau la prora priveau cu atenţie, în ceaţă şi-şi ciuleau urechile la semnalele sonore emise de alte vase. Cu toţii îşi dădeau seama că pericolul unei coliziuni sporise de vreo câteva ori. Oamenii, într-o permanentă încordare, se aşteptau la coliziuni cu oricare alt bord. În fiece clipă, s-ar fi putut auzi scrâşnetul metalului şi gâlgâitul apei năvălind din afară. Dar orele treceau şi nimic nu tulbură înaintarea ritmică a vaselor. Treptat, echipajele s-au acomodat cu plutirea fără vizibilitate peste abisul infinit al oceanului şi s-au mai liniştit. Fie ce-o fi! Erau ocrotiţi de zeiţa Amaterasu şi de zeul războiului, Hatiman!

Vântul, care se stârni apoi, gonea din urmă puzderia de valuri mărunte. Legănându-se, „Akagi" împrăştia talazurile şi ghemotoacele de ceaţă. Spre seară, vântul se intensifică şi mai mult, dar nu fu în stare să risipească ceaţa şi să amelioreze vizibilitatea. Pesemne, undeva, în sectorul acesta, apa caldă de la tropice, mânată de una din ramificaţiile curentului Kuro Şivo, se amestecase cu apa rece a cursului Aleutinelor şi dăduse naştere unor ceţuri persistente, aşa numitele „pâcle advective".

Abia după douăzeci şi patru de ceasuri ceaţa a început să se spargă. Se mai ivea în calea navelor doar sub formă de straturi văluroase.

Pe la amiază, în ziua de 3 iunie, portavioanele atinseră punctul superior, cel mai nordic, al arcului loxodromei. Desfăşurându-se spre sud-est, se îndreptară cu mare viteză

spre Midway.

Peste noapte, se făcu mai cald. Ceaţa dispăru şi, în apa neagră, de dincolo de borduri, porniră să joace reflexele a mii de stele. Marea unitate de şoc, ieşind din ceaţă, încerca să se apropie de Midway prin surprindere, tot aşa cum procedase, cu o jumătate de an în urmă, la Hawaii.

Dar în jumătatea de an, care trecuse din clipa agresiunii asupra Pearl Harborului, americanii învăţaseră multe. Submarinele şi aviaţia lor efectuau căutări active în toate sectoarele şi la mari distanţe de atol.

La 3 iunie, orele 10 dimineaţa, un avion de patrulare al S.U.A. a stabilit primul contact cu transportoarele forţelor japoneze de ocupaţie, care navigau separat de marea unitate de şoc şi se apropiau de Midway dinspre sud-vest.

Erau în afara razei de acţiune a avioanelor torpiloare şi a bombardierelor semigrele, care îşi aveau baza pe atol şi, de aceea, prima lovitură asupra lor a fost încredinţată unei grupe de „fortăreţe zburătoare”. Uriaşele aparate, într-o formaţie impunătoare, zburară la mare înălţime deasupra transportoarelor şi a vaselor de pază, iar apoi îşi largară încărcătura de bombe într-o zonă pustie a mării. Nici un transportor şi nici un distrugător n-au avut de suferit. Marinarii japonezi zâmbeau, în timp ce priveau pe urmele „fortăreţelor zburătoare” ce se depărtau, şi nu se jenau de expresiile lor deocheate, când emiteau glume veninoase la adresa blegilor de yankei.

Însă raidul acesta reprezenta doar un prim avertisment: japonezii fuseseră descoperiţi. Acum, americanii efectuau o supraveghere permanentă asupra transportoarelor ce se apropiau, continuând intens căutarea marii unităţi de şoc a flotei nipone. Mai toată noaptea, deasupra convoiului s-a auzit vuietul motoarelor de avion. Hidroavioanele Catalina lansau torpile şi ţineau sub focul mitralierelor coloanele de transportoare. La bordul vaselor au apărut primele victime,

iar până la atol mai rămăseseră de parcurs 500 de mile bune.

Comandamentul american era serios îngrijorat din pricina absenţei unor informaţii referitoare la poziţia forţelor principale de şoc ale flotei japoneze.

În sfârşit, la 4 iunie, dis-de-dimineaţă, un hidroavion depistă o grupă de avioane japoneze ce se apropia de Midway dinspre nord-vest, iar ceva mai târziu, a izbutit să descopere şi să transmită coordonatele poziţiei marii unităţi de şoc.

Recepţionând prima comunicare alarmantă, comandamentul de pe atolul Midway ordonă ridicarea în aer a tuturor avioanelor, urmărind două scopuri deodată: evitarea pierderilor de avioane la sol şi respingerea unui atac al aviaţiei ambarcate.

2.

Noaptea albă, pe care o petrecuseră lângă avioane, în aşteptarea alarmantă a trupelor japoneze de desant, zdruncinase rezistenţa multor piloţi. Charles avea impresia că sistemul nervos îi este încordat la limită şi mai avea doar puţin până să clacheze. Pe întuneric, i se năzărea că vede venind târâş spre avioane nişte micuţi soldaţi japonezi, fanatici şi necruţători. De cu seară, Robert Harris se străduise să înlăture tensiunea prin glume, să-i mai învioreze pe subordonaţii săi înăcriţi, dar după miezul nopţii devenise şi el tăcut, îngândurat.

Charles se mută pe unul din şezlongurile instalate pentru aviatori, în apropierea locului de staţionare a Lightningurilor, şi încercă să adoarmă. Dar nu reuşi. Îl frământau fel şi fel de idei. Îşi aducea aminte de Pearl Harbor. Jumătatea de an ce trecuse de atunci nu izbutise să-i atenueze intensitatea senzaţiilor pe care le trăise. Dacă în perioada aceea avusese atâta de suferit, ce-i aştepta acum, când asupra micuţei insule se apropia întreaga flotă

japoneză?

— Cum te simţi, Chack? îl întrebă Robert, aşezându-se pe şezlongul de lângă el.

— Ca un condamnat la moarte, de la Sing-Sing, mai înainte de-a se aşeza pe scaunul electric, recunoscu Charles.

— Poate că nici nu s-ar putea născoci o comparaţie mai adecvată, fu de acord Robert, şi vârî mâna în buzunar, după ţigări.

Soarele alungă spaimele nopţii, luminând suprafaţa netedă, curată, fără urmă de pâclă a oceanului. Japonezii încă se aflau undeva, departe, dincolo de orizont.

Semnalul pentru ridicarea întregii aviaţii în aer se dădu la orele şase dimineaţa. Cele opt Lightninguri în fruntea cărora se găsea Robert Harris au primit ordin să escorteze o grupă de bombardiere de mare viteză B-26 Invader, care trebuia să execute un atac asupra vaselor, japoneze.

„Ciudat, se gândi Harris, când primi ordinul de decolare pentru misiunea de luptă, acuma m-am liniştit, deşi partea cea mai îngrozitoare abia începe:”

Şi alţi aviatori, de asemenea, deveniseră mai concentraţi, ocupându-se de lucrările lor curente. Fuseseră eliberaţi de povara acelei aşteptări pasive, de-o sinistră incertitudine.

— Ei, cum e, Paul, nu-ţi mai tremură genunchii? îşi întrebă Harris partenerul.

— Nici nu mai ai forţa necesară să te agiţi — s-a consumat — îi răspunse acesta, instalându-se în avionul de vânătoare.

Japonezii le-au ieşit în întâmpinare, pe când se apropiau de portavioane. Charles începu să vadă tulbure din pricina zecilor de aparate ce se năpusteau spre ei. În monoplanele cu botul bont, având vârfurile planurilor trapezoidale retezate, pilotul recunoscu vechile sale cunoştinţe — Zerourile.

— Bob, le vezi? strigă el, prin radio.

— Fiţi gata de luptă! spuse Harris, legănându-şi avionul de pe-o aripă pe alta.

— Ţineţi-vă bine, băieţi! anunţă şi comandantul grupei de Invadere, băgând plin gaz. Acu or să-nceapă să ne gâdile-n călcâie.

Zerourile parcă acoperiseră tot cerul. Cădeau în picaj de la mare înălţime, intrau în spatele avioanelor, din dreapta şi din stânga, le ieşeau rapid în cale, provocându-i la atacuri frontale.

„Salvarea noastră-i în viteză, se gândi Charles, privind pieziş la indicator. Bravo, bombardierele au prins o viteză de trei sute de mile pe oră. Acum, Zerourile nu ne vor mai ajunge atât de lesne din urmă.”

În faţa lor, pe ruta de zbor a Invaderelor, se ridica un zid compact de fum negru, scânteind fără întrerupere din pricina izbucnirii exploziilor. Vasele de pază instalaseră o perdea de tir antiaerian în calea accesului spre portavioane.

„E mai îngrozitor decât la Pearl Harbor”, apucă să cugete Charles, retrăgându-şi Lightningul, printr-un luping oblic şi încercând, cu monstruoasa încărcătură asupră-i, să scuture de pe coada aparatului cele patru Zerouri. Acum, rotindu-se într-un carusel diabolic în jurul Invaderelor pe care le acoperea, nu mai avea timp să se gândească la nimic altceva. Trebuia să se uite după celula lui Bob Harris, să fie atent la ampenajul său şi, totodată, să nu le piardă din vedere pe B-26, izolând prin tir tendinţa Zerourilor de a se apropia de avioanele de bombardament. Şi era nevoit să privească la ambele forţe. Pe cerul biciuit de traseurile luminoase ale rafalelor de tun, nu mai era pic de loc din pricina avioanelor americane şi japoneze, întocmai ca pe Broadway în orele de mare aglomeraţie…

Din grupul celor opt aparate, condus în luptă de Bob Harris, s-au întors numai trei: Robert, Paul şi Charles. În pofida înverşunatei bătălii aeriene, nu-şi îndepliniseră

misiunea. Aproape toate Invaderele pieriseră deasupra portavioanelor japoneze. Prea fuseseră multe Zerouri, şi prea dens tirul de antiaeriană.

3.

Yasuziro se afla în aer, făcând parte din grupul de aviaţie, când portavionul lor „Akagi”, precum şi alte portavioane, au fost atacate de avioane torpiloare şi de bombardiere B-26. Pe direcţia de atac a americanilor se ridicase un zid compact de tir de antiaeriană, în rafale, executat de pe portavioane şi de pe vasele de siguranţă. Se crease impresia că nimic din ce era viu nu avea posibilitatea să treacă prin această perdea de foc.

Cele mai multe dintre avioanele americane, până să ajungă la ea, îşi largaseră bombele aiurea şi se străduiseră s-o întindă cât mai repede de acolo, spre a se îndepărta de zona tirului în mai multe straturi.

Echipajele cele mai curajoase străpunseseră, ca printr-o minune, perdeaua de foc, năvălind asupra navelor, însă rezultatele bombardamentului erau extrem de slabe. Tunarii de la antiaeriană doborâseră patru aparate. Sus, deasupra mării, printre pâclele negre ale exploziilor, se iviră voalurile albe ale paraşutelor.

Unul din bombardierele lovite, şi care fusese abandonat de echipaj, pătrunse cu mare viteză în bordul stâng al portavionului „Akagi”. Echipa de intervenţii se repezi să înlăture avariile provocate de ciocnire. Din fericire, atât pentru portavion, cât şi pentru echipajul acestuia, avionul lansase mai dinainte toată încărcătura de bombe.

Pilotul de pe aparatul căzut peste „Akagi” nu apucase să ajungă în apele mării, că breşa şi fusese reparată iar pătrunderea apei oprită.

Misiunea de luptă a lui Yasuziro nu semăna cu nici una din cele anterioare.

După toate semnele, era evident că yankeii îi aşteptau. Până să dovedească să se apropie de atol, americanii atacară portavioanele şi Zerourile. Bătrâioarele Brouster s-au avântat curajoase în luptă. Ce-i drept, erau extrem de puţine, pentru a putea respinge atacul masiv al aparatelor japoneze. De aceea, aproape toate Zerourile au ieşit la obiectivele lor. Şi tot fără rezultate. Aviatorii constatară că danele şi aerodromurile erau devastate. Atunci, au bombardat nişte construcţii de coastă.

După ce lansase bombele asupra unei magazii oarecare, Yasuziro îşi retrase grupa şi trecu la ruperea formaţiei pentru apuntare. Dar, spre uimirea lui, li se interzise apuntarea şi fură dirijaşi spre o zonă de aşteptare. Survolând portavionul, observă că puntea de zbor era ocupată, în timp ce zeci de Zerouri, unul după altul, ca nişte viespi agitate, se roteau în aer. Curând, Yasuziro îşi dădu seama ce se întâmplă: avioanele de vânătoare ce patrulau deasupra navelor intraseră în luptă cu aparatele de picaj americane care se apropiaseră. Într-un carusel vertiginos, zeci de avioane japoneze şi americane zburau unul după altul. Antiaeriana de pe nave, pentru a evita doborârea propriilor avioane, era obligată să nu acţioneze, şi toată greutatea respingerii atacului revenise aparatelor de vânătoare. Reuşiseră sa distrugă din primul val numeroase bombardiere şi să le împrăştie pe cele rămase, însă cel de-al doilea eşalon se dovedi mai îndârjit şi mai tenace.

Respingând atacurile cu tir de mitraliere de mare calibru, bombardierele americane pătrundeau spre nave şi-şi aruncau bombele asupra carcaselor acestora, greoaie şi mătăhăloase.

Tunarii de la antiaeriana japoneză au fost nevoiţi să-deschidă focul, fără să mai ţină seama de prezenţa în aer a avioanelor lor. Intrucât carburantul Zerourilor se apropia de sfârşit, „Akagi” le permisese apuntarea sub bombardament.

Când avionul lui Yasuziro îşi întrerupse rularea, ca rezultat al eforturilor elastice ale aerofinişurilor, deasupra navelor încă mai evoluau aparate cu stele alb-albastre pe planuri, împroşcându-le cu rafale de mitralieră.

În sfârşit, atacul americanilor fu respins. Inamicul ieşi din luptă, pierzând câteva aparate. Bărbăţia piloţilor americani se dovedise superioară îndemânării profesionale a navigatorilor-bombardieri. În acest atac, nici una din navele japoneze nu primise vreo lovitură directă.

După apuntarea grupei lui Yasuziro, la bordul portavionului „Akagi” se aflau patruzeci de avioane, care fură febril pregătite pentru următoarea misiune.

Însă când terminaseră de acroşat bombele sub aparatele Y-97, se primi un nou ordin: „Jos bombele, acroşaţi torpile”.

Se aflase că un cercetaş japonez, care decolase de pe portavionul „Hiryu”, depistase, la nord-est de Midway, un grup american de portavioane.

Ştirea, despre apropierea neaşteptată a portavioanelor americane, îl izbi pe amiralul Yamamoto drept în foaie, tocmai ca tăişul unui pumnal ritual. „De unde au apărut aici? Ce vrăjitorie-i asta? gândea el. Nu cumva o fi greşit cercetaşul?”, Ordonă să i se prezinte fotografiile aeriene, în acestea, foarte clar, se distingeau binecunoscutele „Enterprise”, „Hornet” şi „înecatul” „Yorktown”.

— Imediat să fie contramandat atacul asupra insulei Wake — ordonă Yamamoto. Trimiteţi toate avioanele torpiloare şi cele de picaj să nimicească portavioanele.

Acuma trebuiau să opereze rapid, deoarece, în funcţie de cine va da prima lovitură, depindea sfârşitul întregii operaţiuni a flotei reunite

— Mai repede! Mai repede! îi zorea Morimoto pe marinarii din divizionul tehnic, care lucrau nebuneşte, privind îngrijoraţi spre cer. Şi Morimoto îşi dădea perfect de bine seama de valoarea devansării loviturii.

Însă, de data aceasta, le-au luat-o înainte americanii. Avioanele de pe „Enterprise” şi „Hornet” se şi aflau în aer.

La orele 10.20, deasupra marii unităţi de şoc apărură escadrilele Skyraiderelor, cu boturile lor boante, sub acoperirea puternică a avioanelor de vânătoare ce le escortau. Portavioanele „Enterprise” şi „Yorktown” îşi lansaseră întreaga încărcătură înaripată, slobozind-o din pântecele lor incomensurabile. Era evident că, la manşele cu volan ale Skyraiderelor şi Hullecturilor nu se aflau nişte novici, ci băieţi care apucaseră să miroasă praful de puşcă în timpul bătăliei din Marea de Corali. Atacul lor n-a putut fi barat de tirul de antiaeriană deschis de pe nave.

Obişnuit să întâmpine primejdia în aer, Yasuziro se pomeni, pentru întâia oară, în faţa ei, pe puntea de decolare a portavionului, descoperită şi netedă ca o scândură. Când explodară primele bombe lângă bord, pilotul fu cuprins de o stare de neputinţă şi neajutorare. Privi în jur şi văzu că marinarii, care se ocupaseră de alimentarea avioanelor, fugeau mâncând pământul, azvârlindu-se prin chepengurile deschise,

În câteva secunde, lângă avioane era pustiu. Oamenii dispăruseră, de parcă-i suflase unda unei explozii. Şi Yasuziro se grăbi spre adăpost. Dar n-ar fi vrut să fugă, arătându-şi spaima, deşi era dificil de păstrat, la înălţimea cuvenită, spiritul de samurai, în mijlocul viitorii ce se dezlănţuise cu furie în jurul vasului împresurat de tirul şi vâjâitul schijelor care ricoşau. Chiar deasupra capului auzi un şuierat sfâietor, din pricina căruia i se chirci fiecare celulă a organismului, iar pe spinare i se propagă o undă de groasă. Înţelese că întârziase să se adăpostească sub planşeul de oţel al punţii. Ochii îi fură izbiţi de-o explozie de lumină orbitoare şi asta a fost tot ce-a mai apucat să simtă Yasuziro, mai înainte de-a i se cufunda conştiinţa în beznă.

Unda exploziei unei bombe de mare calibru, nimerind în

colţul elevatorului central, îi înşfăcase trupul şi, purtându-l câţiva metri prin aer, îl zvârlise peste rămăşiţele unui avion care executase apuntarea cu câteva minute mai înainte de începerea bombardamentului.

4.

Mai era un ceas până la miezul-zilei, când bătălia din zona atolului Midway ajunse în punctul ei culminant. Aparatele de picaj, de pe portavioanele „Yorktown” şi „Enterprise”, cu toate pierderile mari datorate tirului de antiaeriană şi avioanelor de vânătoare japoneze, obţinuseră cu bombe trei lovituri în „Soryu”, două în „Akagi” şi patru în „Kaga”. Peste puţin timp, „Soryu”, avariat, se scufundă, torpilat de submarinul „Nautilus”. Celelalte portavioane care fuseseră bombardate erau acum cuprinse de incendii. Pe „Kaga”, focul se extinse spre cisternele cu rezerva de benzină pentru aviaţie. După câteva explozii prelungite în interiorul navei, portavionul se duse la fund. În vreme ce pe „Akagi” echipajul lupta împotriva incendiului, avioanele de pe portavioanele „Hornet” şi „Enterprise” descoperiră cel de-al patrulea portavion — „Hiryu”, care încerca să se îndepărteze de Midway, spre nord. După câteva atacuri ale aparatelor de picaj, „Hiryu” fu lovit de şase bombe.

Agonia portavioanelor „Akagi” şi „Hiryu” s-a prelungit pe durata întregii nopţi. Din uriaşele portavioane ţâşneau flăcări şi fum, de parcă ar fi fost nişte vulcani în erupţie. Eforturile echipajelor lor şi ale distrugătoarelor sosite în ajutor s-au dovedit zadarnice. Sutele de jeturi de apă ce biciuiau din pompele de incendiu n-au fost în stare să domolească flăcările. Spre dimineaţă, echipajele abandonară portavioanele condamnate, iar distrugătoarele accelerară deznodământul — torpilându-le.

Aflând de pieirea portavioanelor amiralului Nagumo, Yamamoto scrâșni din dinţi şi porni să geamă, prinzându-şi

capul în mâini. Se petrecuse cea mai mare nenorocire din câte se puteau petrece.

Scufundându-se toate portavioanele marii unităţi de şoc, amiralul îşi dădu seama că bătălia fusese pierdută. Marea flotă reunită rămase fără sprijin de aviaţie. Americanilor însă, după ce „Yorktown” fusese avariat de aparatele de picaj decolate de pe „Hiryu”, le mai rămăseseră încă două portavioane puternice — „Enterprise” şi „Hornet”.

Încruntându-şi sprâncenele dese, amiralul căzu pe gânduri. Excelent jucător de pocher şi campion pe flotă, la go, Yamamoto cunoştea limita, riscului peste care nu se cuvenea să păşeşti. A ştiut să se oprească la timp, în pofida înflăcărării de care fusese cuprins până atunci. „Operaţiunea trebuie încheiată, se gândea Yamamoto, mai înainte ca aviaţia americană să ne scufunde toate cuirasatele”. Şi tare nu-i venea să-şi întoarcă din drum flota de invazie, pregătită să debarce trupele de desant pe jalnicul petic de uscat, denumit Midway!

Ezitările i-au fost definitiv spulberate de vestea că, în urmă cu un sfert de oră, executând un zigzag antisubmarin, intraseră în coliziune două crucişătoare — „Mikuma” şi „Mogami”.

— Transmiteţi ordinul meu tuturor navelor să fie încetată operaţiunea şi să înceapă retragerea din apele Midwayului, dispuse Yamamoto.

Da, nu-şi imaginase că va avea parte de-o asemenea întoarcere la Tokyo. „De altminteri, se autolinişti amiralul, presa japoneză va descrie incursiunea ca pe-o nouă victorie a armelor Japoniei”.

Yamamoto ordonă şefului de stat major al marii flote reunite să elaboreze o situaţie micşorată a pierderilor suferite, pentru raportul pe care avea să-l prezinte mikadoului. Iar celorlalţi, să nu le transmită nici o informaţie.

Într-adevăr, pierderile erau uriaşe, mai ales în privinţa portavioanelor şi a aviaţiei ambarcate. Peste două sute cincizeci de avioane torpiloare, aparate de picaj şi avioane de vânătoare se scufundaseră în adâncul oceanului. Peste o sută de piloţi de primă linie, din cei mai buni, muriseră în această operaţiune.

Cât a durat întreg drumul de întoarcere în Japonia, Yamamoto nu şi-a mai părăsit cabina.

„Sunt necesare măsuri urgente pentru refacerea forţei aeriene a flotei”, se gândi amiralul şi, peste puţin timp, luă o decizie unică şi, după părerea lui, realistă: câteva vase de linie şi un anumit număr de baze plutitoare de hidroavioane au fost rechemate urgent de pe teatrul operaţiunilor militare şi dirijate spre metropolă, pentru reamenajarea lor în portavioane.

Viceamiralul Hullthy, care se afla la tratament într-un spital militar al marinei, turbă de mânie când auzi despre înfrângerea de lângă Midway a japonezilor. Totdeauna fusese invidios faţă de gloria altora, iar, în cazul de faţă, avea şi motive să fie furios. Blestema de mama focului şi-şi sfâşia pansamentele îmbibate cu tot soiul de alifii. Cum să fie capabil să stea liniştit şi să asculte că eroismul şi gloria, cuvenite lui, îi reveniseră contraamiralului Spruance, căruia, din cauza eczemei aceleia afurisite, îi predase a 16-a mare unitate operativă?

Destinul se comportase, faţă de el, cel puţin mişeleşte. Din pricina râiei neurogene, pierduse din mână operaţiunea pe care presa americană o descria ca pe-o etapă crucială a întregului război mondial. Temându-se de accesele viceamiralului, nici medicii nu mai intrau bucuroşi în salonul său. Hullthy interzisese să i se mai aducă ziarele, fiind pline de articole închinate victoriei.

Aproape tot timpul stătea întins în pat, ducându-şi, din când în când, mâna la sticla de whisky pe care adjutantul i-o

aducea în mare secret. Nu-i mai făcu nici o bucurie nici măcar ordinul american al Legiunii de Onoare pe care i-l trimisese preşedintele S.U.A., pentru incursiunea asupra oraşului Tokyo.

Capitolul XVI

1.

Avionul Y-98 zboară chiar în apropierea marginii superioare a norilor. Aceştia arată ca nişte ghemotoace de vată, albă ca zăpada. Uneori, învăluie aparatul pentru câteva clipe. Atunci, în carlingă se face întuneric şi avionul trepidează, aruncat de curenţii ascendenţi ai atmosferei. După câteva secunde, aparatul iese din nori, în universul albastru scăldat de-soare, unde mereu trebuie să roteşti capul, cu ochii larg deschişi, pentru a nu fi expus vreunui atac, prin surprindere, din partea avioanelor americane.

Yasuziro e neliniştit: zboară de mult timp deasupra norilor. Vor fi în stare să iasă precis la ţintă, neavând posibilitatea de a vedea vreun punct de reper ajutător? Intenţionând să-şi împărtăşească şovăielile, pilotul se întoarce spre navigator. Cu uimire, constată că pe scaunul acestuia şade Tiyeko, îmbrăcată în chimonoul pe care i-l dăruise înainte de nuntă. La spatele ei, acolo unde ar fi trebuit să se afle paraşuta, se instalase, comod, un băieţel cu chipul rotund. Yasuziro pricepe imediat că acesta-i fiul său. Oare Tiyeko, la despărţire, nu-i făgăduise că-i va naşte un băiat? Dar de ce-i atât de mare? După înfăţişare, pare să aibă cam în jur de patru ani. Deodată, Tiyeko dă speriată din mână, arătând spre ceva înaintea ei. Yasuziro priveşte în direcţia aceea şi observă cum se năpusteşte asupra lui carcasa cenuşie a cuirasatului „California” pe care-l torpilase la Pearl Harbor. Acum, trebuie să execute pentru a doua oară această operaţie. Ţinteşte cu grijă şi apasă, pe trăgaciul pentru lansarea torpilelor. Yasuziro simte cu precizie cum avionul saltă în aer, eliberat de încărcătura prea grea. Execută un viraj, încercând să privească rezultatul torpilării. Şi, deodată, observă, îngrozit, că nava asupra căreia îşi

lansase torpilele nu era „California”, ci „Akagi”. Pentru întâia oară în viaţa sa, Yasuziro purcese să se roage ca torpilele să treacă pe lângă ţintă. Însă acestea spintecă apa, de-a dreptul spre bordul navei. Yasuziro îşi închide ochii de groază şi de frică şi, brusc, aude un hohotit sinistru, din pricina căruia trupul îi este cuprins de frisoane. Recunoaşte glasul şi deschide ochii: pe scaunul navigatorului nu mai şade Tiyeko, ci Fugu, ce-şi rânjeşte la el dinţii artificiali. Nagosawa îşi întinde încet mâinile, grase şi păroase, spre gâtul lui Yasuziro. Pilotul încearcă să se ferească, dar centurile de siguranţă îl împiedică s-o facă. Mâinile lui Fugu, cu negrul murdăriei sub unghii, i se şi înfig în gât şi încep să-l sugrume.

Yasuziro sloboade un strigăt şi-şi deschide ochii. Prin vălul coşmarului ce se împrăştie, pilotul distinge nişte oameni în halate albe plecaţi asupra lui.

Deocamdată, nu-i în stare să deosebească visul de realitate. Însă are impresia că nu mai e vorba de vis.

— Îşi revine, şopteşte o femeie, iar de buzele lui se atinge un obiect. În gură i se toarnă un lichid aromat, înghite anevoie de două ori. I se învârteşte capul, iar pleoapele se lipesc.

— Acum o să trăiască. Starea de şoc a trecut, rosteşte ferm un bărbat.

Yasuziro se cufundă într-un somn adânc, fără să-i mai fie străbătut de vise urâte.

În prima perioadă, după reîntoarcerea de pe lumea cealaltă, cum îi spunea în gând Yasuziro stării de pierdere a cunoştinţei, în care zăcuse câteva zile, pilotul sau dormea, sau stătea întins în pat, cu ochii închişi, într-o apatie totală. Trupul contuzionat îl durea. Fiece încercare de a-şi răsuci gâtul, sau pentru a-şi schimba poziţia, îi stârnea migrene cumplite, de nesuportat. Uneori, durerea era atât de puternică, încât i se administra morfină.

Dar organismul lui de fier şi tratamentul calificat îşi spuseră cuvântul. Pe la mijlocul lui august, i-au înmânat un pachet întreg de scrisori, care circulaseră îndelung, în căutarea adresantului, pe întreg teatrul acţiunilor militare din Oceanul Pacific. În una din scrisori, Tiyeko îl anunţa că-i născuse o fiică, pe care au botezat-o Satiko. Yasuziro era în culmea fericirii, aflând că devenise tată. Însă bucuria, provocată de această veste, nu-l potoli pe ursuzul căpitan, care zăcea în patul învecinat.

— Dacă ţi s-ar fi născut un fiu, te-aş fi felicitat. Dar fată?… Am vreo cinci, iar numele de familie n-am cui să-l transmit.. O fată — asta înseamnă cheltuieli cu duiumul. Şi căpitanul repetă proverbul pe care pilotul îl mai auzise din gura tatălui lui Tiyeko: Sacul e mic, dar încape mult în el; fata nu-i mare, dar cheltuielile-s uriaşe.

Însă pilotul nu acordă atenţie acestor bombăneli. După citirea scrisorii primite de la Tiyeko, sănătatea-i începu să se refacă grabnic. Peste puţină vreme i se îngădui să se ridice în capul oaselor, apoi să se dea jos din pat şi să umble prin salon, iar, mai târziu, chiar să se plimbe prin curtea spitalului.

Yasuziro se gândea mereu şi chinuitor la viitor. Cel mai mult îl frământa întrebarea dacă i se va mai permite să zboare.

Într-o zi, Yasuziro întâlni un rănit, al cărui chip, sluţit de arsuri, i se păru cunoscut. Mâinile-i mari şi muncite strângeau o pereche de cârje. Rănitul îl salută.

— Ai lucrat pe „Akagi”? îl întrebă Yasuziro.

— Întocmai, domnule căpitan-locotenent. Sunt subofiţerul Gozyen, mecanic de aviaţie. Acum, nu mai sunt decât fost, zâmbi el întristat, arătând cu capul spre piciorul amputat mai sus de genunchi.

— Schijă?

— Nu, cangrenă.

— Tu, Gozyen, eşti primul om de pe „Akagi” pe care-l întâlnesc. Povesteşte-mi, cum a fost cu tragedia portavionului nostru.

Yasuziro observă că subofiţerului îi venea greu să stea în picioare, întocmai ca şi lui. Însă pilotul nu voia să încalce tradiţiile ofiţereşti, şi să-i îngăduie unui grad inferior să se aşeze şi, mai ales, să se aşeze amândoi, unul lângă altul,

— Au fost câteva bombe de avion care-au nimerit la ţintă. Însă „Akagi” şi-a găsit sfârşitul din pricina uneia care-i explodase în elevator. Mai întâi, au luat foc avioanele instalate pe elevator, iar după aceea au început să explodeze cisternele cu benzină. În decursul nopţii, a devenit limpede că „Akagi” nu mai putea fi salvat. Ardea ca o făclie. Oamenii au fost transbordaţi pe alte vase, iar portavionul scufundat.

Yasuziro nu-şi putea imagina portavionul „Akagi” cuprins de flăcări şi afumând cerul cu nori de funingine. În amintirea sa, portavionul rămăsese aşa cum se deprinsese să-l vadă, atunci când se întorcea din zboruri.

— Iar eu am ars, când au explodat rezervoarele de pe avionul care luase foc, şi pe care încercam să-l aruncăm de pe punte…

Dar nu asta îl interesa pe Yasuziro.

— Ştii ceva despre aviatorii detaşamentului nostru? Ce s-a întâmplat cu Morimoto şi cu căpitan-locotenentul Kyenzi Takasi?

— Despre domnul căpitan-locotenent, nu ştiu nimic. Însă pe comandantul nostru, Morimoto-san, a trebuit să-l scoatem din avionul acela care luase foc. Aparatul său Y-97 m-a lăsat fără picior. Gyozen privi chiorâş la cracul pantalonului, prins cu un ac de siguranţă. Domnul căpitan de rangul trei se întorsese din misiune aproape fără carburant, şi puntea era ocupată de două aparate avariate, pe care însă nu izbutisem să le zvârlim în mare. Alte portavioane nu l-au primit. Atunci, domnul comandant al detaşamentului a fost nevoit să

coboare pe „Akagi”, însă în timpul apuntării a agăţat un alt avion. Navigatorul a murit, trăgătorul a scăpat nevătămat, iar domnul căpitan de rangul trei se afla într-o situaţie foarte gravă. Îi fusese smulsă laba piciorului.

— Şi unde-i acum?

— Nu ştiu. La spitalul-plutitor „Sakito-Maru”, nu era. Am aflat asta de la felcer.

Gozyen tăcu. Iar Yasuziro se gândi întristat că-şi pierduse toţi prietenii.

— Domnule căpitan-locotenent, dumneavoastră ştiţi c-au pierit şi celelalte portavioane — „Soryu”, „Hiryu” şi „Kaga”?

— Da, Gozyen, am auzit vestea asta îngrozitoare. Yasuziro se întoarse şi, fără să-şi ia rămas bun, porni mai departe, sprijinindu-se de cârjele scârţâitoare din lemn de bambus. Simţea nevoia să fie singur.

La câteva zile, după această discuţie, lui Yasuziro i se adresă cu o plângere un marinar necunoscut, care purta medalia „Soarele Răsare”, prinsă pe halatul de spital. Îl reclama pe subofiţerul Gozyen. Marinarul suferise o contuzie. Capul şi mâinile i se bâţâiau, iar ochii îi erau podidiţi de lacrimi, fiindcă fusese jignit. Mai întâi, bâlbâindu-se puternic, povesti pentru ce anume primise medalia. Vasul lor de pază fusese scufundat de un distrugător american, la vreo treizeci de mile de insula Truk. Când yankeii începuseră să-i culeagă pe cei ce înotau, el refuză, nevroind să procedeze ca laşii ce se urcaseră pe puntea vasului inamic. Preferase captivităţii — moartea, şi a înotat cât mai departe de distrugător. Pe marinarii japonezi care nu se lăsară capturaţi, americanii îi împuşcară. El scăpase cu viaţă doar datorită faptului că fusese singur şi departe de grupul care se agăţase de resturile vasului.

— Când le-am povestit, în salon, despre actul meu de curaj, spunea marinarul, smiorcăindu-se, subofiţerul Gozyen mi-a zis că, pesemne, mai înainte fusesem un simplu cretin,

iar acum, după contuzie, am devenit un idiot cu medalie.

Yasuziro fu cât pe ce să zâmbească. Gozyen acesta se pricepea să dea o definiţie exactă.

— M-a condamnat pentru actul meu de curaj, domnule căpitan-locotenent, spunându-mi că un om deştept, în locul meu, s-ar fi predat. Şi, în general, Gozyen ăsta face propagandă roşie. Ieri a zis că războiul aduce oamenilor de rând numai nenorocire şi că invalizii de război, indiferent de eroismul lor, sunt o povară şi pentru familii şi pentru stat. Iar despre japonezi a spus că-s nişte vite supuse, pe care generalii şi amiralii le mână la război.

— Bine, îl opri Yasuziro, chiar astăzi am să-l lămuresc şi-am să-l pedepsesc. Îţi mulţumesc pentru vigilenţa şi cinstea ta. Ai procedat ca un adevărat patriot. Iar acum, am să te rog să nu vorbeşti nimănui despre convorbirea noastră. Este un secret militar.

Măgulit, marinarul încremeni în poziţie de drepţi, ca şi cum Yasuziro ar fi intenţionat să-i mai prindă o medalie pe halatul jegos.

„De ce-or fi oare bâlbâiţii atât de guralivi? cugetă Yasuziro, privind la fizionomia marinarului, cioplită în halul ăsta de natură. Iar imbecilului de Gozyen trebuie să-i dau un avertisment foarte sever, până nu ajunge în dosul gratiilor.”

După micul dejun, se aşeză pe-o bancă în apropierea secţiei unde se aflau internate gradele inferioare. Peste puţin timp, văzu figura omului în cârje.

— Gozyen, îl strigă el, ia vino încoace! De ce l-ai jignit pe eroul decorat cu medalia „Soarele Răsare”?

Mecanicul tăcu, plecându-şi capul.

— Mi-e ruşine de tine, Gozyen. Dacă n-ai avea arsurile astea pe chip, căpătate în luptă, ţi-aş fi plesnit câteva palme peste obraji. Şi mai ţine minte: dacă nu declar astăzi, la secţia de jandarmi, despre discuţiile tale, o fac doar pentru faptul că, până să fii rănit, ţi-ai îndeplinit cinstit datoria faţă

de împărat. Şi, poate, şi pentru că ne-am vărsat împreună sângele, în aceeaşi luptă. Du-te, Gozyen şi nu uita că pentru asemenea vorbe s-ar putea s-o păţeşti zdravăn de tot. Scoate-ţi din cap rătăcirile astea dăunătoare.

Gozyen se înclină, fără să scoată o vorbă.

Însă încercarea lui Yasuziro de a-i vârî în cap ameninţarea că poate fi întemniţat într-o închisoare militară, nu-i reuşi. Ori Gozyen nu-şi încetase propaganda, ori marinarul nu-şi ţinuse cuvântul dat, şi divulgase „secretul militar”.

— Cine era omul ăla, c-un singur picior, cu care ai stat de vorbă în curte? îl întrebă căpitanul, vecin de salon.

— Un fost mecanic, de pe „Akagi”.

— El şi încă vreo câţiva marinari au fost arestaţi, astă-noapte, de jandarmi.

— Pentru ce?

— De obicei, ăştia nu se prea întind la vorbă. Dar am auzit că pentru propagandă duşmănoasă…

— Nu-i posibil! Yasuziro reuşi să exprime o uimire destul de naturală. Subofiţerul era un militar exemplar. Cum să-l aresteze, de vreme ce încă nu i s-a închis rana?

— Nu-i o problemă, zâmbi căpitanul, la închisoare totul i se va vindeca la iuţeală.

Yasuziro părăsi salonul, cuprins de-o senzaţie de amărăciune în urma acestei convorbiri. Şi nu ştia nici el motivul, dar îi părea rău de acel Gozyen, cu un singur picior.

2.

Căutând să scape de plictiseala din spital şi de contactul neplăcut cu vecinul de salon, Yasuziro se repezi asupra ziarelor şi revistelor. Citea cu osebită atenţie, mai ales ştirile referitoare la operaţiile de război. Unele articole, ale comentatorilor militari, îi provocau nedumerirea.

Propaganda japoneză aprecia bătălia de la Midway ca o

victorie. Dar unde era victoria? Atolul rămăsese în mâinile americanilor. Marea unitate de portavioane îşi pierduse cele mai bune nave de şoc. Practic, flota japoneză nu mai poseda acoperire aeriană.

Pierderile americane, comparativ cu cele japoneze, erau cu totul neînsemnate. Lor le fusese scufundate doar portavionul „Yorktown” şi distrugătorul „Hamman”.

Şi asta se numea victorie?

De ce erau minţiţi? Avea cineva nevoie, ca el, ostaşul şi samuraiul Yasuziro Hattori, să nu cunoască adevărul? Sau adevărul acesta, nemistificat, era extrem de jalnic?

La începutul lui decembrie, Yasuziro a fost externat din spital. Umbla acum fără baston, aproape neşchiopătând. Dar starea generală a sănătăţii rămăsese debilă, iar el se simţea deprimat. Temporar, comisia medicală nu-i permisese să zboare, acordându-i un concediu de o lună, pentru a pleca în sânul familiei.

Dezbrăcându-şi halatul, de care i se făcuse lehamite în lungile luni de boală, fiind îmbibat în întregime cu mirosuri de medicamente şi dezinfectante, pilotul îşi îmbrăcă noua uniformă, abia adusă de la croitor. Cea veche, laolaltă cu tot avutul său, se dusese la fund, împreună cu portavionul „Akagi”. În timpul cât zăcuse la spital, fusese avansat căpitan-locotenent, iar pieptul vestonului împodobit cu încă o decoraţie — ordinul „Uliul de Aur” — cea mai înaltă distincţie pentru merite aviatice.

Mângâiat de pomana pe care mikadoul şi-o făcuse cu el, cu banii adunaţi în patru luni de zile pleca acasă, la părinţii săi, la Tiyeko şi la fetiţa lui, Satiko. Însă nu se simţea fericit. Se întorcea la Hiroshima plin de răni şi contuzii, înlăturat de la zboruri, îngândurat şi încărcat de îndoieli. Nu era o întoarcere victorioasă.

Iar vuietul războiului nu încetase în Oceanul Pacific. Americanii declanşaseră contraofensiva.

Capitolul XVII

1.

Robert Harris îşi puse în dulapul din perete valiza cu efectele de base-ball şi se schimbă la pijama.

Se împliniseră aproape două luni de când se întorsese la Honolulu, venind din atolul Midway.

Victoria asupra armadei lui Yamamoto nu fusese dobândită uşor. În bătălia pentru insula Midway nu puţini au fost camarazii lui, din aviaţia militară, care şi-au pierdut viaţa, şi asta îl deprima. În schimb, asupra celor care trăiau, Fortuna îşi revărsase cornul abundenţei.

America îşi preţuia eroii. Comandamentul rechiziţionase, pentru aviatori, cele mai bune hoteluri din Honolulu, ca aceştia să se întremeze şi să-şi vină în fire, după ororile îndurate.

Robert Harris şi Charles Mallory trăiau ca într-o staţiune climatică la modă, desfătându-se în tihnă şi confort. Piloţii, cel mai adesea, jucau rugbi şi base-ball, în loc să se ocupe de antrenamente.

Băieţii din escadrila 332 arătau splendid: oacheşi de bronzaţi ce erau, cu părul decolorat de soare şi de apa mării, veseli, plini de energie şi de dorinţa de-a se tăvăli pe plaja de la Waikiki, chiar şi până la nimicirea Japoniei.

În august, la Waikiki, valurile se spărgeau grandios de ţărm. Acuma, când îşi mai uşuraseră sufletele, aviatorii aveau posibilitatea să practice şi surfingul.

Efectivul escadrilei 332 nu voia să-şi împovăreze mintea cu gândurile zilei de mâine şi nici cu tristeţea că, la multe mile de Honolulu, războiul continua, deşi, în realitate, fiecare simţea, intuitiv, că trândăvia lor era ca acalmia dinaintea furtunii.

În cap aveau o singură dorinţă: acalmia să dăinuie cât

mai mult cu putinţă!

La uşa camerei se auzi un ciocănit.

— Intră, răspunse Robert, încheindu-şi nasturii de la pijama.

În prag se ivi Kate. Îşi scoase ochelarii de soare.

— Bună puştiule! N-aşteptai vizite?

— Ce surpriză plăcută! Scuză-mă că sunt îmbrăcat de casă!

— S-ar putea crede că nu te-am văzut şi-n slip, ieri, la plajă.

— Plaja-i cu totul altceva. Acolo, oamenii-s mai aproape de natură.

Kate îşi întinse obrazul, să i-l sărute.

Robert o luă în braţe, o ridică uşor, prinzându-i mâinile.

— Mai încet, ursule, că mă sugrumi. Ce, nu poţi şi tu să fii un pic mai gingaş?

— Asta-i numai din cauza bucuriei de-a te vedea aici!

— Aşază-mă într-un fotoliu şi dă-mi să beau ceva, răcoritor.

— De băut, poftim, îţi dau, însă-n privinţa fotoliului, prea eşti frumoasă şi prea mult te-am aşteptat ca să-ţi dau drumul din braţe...

După plecarea lui Kate, se înfiinţă şi Charles Mallory.

— Bună, Bob! Am ceva noutăţi.

— Dă-i drumu'!

Dar Charles nu se grăbea. Se aşeză în fotoliu şi-şi turnă în pocal din sticla borţoşică, utilizată cu câteva momente în urmă de Kate. Se instală cât mai comod, punându-şi picioarele pe măsuţa cu reviste. Avea o mină de parcă i s-ar fi cuvenit un onorar pentru veştile aduse.

— Am impresia c-ai avut musafiri! Am observat, plecând din faţa hotelului, un Chrysler ce mi se părea cunoscut.

— Da, a fost Kate.

— Însă marinăraşul de pe „Yorktown” trebuie să fie acum

la Pearl Harbor. Ce-i cu el, a intrat în dizgraţie?

— Ducă-se dracului, amândoi! Această doamnă nici nu vrea s-audă de-o căsătorie cu mine. Pretinde c-ar fi logodită cu Henry Hughes, şi-aşteaptă să se-mplinească un an de la moartea lui bărbatu-său. Mie-mi acordă doar puţină atenţie, în cinstea vechii noastre prietenii.

— Ei, dacă doamna Kate îl iubeşte atât de mult pe Henry al ei şi are de gând să se mărite cu el, atunci de ce dracului îţi mai suceşte şi ţie capul?

— După mine, Kate ţine cel mai mult la hârtiile verzi, cu portretul preşedintelui. Iar Henry posedă o grămadă, nu ca subsemnatul.

— Şi mândria ta, de bărbat, nu suferă din cauza asta?

— Chack, dar ce să-i fac eu păpuşii ăsteia, dată dracului, dacă nici un băiat de talia lui Eugene Tekker, fiindu-i bărbat, n-a fost în stare să-i vină de hac?

— Nu fi amărât, că se va găsi el unul. Mai ales că, peste puţin timp, unul din iubiţi îi va pleca spre insulele Solomon, iar celălalt va brăzda întinderile oceanului.

— Despre ce-i vorba, Chack? O-ntindem de-aici? Eu, de ce n-am auzit nimic despre chestia asta?

— Ai plecat înaintea mea de la serviciu. Pe scurt, îţi mai aduci aminte de sergentul acela de stat major care ne-a făcut bucuria cu avansarea şi decorarea noastră, anul trecut?

— Roşcovanul? Şi dacă minte?

— Ce interes ar avea? însă, bagă de seamă, e strict secret. Ce mai calea-valea, Bob, pregăteşte-te pentru Guadalcanal, chiar în toiul luptelor ce se dau acolo.

Robert se ridică de pe canapea şi execută câteva flexări elastice.

— Da, vestea nu-i din cele mai plăcute. Guadalcanalul ăsta nu-mi pică bine deloc...

Capitolul XVIII

1.

Au plecat spre Polinezia, la Guadalcanal, nu peste două zile, cum crezuse Bob, ci mult mai târziu. Abia peste o săptămână aviatorii escadrilei 332 se aflau la bordul transportorului de tip Liberty, recent lansat de pe cala de construcţie a unui şantier naval. Marinarii vorbeau că vasul fusese construit după o nouă metodă rapidă — aproape în numai două săptămâni.

— Acum, vasele acestea sunt nituite cât ai bate din palme, spunea un marinar mai vârstnic, trăgând dintr-o lulea scurtă. În privinţa calităţii, vedeţi şi singuri. Socoteala-i simplă — să ţină măcar o cursă, iar după aia n-are decât să se facă bucăţi. Atâtea Libertyuri, din astea, s-au construit în ultima vreme, încât submarinele nemţeşti şi japoneze abia mai pridideşc să le scufunde. Se duce la fund o jumătate de milion de tone, de pe calele de construcţie s-au şi lansat Libertyuri de-un milion de tone...

Relatarea marinarului avea un iz de adevăr. Urgenţa, preţul redus, precum şi ideea, întrucâtva deprimantă, garantată de însuşi proiectul pentru un vas valabil doar o singură cursă, erau vizibile pretutindeni: în chiţimiile sudate la iuţeală, care cu greu puteau fi numite cabine, pentru cazarea echipajului şi a pasagerilor, în primitivitatea agregatelor energetice (o maşină cu aburi de 2.500 c.p.) ce nu erau în stare să dezvolte o viteză mai mare de 10 noduri, în tunuleţul antiaerian stingher, instalat la pupa, parcă anume pentru amuzamentul aviaţiei japoneze, şi chiar în alcătuirea echipajului excesiv, din beţivi.

— Numai uită-te la mutrele lor de piraţi, cu nasuri vinete! se exprima Robert, indignat. Nici bătrânul Corsar. Flint n-a avut un asemenea echipaj. Iar căpitanul, ce să mai vorbim!

Ca mâine îşi dă duhul.

— Nu te enerva, dragul meu comandant. Cine-i sortit spânzurătorii — ăla nu se îneacă. Iar mie, îmi place căpitanul. E-un bătrânel isteţ, cu experienţă. Dacă nu se dezintegrează pe drum, atunci precis ne duce până la punctul de destinaţie.

Împreună cu aviatorii, în cale mai navigau şi Lightningurile lor, ambalate în lăzi mari. Încărcătura era mai bine plasată decât pasagerii. După ce s-au emis unele obscenităţi... lumea s-a resemnat. Doar se ducea la război.

Libertyul şi încă cinci alte transportoare formau un convoi care, încă de la Pearl Harbor, era escortat de un divizion de distrugătoare. Sufletele oamenilor parcă se mai înveseleau, privind la siluetele lor avântate. Ar fi vrut să creadă că băieţii de pe distrugătoare, care şedeau în spatele hidrolocatoarelor, nu vor lăsa să le scape nici un submarin japonez şi-l vor da la fund, mai înainte ca acesta să apuce să-şi răsfire evantaiul de torpile.

Au navigat timp îndelungat, aproape trei săptămâni. La traversarea ecuatorului, şi-au făcut de cap. „Bobocii” au fost scăldaţi într-o baie confecţionată din foaie de cort, conform verdictului emis de Neptun, pe care Bob Harris îl întruchipa cu brio.

În drum, convoiului i se adăugau noi vase. Lângă insulele Samoa, li s-au ataşat încă şapte transportoare, iar în apropiere de Fiji, au fost luaţi sub tutela crucişătoarelor grele „San Francisco” şi „Salt Lake City”. Se simţea, după toate semnele, că se apropiau, din ce în ce mai mult, de zona acţiunilor de luptă.

Odată, înainte de apusul soarelui, cei doi prieteni se aflau la pupa, privind la apa înspumată şi la pescăruşii de curând apăruţi, care zburau în urma vasului.

— Uite! arătă Charles silueta unui hidroavion.

— E japonez, afirmă, sigur de sine, Robert. Kawasaki.

Catalina noastră are două motoare, pe când ăsta-i cvadrimotor.

Kawasaki se roti puţin deasupra convoiului, în afara limitei de accesibilitate a automatelor antiaeriene, şi apoi se îndepărtă spre nord-vest.

— Dacă aparatul ăsta de cercetare îşi va invita încoace cuirasatele, n-o să ne fie prea bine, spuse, îngândurat, Charles.

— Să nădăjduim că navele amiralului Yamamoto sunt ocupate cu alte probleme, mult mai importante, îl temperă Robert.

— Da, se dovedeşte c-ai avut dreptate, oftă Charles, călătoria în Mările Sudului nu ne făgăduieşte nimic atrăgător. Poate, încă din clipa asta, un băiat cu pometi reliefaţi ne priveşte prin lentila periscopului, aşteptând ca Libertyul să ajungă în dreptul semnului calculat al filamentului înălţătorului.

— Termină cu născocirile. Când te-aud vorbind aşa, îmi vine s-o iau la fugă spre puntea inferioară, după vesta de salvare...

Epuizaţi, de prelungita perioadă de navigaţie, oamenii chiar se bucurară, când, de dincolo de orizont, se ivi insula, acoperită de verdele veninos al pădurilor. Guadalcanalul avea o tristă faimă. Aviatorii ştiau că aici îi aşteptau ţânţarii mosquito, malaria tropicală, căldura umedă, lipsa unei vieţi organizate, precum şi teme de luptă, în permanenţă pline de riscuri grave.

După descărcarea transportoarelor, aviatorii au fost conduşi şi instalaţi într-un orăşel de corturi, lângă aerodromul „Henderson”. Tot într-acolo, tractoarele pentru tancuri au târât, pe nişte tălpice, lăzile cu avioane.

Aerodromul ce se numea acum „Henderson” fusese început de japonezi. Desantul american, lansat la Guadalcanal, îl capturase când pista de decolare-aterizare

încă nu era terminată. Lungimea acesteia reprezenta doar 1.150 de metri, ceea ce nu permitea decât decolarea şi aterizarea aparatelor de vânătoare şi a bombardierelor uşoare de punte. Îmbrăcămintea artificială a aerodromului era executată din sfărâmături de corali, argilă, balastru şi ciment uscat.

Avioanele, care erau staţionate pe aerodromul „Henderson”, se aflau la sol, o parte din ele fiind adăpostită în caponiere uşoare, iar alta în teren deschis, acoperită cu plase de mascare.

Făgaşele adânci, pe care le lăsaseră roţile, mărturiseau că în perioada ploilor nu era lucru uşor să rulezi pe pistă.

— Unde-s cazaţi aviatorii, la voi? îl întrebă Robert pe un sergent, care-i ieşise în cale, şi a cărui uniformă putea fi doar ghicită, după galoanele de pe mâneci şi emblema Diviziei I de infanterie marină — atât era de îngălată şi dezordonată.

Sergentul îi arătă un cort, instalat sub copaci.

— Uitaţi, acolo-s echipajele de serviciu.

Din interiorul căsuţelor fabricate din foaie de cort răzbăteau glasuri domoale. Robert ridică pologul de la intrare şi observă un grup de aviatori, jucând cărţi în jurul unei mese.

— Salutări din Honolulu, băieţi! Acolo, fetiţele voastre se usucă de plictiseală, iar voi, aici, vă roadeţi nădragii.

— Bună, Bob! Ce vânt v-aduce?

Jucătorii părăsiră cărţile şi strânseră mâinile celor sosiţi.

— Nu vă mai întreb cum o duceţi pe-aici, continuă Bob, bătându-i pe spate. Privind la banda voastră în combinezoane jegoase, nu s-ar zice că sunteţi nepoţii generosului Unchi Sarn.

— Nu-i nimic, ii răspunseră arţăgoşi „băştinaşii”, să te vedem şi pe tine, după o lună. Trei-patru atacuri de artilerie, plus o ploiţă, şi-ai să năpârleşti întocmai ca zdrenţele noastre.

— Tu, Bob, mai bine spune-ne, ai adus ceva mai mult whisky? Aici, cantinierii nu ne prea răsfaţă. Intendenţa vine rar pe insulă, aşa că suntem aprovizionaţi foarte nasol.

— Pentru azi, o să v-ajungă să vă udaţi gâtlejurile uscate şi, totodată, să sărbătorim începutul unei noi ere, de înduioşătoare unire a aviaţiei de uscat cu aviaţia maritimă.

— Ascultă, mister Harris, de unde-ai învăţat să trăncăneşti în chipul ăsta, de parc-ai fi predicator în Armata Salvării?

— Totul e numai din pricina bucuriei de-a vă vedea mutrele voastre nebărbierite. Faceţi cunoştinţă, prietenul şi camaradul meu, locotenentul de rangul întâi Charles Mallory, îl prezentă Robert pe Charles.

O voce puternică, izbucnind din difuzor, le întrerupse hărmălaia:

— Echipajele de serviciu, poziţie de alarmă numărul unu! Pornire urgentă a motoarelor! Repet, echipajele de serviciu, poziţie de alarmă numărul unu!

Aviatorii, de parcă i-ar fi suflat vântul din cort, se repeziră în goană spre aparate. Pe mese rămaseră cărţile de joc împrăştiate.

Robert se uită la Charles:

— Haidem, Chack, să căutăm un adăpost mai de nădejde decât cortul ăsta. Nasul meu simte că peste puţin timp va mirosi a ars...

2.

Noaptea trecu într-o stare de nelinişte. În trei rânduri se dădu alarma de luptă, şi cea mai mare parte a timpului aviatorii şi marinarii au petrecut-o ca nişte libărci, pitiţi prin şanţuri. Însă alarmele se dovediră a fi false. Inamicul nu apărea, iar pe ecranele radarelor se iveau şi dispăreau nişte ţinte de neînţeles.

În zori, istoviţi de aşteptarea atacului, oamenii se

împrăştiară pe la corturi, prăbuşindu-se la pat. Şi, tocmai în momentul acela, asupra aerodromului începură să curgă proiectilele: distrugătoarele japoneze debarcaseră trupe de desant la capul Esperance, şi deschiseseră foc din toate categoriile de armament.

Din nou au fost nevoiţi să se repeadă la adăposturi.

— Aici, n-ai când să te plictiseşti, glumi Robert, sărind în tranşee.

Peste zi, apăru un avion de recunoaştere Oiodo, care ţâşnise de undeva, de după masivul deluros Loong şi, după ce survolă de două ori aerodromul „Henderson”, execută trageri razante de mitralieră asupra locurilor unde staţionau avioanele şi a orăşelului din corturi.

Celula de serviciu a avioanelor de vânătoare Grumman decolă în urmărirea japonezului, îl ajunse la vreo cinci mile de ţărm şi deschiseră focul asupra lui.

Inginerii şi tehnicii se apucară să monteze de urgenţă Lightningurile. Deocamdată, aviatorii se plictiseau din lipsă de activitate, stăteau tolăniţi la pat, jucau pasionaţi cărţi. În cea de-a treia zi, Charles Mallory nu a mai rezistat şi se ridică, zvârlind pachetul de cărţi:

— Ştie cineva unde-i cazat capelanul nostru? Vreau să mă duc şi să-i cer aparatul de radio. Trăim aici şi nu ştim nimic de ceea ce se întâmplă în lume.

— Şi chiar ai chef să te ridici de la joc? se miră Robert. Ce, nu-ţi ajunge hărmălaia caterincii ăsteia? arătă el spre difuzor.

— Permiteţi să intru? le întrerupse discuţia locotenentul-tehnic Huli, vârându-se în cort. Domnule comandant, avioanele dumneavoastră, în număr de douăzeci, sunt gata de decolare. Peste o jumătate de oră, va fi gata şi aparatul locotenentului Mallory.

— Gata! oftă cu părere de rău Robert. S-au dus frumoasele timpuri. Acum ne vor încăleca cu „serviciile”,

fără să mai vorbim de misiunile de luptă.

Toate Lightningurile fuseseră montate, iar piloţii, până seara târziu, le-au încercat în zbor. În corturi s-au întors abia în cursul nopţii. De-a doua zi, începeau serviciile de alarmă.

Însă piloţii n-au fost în stare să închidă ochii multă vreme. Au şuşotit, au fumat, s-au zvârcolit sub plasele montate împotriva ţânţarilor.

— Chack, în cât e mâine? întrebă Robert, M-am încurcat, rău de tot, cu socoteala datelor.

— În treisprezece, comandantule.

— Dracul s-o ia! înjură Robert Nu-mi merge deloc bine într-o zi ca asta.

— Fleacuri. Nu crede, comandantule, în superstiţii. Noapte bună,

Aviatorii au fost treziţi devreme, încă înainte de răsăritul soarelui. Mesele din popotă erau gata puse, însă nimănui nu-i venea să mănânce. Charles şi Robert băură câte o ceaşcă de cafea şi apoi se grăbiră spre aerodrom.

Abia se instalaseră piloţii în carlingile lor, când auziră deasupra capului fâşâitul şuierător al proiectilelor de mare calibru. Acestea explodară în junglă, cutremurând toată insula.

— Tir de la mare distanţă!

— Atenţie, pornire motoare şi decolare! Aterizare la Espiritu Santo.

Dar n-au reuşit toţi să evite tragerile de artilerie. Proiectilele grele ale cuirasatelor japoneze porniră să cadă pe pista de decolare şi asupra locurilor de staţionare a avioanelor. Piloţii care nu decolaseră se vârâră prin şanţuri şi adăposturi.

Robert Harris şi Charles Mallory, planând deasupra coastei, observară clar escadra japoneză şi cuirasatele „Haruna” şi „Kongo”, împroşcând foc asupra Guadalcanalului. Pe Robert îl mâncau palmele, dar ce puteau

întreprinde ei, cu tunurile şi mitralierele lor de mic calibru, împotriva acestor giganţi cuirasaţi?

Peste câteva zile, au fost rechemaţi la Guadalcanal, când pe insulă se desfăşurau lupte înverşunate cu întăririle japoneze debarcate. Acum, în Guadalcanal, erau vreo treizeci de mii de soldaţi ai mikadoului, care tindeau, cu orice preţ, să ocupe aerodromul şi să-i zvârle pe americani în mare. Un singur detaşament japonez reuşise să facă o străpungere până la limita sudică a „Hendersonului”, dar contraatacul infanteriei marine l-a respins în junglă. Acest eveniment a avut unele consecinţe imprevizibile.

Cât a fost noaptea de lungă a tot plouat, iar Lightningurile se afundaseră zdravăn în pământul moale.

Dimineaţa, un grup de bombardiere uşoare de punte şi de avioane de vânătoare japoneze apăru deasupra aerodromului. Charles şi Robert au fost siliţi să-şi vâre iarăşi nasul în noroi, aşteptându-se ca, dintr-o clipă în alta, să pornească să plouă cu bombe peste capetele lor.

Când însă, auzind exclamaţia de uimire emisă de Robert, Charles îşi ridică privirea, văzu ceva de neînţeles: avioanele japoneze îşi coborâseră trenul de aterizare şi zburau în cerc, pregătindu-se, pesemne, să aterizeze.

— Ce, vin să se predea!? se miră Charles.

— Haideţi, băieţi, să târâm aparatele la decolare! ordonă Robert Harris mecanicilor.

Aviatorii priveau temători la japonezi. Dar, încurajaţi de faptul că aceştia nu trăgeau, se apucară să târască, cu mâinile, opt Lightninguri pe pista de decolare-aterizare.

Îndată ce-au decolat, intrară în luptă, trăgând direct în japonezii uluiţi.

Un pilot japonez, făcut apoi prizonier, şi care se salvase sărind cu paraşuta, povestea că un ofiţer din trupele de uscat raportase comandamentului ocuparea aerodromului „Henderson” iar aviatorii japonezi planau deasupra acestuia,

aşteptând semnalul de aterizare.

În lupta aceasta, Robert Harris şi Charles Mallory doborâseră câte două aparate japoneze.

La un ceas după bătălie, se dezlănţui o furtună tropicală. Însă bubuiturile asurzitoare, ce se rostogoleau din înaltul cerului, li se păreau o penibilă parodie faţă de tirul artileriei de mare calibru al vaselor de linie japoneze.

Capitolul XIX

1.

Şeful clanului Hattori, colonelul în retragere Akahito, era fericit. Zeii îndurători îi dăruiseră bucuria de a-şi îmbrăţişa din nou ambii feciori, reuniţi sub acoperişul părintesc. Ce-i drept, băiatul mai mic, Yasuziro, care nu se restabilise după rănire, arăta deprimat şi închis în sine. În schimb, cel mare, Otoziro, care venise în prima sa permisie de ofiţer, se veselea, mânca şi bea, cât pentru doi.

La locul de cinste, în dreptul vazei cu trandafiri şi rămurele de pin, Akahito îl aşezase pe prietenul şi rubedenia sa Kyosi Morisawa. Cu picioarele încrucişate, bărbaţii fumau şi-l întrebau pe Otoziro despre evenimentele din China. Acesta le povestea încântat şi la amănunt despre ciocnirile cu „roşii” şi cu gomindaniştii la care participase personal.

Yasuziro şedea pe tatami şi, tăcând, asculta conversaţia rudelor. „Otoziro s-a schimbat mult, se gândea el, examinându-şi fratele. Din neîndemânaticul de mai înainte n-a mai rămas nici urmă. A devenit plin de sine, e mândru că face parte din armata din Kwantung, în care se acordă cinstea de-a servi numai celor mai vajnici ostaşi. În decursul a doi ani, s-a îmbibat, ca un burete, de spiritul unui devotament fanatic faţă de mikado şi de ură faţă de duşmanii lui”.

— De mult am fi strivit bandele Armatei Roşii chineze şi lepădăturile gomindaniste, dacă n-am fi fost obligaţi să menţinem o mare parte a diviziilor la graniţele cu Rusia şi Mongolia... Otoziro privi pe furiş, la ceas, temându-se ca nu cumva să întârzie la „Casa veselă”, pentru „Perlele mării”. Acum, cea mai importantă problemă este să lovim Rusia, împreună cu marele nostru aliat din apus, şi s-o nimicim. Ruşii sunt epuizaţi din cauza războiului. Curând, vor mai

retrage din Extremul Orient încă vreo zece divizii. Iar cu cele rămase, ne răfuim în doi timpi şi trei mişcări şi ocupăm Siberia, chiar până la Omsk.

— Cum poate fi atacată Rusia, lăsând în spatele frontului o Chină neînvinsă? puse sub semnul întrebării socrul lui Yasuziro posibilitatea realizării planurilor pe care le expunea ofiţerul. Nu ne vom trezi cu armata din Kwantung între Rusia şi China, ca între ciocan şi nicovală?

— Comandamentul consideră că unităţile dislocate în Mandjou-Go şi cavaleria guvernatorului Mongoliei Interioare, prinţul Dyevan, sunt întru totul suficiente pentru apărarea căilor de comunicaţie şi a spatelui frontului armatei din Kwantung. Acuma, chinezii s-au potolit complet.

„După el, prea reiese că totul merge ca pe roate!” îl judecă în gând Yasuziro pe fratele său. După pieirea portavionului „Akagi” şi a celorlalte portavioane japoneze, începuse să privească inamicii cu mai multă consideraţie.

Tiyeko intră tiptil în odaie şi, înclinându-se elastic, atinse rogojina cu mâna.

— Cu-adânc respect, vă rog să-mi iertaţi tulburarea convorbirii domniilor voastre, dar totul este pregătit pentru ceremonia tya-no-iu[1].

Bărbaţii se ridicară şi trecură în odăile învecinate, scăldate de penumbră.

Ghicind gestul lui Akahito, Tiyeko dădu la o parte paravanele peretelui, dincolo de care era plantată o mică grădiniţă decorativă, împrejmuită de un gard din pietre de cele mai ciudate forme şi culori. Cea mai apropiată şi mai mare amintea un tigru moţăind. Mai departe, în parcela din dreapta a grădiniţei, se aflau câţiva pini bătrâni, cu coroanele de un verde-închis. Trunchiurile le erau întortocheate şi arcuite. Dădeau impresia că fuseseră răsucite de rafalele puternice ale unui uragan şi nu de mâna

---

[1] Servirea ceaiului.

îndemânatică a grădinarului. A doua jumătate a grădinii era alcătuită din plante tropicale veşnic verzi.

Bărbaţii, aşezaţi în jurul unei măsuţe lăcuite, joase, priveau la Tiyeko, preparându-le băutura preferată. Aşezând într-un vas de sticlă ceai mărunţit, ca praful, Tiyeko turnă peste acesta apă dintr-un recipient de bambus, apoi o agită cu o periuţă, după care umplu o ceaşcă de porţelan. Ţinând-o cu amândouă mâinile, o aşeză, plecându-se, înaintea oaspetelui de onoare — tatăl ei.

Morisawa, sorbind o înghiţitură, se plecă şi transmise ceaşca gazdei. Akahito, după cum prescriau ritualurile tya-no-iu, şterse cu degetul locul pe care-l atinsese buzele lui Morisawa, îşi uscă degetul cu un şerveţel de masă, alb ca zăpada, şi, sorbind şi el o înghiţitură, dădu ceaşca lui Otoziro. După ce aceasta trecu şi pe la fiul mai mic, Yasuziro, ciclul se repetă în ordinea de mai înainte. În pauze, când Tiyeko prepara o nouă ceaşcă de ceai, bărbaţii discutau în şoaptă. Se făceau comparaţii în legătură cu calităţile şi modurile de opărire a ceaiurilor negre şi verzi.

Ceremonia servirii ceaiului încheindu-se, Morisawa le ură celor de faţă:

— Limpezească-se cele şase simţuri ale voastre!

— Fie ca viaţa de dincolo de mormânt a monahului Yeisai să rămână în vecii vecilor fericită şi netulburată, pentru că ne-a adus sămânţa ceaiului! grăi şi Akahito Hattori.

În clipa aceea, se auzi un vuiet înăbuşit, care făcu să încremenească toată lumea. Pământul se cutremură şi începu să se clatine, porniră să scârţâie şi să trosnească grinzile şi bârnele scheletului casei; purceseră să se legene trunchiurile pinilor şi să se mişte, ca vii, pietrele grădinuţei; de pe împrejmuire se rostogoliră câteva sfărâmături, prăbuşindu-se peste boschetul verde, decorativ.

Tiyeko fu prima care-şi veni în fire. Se repezi în odaia alăturată, o luă în braţe pe micuţa şi speriata Satiko, pentru

ca apoi să fugă afară. Pe urmele ei, părăsiră casa şi bărbaţii. Dar vuietul subteran se potolise, iar pământul îşi redobândi solidaritatea obişnuită.

— Slavă îndurătoarei Kannon, deoarece am scăpat cu bine, spuse Akahito Hattori, cercetându-şi casa care rezistase.

Luându-şi rămas bun, ceremonios şi mulţumind pentru timpul plăcut petrecut împreună, Morisawa se îndepărtă grăbindu-se; era îngrijorat pentru propria lui casă.

2.

După ce petrecuse trei săptămâni în ospeţie, Otoziro Hattori îşi începu preparativele pentru drum, făgăduind ca, într-un răstimp foarte scurt, să-i trimită fratelui său nişte leacuri ce aveau să-i readucă vigoarea. Într-adevăr, de pe urma rachiului de orez, în care se macerase rădăcină de ginseg, Yasuziro începu să se simtă mult mai bine. Şi i-au dispărut şi durerile de cap. Peste puţin, Yasuziro plecă şi el la unitate.

Medicii nu l-au admis la zboruri. După îndelungate demersuri pe lângă organele de resort, cam spre sfârşitul lui decembrie 1942, Yasuziro a fost numit la dispoziţia şefului de stat major al flotei reunite, în funcţia de ofiţer al secţiei de operaţii. Statul major era instalat la bordul vasului de linie „Yamato”, care naviga sub pavilionul amiralului Yamamoto. Ancorele navei „Yamato* zăceau pe fundul golfului, în partea de nord a insulei New Britain, unde se afla amplasată baza navală „Rabaul”.

Yasuziro s-a acomodat destul de greu cu noul său loc de serviciu. Trecerea bruscă, de la o iarnă umedă şi geroasă, la căldurile ecuatoriale, a suportat-o mai uşor decât intrarea sa în rolul de ofiţer de stat major. Să lucreze cu hărţi şi documente, să efectueze calcule operativo-tactice — totul era absolut diferit faţă de activitatea lui anterioară. Şi, în

afară de acestea, pe portavion se dezobişnuise de cultul apăsător datorat şefilor ierarhici, care domnea la statul major. Amirali şi căpitani de gradul întâi erau cu duiumul pe „Yamato”, iar Yasuziro trebuia mai mult să-şi îndoaie spinarea, făcând plecăciuni prelungite, decât să lucreze. Însă faptul cel mai deprimant era că se simţea ca un pion lipsit de orice personalitate, oricât de infimă, în imensul joc de aici, plin de incandescenţă şi dramatism. Viaţa aceasta nu-i plăcea şi nu-i oferea nici o satisfacţie. Căpitan-locotenentul Yasuziro Hattori era un singuratic, care nu-şi putea găsi locul. După o lună şi jumătate de staţionare la „Rabaul”, nu-şi făcuse nici un prieten.

Chiar şi pentru un om insuficient de competent în tainele artei operative, cum era el, devenise clar că treburile Japoniei, în zona sud-vestică a Oceanului Pacific, nu erau strălucite.

Resturile trupelor încă se mai cramponau de sectorul nordic al insulei Guadalcanal. Dar tentativele mikado-ului de a le veni în ajutor, prin debarcări de oameni şi de tehnică, nu erau încununate de succes. Din „Tokyo-Express” (cum botezaseră americanii grupurile de distrugătoare şi transportoare rapide), în unele nopţi debarcau şi câte 900 de infanterişti. Însă nu puteau fi asiguraţi cu tancuri şi artilerie, din cauza dificultăţilor de descărcare pe danele neamenajate. Pe lângă toate celelalte, americanii învăţaseră itinerarul „Tokyo-Express”-ului, şi-i puneau în cale baraje din grupuri de vase de luptă. Transportarea forţelor de desant, spre capul Esperance, începuse să revină din ce în ce mai costisitoare flotei reunite. Pentru acoperirea lor, amiralul Yamamoto fusese nevoit să le repartizeze crucişătoare grele şi vase de linie.

În şiragul marilor bătălii navale din apropierea insulelor Guadalcanal şi Tassafarong, care avuseseră loc la sfârşitul anului 1942, flota japoneză pierduse două cuirasate — „Hiei”

şi „Kirishima”, — un crucişător greu — „Kipugasa” — patru distrugătoare şi zece transportoare rapide.

Şi americanii suferiseră pierderi, însă considerabil mai reduse decât cele japoneze. Dintre vasele mari, americanii pierduseră numai un crucişător greu „Northampton”. Restul, de zece unităţi, era reprezentat de distrugătoare şi crucişătoare uşoare.

În ziua de 3 ianuarie 1943, postul de radio japonez a transmis declaraţia de capitulare a armatelor germane încercuite la Stalingrad. Gruparea acestora, de zeci de mii de ostaşi, în frunte cu feldmareşalul Paulus, se predase ruşilor.

Iar peste o săptămână, trupele japoneze părăsiră insula Guadalcanal. Şi, cu toate că această înfrângere nu suferea nici o comparaţie cu cea a „marelui aliat apusean”, de lângă zidurile Stalingradului, Japonia a fost cuprinsă de durere. Era prima înfrângere recunoscută oficial.

Ofiţerii şi soldaţii care luptaseră la Guadalcanal preferaseră să se evacueze de pe insulă şi să nu-şi dea viaţa pentru împărat, luptând până la ultimul om.

Yasuziro era nedumerit: soldaţii Ţării Soarelui Răsare, în timp ce fugeau din Guadalcanal, îşi prindeau mai bucuroşi mâinile de barele scărilor de pisică de pe distrugătoare, decât de mânerele aspre ale pumnalelor rituale.

Iar pe hărţile prelucrate de Yasuziro, se putea urmări clar înaintarea americanilor în arhipelag, spre nord.

Partea a doua

NĂRUIREA SPERANŢELOR

Capitolul I.

1.

Supraîncărcate de tensiunea aşteptării tirului de artilerie dinspre mare, sau a tragerilor cu aruncătoare din junglă, zilele deveniseră extensibile ea guma de mestecat şi erau foarte puţin diferite una de alta. Uneori mai variau, datorită atacurilor întreprinse de bombardierele japoneze sau a luptelor aeriene.

În pofida uniformităţii aparente, evenimentele acelor zile s-au încrustat adânc în memoria lui Charles Mallory. A descoperit asta, după mulţi ani, când a început să lucreze la romanul „Am rămas dator morţilor”. Memoria readucea la lumină trecutul, atât de limpede, încât nu avea altceva de făcut, decât să transcrie.

…în sfârşit, reuşiseră să cureţe jungla Guadalcanalului de japonezi. Acum, pe aerodromul „Henderson” erau înghesuite numeroase avioane, aparţinând tuturor departamentelor.

Şi pe pământ, şi în aer, nu mai era pic de loc. De aceea, escadrilele zburau la ore diferite. Unităţile constructoare de aerodromuri izbutiseră, fără să prejudicieze activitatea de zbor, să mărească lungimea pistei de decolare până la doi kilometri, şi acum puteau ateriza chiar şi aparate Liberator, cvadrimotoare. În acest moment, când aviaţia japoneză, rărită, încetase să mai viziteze

Guadalcanalul, avioanele Liberator, având o mai mare rază de acţiune decât aparatele Grumman — de vânătoare, începuseră să fie folosite mai frecvent ca avioane de asalt. În locul rezervoarelor suspendate, se acroşau două bombe de câte 225 kilograme, şi aparatele erau expediate pe mare, la vânătoare de distrugătoare şi nave japoneze.

În marte, primind comanda escadrilei 332, lui Robert

Harris i se dăduse, temporar, gradul de maior[1], iar Charles Mallory fusese numit comandantul unei patrule de aviaţie. În noile lor funcţii, cei doi prieteni aveau sarcina să participe la o operaţiune combinată, a forţelor terestre, marine şi aeronavale, pentru ocuparea insulei învecinate, New Georgia.

„A început ofensiva noastră spre Tokyo” — comenta evenimentul, foarte optimist, unul din ziarele americane. Dar, până la Tokyo, mai erau peste 5.000 de kilometri.

Charles n-a avut noroc în misiunea de acoperire a operaţiunii de desant: i s-a spart unul din radiatoare, lovit de schija unui proiectil de antiaeriană. Motorul şi-a ridicat brusc temperatura, dincolo de zona roşie a scalei. A fost necesar să-l decupleze mai înainte de-a lua foc. La înapoiere, a forţat cu un singur motor, simţind toate plăcerile tracţiunii asimetrice. Piciorul drept i se anchilozase din pricina eforturilor continue pe care fusese nevoit să le depună, pentru a ţine în frâu avionul să nu se răstoarne.

Astfel s-a încheiat contribuţia lui Charles Mallory la eliberarea insulei New Georgia. De altminteri, şi fără el, totul s-ar fi isprăvit excelent...

2.

Era dis-de-dimineaţă şi cald. Charles şi aviatorii patrulei sale se aflau de serviciu într-un cort, lângă aparatele de zbor. Acţiona escadrila 339 a maiorului Mitchell.

Şuierul şi urletul motoarelor Lightningului ce-şi lua startul amuţiră brusc. Avionul îşi întrerupse decolarea şi se avântă de-a lungul pistei, spulberând apa din băltoacele care nu se evaporaseră încă, după ploaia torenţială din cursul nopţii. Când ajunse la capătul pistei de decolare—aterizare,

---

[1] În armata americană există grade permanente (pe durată mai lungă), dar şi temporare, pentru perioade când persoana respectivă ocupă funcţii superioare gradului pe care îl are.

Lightningul devie, rulă apoi pe pământ şi se împotmoli în noroi. Spre avion porniră în goană tractoarele roşii, ticsite cu tehnici. Lângă orificiul de intrare al cortului, frână un tractor stropit de noroi, din care sări un aviator indispus.

— Ce-ai păţit? îl întrebă Charles,

— Mi s-a găurit un cauciuc, dracu să-l ia!

Un cui întâmplător, sau o schijă nimerită pe pista de decolare îi zădărnicise îndeplinirea misiunii de luptă. Dar locotenentul nu se dovedi a fi singurul ghinionist din dimineaţa aceea. Peste puţin timp, intră la aterizare un al doilea Lightning din grupa lui Mitchell. Făcea cale întoarsă, pentru că nu reuşise să-şi alimenteze motorul din rezervoarele suspendate sub planuri. Înjurăturile pe care le trase pilotul, referindu-se la funcţionarea instalaţiei, fură crunte, fiindcă, trei zile de-a rândul, fusese pregătit pentru o misiune extrem de secretă, de mare răspundere, de pe urma căreia spera să se aleagă cel puţin cu crucea „Pentru merite aviatice”.

3.

Chiar în acelaşi timp, la „Rabaul, apropiaţii amiralului Yamamoto se străduiau să-l convingă să îmbrace o uniformă kaki:

— Excelenţă, zburaţi deasupra frontului. Orice lunetist vă va recunoaşte după vestonul dumneavoastră alb.

Amiralul ştia că la Shortland, nici măcar nu mirosea a front.

— Totdeauna port veston alb, iar astăzi n-am intenţia să fac o excepţie...

— Dar viaţa dumneavoastră aparţine imperiului, şi nu aveţi dreptul să riscaţi...

În cele din urmă, amiralul îngădui să se lase convins, şi se schimbă într-un costum kaki. Dar a refuzat categoric să renunţe la sabia de paradă şi mănuşile albe.

Yamamoto şi suita sa erau aşteptaţi pe aerodrom de două bombardiere bimotoare Mitsubishi, precum şi de şase aparate de vânătoare Zero, detaşate pentru acoperire.

Decolarea s-a efectuat exact la ora indicată de punctualul Yamamoto — la 8.00 — după meridianul Tokyo.

4.

Lightningurile s-au înapoiat după patru ceasuri şi jumătate de zbor. La aterizare, misiunea lor de luptă, „strict secretă”, încetase de-a mai fi un mister.

...Serviciile de informaţii ale marinei americane cunoşteau itinerarul şi orarul zborului de inspecţie întreprins de amiralul Yamamoto. Şeful acestora, căpitanul de rangul doi Joseph Rochfort, care descifrase ordinele de organizare a incursiunii forţelor japoneze asupra Midwayului, deveni, şi de astă dată, geniul rău al comandantului flotei reunite a imperiului. În capul lui Rochfort se născuse ideea unei ambuscade aeriene pe parcursul rutei amiralului. Deasupra insulei Bougainviile, ambele bombardiere Mitsubishi şi cele şase avioane de vânătoare Zero fuseseră interceptate de patrusprezece aparate Lightning, aparţinând escadrilei 339.

Luptând singuri împotriva a opt avioane japoneze, Tom Lunfer şi Rex Barber au devenit eroii acestui raid. Pe când maiorul Mitchell şi celelalte, echipaje, hoinăreau pe undeva, la mare înălţime, cele două Lightninguri au doborât „trabucurile zburătoare”, cum le spuneau japonezii avioanelor Mitsubishi, deoarece luau foc încă de la primul proiectil care le nimerea. Bombardierele japoneze s-au prăbuşit în lăstărişurile pădurii sub ploaie. Două coloane de fum au ţâşnit, amestecându-se cu acelea din craterul vulcanului Balby.

Şi au fost declarate vacante posturile de comandant-şef, de şef al statului major şi de şefi ai serviciilor medical şi financiar ale flotei reunite a Japoniei.

Aviatorii, din escadrila 332 aveau pentru ce să-şi invidieze camarazii. Da, aşa misiune mai ziceau şi ei! Nu ca ale lor, plicticoase şi, de cele mai multe ori, lipsite de rezultate.

5.

Robert Harris amestecă rapid cărţile, apoi, întorcându-se cu spatele la partenerii de joc, îl întrebă pe Charles, care şedea pe pat, cu pipa stinsă între dinţi:

— Profesore, dacă nu-i un secret, ce tot scrii acolo, în blocnotes?

— Uite-aşa, comandantule, îi răspunse agale Charles Mallory, notez şi eu fel şi fel de gânduri, ce-mi trec uneori, prin capul ăsta sec.

— Interesant! La ce mai poţi gândi, când te afli sub tirul crucişătoarelor japoneze, iar creierii îţi sunt lichefiaţi de arşiţă?

— Dacă voi avea norocul să plec de-aici în viaţă, atunci am să scriu, neapărat o carte despre tot ce-am văzut şi prin câte am trecut.

Charles îşi aşeză blocnotesul pe pătura militară, care acoperea patul, şi-şi umplu pipa cu tutun. Fumul aromat, cu miroznă de miere, se ridică în rotocoale, sub bolta cortului.

Da, oftă el, condiţiile de-aici nu prea sunt prielnice creaţiei literare. Şi, maximumul pe care-l pot face este să-mi notez unele episoade. Pe urmă îmi vor prinde bine, la cartea pe care am s-o scriu.

Difuzorul emise un ţăcănit, şi un glas metalic, aşa cum, de obicei, vorbesc roboţii în filme, rosti:

— Patrula căpitanului Harris se prezintă la cortul punctului operativ. Repet: patrula-căpitanului Harris se prezintă la instructajul dinainte de zbor. Gata de decolare, pentru ora unsprezece.

Robert se ridică.

— Haidem, băieţi! O să isprăvim jocul... dacă ne vom mai înapoia.

Patru din aparatele lui Harris plecară în zbor, iar Charles fu repartizat în patrula de serviciu. Îşi imagina că ziua se va solda fără probleme, dar peste puţin timp şi formaţia lui primi ordin de pornire a motoarelor.

Charles Mallory zbura singur: partenerul său, în timp ce rula de pe locul de staţionare, se pomenise cu o roată într-o gropiţă prost astupată, şi i se curbase elicea din dreapta.

Prin radio, de la postul de comandă, se transmise că aveau de tras asupra unui avion de recunoaştere capabil să zboare la mari înălţimi. Charles îşi mări unghiul de luare a înălţimii, privind fix la albastrul cerului. „Aha, uite-l!” zări pilotul firul alb al dârei de condensare, care se desfăşura în urma unei pete sclipitoare, abia vizibile.

— Îl zăresc înainte, pe direcţia de zbor, comunică Charles spre sol.

— Aşa-i băiete, ţinta-i a ta, însă mai ia înălţime. Conform datelor mele, obiectivul zboară la treizeci de mii de picioare[1].

Charles privi la altimetru, Acum arăta douăzeci şi cinci de mii de picioare. Motoarele trăgeau din răsputeri, în atmosferă rarefiată. Degetele începură să-i îngheţe, fiind încălţat în ghete uşoare.

Pentru a-şi accelera circulaţia sângelui, pilotul tropăi niţel, pe fundul carlingii. Geamul cupolei sclipea din pricina cristalelor de brumă depuse.

Altitudinea se făcea simţită nu numai prin frig şl masca de oxigen incomodă, care-i chircea faţa. Începură să se ivească şi alte simptome, mult mai neplăcute. De dimineaţă, Charles, în ciuda avertismentului dat ele doctor, înfulecase-o grămadă de fasole cu carne de vită, şi-acum flatulenţa, activată de atmosfera rarefiată, îi umfla stomacul. Şi, cu cât se înălţa mai mult avionul, cu atât balonarea devenea mai

[1] Aproximativ nouă kilometri.

puternică. Iar japonezul se afla foarte aproape, la vreo două mii de picioare. Ghemuit de dureri, Charles se strădui să acopere şi această diferenţă, nu prea mare, de înălţime.

Lightningul intră în stratul de inversiune, şi, numaidecât, în urma lui, apăru dâra demascatoare. Japonezul, observând că de jos se apropie un avion de vânătoare, intră într-un viraj de cap invers. În cele din urmă, Lightningul atinse altitudinea necesară. Însă, din neatenţia pilotului, se trezi în remuurile avionului de recunoaştere japonez. Aparatul porni să trepideze ca un picamer, fiind zvârlit în toate părţile şi apoi în jos. Totul trebuia luat de la început. Dar Charles ajunsese la capătul puterilor, gata să-şi piardă cunoştinţa. Constatând că japonezul o întinde spre casă, Mallory îşi angajă aparatul în picaj şi se năpusti spre adâncul oceanului de aer, unde stomacul avea să-şi revină la normal.

De unde să-i treacă prin cap pilotului japonez că o cutie obişnuită cu conserve de fasole îi salvase viaţa?!

După ce rulă spre locul de staţionare, Charles se prăvăli din carlingă, îşi lepădă ghetele şi porni să-şi maseze labele picioarelor, care-şi pierduseră sensibilitatea. Mecanicii, curioşi, se adunară în jurul lui. Li se părea de necrezut că, pe o asemenea zăpuşeală tropicală, pilotul nu era deloc în stare să se încălzească.

În sfârşit, Charles simţi că picioarele îşi recapătă mobilitatea şi, încălţându-se, porni, şontâc-şontâc, în direcţia cortului statului major. La jumătatea drumului, fu surprins de un tir puternic de artilerie. Sări în prima groapă ce-i ieşi în cale. Şi se gândi: „E mai rău decât un bombardament. Atunci, cel puţin, vezi unde vor cădea bombele”.

Trăgeau nişte crucişătoare invizibile, de dincolo de orizont. Băteau cu calibre mari, şi exploziile puternice păreau că zguduie insula în întregime. Sfidând tirul, şase, avioane Skyraider decolară de pe aerodromul „Henderson” Şi se îndreptară în mare viteză în direcţia vaselor inamice.

Atacul de artilerie luă sfârşit şi, extrăgându-se anevoios din noroi, Charles ieşi din groapă.

Capitolul II.

1.

Amiralul Koga, numit comandant, după dispariţia tragică a lui Yamamoto, fu deşteptat la revărsatul zorilor, de bubuitul artileriei. Era vorba de instalaţiile de antiaeriană ale cuirasatului „Musasi”, la bordul căruia îşi instalase statul său major, şi care se angajaseră la respingerea unui atac al aviaţiei americane asupra bazei navale militare „Rabaul”.

Koga îşi muşcă nemulţumit buzele. Atacurile deveneau tot mai frecvente. Oare nu era timpul să caute un loc mai liniştit, pentru statul major al flotei reunite?

Privi la ceas; fusese trezit cam devreme. Însă realiză că nu mai era în stare să doarmă. Apăsă pe butonul soneriei. Ordonanţa apăru imediat în uşă, ca şi cum ar fi stat dincolo de pragul cabinei.

— Uniforma de paradă, rosti amiralul, fără măcar să privească la marinarul înclinat într-o plecăciune adâncă.

Pentru orele nouă fusese convocat consiliul de război, la care erau invitaţi numai comandanţii de flote şi de flotile aeriene.

Ofiţerii de la serviciile operative şi de cercetare atârnaseră pe pereţi nişte hărţi uriaşe, cu situaţia la zi a teatrului de acţiuni militare.

Exact la orele nouă, amiralul Koga pătrunse în salon, însoţit de viceamiralul Nagano Osami, şeful statului major, şi, fără nici un ceremonial, trecu direct la obiect:

— Domnilor amirali! Ne-am adunat aici pentru a asculta o informare a şefului statului major, referitoare la situaţia militară din bazinele Oceanului Pacific şi Oceanului Indian, şi a analiza circumstanţele ce s-au agravat. Koga nu vorbea cu glas puternic, însă fiecare cuvânt răsuna clar în liniştea adâncă. Şi-a turnat nişte apă rece din termos, şi a băut-o.

Apoi continuă. Presupun că nu este cazul să vă amintesc că, tot ce se va discuta aici reprezintă un secret de stat. Rog pe domnii amirali să nu-şi ia nici un fel de notiţe…

Şeful statului major, Nagano, vorbea pătruns de-o tristeţe reţinută. Cercul persoanelor admise la consiliul de război era absolut necesar si cunoască adevărul, oricât de amar ar fi fost acesta.

— Ca rezultat al importantelor succese militare obţinute de ruşi la Stalingrad şi în arcul de la Kursk, s-a produs o cotitură însemnată în desfăşurarea războiului. Marele nostru aliat din apus îşi propune să oprească ofensiva armatelor ruseşti pe linia fluviului Nipru. Avem încredere în planurile lui optimiste, totuşi trebuie să fim pregătiţi şi pentru ceea ce se poate întâmpla în cazul unei retrageri în continuare a trupelor sale spre apus. Beţişorul din mâna lui Nagano se deplasă spre sudul Europei. Înfrângerea aliaţilor noştri în Africa de Nord şi ieşirea din război a Italiei au complicat şi mai mult situaţia militară şi politică a Germaniei. Iar asta este imposibil să nu se repercuteze şi-asupra desfăşurării acţiunilor militare din Extremul Orient. Nagano făcu o pauză şi trecu din nou la harta teatrului de război din Oceanul Pacific. Cotitura războiului în favoarea ruşilor a obligat Marele Stat Major al Trupelor de Uscat să renunţe la planurile de invazie ale armatei din Kwantung asupra teritoriului Siberiei Sovietice şi a Extremului Orient.

Amiralii convocaţi în salon păstrau o tăcere imperturbabilă.

— În momentul de faţă, imperiul dispune de suficiente contingente de forţe de uscat pentru continuarea războiului. În China şi Mandjou-Go se află o grupare de trupe de uscat cu un număr de două milioane de oameni; un milion două sute de mii sunt dislocaţi în insulele metropolei. O armată de două sute de mii desfăşoară acţiuni de luptă în Birmania. Pe insulele ocupate, din sectorul central şi sud-vestic al

Oceanului Pacific, efectivul garnizoanelor noastre reprezintă şase sute de mii de baionete. După cum vedeţi, armata noastră de uscat posedă peste trei milioane da oameni.

Cifra citată stârni în salon o oarecare destindere. Amiralii începură să se mişte în scaune.

— Războiul din China, care se desfăşoară în continuare, solicită un anume efort din partea trupelor de uscat, vorbi mai departe viceamiralul Nagano. Se observă o ânviorare şi intensificare a războiului de partizani în Birmania, Vietnam, Indonezia şi Filipine. Acesta, de asemenea, blochează o parte a trupelor noastre. În ce priveşte armata de uscat, situaţia noastră este totuşi bună. Neliniştea Cartierului General Imperial şi a noastră este provocată de situaţia care s-a agravat pe mare şi în aer. Numărul navelor de suprafaţă, de toate clasele, al submarinelor şi al aviaţiei flotei reunite imperiale e considerabil mai redus decât al anglo-americanilor. De aceea, în clipa de faţă imperiul este obligat să treacă de la ofensiva strategică la strategia defensivă.

Când Nagano isprăvi de vorbit, în salon se instală o tăcere mormântală.

Consiliul acesta de război nu semăna deloc cu precedentele consilii dedicate victoriilor, care aveau loc pe vremea răposatului amiral Yamamoto. Figurile amiralilor, care şedeau în jurul lungii mese, arătau îngrijorate şi posomorâte. Toţi cei de faţă, într-un fel sau altul, erau vinovaţi de cele întâmplate, şi simţeau pe umerii lor greutatea unei responsabilităţi împovărătoare pentru soarta imperiului.

După audierea părerilor exprimate de membrii consiliului de război, se adoptară modificări referitoare la planul „Z”, care se rezumau la necesitatea excluderii, din numărul zonelor de importanţă vitală, a arhipelagului

Bismarck, a insulelor Gilbert şi Marshall. Cu toate acestea, trebuia continuată întărirea garnizoanelor de pe

insulele mai sus citate şi transferarea, acolo, a unor unităţi suplimentare de aviaţie afectată bazelor navale, pentru a fi apărate şi păstrate până la ultimul soldat, imobilizând cât mai multe forţe expediţionare americane.

2.

Situaţia militară a imperiului se deteriora de la o zi la alta. Flota se retrase în apărare. După bătălia pentru atolul Midway, iniţiativa trecuse durabil în mâinile americanilor.

Comandantul-şef al flotei reunite, amiralul Koga, şi-a părăsit vasul amiral, cuirasatul „Musasi”, în apele insulei Pallau, precum şi navele de apărare. Apoi, a evacuat grosul forţelor flotei de sub loviturile aviaţiei americane, trimiţând navele la Singapore şi în apele metropolei. Ele reprezentau rezerva sa mobilă, pe care o putea utiliza în direcţiile cele mai periculoase. Koga decisese să menţină, cu orice preţ, linia de apărare insulele Mariane — insula Pallau, dându-şi seama că, în cazul când americanii o vor străpunge, se spulbera orice speranţă într-un rezultat fericit al războiului.

Hidroavioanele japoneze zburau aproape în permanenţă deasupra oceanului, controlând acţiunile americanilor, care îşi sporeau forţele. De aceea, pentru amiralul Kogp, nu constituia o surpriză înaintarea unei mari unităţi de şoc americane spre vestul insulelor Caroline, printre care se număra şi insula Pallau.

Nucleul marii unităţi de şoc americane era reprezentat de unsprezece portavioane rapide. Acestea acţionau în trei grupuri, sub acoperirea unui mare număr de vase de sprijin. În această zonă, Koga nu dispunea de forţe navale capabile să respingă atacul americanilor. Miza de căpetenie a amiralului era aviaţia afectată bazelor navale.

Echipajele hidroavioanelor Kawasaki raportară statului major al flotei reunite că un mare detaşament de transportoare ieşise din Insulele Amiralităţii şi înainta acum

într-o direcţie vestică. Tot intr-acolo se îndrepta şi o parte din portavioanele ce atacaseră insula Pallau.

Pornind de la aceste date, comandamentul japonez decise că marea unitate operativă americană avea posibilitatea de-a întreprinde debarcarea unor trupe de desant pe coasta de vest a Noii Guinee, iar amiralul Koga ordonă statului său major să se redisloce în centrul operativ „Davao”, pentru înlesnirea operaţiunilor de apărare. Tot acolo i se ordonase să sosească şi marii unităţi de portavioane, de la Singapore, a amiralului Ojawa.

Grupul operativ al amiralului Koga, din care făcea parte şi Yasuziro, se îmbarcă la bordul a două hidroavioane cvadrimotoare Kawasaki.

Aparatul, la bordul căruia se afla comandantul-şef al flotei reunite îşi luă primul zborul. Yasuziro se găsea în cel de-al doilea, împreună cu şeful statului major.

La început, hidroavioanele Kawasaki au zburat în limitele legăturii vizuale, treptat însă, aparatul comandantului-şef, mai nou şi mai puţin încărcat, se detaşă. Oceanul era excepţional de calm. Hidroavioanele păreau că plutesc nemişcate deasupra suprafeţei adormite a undelor. Motoarele vuiau monoton. Unii din ofiţerii superiori picoteau, tolăniţi pe spătarele fotoliilor moi. Yasuziro îşi găsi, un partener pentru go.

La jumătatea distanţei dintre Pallau şi Davao, membrii echipajului şi marinarii-pasageri, care mai navigaseră îndelung în Mările Sudului, începură să-şi manifeste neliniştea. Soarele, care coborâse în apele oceanului, lăsa în urma sa o mare crepusculară, de o culoare roş-arămie, neobişnuită. Barometrul indica o presiune atât de scăzută, cum nimeni nu mai pomenise la o asemenea altitudine de zbor. Apoi, le-au ieşit în faţă, târându-se, nişte petice de nori zdrenţuiţi, străluminaţi de apusul roşu-sângeriu. Hidroavioanele Kawasaki, pare-se, se apropiau de taifunul

dezlănţuit în ajun pe coastele de nord ale Australiei.

Sinopticienii americani botezaseră acest monstru, care devora oamenii laolaltă cu vasele, cu gingaşul nume feminin „Stella”. Această „doamnă” lacomă de sânge, care nu izbutise să se sature cu victimele din Marea Banda, invadase întinderile oceanului şi acuma îşi întindea braţele spre hidroavioanele Kawasaki.

Comandantul hidroavionului, neliniştit părăsi manşa şi se prezentă la şeful statului major. Înclinându-se, îi spuse câteva cuvinte. Acesta, întorcându-şi capul spre luminator, se gândi vreo două secunde, privind la învălmăşeala norilor, iar apoi dădu din cap, în semn de aprobare. Comandantul aeronavei, după ce-l salută, dispăru în cabina sa, iar viceamiralul se lăsă pe spate în fotoliu, închizându-şi ochii. Yasuziro avu impresia că şeful statului major pornise să îngâne cuvintele unei rugăciuni.

Prin luminatoarele de bord vedea bine cum dinspre sud-vest, se apropia, crescând în dimensiuni, un colos de nori, care atingeau cu crestele lor înălţimile cele mai mari. Spre nord-vest, mai rămăsese încă un petic de cer senin. Kawasaki, schimbând capul de zbor, o luă spre nord. Comandantul aeronavei hotărâse să ocolească lateral taifunul.

Începu să se întunece. Norii negri, iluminaţi de flăcările sinistre ale fulgerelor, păreau şi mai înspăimântători decât în timpul zilei. Hidroavionul, în plină viteză, se îndepărta de taifun, dar „Stella” nu era de acord să se despartă atât de uşor de prada sa. Şi izbuti să acopere aeronava cu vârful aripii. Din fericire, clipa aceasta de groază nu dăinui decât câteva minute. Rafalele uraganului, dezlănţuindu-se, zvârliră turbate aparatul. Iar acesta porni să scârţâie, să geamă din nervuri şi stringherele care se curbaseră sub presiunea furtunii. Se crease impresia că, încă un brânci asemănător şi buloanele de crom, care fixau planurile de planul central nu

vor mai rezista, aripile se vor plia, iar aparatul se va prăbuşi în abisul fără fund al Mării Filipinelor. Pântecele întunecat al norului, târându-se chiar deasupra apelor, revărsa continuu valuri de fulgere orbitoare. La lumina lor se distingeau clar valurile înălţându-se, încununate de creste înspumate. Şi se declanşă o aversă tropicală, care amestecă totul din jur — şi nori şi cer şi ocean. Sufletele pasagerilor din cel de al doilea hidroavion Kawasaki fură cuprinse de îngheţul agoniei. Îngânând rugăciuni în şoaptă, o implorară pe atotputernica Amaterasu să se îndure de ei. Iar zeiţa i-a auzit: ploaia începu să se împuţineze, norii se risipiră şi au încetat să mai zgâlţâie aeronava ce avusese atâta de suferit. Curând, pe direcţia de zbor, se iviră stelele. Hidroavionul, înaintând cu-o viteză de o sută douăzeci de mile pe oră, ocolise taifunul şi ieşise din zona de pericol. În spate, valurile se zvârcoleau înfuriate şi „Stella”, rămasă deasupra oceanului, era împresurată de ghemotoacele norilor cuprinşi de flăcări. În faţă se afla întunericul calm al nopţii tropicale, cu mii de stele sclipitoare, scăldându-se în apele mării.

Şeful statului major ordonă să se ia legătura prin radio cu hidroavionul amiralului Koga. Însă toate eforturile radiotelegrafistului se dovediră zadarnice. Ca răspuns, la întrebările lui, se auzeau doar pârâiturile descărcărilor electrice, dezlănţuite în atmosfera răscolită de taifun.

Executând un arc larg, aeronava Kawasaki izbutise să evite „Stella” şi să iasă în apropiere de insula Mindanao, însă cu rezervoarele mai mult goale. În bezna nopţii, era imposibil de deosebit uscatul de mare. Pilotul-şef intenţionă să efectueze o amerizare cât mai lângă mal, spre a rămâne la ancoră până dimineaţa. Însă valurile izbeau recifurile, lesne de observat la flacăra rachetelor luminoase. Încercând să găsească un loc propice pentru amerizare, navigatorul îşi epuiză întreg setul de rachete, fără să ajungă la vreun rezultat.

Din experienţa proprie, Yasuziro ştia că o nenorocire nu vine niciodată singură. Ca şi acum: nici nu apucase mecanicul de bord să raporteze defectarea farului de aterizare, că motoarele, unul după altul, purceseră să amuţească — se isprăvise benzina.

Piloţii se angajară în aterizare forţată, orientându-se numai după sclipirile oscilante ale stelelor. Ultimul motor mai strănută de vreo câteva ori, şi amuţi şi el. În locul zgomotului motoarelor se instală o linişte relativă, tulburată uşor de şuierul curentului de aer ce venea în întâmpinare. Apoi, acesta începu să se îmbine, din ce în ce mai intens, cu vuietul valurilor oceanului, care se spărgeau de ţărm, pe măsură ce aparatul pierdea din înălţime. Pesemne, sub ei erau recifuri, iar pilotul devie ceva mai mult de coastă.

Apa se simţea în preajmă, însă echipajul nu avea nici o idee în privinţa înălţimii la care zbura: altimetrul baro metric, fixat în cabina piloţilor, prezenta erori mari şi nu se putea conta pe el.

Nervii pilotului-şef, care ameriza la nimereală, nu mai rezistară. Şi atunci trase o rafală de mitralieră, ca, după plescăitul gloanţelor în apă, să poată determina înălţimea, însă tentativa lui agravă situaţia: flăcările tragerilor orbiră piloţii şi aceştia pierdură posibilitatea de a citi indicii aparatelor de bord. Atunci, pilotul-şef trase instinctiv manşa spre sine şi avionul, pierzând din viteză, se angaja pe-o aripă. Din pricina loviturii brutale, fuzelajul pârâi ca o cutie de chibrituri şi se frânse în două. Partea din faţă, mai grea — motoarele şi cabina piloţilor — se cufundă imediat; cea din spate — cabina pasagerilor — se mai menţinu câteva minute pe apă.

Asurziţi de şoc, oamenii se pomeniră în mare. Cei mai norocoşi înotând, izbutiră să iasă la mal, dar au fost puţini la număr; ceilalţi s-au dus la fund.

Yasuziro, când îşi veni în fire, zări un recif, înotă până la

el şi se prinse cu mâinile de stâncă. La revărsatul zorilor, malul i se ivi în faţă şi înţelese că era salvat.

Printre puţinii care scăpaseră de la pieire a fost şi şeful statului major. În privinţa sorţii comandantului-şef, numai „Stella” putea povesti ceva…

Ajungând la Davao, Yasuziro înainta un raport la comandant, rugând să fie detaşat de la statul major la o unitate combatantă, în activitate de zbor.

Capitolul III.

1.

La 1 noiembrie 1943, infanteria marină, americană debarcă în punctul cel mai nordic — Bougainville — cea mai mare insulă din arhipelagul Solomon. Campania pentru ocuparea arhipelagului, care durase aproape cincisprezece luni, era încheiată.

— Te felicit, comandantul meu, declară Charles Mallory, când auzi vestea. Acum suntem cu 400 de mile mai aproape de Tokyo. Ne-a mai rămas doar un fleac...

La sfârşitul lui noiembrie, Robert Harris primi ordin de mutare a escadrilei 332, de la Guadalcanal pe atolul Tarawa, care se afla în grupul insulelor Gilbert. În ziua deplasării, aviatorii fură treziţi cu noaptea în cap, Charles se desprinse anevoie din aşternut.

— Aprinde lanterna, îl rugă pe Paul, care şi apucase să-şi tragă pantalonii.

După ce se îmbrăcă, Charles ieşi din cort. Era o noapte minunată. Cerul negru, înţesat de stelele strălucitoare ale Emisferei Sudice. În răstimp de un an, izbutise să se familiarizeze cu ele. Iată constelaţia Crucii Sudului — simbol al întregii emisfere. Alături — constelaţia Musca, apoi Centaurul, iar mai departe — stelele Triunghiului Sudic, Hidra şi Peştele... Frumoase astre. Însă străine, reci...

Lumea se trezise, larma era în toi. Pânzele corturilor, luminate din interior, lăsau să se vadă umbrele mişcătoare ale celor ce se îmbrăcau. Charles zăbovi niţel, îşi limpezi faţa cu apă rece, şi se îndreptă spre popotă. Nu-i venea deloc să mănânce, însă bău în silă o cafea şi înghiţi un sandviş — nu aveau să prânzească atât de curând, ci abia după-traversarea ecuatorului. Ideea îi plăcu, şi-şi notă în Jurnal: „Masa de prânz, prietene, te şi aşteaptă în Emisfera Nordică”.

Piloţii sosiră la locul de staţionare a avioanelor, când cerul pornise să se lumineze. Gurile de evacuare ale motoarelor în probă aruncau limbi de flăcări albastre, şerpuitoare. Aviatorii, tehnicii lucrau cu sârg, bucurându-se de apropiata plecare din insula de care se saturaseră până în gât.

Charles, împreună cu tehnicul, verifică nivelul carburantului din rezervoarele principale şi din cele suspendate. Ordonă să fie alimentate suplimentar, până la buza de sus a buşoanelor. În zborul deasupra mării, se putea întâmpla orice. În cazul acesta, cinci sau şase galoane de benzină în plus n-aveau ce strica. Alimentarea completă a Lightningului trebuia să ajungă pentru douăzeci şi patru de ore de zbor, în regim de croazieră. De fapt, nu aveau de zburat decât şapte ore, fără escală.

Primul care a rulat spre decolare a fost un bombardier bimotor B-25 Mitchell, înţepoşat cu optsprezece mitraliere de mare calibru.

De la turnul de dirijare se lansară rachete verzi. B-25 execută decolarea. După el, intrară în formaţie cele optsprezece Lightninguri ale escadrilei.

Adunarea acesteia se realiză într-un tur de pistă, deasupra aerodromului „Henderson”. Robert Harris îşi conducea grupa celor patru aparate în spatele bombardierului, la dreapta, Charles Mallory se alinie cu patrula sa în stânga. Celelalte patrule zburau în urmă, la vreo două sute de metri.

— Toată lumea la locul său? întrebă comandantul, de la bordul Mitchellului.

— Formaţia-i adunată! transmise Robert, şi-şi legănă aparatul din aripi, luându-şi rămas bun de la cei care rămâneau la Guadalcanal.

— Luăm cap patruzeci şi trei de grade, anunţă comandantul şi bombardierul viră la stânga.

Iar memoria lor avea să păstreze întipărite verdeaţa intensă, care împodobea aerodromul „Henderson”, şi spuma albă a spargerii valurilor de ţărmul dezgustătoarei insule.

Au urmat apoi minute monotone de zbor. Motoarele, în turaţie de croazieră, torceau egal şi catifelat, ca nişte pisici. B-25, abia legănându-se, plutea în ultramarinul cerului tropical, reflectat de suprafaţa netedă a oceanului liniştit.

Guadalcanalul dispăruse şi acum echipajele erau împresurate, pretutindeni, de albastrul neverosimil de luminos care le influenţa apăsător starea psihică.

După patru ceasuri plictisitoare de zbor, soarele, care bătuse din dreapta, se mutase în spatele scaunului cu blindaj dorsal. În rest, totul rămăsese la fel de imobil. Ampenajul dublu al avionului B-25, semănând cu nişte coarne, se legăna abia sesizabil. Trăgătorul, care şedea în turela din coadă, adormise, simţindu-se în siguranţă sub atât de puternica escortă a aparatelor de vânătoare.

Charles îşi reţinea cu greu dorinţa prostească de a se apropia cât mai mult de avionul şefului de formaţie, pentru a-l trezi pe trăgător, ciocănind cu planul în cabina acestuia.

— Priviţi, jos este o navă, spuse careva prin radio.

— E de-a noastră, se răspunse de pe B-25. Însă, pentru orice eventualitate, bombardierul viră lateral: de ce să se mai expună unui tir de antiaeriană!

În cea de-a cincea oră de zbor, Charles obosit să tot şadă în aceeaşi poziţie, închingat în centurile de siguranţă, începu să se mişte în scaun.

— Cum te simţi? fu întrebat de la bordul avionului şefului de formaţie.

— Mi s-a urât să planez numai în viteză de croazieră. N-ai mai putea creşte turaţia? Că benzina n-am consumat-o nici pe jumătate.

— Iartă-mă, prietene, nu se poate. Acesta-i regimul calculat pentru aeronava noastră.

— N-ar fi rea, acum, o ceşcuţă de cafea, răsună din eter glasul lui Robert Harris, c-altminteri mă ia somnul.

— Mai bine, uită-te jos.

— Ce-i acolo? Nu se vede nimic.

— Priveşte mai atent! insistă şeful.

— Despre ce-i vorba? întrebă neliniştit Harris.

I se răspunse cu glas tărăgănat, plin de solemnitate:

— Traversăm ecuatorul

— Ar trebui marcat, sugeră Robert.

— Alinierea în formaţie!… Sunteţi gata?

— Gata, comandantule.

— Foc!

Peste o sută de dâre luminoase ţâşniră de pretutindeni pe lângă aparatul şefului de formaţie şi, trecând înainte, se curbară şi se stinseră undeva, jos.

— Decuplaţi armamentul! Strângeţi formaţia! Nu mai avem mult de zburat, aproximativ o oră şi jumătate…

Oboseala începu să-şi spună cuvântul. Din pricina zgomotului şi a paraziţilor radio, Charles avea impresia că i se umflase capul. Gura i se uscase, de atâta oxigen. Spatele şi picioarele i se anchilozaseră, tot şezând în aceeaşi poziţie. Timpul trecea insuportabil de încet. Acele ceasornicului parcă îngheţaseră pe cadran.

„De-acum încolo, ampenajul ăsta cu coarne am să-l văd şi-n somn. De şapte ore îmi zgâiesc ochii la el”, se gândi Charles, menţinându-şi locul în formaţie, după ampenajul dublu al bombardierului.

Trăgătorul din turela de la spate se trezise de mult, şi se amuza strâmbându-se la cineva.

Printr-un efort de voinţă, Charles îşi înăbuşi dorinţa de-a privi la ceas: când nu te uiţi la el, timpul trece mai repede.

— Priviţi! Puţin mai la stânga direcţiei noastre de zbor se vede un submarin! exclamă Adams.

— Care submarin? E-o balenă. Nu vezi că, mai încolo, mai

sunt câteva?

Charles cătă în jos. De la altitudinea lui, grupul giganticelor animale părea un banc de peştişori. Probabil, vuietul nenumăratelor motoare de avion le tulburase şi, ca la o comandă, balenele ieşiseră la suprafaţă.

Întâlnirea cu balenele mai atenuă întrucâtva plictiseala zborului monoton. Timpul calculat pentru deplasare se apropia de sfârşit şi, cu toate că oceanul continua Să fie albastru în toate direcţiile, piloţii se mai înviorară.

— De ce-o fi creat Dumnezeu atât de multă apă sărată?

— Da, cred şi eu, ar fi fost mal bine dacă era cherry-brandy!

— Ascultă, şefule, nu cumva ai trecut pe lângă atol? porni să se neliniştească Paul. După calculele mele, trebuia să fi ajuns la punctul de destinaţie.

— Fii calm, puştiule. Navigatorul meu calculează mai exact. Îmi promite atolul, după opt minute.

— În ce mă priveşte, eu parcă şi disting ceva, spuse Charles, aţintindu-şi privirea asupra unei pete cenuşii, care se ivise pe fondul albastru.

— Exact! Pământ! răcni bucuros Paul, de parcă ar fi fost un marinar, care participa pentru prima oară la o navigaţie îndepărtată.

— Începem coborârea! se transmise de pe aeronava comandant şi Lightningurile glisară în jos, pe urmele călăuzei lor.

Lângă insulă, erau aciuiate câteva vase de desant avariate. Ici-colo, încă mai fumegau construcţii distruse de bombardament.

Aerodromul era pustiu, dacă nu s-ar fi ţinui seamă de avionul de transport Sy-47, cu care ieri zburase spre Tarawa un grup de specialişti în aviaţie, pentru întâmpinarea escadrilei ce-şi schimba baza.

„Ce ne-o fi aşteptând aici?” se gândi Charles Mallory,

conducându-şi patrula la aterizare.

Capitolul IV.

1.

S-ar fi zis că nu există oameni mai fericiţi ca locuitorii din Mările Sudului. Natura mărinimoasă le dăruise totul: peşte din belşug, fructe de tot felul, printre care şi nucile de cocos. Chiar şi legendarul arbore de pâine creştea pe insulele acestea. Iar prin stufărişuri, grohăiau turme de porci negri.

Aici nu existau nici fiare sălbatice, nici şerpi veninoşi. Fiinţa cea mai înfiorătoare, căreia polinezienii i se închinau ca unui zeu, trăia în adâncurile apelor verzui tropicale. Aceasta era rechinul.

Climatul cald îngăduia localnicilor să-şi petreacă tot timpul anului numai cu o legătură peste şolduri. Da, insula era bogată din toate punctele de vedere. Odată cu apariţia europenilor, devenise un loc paradisiac şi visul multor gentlemani bogaţi, care, obosiţi de atâtea afaceri şi din pricina nevestelor răscoapte, se repezeau încoace, pentru ca, în trândăvie şi huzur, să stea tolăniţi la umbra palmierilor de pe malul lagunei, în compania fetişcanelor bronzate…

Însă războiul, care ajunsese şi la Tarawa, adusese cu el pustiirea acestei insule înfloritoare. Întocmai ca un taifun, trecuse vijelios peste atol, frângând şi pârjolind palmierii, năruind construcţiile, ucigând soldaţi japonezi şi locuitori paşnici.

Navele de suprafaţă ale flotei americane şi aviaţia de pe portavioane, apropiindu-se de Tarawa, distruseseră absolut totul. Apoi debarcaseră trupele de desant. Infanteria marină luase cu asalt slabele fortificaţii japoneze, împroşcându-le cu plumbi şi cu focul aruncătoarelor de flăcări. Japonezii rezistaseră până la ultimul om. În două zile şi jumătate de lupte, din detaşamentul celor cinci mii de japonezi mai rămăseseră în viaţă doar vreo câteva zeci.

Escadrila 332 nu participipase la acţiunile de luptă de la Tarawa, Comandantul campaniei se descurcase excelent cu forţele aviaţiei ambarcate şi cu cele ale avioanelor de vânătoare Thunderbolt, aparţinând armatei de uscat, care sosiseră în zbor cu două zile mai înainte. Pe insulă, în afara lor, se mai aflau şi hidroavioane Catalina. În timpul zilei, stăteau ancorate în lagună, iar noaptea plecau în raiduri la mare distanţă, pentru a dezorganiza navigaţia japonezilor. Din pricina faptului că hidroavioanele erau vopsite în negru şi a acţiunilor lor nocturne, piloţii de vânătoare îşi porecliseră vecinele: Blackcats — Pisicile negre.

Odihnindu-se cam o săptămână, după ce se mutaseră, aviatorii începură să cârtească nemulţumiţi. Cel mai indignat era Paul:

— Când, oare, dracu s-o ia de treabă, ne vom îndeplini şi noi norma misiunilor de luptă? Cum o să ne-ntoarcem în Statele Unite, dacă stăm de pomană pe insula asta?

Însă lui Robert şi lui Charles atolul Tarawa le mersese la suflet. Serile, se retrăgeau undeva, pe ţărm, cât mai departe de oameni, şi-şi aprindeau un foc de tabără. Ascultând murmurul sacru al valurilor care se spărgeau de mal, visau la viitor. Erau scăldaţi de lumina astrelor celor două emisfere, iar Ursa Mare, care se afla la orizont, plutea, pe suprafaţa lină a oceanului, ca o pirogă polineziană.

Robert Harris nu reuşi să-şi păstreze liniştea sufletească pentru mai mult timp. Odată, într-o dimineaţă, ateriza un avion de transport Douglas. Împreună cu materialele tehnice, aduse de la aerodromul „Henderson” şi corespondenţa recentă. Aviatorii, care aşteptau scrisori, se aruncară lacomi... Primi şi Robert un plic, şi nu mică i-a fost mirarea când a identificat un scris cunoscut. Al lui Kate! Cum de-i dăduse de urmă? Din clipa când plecase din Honolulu, Robert nu-i scrisese nici un cuvânt. De altminteri, era atât de fericit, încât nici nu-l invidie pe Charles, care

avea un pachet întreg de scrisori.

Robert desfăcu plicul şi se retrase pe mal. Kate îi scria aiurea, despre toate fleacurile — cum se duce la plajă, cum se bronzează, însă nu pomenea nimica despre Henry Hughes, de parcă nici n-ar fi fost logodită cu el. „Probabil că s-a întâmplat ceva între ei şi-acum se gândeşte serios să-şi lege viaţa de-a mea?” îi străfulgeră o idee prin minte. Ar fi dorit tare mult să creadă în ea. Fusese de-ajuns o licărire, pentru ca speranţa să se înfiripe din nou...

Pipăind plicul, Robert sesiză că se mai afla ceva înăuntru. O fotografie de mici dimensiuni. Într-o clipă, toate speranţele lui se năruiră. Kate se imortalizase, în timpul unei plimbări pe un iaht de sport. Undele clocoteau în afara bordului de culoare deschisă, iar Kate, bronzată, ţinându-se de catarg, zâmbea provocator unui tânăr lat în umeri, cu pantalonii sumeşi până la genunchi. Va-a-i! Robert îşi amintea prea bine zâmbetul acesta şi ştia ce urmează după el... De ce i-o fi trimis fotografia? Pentru a se răzbuna că plecase, sau ca să-şi bată joc de el, puţin, nu chiar în exces. Adică: „Tu luptă, cretinule, dacă îţi face plăcere, că noi trăim foarte bine şi fără război!” Robert rupse scrisoarea şi fotografia şi le azvârli în mare.

Oceanul clocotea deasupra recifurilor, împrăştiind în aer stropii de apă. Valurile se transformau în pulbere şi spumă, scânteiau minuscule curcubee. Pescăruşii ţipau trist. Robert se ridică de pe nisip şi o luă de-a lungul ţărmului.

Rătăci cât mai departe de aerodrom. Acolo unde domnea liniştea şi nu se aflau oameni şi unde urmele războiului dispăruseră complet — palmierii creşteau uimitor de falnici şi frunzoşi, neatinşi de schijele obuzelor. Şi erau atât de plini de nuci de cocos, încât Robert porni să caute un băţ, cu care să poată doborî măcar una singură. Pătrunzând mai adânc în crângul palmierilor, dădu, pe neaşteptate, peste un fuzelaj de avion de vânătoare japonez. Motorul Zeroului fusese

zvârlit la vreo două sute de picioare şi zăcea cu palele curbate ale elicei înfipte în nisip. Carlinga era turtită şi dejghinată… Probabil, trupul pilotului apucase să fie scos de-acolo…

„Ferească Dumnezeu să termini atât de repede cu viaţa, se cutremură Robert, fără voie. Japonezul acesta pesemne că era aşteptat de părinţi, dar pe mine cine să mă aştepte? Părinţi nu am, iar neamurile au uitat de mult de existenţa mea…” Pentru o clipă, în memorie îi apăru chipul lui Kate, zâmbind provocator proprietarului iahtului. Înciudat, Robert dădu din cap: „Nu, Kate nu ştie s-aştepte pe cineva, şi nici nu doreşte…”

În gând, trase o înjurătură la adresa femeii şi, uitând de intenţia sa de a doborî o nucă, plecă, îndepărtându-se de sfărâmăturile avionului.

Ieşind iarăşi la ţărm, decise să se scalde şi-şi găsi un locşor pe pofta inimii. Deodată, nu departe, auzi un glas de femeie. „Şi se crede că polinezienii s-au mutat de pe Tarawa pe alte insule din arhipelag”, se gândi Robert.

Vocea femeii îl ademeni şi Robert, împins de curiozitate, îşi strânse lucrurile şi se îndreptă în direcţia de unde parcă se îngâna un cântec. Dincolo de-o tufă de mango, zări o tânără, goală, întinsă cu faţa în sus, pe-o bucată de pânză roşie. Se părea că insulara picotea, prăjindu-şi trupul la soare.

— Mulţumesc! bălmăji Robert primul cuvânt ce-i veni pe limbă şi, aruncându-şi lucrurile, se lăsă pe nisip, în apropierea femeii.

Aceasta nu se sperie deloc de apariţia bărbatului necunoscut cu păr bălai. Îşi înălţă genele lungi şi porni să chicotească înveselită, zărind mutra fâstâcită a lui Robert.

— Ma-ora-na! îl salută ea, şi-l examină plină de-o sinceră curiozitate.

— Ce faci aici? o întrebă Robert.

— Îmi aştept bărbatul. E plecat după peşte.

— Fericit om, oftă Robert, fără să-şi ia ochii de la femeie. Tare aş vrea să fiu în locul lui.

Insulara rupse o floare albă de gardenia, dintr-o tufă, şi şi-o puse în păr.

— Cum te cheamă? o întrebă Bob, apucând-o de mână.

— Ei, ei! râse ea, fără să-şi retragă mâna. Dacă-mi înşel bărbatul, n-o să mai prindă nici măcar un peştişor.

— Dacă asta-i pricina, şi nimic altceva, atunci am să-ţi cumpăr o barcă plină cu peşte, făgădui Robert, trăgând-o lângă dânsul. Părul frumoasei femei mirosea a ulei de cocos şi a petale de flori de gardenia.

Erau amândoi pe ţărmul oceanului, lăstărişul des al tufelor de mango izolându-i de restul lumii.

Istovit de mângâierile polinezienei, Robert aţipi la umbră. Iar când se trezi, tânăra nu mai era lângă el. Dispăruse împreună cu hainele lui. „Hai, că m-am distrat, râse Robert de el însuşi. Frumos am să mai arăt, dacă apar la bază cu-o legătură din frunze de palmier peste şolduri”.

Privind împrejur, porni să râdă din nou. În apropiere, îşi zărise îmbrăcămintea, umplută cu nisip — arătând întocmai ca un om întins pe plajă: în timp ce Robert dormea, femeia se distrase cu hainele lui.

Pilotul scutură nisipul din pantaloni şi controla conţinutul buzunarelor. Totul era la locul său.

Trecătoarea bucurie, pe care i-o dăruise întâlnirea cu insulara, îi alungase durerea sufletească pricinuită de Kate. Robert se cufundă în apele lagunei şi, după ce se învioră scăldându-se, se grăbi spre bază. Subordonaţii puteau fi neliniştiţi de îndelungata absenţă a comandantului lor.

„Dacă i-aş povesti lui Charles despre aventură — nu m-ar crede! zâmbi Robert plăcutei amintiri. Ce-ar fi însă dacă m-aş duce cu el în sat, luând jeepul?”

Dar nu i-a fost dat să-şi realizeze dorinţa; insula Tarawa

reprezentase, pentru escadrilă, doar o staţionare intermediară în lungul drum spre insulele Japoniei. Peste două zile, aviatorii părăsiră atolul.

Tarawa, Kwajalein, Eniwetok — ce denumiri sonore, încântătoare! Insulele Gilbert şi Marshall — obiectul îndepărtatelor vise ale şcolarului Chack Mallory — se spulberară sub planurile Lightningului, dispărând, pentru totdeauna, în pâcla albastră. Escadrila 332 se îndrepta-spre zona acţiunilor de luptă de pe insulele Mariane.

Capitolul V.

1.

Vâjâitul monoton, care dăinuia de mai multe ore, al motoarelor hidroavionului Kawasaki, în timpul căruia se picotea atât de bine, amuţi brusc. Yasuziro îşi deschise imediat ochii. Dar neliniştea sa n-avea nici un rost — piloţii reduseseră gazul şi treceau la coborâre.

Pe direcţia de zbor, din albastrul oceanului se iviră contururile a două insule, despărţite printr-o strâmtoare îngustă. Yasuziro se lipi de luminator: era pentru prima oară când venea în arhipelagul Marianelor.

— Ce insule-s astea? îl întrebă pe ofiţerul care şedea alături.

Acesta privi indiferent prin luminator.

— Cea mai apropiată de noi este Tinian, iar cea îndepărtată — Saipan, unde vom ateriza acum.

— Nu credeam că Saipanul şi Tinianul sunt atât de apropiate una de alta, bâigui Yasuziro, apreciind din ochi lăţimea strâmtorii.

Hidroavionul plană deasupra acvatoriului, între fâşia înspumată a recifurilor şi ţărm. În dreapta se zărea un orăşel cufundat în verdeaţă, cu locuinţe tipic japoneze.

— Centrul administrativ al insulei — Garapan — îl lămuri vecinul şi, mijindu-şi ochii de plăcere, începu să-şi amintească ce whisky se fabrica aici, din trestie de zahăr, şi cât de uriaşe şi suculente erau fructele de ananas.

Peste două-trei minute, Kawasaki efectua amerizarea şi Yasuziro, mulţumind călduros echipajului, pentru că-l transportase cu bine la noul său loc de serviciu, plecă în căutarea comandamentului.

La Saipan se afla instalat statul major al escadrei care] acţiona în zona centrală a Oceanului Pacific. Un amiral în

vârstă îl întâmpină prietenos pe Yasuziro şi, cercetând atent foaia lui matricolă, îl numi pe căpitan-locotenentul nou sosit comandant al detaşamentului de aviaţie „Crizantema albă”, care-şi avea baza pe „Aslito”.

Noul loc îi plăcu lui Yasuziro: aerodromul era destul de spaţios, avioanele de vânătoare Gekko, produse de firma Nakazima, pe care avea să zboare de acum încolo, erau adăpostite, în caponiere şi biute. Dar neobişnuita linişte de pe aerodrom îi transmise o oarecare stare de încordare.

— La dumneavoastră, totdeauna e atât de multă linişte? îl întrebă Yasuziro pe şeful de stat major, când se întâlni cu el.

— Piloţii cu experienţă, în marea lor majoritate, sunt plecaţi în delegaţii, pentru recepţionarea şi rodajul noilor avioane. N-au rămas decât „bobocii”.

Yasuziro sesiză un vuiet de motoare de avion.

— Dar cine zboară?

— Asta-i avionul „chinină”. În fiecare zi aterizează la noi unul sau două transportoare, pentru completarea aprovizionării. Cară medicamente în zona acţiunilor de luptă. În special chinină,

— Şi avionul meu unde se află? se interesă Yasuziro.

— Iată-l, Gekkoul de-acolo, îi arătă un adjutant avionul de vânătoare cu cinci guri de foc pe al cărui fuzelaj era înfăşurat un dragon albastru.

Când făcu cunoştinţă cu efectivul de zbor al detaşamentului, Yasuziro Hattori fu dezamăgit. Nu-şi imaginase astfel ostaşii pe care avea să-i conducă în luptă. Arătau nemaipomenit de tineri şi puţin experimentaţi — nişte subofiţeri, cărora nici nu le dăduse mustaţa, cu obraji îmbujoraţi, ce abia promovaseră un curs rapid de şcoală de zbor.

„Da, cu băieţandrii, ăştia mai trebuie efectuată o pregătire suplimentară şi temeinică, se gândi Yasuziro. Voi fi nevoit să atrag şi echipajul de pe Kawasaki. Băieţii de-acolo

sunt pricepuţi şi căliţi în luptă”.

Dar soarta parcă hotărâse să-şi bată joc de el şi încă rău de tot. A doua zi, Yasuziro află că, la Tanapaga, în timpul decolării, hidroavionul Kawasaki detonase focosul unei bombe. Din hidroavion şi din piloţii cu experienţă ai detaşamentului „Crizantema albă” n-au mai rămas decât sfărâmături şi petice aparţinând echipamentului de zbor.

„Totdeauna, moartea îi alege pe cei mai buni!” Yasuziro suportă foarte greu pierderea. Se refugie în odaia de cult a aerodromului şi se rugă mult pentru sufletele celor pieriţi. Acuma, în detaşament, numai el singur mai reprezenta un pilot călit în luptă.

Fără să-şi piardă vremea, Yasuziro se apucă de treabă, îşi propusese ca, în cel mai scurt timp, să scoată din „puişorii aceia cu pliscuri gălbui nişte şoimi neînfricaţi”, capabili să apere insula, să respingă atacurile aviaţiei ambarcate inamice — o problemă a naibii de grea, aproape cu neputinţă de rezolvat.

Împărăţia adormită de pe aerodromul „Aslito” se pomeni sub vuietul zilnic al motoarelor. „Escadra prăpădiţilor” se trezise din somnolenţă. Yasuziro preda discipolilor săi pilotajul complex şi-i familiariza cu zborul în formaţie. Piloţii asimilau treptat măiestria de luptă, însă defecţiuni şi accidente se petreceau aproape în fiecare schimb de zbor.

În ziua de 5 mai, Yasuziro fu chemat la statul major al escadrei, unde i se aduse la cunoştinţă o telegramă strict secretă a amiralului Toeda Soyemu, care fusese numit comandant-şef al flotei reunite în locul amiralului Koga, dispărut fără urmă:

„Războiul se apropie serios de liniile de importanţă vitală pentru apărarea noastră naţională. Problema existenţei naţionale se pune extrem de grav: vom fi învingători, sau devenim învinşi...” Yasuziro se opri din citit, cufundându-se adânc asupra coloanelor uniforme de ideograme. Nimeni nu

prezentase situaţia atât de acut. *„Ofiţerii şi marinarii care participă la lupta hotărâtoare trebuie să aibă încredere în zei, să-şi însuşească în amănunţime arta purtării războiului şi să decidă soarta imperiului în bătălii…”* Telegrama se încheia cu obişnuitele asigurări din partea unor supuşi credincioşi: *„Recunoscând întreaga povară a răspunderii noastre pentru soarta imperiului, a cărui istorie numără 2600 de ani, plin de veneraţie faţă de gloria tronului imperial şi cu nădejde în ajutorul zeilor, voi depune toate eforturile pentru a îndeplini dorinţele împăratului.”*

Dar ordinul comandantului-şef nu reprezenta decât o simplă înşiruire de vorbe: posibilităţile tehnice şi economice ale imperiului erau într-atât de epuizate, încât amiralul fu nevoit, peste puţin timp, să interzică detaşamentului „Crizantema albă” efectuarea zborurilor de instructaj şi antrenament. Benzina de aviaţie, existentă pe insulă, ajungea doar pentru acţiunile de luptă. Dar şi aceasta provenea din capturi de război, de la Singapore. „Ce ne-am fi făcut, dacă englezii şi-ar fi distrus depozitele de benzină şi nu ni le-ar fi lăsat nouă?” se gândi, mânios, Yasuziro. Acum, el şi imberbii săi discipoli, profitând de marea distanţă care despărţea insula Saipan de zona acţiunilor de luptă, îşi petreceau timpul trândăvind, lipsiţi de griji. Mai ades puteau fi întâlniţi în oraş, decât pe aerodromul „Aslito”.

În scrisorile pe care Yasuziro le primea de la ofiţeri cunoscuţi, aceştia îl informau că treburile mergeau prost şi în alte zone. În Oceanul Pacific, flota suferea numai înfrângeri, una după alta. America, orientându-şi puternica ei economie spre producţia de război, sugruma imperiul prin superioritatea tehnică şi numerică. Accente ascunse de pesimism se puteau ghici şi în scrisorile lui Tiyeko şi ale părinţilor. Trăiau din ce în ce mai greu. Sentimentului de nelinişte, permanent, pentru soarta celor apropiaţi, i se mai adăugaseră şi dificultăţile economice, provocate de războiul

ce dura de atâţia ani.

Numai scrisorile fratelui său mai mare îl bucurau prin optimismul lor şi veştile referitoare la succesele din China de Sud, unde locotenentul Otoziro Hattori, în februarie 1944, fusese mutat din Coreea. În martie, după o acalmie prelungită, trupele japoneze îşi reluaseră ofensiva împotriva unităţilor Gomindanului.

2.

Saipanul, în comparaţie cu Japonia înfometată şi sleită de război, era un adevărat rai pământesc. Belşugul de fructe, zahăr, orez, peşte şi chiar diferite vinuri, care în metropolă dispăruseră, relaţiile cu drăguţele localnice, ce-şi manifestau sentimentele patriotice în cadrul asociaţiei feminine „Apărarea Patriei”, toate acestea făceau ca viaţa aviatorilor să fie veselă, plăcută. Pentru ei, populaţia japoneză organiza serbări, spectacole teatrale şi întreceri sportive. În ochii locuitorilor insulei, care-şi găsiseră o a doua patrie în Saipan, aviatorii reprezentau o acoperire de nădejde în faţa aviaţiei americane. Tinerii aceia fanatici, care acum îşi învinseseră teama de aparatele Gekko, după antrenamentele efectuate cu noul comandant al „Crizantemei albe”, li se păreau nişte adevăraţi aşi ai aerului.

Cu ocazia unui spectacol, Yasuziro fusese prezentat guvernatorului insulelor Mariane, domnului Hayashi, şi conducătorului companiei de zahăr, domnului Kawamura. Masao Kawamura era o figură notabilă a Saipanului, unde compania în fruntea căreia se afla pusese stăpânire pe aproape toate bogăţiile insulei. Kawamura nu se ocupa numai cu producţia de zahăr şi de whisky. Tutunul şi cafeaua, ananasul şi orezul reprezentau un obiectiv de permanentă grijă din partea sa. Plus cele aproximativ douăzeci de mici vase pescăreşti, care ieşeau la pescuitul tonului şi aparţineau aceleiaşi companii.

Pentru a-şi sublinia patriotismul, la unul din spectacolele teatrale, domnul Kawamura venise îmbrăcat într-un costum sărbătoresc de samurai: cu hakama[1] şi vakagynu[2] cu sabie şi pumnal. Lângă soţia să, mult mai tânără, îmbrăcată europeneşte, Kawamura-san arăta supărat, ca un pavian obosit. Nu se putea privi la perechea conjugală, fără să nu zâmbeşti: erau total nepotriviţi unul cu altul.

Yasuziro ştia că doamna Yoko Kawamura, fiica fostului consul japonez la San-Francisco şi Los Angeles, se măritase, împotriva voinţei ei, la insistenţele lui taică-său, cu prietenul acestuia, Kawamura, un văduv bogat şi cu relaţii la curtea imperială.

În timpul spectacolului, Yasuziro privise, pe furiş la loja guvernatorului, unde se aflau soţii Kawamura, şi cugetă la soarta nedreaptă: „O femeie atât de frumoasă şi încântătoare să fie nevoită să se mărite cu un monstru gras şi mai bătrân decât ea cu treizeci de ani!” La un moment dat, privirile lui Yasuziro şi ale doamnei Kawamura se întâlniră. Iar pilotul avu impresia că femeia se tulburase şi roşise uşor.

În perioada când Yoko locuise în California, vedetele Hollywoodului constituiau limita visurilor sale, şi se lăsase atrasă de teatru. Acum, după căsătorie, se plictisea de moarte şi, pentru a-şi înfrumuseţa viaţa, începuse să se ocupe de acţiuni cu caracter social şi cultural, creând un teatru de-amatori. Zile întregi străbătea insula, în Plymouthul ei albastru deschis, menţinând contacte strânse cu soţiile rezidenţilor.

Japoneză americanizată, o mare parte din viaţă şi-o trăise în Statele Unite, Yoto era totuşi o patriotă îndârjită a Nipponului şi, din când în când, la cererea tatălui său, îndeplinise unele misiuni delicate, cu caracter informativ. Acuma se străduia, din toate puterile, ca ostaşii mikadoului,

---

[1] Pantaloni largi, cu falduri.
[2] Vestă elegantă, de mătase.

pripăşiţi pe insulă, să tânjească mai puţin după familiile lor, aflându-se atât de departe de patrie.

Odată, pe la sfârşitul lunii mai, Yasuziro cerea, la telefon, conducerii intendenţei, benzină pentru zboruri. Era serios neliniştit de faptul că piloţii „Crizantemei albe” îşi pierdeau deprinderile profesionale, îndobitocindu-se în beţii zilnice.

Bineînţeles, printr-un contact personal, s-ar fi putut ajunge la o rezolvare mai rapidă. Însă, din păcate, maşina lui era scoasă din circulaţie.

Ostaşul de serviciu pe detaşament bătu la uşa cabinetului şi-i raportă:

— Domnule căpitan-locotenent, doamna Kawamura vă roagă să poftiţi până afară.

Aşezând receptorul la loc, Yasuziro se grăbi să iasă. Soţia regelui neîncoronat al insulei era în automobilul ei, făcându-şi vânt cu evantaiul.

Plecându-se respectuos înaintea musafirei, Yasuziro se interesă cărui fapt datora această înaltă onoare.

A reieşit că, fiind în trecere pe acolo, doamna Kawamura decisese să-i invite personal pe aviatori la premiera operei „Cio-cio-san”, de a doua zi, în care rolul doamnei Butterfly avea să fie interpretat chiar de dânsa.

Terminând cu aspectul practic al convorbirii, Yoko nu dădea semne că ar dori să-l elibereze pe Yasuziro, ci-i puse o mulţime de întrebări lipsite de importanţă, în timp ce se juca, alene, cu evantaiul.

Şi Yasuziro, străfulgerat de-o idee îndrăzneaţă, se decise:

— Oare mi-aţi permite, doamnă Kawamura, să vă însoţesc până la Garapan? Maşina mea se află la reparat şi trebuie s-ajung la statul major.

— Cu plăcere, Hattori-san îi zâmbi Yoko. O amuza timiditatea bărbatului acela neînfricat.

Anunţându-l pe ostaşul de serviciu pe detaşament că pleacă la Garapan, Yasuziro se aşeză stângaci pe bancheta

din spate a Plymouthului, ştergându-şi năduşeala de pe faţă.

— Nu vă este frig în uniformă? glumi Yoko, în vreme ce ea era îmbrăcată doar într-o rochie uşoară, cu mâneci scurte.

— Puţin, da, îi răspunse, ruşinat, Yasuziro. Îl tulbura nespus cutezanţa frumoasei femei, soţia unui om atât de influent.

— Hattori-san, n-aţi dori să înotăm niţel în apele oceanului? îi propuse, pe neaşteptate, doamna Kawamura. Cunosc o plajă extraordinară, nu departe de-aici.

— Vai, doamnă! se fâstâci şi mai mult Yasuziro.

Totul se petrecea complet împotriva regulilor de comportament japoneze. Îşi dădea seama că, dacă îi accepta invitaţia, îşi primejduia cariera. Dar tânăra soţie a lui Kawamura îi plăcea nespus…

Yoko porni motorul şi, după ce rulă niţel, părăsi şoseaua şi viră pe an drum de ţară, care dădea în junglă. Brusc, desişul se isprăvi şi se pomeniră pe malul oceanului.

Dintr-o dată şi de neînţeles, nervoasă, ca un recrut înaintea primei lansări cu paraşuta, Yoko se dezbrăcă la iuţeală şi se repezi în apă. Când Yasuziro se apropie, înotă mai departe. În sfârşit, după ce obosi, ieşi la mal.

— Oare v-a supărat ceva? o întrebă Yasuziro.

— Da, dar mi-e teamă să nu mă înţelegi greşit. Dumneata eşti un japonez autentic, pe când eu, Hattori-san, am căpătat o educaţie europeană şi am trăit multă vreme în Statele-Unite… Pe scurt, mi-e scârbă de unele purtări ale soţului meu… Yoko muşca dintr-un firicel de iarbă pe care-l rupsese, ezitând dacă era cazul să povestească sau nu. Însă jignirea şi dorinţa de a-şi uşura sufletul se dovediră mai puternice, Generosul meu stăpân Kawamura-san şi-a construit o anexă la „Casa veselă”, unde îi place să se distreze, ferit de ochii lumii. Yoko tăcu din nou. Alaltăieri seară, s-a îmbătat acolo într-un aşa hal, încât a fost adus acasă de două „Frunze de

lotus”[1], care mi-au lăsat şi fundosiul[2] uitat de bărbatul meu. A trebuit să le mulţumesc, să mă scuz pentru starea în care s-a găsit soţul meu şi să le plătesc pentru isprăvile lui murdare. Yoko îşi ridică ochii, scăldaţi de lacrimi. Am jurat îndurătoarei zeiţe Kannon că nu voi ierta cele întâmplate, până nu-ţi voi lăsa dumitale kosimakiul[3] meu.

Yasuziro se cutremură la auzul cuvintelor ei. Avu impresia că simte cum pântecele îi este atins de tăişul rece al pumnalului ritual: dacă Kawamura-san va afla despre legătura lor, pe amândoi îi aşteaptă dezonoarea şi moartea.

Dar era în stare să se împotrivească dorinţei acestei neasemuite femei?

3.

Ce scurte sunt clipele de fericire supremă ale omului! Nici nu apucase să se aprindă ca lumea focul iubirii dintre Yasuziro şi Yoko, şi au şi fost obligaţi să se despartă, nereuşind nici măcar să-şi ia rămas bun.

La 12 iunie, insulele Saipan, Tinian şi Guam au fost atacate de sute de avioane, ridicate de pe punţile portavioanelor rapide americane. Două zile la rând, aerodromurile japoneze, vasele şi transportoarele, bateriile de artilerie şi trupele din locurile de concentrare au stat sub bombe. Ce puteau face Yasuziro Hattori şi piloţii săi complet neinstruiţi împotriva a douăsprezece portavioane americane aflate la două sute de mile de Saipan? Toată bolta cerului era plină de avioane americane, revărsând foc şi moarte. În răstimpul atacurilor aviaţiei ambarcate, „Crizantema albă” pierduse, în lupte aeriene şi la sol, aproape jumătate din aparate şi din efectiv. Iar doborârea a patru Skyraidere, din care Yasuziro distrusese două, era o jalnică şi insuficientă

---

[1] Denumire dată gheişelor de categorie inferioară.

[2] Legătură bărbătească, în jurul şoldurilor.

[3] Legătură femeiască, în jurul şoldurilor.

consolare.

După ieşirea din dispozitiv a aerodromului „Aslito”, Yasuziro primi ordin să se mute în zbor, cu resturile detaşamentului, pe insula Tinian, unde unităţile escadrei aeriene dispuneau de baze.

Întristat şi abătut, Yasuziro hoinărea pe lângă avioanele Gekko, atâtea câte mai supravieţuiseră. Numeric, americanii pur şi simplu îi zdrobiseră. Era cuprins de-o indiferenţă abrutizantă faţă de tot, ca şi faţă de propria-i persoană. Deocamdată, ca printr-o minune, moartea îl ocolise, dar se putea aştepta s-o întâlnească în orice moment.

Aviatorii „Crizantemei albe” îşi petrecuseră noaptea din ajunul mutării fără să doarmă. Încă de cu seară, treizeci de focuri de înmormântare arseseră cu vâlvătăi, incinerând rămăşiţele pământeşti ale aviatorilor şi tehnicilor morţi. Tractoarele şi buldozerele huruiau înfricoşător, nivelând gropile de pe pista de decolare. Tot aici fuseseră aduse vreo câteva sute de locuitori indigeni, mobilizaţi să care pământ cu coşurile.

În timp ce avea loc incinerarea, Yasuziro îi încărcase într-un camion pe aviatorii detaşamentului rămaşi în viaţă, şi-i transportase la clubul „Nanie Kohatsu”. Aici îşi luară rămas bun de la insulari. Avitorii băură rom din trestie de zahăr şi serviră o gustare cu sukiyaki de găină şi fructe aromate de ananas. Convorbirile lor se refereau numai la flota japoneză ce trebuia să apară peste puţin în apele insulei şi să-i burduşească pe neruşinaţii de americani. Toată lumea trăia în credinţa că împăratul nu-i va lăsa singuri în faţa nenorocirii.

Un locuitor îl spuse lui Yasuziro că-şi dusese copiii pe vasul „Asama-Maru”. Doamna Kawamura şi alte femei din uniunea „Apărarea Patriei” îşi asumaseră grija de a-i transporta în Japonia, cât mai departe de bombe şi obuze.

„Adia, Yoko!” se gândi Yasuziro şi bău o ceaşcă de rom.

De unde să-i treacă prin gând că „Asama-Maru”, ancorat în rada din Garapan, peste vreo două ceasuri avea să zacă pe fundul oceanului? Odată cu revărsatul zorilor, vasul fu torpilat de nişte Skyraidere şi, frângându-se în două, se scufundă împreună cu pasagerii. Pieirea vasului „Asama-Maru” se petrecu sub ochii mulţimii, în care se afla şi domnul Kawamura, venit să-şi conducă soţia.

Soarele încă nici nu izbutise să se ivească de după orizont, că bolta cerului de deasupra insulei se umplu de bombardiere americane. Trebuiau să plece cât mai urgent din Saipan, mai înainte ca aerodromul, reparat la mare graba, să nu fie iarăşi scos din dispozitiv. Însă, nu se ştie din ce motiv, americanii, în dimineaţa aceea, cruţară aerodromul „Aslito”.

„Nu cumva şi-l rezervă pentru ei? îi străfulgeră prin gând lui Yasuziro. Într-adevăr, peste puţină vreme ar trebui să ne aşteptăm la debarcarea unor trupe de desant...”

După decolare, privind strâmtoarea Tinian, îşi dădu seama că teama nu-i fusese zadarnică. Întreg acvatoriul dintre insule era ticsit de nave de război şi transportoare americane. Niciodată Yasuziro nu mai văzuse atâtea vase adunate pe suprafaţa limitată a unei strâmtori. Chiar şi în timpul incursiunii lor asupra insulei Midway, când Yamamoto îşi mobilizase flota uriaşă, aceasta număra mai puţine flamuri decât aveau acum americanii. De data asta, îi deveni totul limpede — dacă nu vine flota reunită, soarta Saipanului e decisă!

Executând luarea de înălţime, Yasuziro viră mult stânga, pentru a evita tirul antiaerienei de pe nave, care acum trăgeau cu tunurile de mare calibru asupra artileriei, fortificaţiilor de apărare şi a infanteriei japoneze, din adăposturi şi tranşee.

Din ocean ţâşneau gheizerele unor puternice explozii submarine. Înotătorii subacvatici — rangers — degajau cu

încărcături explozibile trecerea printre recifuri.

Yasuziro, aterizând pe Tinian, nu mai avu ocazia să vadă sumedenia vaselor de desant repezindu-se din ambele părţi spre trecerea dintre recifuri, străpunsă în direcţia cătunului Oreai.

„Dar unde-i flota noastră reunită?” se întreba fiecare japonez, în timp ce asista la tabloul sinistru al debarcării trupelor de desant. Americanii, pricepuţi la asemenea treburi, interpretau totul cu exactitate, ca şi cum ar fi avut în faţă un scenariu.

Cu fiece oră, speranţa condamnatei garnizoane din Saipan, de-a respinge desantul, devenea mai palidă.

Ajungând la ţărm, infanteria marină americană intrase în luptă, sub acoperirea tancurilor, pentru a lărgi capul de pod, presând subunităţile japoneze spre centrul insulei. Mereu alte şi alte transportoare aduceau în zona capului, de pod trupe, utilaj tehnic şi materiale.

De câteva ori, Yasuziro îşi conduse detaşamentul la asaltarea trupelor în curs de debarcare, însă fiecare acţiune îl costase câteva avioane doborâte, şi nu putuse schimba întru nimic situaţia.

4.

La vreo trei zile de la debarcarea trupelor de desant, spaţiul de deasupra Saipanului deveni mai încăpător. După ce asiguraseră desantarea, navele marii unităţi americane de portavioane rapide se îndreptaseră în afara apelor riverane. Însă, înainte de plecare, lansaseră de pe catapulte un grup de aparate de vânătoare P-47 Thunderbolt, care aterizară pe aerodromul „Aslito”, recent capturat de la japonezi.

Aviaţia niponă, care dispunea de baze pe Tinian, începu să aibă o neînsemnată superioritate numerică. Dar nu pentru mult timp. Skyraiderele se iviră din nou în văzduh.

De la nişte indigeni, Yasuziro auzi o veste dureroasă: în

Marea Filipinelor, portavioanele americane atacaseră flota japoneză care naviga într-ajutorul Saipanului. Ca rezultat al bătăliei, fuseseră scufundate trei portavioane şi două tancuri petroliere japoneze. Mai fuseseră grav avariate şi-o serie de alte nave. Comandantul flotei întâi operative se retrăsese spre Okinawa. Soarta Saipanului era definitiv pecetluită, iar rezistenţa apărătorilor insulei putea doar să-i prelungească agonia.

Decolând într-o acţiune de vânătoare liberă, în zona aerodromului „Aslito", Yasuziro decise să pândească vreun Thunderbolt rătăcit. În ultima vreme, aceste P-47 le făceau mult sânge rău, efectuând atacuri prin surprindere asupra aerodromului lor. În apropiere de „Aslito", Yasuziro observă câteva grupe mici de Lightniţiguri.

„De multişor nu ne-am mai întâlnit — se gândi pilotul, examinând ampenajele duble şi rezervoarele de benzină suspendate. Vin de undeva, de la mare distanţă", conchise Yasuziro şi apăsă pe butonul emiţătorului, prevenindu-şi coechipierul:

— Atenţie! Atacăm la aterizare!

O celulă de avioane Gekko, fără să fie observată de americani, se îndreptă în direcţia soarelui, luând înălţime.

5.

Zborul de mutare, abrutizant, prelungit, se apropia de sfârşit. Era necesar să te reculegi şi să te scuturi de oboseala acumulată. Urma etapa de cea mai mare responsabilitate a zborului — aterizarea pe un aerodrom necunoscut, cu o lungime a pistei limitată. „Am să mă trântesc pe-o foaie de cort, visa Charles Mallory, şi-am să dorm în voie, să mi se spele creierii de vuietul sâcâitor al motoarelor şi-al pălăvrăgelii-radio".

— Rupem formaţia, şi aterizăm unul câte unul! le aminti coechipierilor Robert Harris, care zbura înaintea lor.

Al treilea tur trebui să fie executat deasupra oceanului. Coborând trenul de aterizare şi flapsurile, Charles începu să se pregătească de aterizare. Când mai rămăsese foarte puţin până la linia coastei, în căşti se auzi strigătul lui Adams:

— Suntem atacaţi!

Şi, deodată, în blindajul dorsal porniră să bată proiectile japoneze. Charles închise ochii şi-şi plecă instinctiv capul. Din tabloul de bord căzură cioburi de sticlă.

Revenindu-şi, după câteva clipe de buimăcire, Charles simţi că avionul continua să zboare. Privi în jurul său şi văzu mai jos de consola din dreapta un Irving[1] ieşit din atac şi care avea desenat pe tot fuzelajul un dragon albastru deschis.

— Aterizează, băiete! îi strigă pilotul din Thunderbolt, care se repezise pe urmele „Dragonului albastru”, De banditii ăştia ne ocupăm noi!

— Gură cască! înjură Charles în eter.

Şi nu era clar cui adresase acest epitet deloc măgulitor: sieşi, sau piloţilor de pe Thunderbolturi, care erau obligaţi să le acopere aterizarea.

— 31! îl strigă el pe Adams, rotindu-şi capul cu aproape o sută optzeci de grade.

Dar coechipierul tăcea. Şi cerul, în locul unde acum câteva clipe zburase aparatul lui Adams, era pustiu.

„După toate probabilităţile, a şi ajuns la fundul oceanului”, gândi Charles. El, în pofida superficialităţii, scăpase cu bine: japonezul îi frânsese tija de comandă a direcţiei şi-i spărsese două aparate din tabloul de bord. Picioarele i se bălăbăneau asupra pedalelor, fără să mai simtă vreo sarcină. Însă situaţia nu era atât de gravă. Virând înclinat, Charles se angajă în aterizare şi, suprimând gazul, îşi trânti Lightningul pe terenul de zbor, plin de cârpăcelile

---

[1] Denumire convenţională, atribuită de forţele aeriene ale S.U.A. şi Angliei aparatului de vânătoare japonez Nakazima — Gekko.

gropilor astupate.

De unde or fi apărut şi Irvingurile astea?” se gândea Charles, rulând spre caponiera liberă, indicată cu un steguleţ de un soldat cu pistolul-mitralieră de gât. După ce întrerupse contactul la motoare şi deschise cupola carlingii, pilotul auzi bubuitul unor lupte apropiate.

— Japonezii sunt la cinci kilometri, mai la nord de „Aslito”, îl informă soldatul. Viii sunt acolo, iar morţii în jurul nostru. Încă n-au apucat să-i adune. Şi arătă cu steguleţul la o mogâldeaţă în kaki, care zăcea pe iarbă, la vreo douăzeci de metri de caponieră.

Deodată, Charles îşi aminti de lovitura primită în blindajul dorsal. Printr-o întâmplare fericită, astăzi rămăsese în viaţă: japonezul deschisese focul de la prea mare depărtare. Dacă ar fi fost mai aproape, blindajul dorsal n-ar fi putut rezista. Charles se simţi cuprins de-o oboseală îngrozitoare. Ar fi vrut să se prăbuşească sub planul avionului. Însă observă că de aparatul său se apropia un jeep în care se afla Robert Harris.

6.

Acestea au fost ultimele zori pe care cei din Saipan le-au mai văzut. Minunea nu se petrecuse, deşi, poate, niciodată în viaţa lor, oamenii nu se mai rugaseră zeilor cu atâta sinceritate.

Flota japoneză nu ajunsese până la ei, să-i salveze.

Jalnicele rămăşiţe ale garnizoanei de pe insulă, ca şi răniţii, femeile şi copiii se aflau acuma faţă în faţă cu un duşman puternic, excelent înarmat, acoperit de aviaţie şi de un mare număr de nave dotate cu tunuri de calibru greu.

În mâinile japonezilor mai rămăseseră doar o bucăţică din partea nordică a insulei — capul Marpi — precum şi aerodromul „Banaderu”, din apropiere, unde se instalaseră în apărare ultimii soldaţi în stare să mai ţină o armă în mâini.

Aceştia înălţaseră, pe locul cel mai ridicat, „Steagul-Soare”, hotărâţi să moară în umbra lui.

Americanii apărură odată cu lumina spectrală a zilei ce se năştea. Erau o mulţime. În faţa lor, legănându-se pe terenul denivelat, înaintau tancurile. Şi nu le-a fost deloc greu să strivească subţirele lanţ al apărării japoneze.

— Ne-a bătut ultimul ceas! le vorbi Masao Kawamura locuitorilor insulei. Încărunţise complet, după scufundarea vasului de transport „Asama-Maru”. Privirile-i fură reţinute pentru o clipă de norul de fum, care învăluia Garapanul. Acolo, cuprinsă de flăcări, ardea întreaga lui avere, acolo, pe fundul radei, i se odihnea soţia.

— Mai mult, nu ne mai putem retrage, porni să vorbească şi comandantul diviziei de infanterie nimicite, şi care se afla lângă Kawamura, susţinându-şi mâna dreaptă pansată. Flota n-a venit. Am luptat până la capăt. Acuma, nu ne rămâne altceva de făcut, decât să murim cu demnitate. Să ne rugăm puţin!

Toată lumea în stare să se roage, chiar şi răniţii grav, se întoarse gemând cu faţa spre locul unde se afla îndepărtata lor patrie şi începu să-şi spună rugăciunile.

— Rămâi cu bine, Japonia! exclamă generalul rănit şi, ducându-şi mâna stângă, în care ţinea pistolul, la tâmplă, apăsă pe trăgaci. Împuşcătura a fost semnalul pentru declanşarea uciderilor şi sinuciderilor.

— Rămâneţi cu bine, taţi şi mame!

Banzai! răsunară strigătele oamenilor, acoperite de zgomotul împuşcăturilor de pistol.

După un minut, mulţi dintre ei erau morţi.

— Ajutaţi-ne! se rugau răniţii fără arme asupra lor, ridicându-se anevoie în genunchi şi întinzându-şi grumazul. Un tânăr sublocotenent, cu capul pansat, stropit de sus şi până jos de sânge, seceră capetele, răsuflând din greu...

Femei şi copii, cu groaza în priviri, urmăriseră scena.

— Iubite surori, li se adresă Masao Kawamura, care-şi asumase puterea de guvernator cu trei zile în urmă, după moartea conducătorului oficial al insulelor Mariane, ştiu bine că multe dintre voi s-au jurat să nu cadă în mâinile soldaţilor americani, pentru a fi batjocorite. Să preferăm o moarte încununată de glorie, decât o veşnică ruşine şi dezonoare! A venit clipa să ne îndeplinim datoria. Cei mai buni fii ai lui Yamato au făcut-o şi-au trecut în lumea dreptăţii şi-a fericirii eterne. Acum e rândul nostru.

Soldaţii americani erau foarte aproape. Şi se puteau distinge căştile, acoperite cu reţele din pânză, şi pistoalele-mitralieră, neobişnuit de scurte. Kawamura, dintr-o smucitură, îşi lepădă vakagynul. Dezbrăcându-se până la brâu şi aşezându-se în genunchi, cu faţa spre nord, îşi prinse pe pipăite vena jugulară. Trebuia s-o găsească, fără greş, după ce-şi va spinteca pântecele. Apucând cu amândouă mâinile mânerul unui vechi pumnal ritual, din două mişcări rapide îşi făcu o tăietură largă, în formă de cruce. Din pântecele spintecat, măruntaiele i se revărsară pe pământ, scăldate în sânge. Bineânţeles, în clipa aceea Kawamura avusese de suferit dureri atroce. Însă nu-şi îngădui să-şi piardă cunoştinţa. Mai avu suficiente forţe pentru a-şi duce pumnalul la vena jugulară şi s-o taie.

Seppuku fusese înfăptuit conform tuturor canoanelor samurailor. Câteva convulsii — şi trupul lui Kawamura înţepeni nemişcat.

Soldaţii americani, apropiindu-se de stâncile abrupte ale capului Marpi, încremeniră de uluire şi groază.

Ţipând sălbatic, strângându-şi copiii la piept, femeile se aruncau de pe malul abrupt peste bolovani şi în apele înspumate ale valurilor ce se spărgeau de ţărm.

Mamele, care întârziau pe marginea coastei, nefiind în stare să facă ultimul pas, erau împinse de ultimii soldaţi ai garnizoanei japoneze.

Apoi, când pe marginea prăpastiei nu mai rămăsese nici un civil, aceştia se aruncară în aer, făcând să explodeze grenadele.

7.

Căderea insulelor Saipan şi Tinian a însemnat pentru imperiu mult mai mult decât simpla pierdere a unui teritoriu populat cu locuitori japonezi. Din momentul acesta, Japonia se află în interiorul cercului de ţintire pe care-l descria raza de acţiune a bombardierelor strategice B-29.

Acum Statele Unite dobândiseră posibilitatea reală de a efectua bombardamente înfricoşătoare asupra imperiului. Americanii obţinuseră ceea ce nu reuşiseră, când construiseră în China de Sud aerodromuri extrem de costisitoare.

Zidul de siguranţă al imperiului, edificat de „neînvinsul Chuichi Nagumo, atunci când nimicise Pearl-Harborul, se năruise. Iar amiralul nu suportă să devină martorul prăbuşirii Japoniei.

La câteva zile după cedarea Saipanului, Yasuziro Hattori află despre încetarea din viaţă a fostului comandant al marii unităţi de portavioane. Amiralul Nagumo, după cum anunţase postul de radio Tokyo, „îndeplinise cu o mână fermă ritualul sfânt al harachiriului”. „Excelenţa sa a părăsit cu demnitate lumea aceasta, se gândi, plin de respect, Yasuziro, însă pe noi ce ne aşteaptă?”

Veşti bune nu mai aveau de unde primi. Acuma, rare erau nopţile din Tokyo şi alte oraşe ale Japoniei, care să nu fie iluminate de incendii. Cartiere întregi din case uşoare ardeau sub bombele incendiare.

De la începerea masivelor atacuri asupra Japoniei, un mic petic de uscat, situat la jumătatea distanţei dintre Saipan şi metropolă, căpătase o importanţă din ce în ce mai mare. Insuliţa Iwo Jirna, de provenienţă vulcanică, având doar două

mile pe patru, îmboldea ochii comandamentului strategic al forţelor aeriene ale Statelor Unite. Acolo erau instalate radaruri japoneze, care informau din timp apărarea antiaeriană a imperiului, se aflau bazele aviaţiei de vânătoare care dădea destulă bătaie de cap „fortăreţelor zburătoare”; din când în când, tot de pe Iwo Jima îşi luau zborul grupe de bombardiere japoneze şi atacau aerodromurile din Saipan.

Toate acestea determinară Comitetul Şefilor de Stat Major să aprobe ocuparea insuliţei, deşi era extrem de fortificată.

În martie 1845, o flotă de invazie se îndreptă spre acest nou obiectiv de importanţă strategică. Şi se dezlănţuiră bătălii înverşunate, prilejuind cea mai mare vărsare de sânge din toată campania Oceanului Pacific. Bombele avioanelor şi proiectilele cuirasatelor şi crucişătoarelor arară, în adevăratul sens al cuvântului, Iwo Jima. Şi, cu toate acestea, infanteria marină americană a avut de suferit pierderi nemaivăzute: 5.000 de morţi, fără să mai socotim răniţii şi pe cei daţi dispăruţi etc.

Capitolul VI.

1.

După redislocarea grupului aviatic pe insula Saipan, cu Robert Harris începu să se petreacă ceva de neînţeles: se închise în sine, deveni nesociabil şi irascibil. La popotă, abia răscolea cu furculiţa prin farfurie şi o respingea, pornind să bombăne pentru fiece fleac..

Nu se dădea în lături de la zboruri, dar se simţea cât de colo că le executa fără nici o plăcere.

— Ascultă, Bob, ce se-ntâmplă cu tine? se interesă Charles Mallory. Ai slăbit enorm în ultima săptămână.

— Sunt sănătos tun, Charlie, însă numai aici, uite, şi Bob arătă în dreptul pieptului, aici se petrece ceva de neînţeles. Mă ştii că nu-s un fricos, dar de câtva timp am început să simt cum îmi îngheaţă ficăţeii, când se anunţă o misiune de luptă. Am pornit să am presimţiri sumbre.

— Lasă, Bob, nu mai face pe nebunul. Pur şi simplu eşti obosit, aşa cum suntem cu toţii. Vorbeşte cu doctorul. Odihneşte-te o săptămână. Dacă te jenezi, hai c-o să-i vorbesc eu.

— Să nu care cumva să faci una ca asta, Chack! Îţi interzic! M-ai înţeles?! Mai avem de executat vreo douăzeci de misiuni şi-apoi vom părăsi împreună insula asta blestemată.

— Dar vreau s-o fac în numele prieteniei noastre…

— Nu! Dacă mi-e scris să supravieţuiesc, atunci să fie fără nici un fel de rabat… Melancolia neagră — asta-i cauza. În zilele astea, l-am visat pe Eugene Tekker, răposatul, fostul soţ al lui Kate. Se făcea că trăseserăm amândoi câte un whisky dublu şi stăteam de vorbă deschis, de la suflet la suflet. Mi-a zis că suntem nişte lepădături, şi eu şi Henry Hughes, că ne bucurăm de moartea lui şi că ne culcăm cu

nevastă-sa, iar din motivul acesta am merita să ne spargă căpăţânele, dar că n-o va face el, cu mâna lui — întrucât şi-aşa nu mai am mult de trăit. Şi că pe Henry Hughes au şi-nceput să-l sfârtece peştii. Când şi-a luat rămas bun, m-a asigurat: „La revedere, pe curând, în infern…!”. Peste puţin timp, am aflat că Henry Hughes pierise, într-adevăr pe portavionul „Liscome Bay”, lângă insulele Gilbert. Acuma-i rândul meu. Visul ăsta afurisit nu-mi mai iese din minte. Nu-s în stare să uit nici cel mai mic detaliu… Când Eugene mi-a întins bricheta, mâna îi duhnea a hoit, întocmai cum puţeau japonezii aceia morţi, pe care i-am văzut tăvăliţi pe aerodrom, în ziua mutării noastre la Saipan.

— Bob, ar trebui să-i tragi o beţie zdravănă şi-apoi să te saturi de somn, fără vise. Totu-i din pricina suprasolicitării nervoase. Căci noaptea, mai mult fumezi decât să te culci şi tu ca oamenii. Şi nu-i cazul să crezi în superstiţii de-acest soi.

— În privinţa asta, n-am nici o putere. Am avut prilejul să-l cunosc puţin pe celebrul Jimmy Collins… Îşi simţise moartea cu mult timp înainte, ba chiar a reuşit s-o descrie într-o carte. Iar moartea i-a fost întocmai cum o prevăzuse. Jimmy încerca rezistenţa unui avion, iar la ieşirea din picaj, într-o verticală, aripile n-au mai rezistat şi s-au pliat. Robert îşi aprinse ţigara şi, trăgând de câteva ori, îl rugă: Charles, dacă mi se va întâmpla ceva… scrie-i lui Kate. Spune-i putorii c-am iubit-o până-n ultima zi.

— Ajunge, Bob! Ce stare sufletească-i asta, înainte de luptă! Poţi să mă consideri ce vrei, chiar şi pleava societăţii, dar am să-i raportez comandantului ce se petrece cu tine!

Dar Charles n-a mai reuşit să-şi înainteze raportul: patrula lui fu trimisă în misiune. Iar când ateriză, Robert decolase — conducându-şi grupa la asaltarea aerodromului de pe insula Tinian.

În zadar îl aşteptă Charles, la întoarcere. În loc de patru

aparate, câte decolaseră, au aterizat doar trei.

— Cum s-a întâmplat? îl întrebă Charles pe încruntatul Paul Walker, coechipierul lui Robert.,

— Pe când ne întorceam din acţiunea de asalt, am fost surprinşi de opt Zerouri, de ultimul tip. S-au prăvălit asupra noastră dinspre soare, când nimeni nu se aştepta. Vezi câte găuri are aparatul meu? Nu-i avion, ci şvaiţer! Un Zero a ciuruit cu tunul de bord carlinga lui Bob. Am văzut cu ochii mei cum zburau bucăţile de plexiglas din cupolă. Cred că rafala asta a pus punct biografiei comandantului nostru.

2.

La sfârşitul lui martie 1945, se primi ordin ca maiorul Charles Mallory să fie trimis în Statele Unite, ca unul care-şi îndeplinise norma misiunilor de luptă. Charles se considera un om norocos: izbutise să scape cu viaţă din diabolica încăierare. „Sărmane Bob! îşi aminti de prietenul său. Sunt obligat să mă-ntorc singur, fără tine.”

Robert Harris nu mai apucase ordinul. Se prăpădise mai înainte de primirea acestuia.

De la Tinian şi până la Honolulu, aviatorii au obţinut permisiunea să călătorească pe crucişătorul „Richmond”. Dar, în momentul când acesta ieşi în mare, receptă o telegramă cifrată, care-i modifica misiunea. Şi, în loc de

Honolulu, „Richmond” porni spre Okinawa, intrând în componenţa unei puternice grupări de desant. Charles Mallory, militar în concediu, deveni martorul unei bătălii înverşunate, pentru cucerirea unei alte insule.

Când s-a dat alarma aeriană, Charles, şi-a pus din mers centura de salvare şi a fugit mâncând pământul spre puntea superioară. Asta-i mai lipsea, să se pomenească înmormântat de viu în cabină. Dacă vasul pornea să se scufunde, nici nu mai apuca să iasă din ea. Pe când sus, exista posibilitatea de a te adăposti, la nevoie, în vreo cabină de comandă, sau în

vreo turelă, iar, într-un caz extrem — să sari peste bord. Când ajunse pe punte, Charles fu asurzit de bubuitul armamentului de antiaeriană, şi fu gata să se sufoce din pricina funinginii explozivelor. Fără să vrea, privi în sus şi zări, printre ghemotoacele exploziilor, silueta odioasă a unui Zero, care-şi aţintise botul spre crucişător. Încă de la Pearl Harbor îi era odios, dar acum şi mai mult — după moartea scumpului său prieten, simpaticul Bob. De data asta, Zeroul îl ameninţa chiar pe el. Sub pântecele avionului, ca un ou negru, atârna o bombă grea. „Aha, va să zică aşa arată enigmaticul kamikaze!” reuşi să cugete Charles, în momentul când Zeroul se lovi de bordul cuirasei. Un trosnet, explodarea restului de benzină — şi asta fu tot. Bomba nu explodase! Probabil, nu acţionase mecanismul detonatorului, montat în grabă.

Tragerile fură sistate. Înnebuniţi de cele trăite, ştergându-şi feţele de sudoarea amestecată cu funinginea prafului de puşcă, oamenii îşi aţintiră privirile, zărind ceva de necrezut: pe punte zăcea, chircit, un băieţandru mort, îmbrăcat într-o uniformă kaki, ponosită şi boţită. Figura lui, zdrobită, avea întipărită o expresie de profundă nefericire. Pe îmbrăcăminte era puţin sânge. De bună seamă, suferise o hemoragie internă.

Charles îşi imagină foarte clar cum se petrecuseră lucrurile: avionul se lovise de bord cu toată viteza, centurile de siguranţă ale pilotului cedaseră şi forţa inerţiei îl zvârlise pe punte. „Iată cum arăţi acum, biet kamikaze...” se gândi Charles, iar impresia aceasta nu semăna deloc cu prima.

În jurul mortului se îngrămădiseră sute de marinari şi ofiţeri. Fireşte, pilotul nu era chiar un copilandru. Ci, pur şi simplu, tânărul japonez arăta astfel, comparându-l cu înalţii yankei. Cineva rosti:

— Cum e posibil! Cu cine luptăm de-atâta timp?...

Şi era anevoie de priceput ce anume voia să accentueze

fraza ce se-auzise: dispreţul faţă de un inamic, sau ciuda şi stinghereala faţă de sine.

Americanii, de când lumea mari amatori de suveniruri, rămaseră credincioşi tradiţiei: venindu-şi în fire, se repeziră să taie de pe vestonul mortului însemnele gradului, decoraţiile, nasturii cu flori de vişin imprimate pe ei. Iar unul nu se jenă să bage în buzunar bretelele uzate de la pantalonii sărmanului kamikaze.

Charles nu se amestecă printre ei, însă, ceva mai târziu, răscumpără de la un marinar negru, cu douăzeci de dolari, pumnalul japonezului. Dacă matrozul ar fi ştiut că acest cuţit, ascuţit ca un brici, era destinat îndeplinirii ritualului harachiri ar fi cerut un preţ mult mai mare.

Peste o săptămână Charles reuşi să ajungă pe un transportor care se deplasa la San-Francisco. Însă, numai când se apropie de destinaţie, căpătă convingerea că războiul se terminase pentru el, şi, izolându-se în cabină, îi scrise lui Kate.

Minţea cu atâta însufleţire, în numele celui dispărut, acordându-i femeii aceleia uşuratece cele mai gingaşe atribute, încât şi lui îi veni să creadă în puritatea şi neprihănirea ei! După cele suferite, dorea, pur şi simplu, puritatea, din toată inima. Voia să creadă, şi chiar credea, că oamenii pot fi sinceri, buni, calzi la suflet. Suferea pentru prietenii care pieriseră, pentru anii pierduţi în van, într-o stare de inumană încordare, în murdărie, funingine şi sânge.

Transportorul îşi încetini marşul. Şi se zări splendidul San-Francisco, pogorându-şi aşezarea, în amfiteatru, dinspre coline către ocean. Charles ştia prea bine că, pentru el, viaţa abia începe, cu totul diferită faţă de cea de până acum.

Capitolul VII.

1.

Condusă de Kyenzi Takasi, celula executa un zbor de patrulare deasupra strâmtorii Makasar. La dreapta, învăluită de pâcle, se zărea coasta Kalimantanului, năpădită de junglă şi, recent, ocupată de trupele de desant ale aliaţilor. Ce-i drept, nu toate unităţile şi subunităţile garnizoanei japoneze de pe insulă depuseseră armele. Companii şi plutoane izolate se mai ascundeau încă prin junglă, aşteptând vremuri mai bune. Însă Kyenzi ştia, de pe acum, că vremuri mai bune nu vor mai fi: după scufundarea portavionului „Akagi", el şi vreo câţiva piloţi rămaşi în viaţă fuseseră mutaţi cu serviciul în aviaţia ce dispunea de baze pe ţărm. Nu se putea afirma că mutarea aceasta îl amărâse în exces pe Kyenzi, cu atât mai mult eu cât începuse să zboare pe avioane de vânătoare. Iar pilotul de vânătoare are mai multe şanse de supravieţuire: pe bolta cerului, el dă tonul.

Ajungând până la limita fixată, Kyenzi viră pe cap invers. Hotărâse să se întoarcă acasă pe deasupra insulei.

Nu întâlnise nimic interesant în strâmtoare, dar, într-un mic golf, barat din trei părţi de nişte stânci abrupte, observă, staţionate la ancoră, câteva distrugătoare americane de tip Fletcher. Întâlnirea fu neaşteptată numai pentru aviatorii japonezi. Americanii, judecând după toate pregătirile pe care le luaseră, urmăriseră mai de mult, cu ajutorul radarului, zborul celulei. Kyenzi nici nu apucă să reacţioneze, când se pomeni sub tirul lor. Fusese nevoit, până atunci, să participe la o sumedenie de raiduri aeriene, dar cu un foc atât de compact se întâlnea pentru întâia oară. Dârele luminoase ale traiectoriilor se prelungeau înspre avioane ca nişte bice roşii, de pe toate cele patru nave, iar cerul se acoperi numaidecât de foc şi fum. Ceea ce nu era de mirare: fiecare

distrugător poseda câte optsprezece automate de antiaeriană, cu tragere rapidă, şi câte cinci tunuri unificate de 127 mm.

Kyenzi ieşi din zona tirului printr-un viraj brusc, „peste umăr”, luând-o spre uscat. Apoi, privi împrejur. Golful abia se desluşea, acoperit de mii de ghemotoace de fum ce se destrămau. Coechipierul îi rămăsese în urmă cu aproape un kilometru, zburând la mică înălţime. După aparatul acestuia se târa o dâră de fum.

— „Ken-23”, ce s-a întâmplat? i se adresă Kyenzi, prin radio.

Glasul vibrant al coechipierului se auzi ca de pe o altă planetă:

— A pornit să-mi bată motorul. Puternic. Temperatura uleiului — o sută şaizeci de grade. Mi se pare c-a luat foc. Ce să fac?

— Ce se face în asemenea situaţii? Dacă n-ai posibilitatea să zbori în continuare, sari!

Kyenzi văzu, la avionul partenerului său, prelingându-se limbi de foc de sub capota motorului. Cupola carlingii zbură în aer. Iar pilotul se prăvăli peste bord. Însă înălţimea era prea mică, pentru ca voalura paraşutei să prindă aer.

„Sărmane Uyeharu! N-ai să mai povesteşti nimănui prin ce iad am trecut amândoi în zbor...”

La vreo sută de mile mai la nord de Balikpan, Kyenzi depistă un avion bimotor de transport Sy-47. Douglasul hoinărea agale, la mică înălţime, deasupra junglei. Echipajul, netemându-se de nimic într-o zonă ocupată de americani, nu observă apropiindu-se aparatul de vânătoare pilotat de Kyenzi. Transportorul, neavând arme la bord, era o pradă prea ispititoare, ca s-o lase să-i scape. Şi Kyenzi, îngânând o scurtă rugăciune, trecu la atac. „Ei, ia stai niţel, acum am să răzbun moartea lui Uyeharu!” Rafale lungi de tun şi mitralieră loviră Douglasul. Japonezul văzu flăcările

exploziilor jucând pe fuzelaj şi pe capotele motoarelor. Ţâşnind înainte, avionul de vânătoare execută un viraj, pentru repetarea atacului. Deşi găurit ca un ciur, Douglasul continua să zboare, planând în coborâre, până la vârfurile copacilor.

La cel de-al doilea atac, îşi primi şi Kyenzi pedeapsa. Constată că avea de-a face cu un Sy-47 modernizat — deasupra fuzelajului era instalată o mitralieră de turelă, pentru acoperirea emisferei din coadă. Lăsând Zeroul să se apropie la vreo sută de metri, trăgătorul trimise o rafală prelungită. Gloanţele perforante, găurind carterul din dural, sfârtecară oglinda cilindrilor şi sfărâmară dinţii pinioanelor de transmisie.

Kyenzi îşi închise involuntar ochii, din cauza scrâşnetului şi huruitul. Motorul amuţi imediat.

— Trebuie să sar, rosti cu glas tare şi, amintindu-şi de trista soartă a coechipierului Uyeharu, îşi aruncă privirea asupra altimetrului. Două sute de metri — prea jos! Profitând de rezerva de viteză, îşi angajă aparatul în luare de înălţime. La vreo şapte sute de metri, întoarse avionul de vânătoare pe spate şi, declanşând închizătorul centurilor de siguranţă, se prăvăli din carlingă. Deschizându-se, paraşuta îl zgudui destul de nepoliticos. Legănarea în văzduh se termină rapid. Privind în jos, Kyenzi zări Douglasul, pe care-l lovise, apropiindu-se de copaci.

— Aha, ai încasat-o, ticălosule! triumfa mitraliorul Douglasului, suspendat în leagănul de sub plafonul fuzelajului. Strigătul său de victorie răsună puternic în instalaţia de intercomunicaţie. Însă piloţilor nu le mai ardea de celebrări. Motoarele avariate se înecau din pricina bătăilor neregulate şi trăgeau din ce în ce mai slab. Erau nevoiţi să aterizeze. Dar unde? Coroanele înalţilor copaci se perindau primejdios de aproape.

— Domnule comandant, virează niţel la stânga, îi şopti

navigatorul, arătându-i un sector mlăştinos din junglă, acoperit de tufişuri şi arbuşti.

— Coboară flapsurile! strigă pilotul spre tehnicul de bord.

Acesta, presându-şi rana de la mâna dreaptă, se aplecă asupra manetei de manevrare a flapsurilor şi-o puse la punctul de coborâre. Însă declicul sonor, care însoţeşte ieşirea trapelor de aterizare, nu se auzi. Pesemne, proiectilul distrusese tija de comandă. Pilotul trase manşa spre sine, pentru a reduce viteza. Vârfurile copacilor biciuiră partea de jos a fuzelajului. Aparatul se „aşeză” şi, nemaiavând timp pentru pierdere de viteză, se lovi cu o aripă de tulpina unui arbore gigantic. Uriaşul pădurii se cutremură, dar rămase neclintit, Avionul însă se rupse în câteva bucăţi şi luă foc. Din fuzelajul dezmembrat se revărsară trupurile pasagerilor, containere şi geamantane, întocmai ca nişte boabe de mazăre dintr-o păstaie uscată, Un fum negru şi dens se ridică deasupra pădurii.

2.

Paraşuta îl lăsă pe Kyenzi peste un lăstăriş des, în apropiere de locul unde căzuse Douglasul. Totul se petrecuse destul de reuşit: scăpase doar cu câteva zdrelituri. Eliberându-se din suspante, pilotul îşi scoase pistolul şi se ascunse. Însă de jur împrejur domnea numai liniştea. Doar din partea unde ardeau rămăşiţele avionului venea miros de fum şi răzbătea trosnetul crăcilor cuprinse de flăcări. În spate, la stânga şi la dreapta, maimuţele ţipau, înspăimântate de incendiu.

Kyenzi, pe neaşteptate, fu apucat de dorinţa de-a se duce la locul catastrofei. Porni decis spre resturile Douglasului, sperând să găsească alimente, dar, poate, şi ceva obiecte de valoare: că războiul n-avea să dăinuie un veac — şi îi vor prinde bine.

Fiecare metru de drum a trebuit să-l cucerească junglei

cu multe dificultăţi, apelând la un cuţit ascuţit. Gângăniile şi ţânţarii îi intrau în ochi, în nas şi în gură, înţepându-l fără milă. Era scăldat de sudori, iar palmele i se umpluseră de băşici.

Brusc se întunecă: cerul se acoperea de nori negri. Un fulger orbitor scăpără în apropiere. Vântul aduse miros împuţit de cauciuc şi trupuri arse. Ţinta era în preajmă. Şi Kyenzi se grăbi, ca, orientându-se după fum, să ajungă la locul unde căzuse Douglasul mai înainte de dezlănţuirea ploii torenţiale.

Răzbi astfel la cărarea pe care şi-o croise cu aripile avionul în cădere, când se revărsă asupra junglei un adevărat ocean — căci altminteri nu se putea numi ploaia aceea torenţială. În câteva minute, apa îi ajunse în dreptul genunchilor, iar în depresiuni clocoteau gârle întregi.

Ruperea de nori şi destrămarea lor se petrecu tot atât de repede, cum începuse potopul, iar Kyenzi îşi putu continua drumul. Acuma nu şi-l mai croia cu cuţitul,

ci se furişa, tiptil, de-a lungul potecii, strângând în mână pistolul. Kyenzi nu excludea posibilitatea să mai fi rămas în viaţă vreunul din pasagerii avionului american.

Fuzelajul Douglasului îi apăru drept în faţă. Kyenzi îşi ciuli urechile — o linişte mormântală domnea pretutindeni. Se apropie atent, cercetând totul din jur. Picioarele i se afundau, până aproape de genunchi, în noroiul subţire, amestecat cu apa ploii torenţiale. Pe jumătate înecaţi, morţii zăceau în cele mai bizare poziţii. Mai întâi, Kyenzi se convinse că nu mai rămăsese nici un supravieţuitor, care să-i trimită un glonţ în spate.

Lângă sfărâmăturile ampenajului, printre geamantanele risipite, zăcea trupul unui om cu o servietă în mână. Pilotul mai văzuse asemenea serviete şi ştia că în ele se transportau hârtii de valoare sau bani.

„Ei, drăcia dracului, se gândi el, poate că răposaţii ăştia

au mai mulţi bani decât s-ar găsi în buzunarele mele. Şi totul poate putrezi, sau intra pe mâna maimuţelor. Cine-ar fi în stare să dea, aici, peste avionul doborât? Probabil că astăzi mi se oferă unica şansă, în stare să-mi schimbe pentru totdeauna viaţa.”

În primul rând, se îndreptă spre servietă. Fostul proprietar zăcea pe spate. Era un bărbat la vreo treizeci şi cinci de ani, în uniforma infanteriei marine americane. Pe gulerul cămăşii decedatului erau emblemele serviciului financiar — un romb roşu într-o coroniţă daurită de lauri.

„Brown” citi Kyenzi numele de familie al răposatului pe-un petic de pânză cusut deasupra buzunarului din dreapta, de pe piept. Din colţul gurii trezorierului se prelingea, o dâră de sânge, pe care ploaia n-o spălase. Servieta, o piesă elegantă, din piele de crocodil, era prinsă cu un lănţişor de oţel de brăţara metalică pe care defunctul o avea la mâna stângă. Kyenzi trase din toate puterile de servietă, încercând să rupă lănţişorul. Smucitura avu un rezultat neaşteptat: lănţişorul nu cedă, însă omul, pe care Kyenzi îl considerase mort, deschise, deodată, nişte ochi tulburi, lipsiţi de viaţă şi porni să geamă. Pilotul tresări fără voie.

— Aha, prietene, acuşi te izbăvesc de suferinţe inutile, bombăni Kyenzi. Trase un foc în tâmpla ofiţerului, iar cu cel de-al doilea sfărâmă lănţişorul. Şi nu mai încercă să caute cheiţa. Atât de mari îi erau nerăbdarea şi dorinţa de-a afla ce se găseşte în servietă, încât forţă broasca apelând la cuţit. Deschise servieta, având inima cât un purice şi, când privi înăuntru, închise ochii orbit.

Realitatea depăşea visele sale cele mai îndrăzneţe: servieta era ticsită, până la refuz, cu teancuri de bancnote mari. Aici era numai valută acceptată în Indonezia: dolari, guldeni şi lire sterline. Atât de multă, încât i-ar fi ajuns până la sfârşitul zilelor...

Dar asta, încă nu era totul. Kyenzi porni să scotocească

grăbit prin buzunarele morţilor. Şi nu greşi.

Aşternând o foaie de cort, zvârli pe ea portofele, bani, documente. Nu se dădu în lături nici de la mărunţiş, nici de la inele de aur. De pe mâna unui cadavru, cu trese de colonel, trase o brăţară grea de aur, prevăzută cu un ceas. Şi-i păru nespus de rău că ceasul se defectase. În clipa când avusese loc şocul, acele se înţepeniseră în cadran, memorând cu precizie de secundă momentul morţii proprietarului.

Kyenzi era atât de preocupat, încât nici nu băgă de seamă că soarele îi uscase pe el costumul de zbor şi în aer porniseră din nou să roiască nori de ţânţari. Însă asta îl deranja prea puţin: scotocea pretutindeni şi lua tot ce putea căra cu sine — două sticle de whisky, conserve de carne, pesmeţi. Reuşi chiar să dea şi peste un flacon cu o soluţie pentru alungarea insectelor. Şi, pe loc, îşi unse din belşug faţa şi mâinile. Zări apoi un costum civil, cenuşiu închis. Îl înşfăcă şi pe ăsta, deşi părea cam mare pentru el: la prima ocazie îi va prinde bine, ca să-şi ascundă profesia. Din armament luă doar un pistol-mitralieră, cu trei încărcătoare de rezervă, şi-un Colt 45, întocmai ca acela pe care-l avea Yasuziro.

Printre prelatele şi sfărâmăturile containerelor nimeri peste o raniţă soldăţească. Kyenzi îndesă în ea comorile sale, şi şi-o aruncă pe umeri. Şi fu nevoit să renunţe la multe din lucrurile ce se aflau depuse pe foaia de cort. Pur şi simplu, nu era în stare să le care pe toate.

În preajma resturilor avionului pogorî liniştea. Numai ţânţarii ţiuiau şi muştele bâzâiau, atrase cine ştie de unde de mirosul de sânge.

3.

Kyenzi auzise de grozăviile pădurilor tropicale din insulele Oceaniei. Fusese de multe ori nevoit să zboare peste

junglele Noii Guinee şi deasupra lăstărişurilor din insulele Bismarck. Însă, din aer, aceste aglomerări de miliarde de copaci şi arbuşti arătau minunat, acoperite de-o verdeaţă ca smaraldul şi pline de flori viu colorate. De data asta, Kyenzi realiză de-a binelea ce înseamnă jungla: nu putea înainta nici măcar un pas fără toporul pe care avusese prevederea să-l ia cu sine. Ce-i drept, deocamdată îl consola avuţia dobândită, iar gândul că până la ţărm nu erau mai mult de zece mile îi sporea puterile. Drumul pe care îşi propunea să-l parcurgă cam în vreo trei zile. Dar după puţin timp, deodată, se iscă întrebarea: cum avea să plece de pe o insulă aflată sub controlul americanilor? Să-şi cumpere o barcă, sau să angajeze vreun indigen, să-l treacă, dincolo de strâmtoare? Dacă acesta îl înhaţă, şi-l deposedează de bogăţia ce-i picase din cer? Nu, aşa ceva nu era posibil. Dar, la urmei urmei, chiar trebuia să ajungă neapărat la ai săi? Ce câştiga, astfel? Războiul era pierdut — lucrul devenise clar după căderea insulelor Mariane şi înfrângerea flotei japoneze în Marea Filipinelor. Şi, chiar dacă Kyenzi avea să supravieţuiască următoarelor lupte, după aceea ce-l aştepta? Lagărul prizonierilor de război. N-ar fi fost oare mai bine să se predea, păstrându-şi în felul acesta şi viaţa şi bogăţia?

În cei trei ani de război, Kyenzi reuşise să-şi revizuiască ideile patriotarde. Câteva scurte întrevederi cu răposatul socru-său îi deschiseseră ochii asupra tâlcului vieţii. Kamakura, tatăl nevesti-sii, un afacerist norocos, ar fi realizat multe în viaţă, dacă asupra casei sale nu s-ar fi prăbuşit o bombă incendiară americană, lansată de un B-29, în timpul celui de-al doilea raid al „superfortăreţelor” împotriva oraşului Tokyo.

Kamakura demolase cu uşurinţă concepţia despre lume a lui Kyenzi Takasi, care, şi-aşa, era mai demult zdruncinată. Îi demonstrase că toate religiile şi tradiţiile, normele de morală, precum şi spiritul oastei samurailor nu erau decât

„un rahat uscat de câine, otravă pentru proşti”. Totul era astfel rostuit, ca proştii să nu-i împiedice, ba, dimpotrivă, să-i ajute pe bancheri să se ocupe de singurul lucru pentru care merită să trăieşti — să facă bani.

Iar astăzi, Kyenzi „făcuse” banii aceştia. După cele mai modeste calcule, se afla în posesia a cel puţin şaizeci de mii de dolari, cincisprezece mii de lire sterline şi pestei zece mii de guldeni olandezi. Ah, ce bine au să-i prindă banii ăştia după război! Adunând conţinutul raniţei cu moştenirea rămasă de la socru-său, Kyenzi Takasi aveai să fie cel mai respectat om din Tokyo, dacă nu şi din întreaga Japonie.

Păcat că prietenul său Hattori, preţuit pentru merite deosebite, nu avea să mai trăiască până în ziua aceea. Samurai convins, Yasuziro încă nu-şi pierduse fantasmagoriile şi nici nu se ştia dacă va accepta să suporte prăbuşirea imperiului.

Prima noapte, Kyenzi şi-a petrecut-o într-un copac. Din crăci tăiate, îşi înjghebase un soi de pat, între ramuri.

Îl acoperise cu frunze şi aşternuse deasupra lor foaia de cort. Rezultase un culcuş suficient de confortabil, unde nimeni nu-l putea ajunge, în afara şerpilor, jaguarilor şi termitelor, ale căror înţepături se asemuiau cu arsura cărbunilor de pe tăviţa hibachi, folosită la încălzirea încăperilor.

Pilotul îşi scoase din preţioasa raniţă conserve şi pesmeţi. Trăgând o duşcă de whisky, porni să tuşească. „Dracu să-i mai înţeleagă pe yankei! De ce-or fi preferind apa asta de foc, sakeului gingaş şi catifelat?” După ce-şi verifică arma, Kyenzi închise ochii.

Bogăţia care se năpustise asupra sa, precum şi împrejurările în care se afla acum, îi puneau o mulţime de probleme complicate. Şi avea la ce gândi. Dar astăzi era din cale afară de obosit. Şi a fost suficient să închidă ochii, ca să se şi cufunde într-un somn adânc.

Dimineaţa, după micul dejun, Kyenzi avu poftă să-şi vadă şi să-şi numere banii cât mai exact. Răsturnă tot ce se găsea în raniţă pe foaia de cort. Un morman uriaş de bancnote, cum nu mai văzuse vreodată, făcu să-i bată inima de bucurie. Şi pilotul se apucă să-l sorteze pe căprarii: dolari, lire sterline şi guldeni. De la pasionanta îndeletnicire îl distrase o nelinişte difuză, de neînţeles. Avea impresia că-l supraveghează cineva. Kyenzi îşi acoperi avuţia c-un colţ al foii de cort. Apoi, dintr-o mişcare plină de grijă, ţinându-şi răsuflarea, îşi luă pistolul-mitralieră. Privi atent în preajmă. Nimic suspect. Dar nu-l părăsi sentimentul că nu era singur. Mai mult de-atât, căpătă convingerea că cineva stătea ascuns în lăstăriş. Îndesându-şi banii în raniţă, Kyenzi se piti.

Oricine ar fi fost, indiferent de uniformă, japoneză sau de-a inamicului reprezenta un pericol. Trebuia evitată tovărăşia semenilor, până ce avea să ajungă la ţărm, unde să-şi dosească, aşteptând vremuri mai bune, comoara. Iar dacă cineva afla ce cuprindea raniţa, viaţa lui nu mai făcea două parale, întocmai ca yenul japonez.

Aşteptă un timp destul de îndelungat. Deodată, frunzişul copacului de alături porni să foşnească. Kyenzi îşi ridică ochii şi întâlni privirea fixă, care nici nu clipea, a unei fiinţe acoperite cu păr roşcat.

Fără să mai stea o secundă pe gânduri, trase o rafală prelungă din pistolul-mitralieră. Crăcile rupte porniră să trosnească, frunzişul tăiat de gloanţe se scurse, iar la picioarele lui se prăbuşi o namilă greoaie — un bătrân urangutan.

— Ei, drăcia dracului! exclamă uşurat Kyenzi, sărind într-o parte. Şi, pentru a se asigura, mai trase o rafală în urangutan. Apoi se apropie de mascul. Mutra acestuia, asemenea celei omeneşti, încremenise, purtând grimasa groazei de dinaintea morţii. Fără să vrea, pilotul îşi aminti de trezorierul cu servieta, de lângă avionul! Sy-47. Kyenzi

împinse cadavrul cu piciorul. Întâlnirea cu urangutanul îl liniştise. Pesemne, în jungla aceasta, încă nu călcase picior de om.

4.

Trecuseră trei zile. Istovit să tot străbată prin junglă, Kyenzi abia se mai ţinea pe picioare. Fiecare pas fusese nevoit să-l cucerească luptându-se cu tufişurile ghimpoase şi lianele agăţătoare. După ce parcurgea o sută de metri, se simţea sfârşit de puteri şi cădea la pământ, unde asupră-i se repezeau hoardele lipitorilor şi ţânţarilor. Adeseori, la picioarele sale se iţeau şerpi şi şopârle uriaşe, de dimensiunea unui mic crocodil. Undeva, deasupra lui, la o înălţime de vreo treizeci de metri, soarele lumina coroanele arborilor. Acolo, sus, papagalii ţipau şi maimuţele se luau la harţă, iar aici, jos, domnea penumbra jilavă, atmosfera densă şi imobilă, saturată de miasme de putregai. Copacii, groşi de vreo doi sau trei metri, se înălţau într-o împletire haotică de rădăcini groase, ieşite deasupra pământului, înfăşurate de liane şi împresurate de tufişuri târâtoare, printre care răzbătea frunzişul ferigilor. Sub picioare, fleşcăia şi chiftea terenul mlăştinos.

Mai trecu o zi şi asupra lui Kyenzi se năpustiră alte belele. Conservele se isprăviră şi se dezlănțui malaria. Acuma, parcă trăia într-o lume ireală, căzând adeseori în nesimţire. Înaintarea spre ţărm era neînsemnată. La sfârşitul celei de-a şasea sau a şaptea zile, pilotul dădu de-o mlaştină imensă.

Drumul se înfunda aici. Ca să dea ocol, nu mai avea puteri. Ce mai valora bogăţia lui, în junglă? Nu-şi putea cumpăra cu ea nici măcar o tabletă de chinină.

Se însera. Deasupra mlaştinii răsări luna plină. În tufişurile de lângă mal începură să sclipească ochii crocodililor, ca nişte, rubine. Să mai rămână acolo, era

primejdios. Kyenzi se hotărî să se retragă în pădure, ca să înnopteze. Iar a doua zi, avea să-şi construiască o plută, cu care să traverseze mlaştina de cealaltă parte. Însă nu apucă să facă decât vreo doi paşi, că un trunchi lung, zăcând în apă, lângă mal, se însufleţi brusc şi se năpusti asupra lui. Mişcările uriaşului crocodil, de aproape opt metri, fură fulgerătoare. Coada grea, muşchiuloasă, acoperită de cuirasele unor plăci cornoase, dădu o lovitură înfiorătoare peste picioarele omului sfârşit de puteri. Kyenzi, pierzându-şi cunoştinţa, se prăbuşi la pământ. Şi, imediat, botul imens, cu dinţi ascuţiţi, îl înşfăca de-a curmezişul, şi-l târî în apă,.,.

În dosarul căpitan-locotenentului Kyenzi Takasi, care se păstra la statul major al celei de-a 26-a flotile aeriene, apăru o notiţă: *„Dispărut, fără urmă, neîntorcându-se dintr-o misiune de luptă.”*

Capitolul VIII.

1.

Pârjolul celui de-al doilea război mondial cuprindea noi şi noi zone ale globului pământesc. Acuma, din Rusia apucase să se extindă asupra Germaniei. „Marele aliat din apus”, care, cu puţin timp în urmă, ameninţase să-i şteargă pe toţi şi totul de pe faţa pământului, zăcea el însuşi printre ruine şi dărâmături. Iar în Extremul Orient, luptele atinseseră punctul lor culminant.

Zilele, posomorâte şi alarmante, treceau chinuitor de greu. Memoria lui Yasuziro îi era străfulgerată de tablourile sinistre ale luptelor aeriene, de prăbuşirea lui cu avionul Gekko, arzând în flăcări.

Toate acestea se petrecuseră recent, înainte de debarcarea americanilor la Tinian. Yasuziro se întorcea de la o acţiune de vânătoare liberă, când Gekkoul său fu prins în cleşte de patru Lightninguri. Mai întâi, intenţionase să scape prin tehnica obişnuită — intrarea în verticală, pe direcţia soarelui. Nu izbuti. Lightningurile îşi lărgiseră frontul şi, profitând de superioritatea lor în viteză, se apropiară.

Când privi în jurul său, Yasuziro văzu că Lightningul ce-l ataca purta un număr cunoscut al aparatului pe care fusese cât pe ce să-l trimită în apele oceanului, în apropiere de aeroportul „Aslito”. Acuma, rolurile se schimbaseră. Iar americanul se va strădui să se răzbune.

Yasuziro viră energic la stânga. Acolo îl aştepta însă un al doilea Lightning. Gloanţele îi ciuruiră învelişul planului. Schimbă direcţia, dar şi din dreapta era pândit. În punctul de sus al lupingului, când viteza scăzuse, Lightningul binecunoscut îi înfipse câteva proiectile în fuzelaj. Gekkoul parcă se împiedică şi apoi se înclină pe aripa stânga, nemairăspunzând la acţionarea direcţiei.

Acum, Yasuziro nu mai avea de ales. Trebuia să sară cu paraşuta. Deschise cupola şi-şi desfăcu centurile de siguranţă. Forţa centrifugă îi presă trupul în bordul carlingii. Printr-un efort cumplit, se desprinse de scaun, îşi sprijini genunchiul de bordul carlingii şi, cu celălalt picior, îşi făcu vânt din toate puterile. Torentul elastic şi turbionar îl înhăţă. Yasuziro trase de mânerul de declanşare a paraşutei şi simţi smucitura puternică a voalurei în deschidere. Scăpase cu viaţă! Solul venea agale în întâmpinarea lui. Dar Yasuziro nu uitase o clipă de Lightninguri. Ce-i costa să tragă în el câteva rafale? Doar se afla suspendat de paraşută, neajutorat şi lipsit de apărare.

Însă Lightningurile îşi continuau urmărirea precipitată a Gekkoului.

„Dar n-au văzut c-a luat foc şi-acuma cade? De ce-l mai atacă?”.

Yasuziro n-avea de unde şti că Paul Walker şi Jim Clint ţineau, cu orice preţ, să fotografieze avionul doborât, pentru a li se omologa victoria...

După pierderea „Dragonului albastru”, detaşamentul „Crizantema albă” îşi încetă existenţa. Aviatorii rămaşi în viaţă au fost îmbarcaţi pe un submarin şi expediaţi în Filipine.

Pesemne că pierderile, de nerecuperat, suferite de portavioane, reprezentau motivul pentru care Yasuziro Hattori, pilot de primă clasă, care zburase pe avioane de punte, fusese mutat din nou cu serviciul la o bază aeriană, unde nu se cerea deloc măiestria lui artistică în executarea decolărilor şi aterizărilor.

În cadrul celei de-a 26-a flotile aeriene, unde fusese trimis să activeze, Yasuziro deveni comandant al unui detaşament de avioane de vânătoare, utilizând la zbor aparate din cele mai moderne — fabricate în 1944 — Nakazima-2.

Constructorii japonezi, izbutind să preia tot ce era mai bun de la Wright-Cyclone şi Prat-Whitney, realizaseră, în sfârşit, un motor cu nimic inferior, ca putere, celor americane. Yasuziro decolă cu un Nakazima-2, şi pentru prima oară avu ocazia să vadă acul vitezometrului trecând dincolo de cifra 600. Armamentul puternic al aparatului consta în patru tunuri de bord şi şase mitraliere de mare calibru. Un număr de guri de foc atât de mare, care solicita o imensă cantitate de muniţii, îngreuna considerabil structura şi calităţile de manevrabilitate ale avionului. În schimb, o salvă a armamentului de bord era capabilă să nimicească uşor în aer o „superfortăreaţă” sau un Liberator, fără să mai pomenim Skyraiderele.

2.

În jur de douăzeci octombrie 1944, asupra sorţii detaşamentului comandat de Hattori se năpustiră iarăşi grele încercări, iar piloţii au fost nevoiţi să probeze noul aparat.

Aflând de debarcarea infanteriei marine americane pe insula Leyte, din arhipelagul Filipinelor, comandantul flotei reunite trimise în direcţia aceea toate forţele de care dispunea: prima şi cea de a doua mare unitate de şoc şi diversiune, precum şi principalele forţe ale flotei japoneze — şase portavioane, două crucişătoare uşoare şi zece distrugătoare.

S-ar fi crezut că spre Leyte înaintau nişte forţe ameninţătoare. Însă nu se puteau asemui, nici pe departe, cu cele care, în decembrie 1941, dăduseră lovitura asupra Pearl Harborului. Patru portavioane serveau de bază unor grupuri de aviaţie slăbite, cu efectiv incomplet, iar cele două cuirasate, care fuseseră transformate în portavioane, nu posedau nici un aparat de zbor. De fapt, reprezentau nişte ţinte-plutitoare, apte să execute doar o misiune de distragere

a aviaţiei americane.

Dacă în luptele aeriene Nakazima-2 nu era mai prejos de avioanele de vânătoare de pe portavioane, în schimb, împotriva vaselor americane se dovedea ineficient: proiectilele sale perforante ricoşau de borduri şi de suprastructuri, ca nişte boabe de mazăre zvârlite asupra unui elefant. Bombardamentele executate cu Nakazima-2 dădeau, de asemenea, rezultate slabe: bombele, fiind lansate sub acţiunea unui tir de antiaeriană foarte compact, nu toţi piloţii erau în stare să menţină capul spre ţintă. După fiecare atac asupra navelor, detaşamentul lui Yasuziro se rărea catastrofal. Tot atâtea pierderi suportau şi celelalte detaşamente din cea de-a 26-a flotilă aeriană. Iar rezultatele loviturilor erau mai mult decât modeste. Peste câtva timp, navele japoneze s-au dus şi ele la fund, pe urmele aviaţiei de pe portavioane. Văzduhul era dominat de aviaţia flotei navale-militare a S.U.A.

În aceste zile, Yasuziro avu ocazia să se afle printre puţinii martori ai apariţiei unei noi tactici japoneze — atacurile kamikaze.

Odată, întorcându-se dintr-o misiune, contraamiralul Arima era ca turbat din pricina unui bombardament nereuşit.

Am să vă arăt eu, vouă, cum trebuiesc scufundate portavioanele! le strigă piloţilor coechipieri, care şi ei îşi largaseră-bombele pe lângă ţintă. Acroşaţi-mi nişte bombe cu focoase instantanee! ordonă Arima inginerului ce se apropiase.

În timp ce mecanicii pregăteau aparatul pentru misiune, contraamiralul se plimba tăcut de-a lungul locului de staţionare a avioanelor cu ţigara neaprinsă între dinţi.

— N-am s-o arunc la întâmplare, declară, mângâind bomba pe care o acroşaseră sub avionul său. Remarcând nedumerirea din ochii subordonaţilor, le explică: Am s-o fac să explodeze laolaltă cu aparatul, direct pe puntea

portavionului.

— Excelenţă, să nu întreprindeţi aşa ceva! încercară apropiaţii să-l determine să-şi schimbe părerea. Sunteţi comandant şi aveţi obligaţia de-a ordona, nu să căutaţi moartea în lupte, întocmai ca un samurai de rând. Trimiteţi-ne, la această ciocnire intenţionată, pe oricare dintre noi…

— Nu, le răspunse Arima, eu am să zbor. Dacă amiralilor nu le este hărăzit să moară în cinste, atunci consideraţi-mă un simplu ostaş. Arima îşi smulse de pe veston petliţele dungate şi stelele de contraamiral, aruncându-le apoi la pământ.

Se instală în carlingă şi şezu îndelung, trebuindu-i mult timp până să pornească motorul. Iar subordonaţii, în răgazul acesta, înclinaţi într-o adâncă plecăciune, tăcând, aduceau un prinos de respect omului care hotărâse să dea un exemplu în privinţa bărbăţiei samuraiului.

Despre rezultatele ciocnirii intenţionate s-a vorbit în fel şi chip: presa japoneză afirma că viaţa amiralului îi costase scump pe americani, în timp ce yankeii scriau că avionul „pilotului-sinucigaş” explodase alături de bord, fără să pricinuiască vreo pagubă importantă. Cu toate acestea, exemplul lui Arima a fost urmat de nenumăraţi fanatici. Propaganda japoneză îi ridica în slăvi pe aviatorii căzuţi în timpul executării ciocnirilor intenţionate, trecându-i în rândul eroilor naţionali. Iar „piloţii-sinucigaşi” au început să fie numiţi kamikaze.

Şi, totuşi, la început, ciocnirile intenţionate asupra vaselor americane au avut un caracter întâmplător. Abia pe măsură ce aviaţia japoneză suferi din ce în ce mai mult din pricina lipsei acute de carburant, de avioane şi de piloţi, când acţiunile de lupta ale acesteia deveniră ineficiente, apăru şi tactica utilizării „piloţilor-sinucigaşi”, sau tactica „scurgerii de sânge”.

Lozinca lansată de propagandă: „Să oferim împăratului

zece vieţi din zece!" găsi răsunet în sufletele piloţilor-samurai.

În perioada când armata şi flota Statelor Unite declanşaseră bătălia pentru Okinawa, industria aviatică a Japoniei (firma „Mitsubishi) îşi începu producţia de serie a avioanelor-proiectil Oka-11 („Floare de vişin"), destinate anume să fie pilotate de kamikaze.

3.

Filipinele reprezentau doar un episod din biografia de luptător a lui Yasuziro Hattori. De altminteri, şi singur considera că-i mersese grozav de bine acolo. Reuşise să doboare, în lupte aeriene, opt aparate americane, şi să plaseze o bombă pe un crucişător, fără să fi primit măcar o zgârietură. În schimb, cea de-a 26 flotilă aeriană, odată cu pieirea contraamiralului Arima, îşi încetă existenţa. Din efectivul ei, mai rămăsese în viaţă doar vreo duzină de piloţi, care peste puţin timp au fost dispersaţi pe la alte corpuri de armată şi mari unităţi.

La sfârşitul lui februarie 1945, sosind pe insula Kyushu, Yasuziro Hattori fu numit comandant al detaşamentului „Vişina de munte", completat cu „piloţi condamnaţi la moarte".

După ce-şi luă în primire detaşamentul şi făcu cunoştinţă cu efectivul de zbor şi dotarea tehnică, fu cuprins de-un sentiment de adâncă dezamăgire. În pofida asigurărilor presei şi ale emisiunilor de la radio, care creaseră „reclama kamikaze", detaşamentul său era înzestrat, în completare, numai cu aparate vechi şi uzate. Locul acestor ciurucuri ar fi fost de mult la lada de gunoi, dar intenţionau să le forţeze a mai servi la un zbor. Parcul avioanelor se dovedi a fi foarte pestriţ: de la aparate de vânătoare până la bombardiere cu rază medie de acţiune, într-o stare tehnică dezastruoasă, ruginite, dar, în schimb, mâzgălite cu tot soiul de dragoni.

Purtau, parcă, întipărită pecetea fatală a unei unice utilizări, a condamnării şi a pieirii grabnice. Efectivul de zbor alcătuia şi el un grup la fel de pestriţ. După ce şi-a cunoscut subalternii, Yasuziro se convinse, încă o dată, de falsitatea declaraţiilor oficiale. În ciuda torentelor de osanale, care circulau la adresa piloţilor-kamikaze, imperiul îi repartiza în detaşamentul „condamnaţilor la moarte” pe cei mai netalentaţi. Osatura detaşamentului „Vişina de munte” era reprezentată de cursanţii şcolilor de aviaţie eliminaţi pentru nereuşita la zbor. În mai mică măsură, în grup existau şi unii piloţi experimentaţi, însă excluşi de la zbor din motive de boală şi de răni dobândite în „Marele război al Asiei de Est”. Erau şi voluntari, provenind din alte arme, care-şi manifestaseră dorinţa de a-şi da viaţa pentru împărat. Pregătirea de zbor a acestei categorii de oameni tineri era deosebit de precară. Din martie, la detaşament începură să se prezinte piloţi-kamikaze absolvenţi ai şcolilor speciale de zbor.

Majoritatea piloţilor era constituită din fanatici, cu tendinţe şovine, care-şi imaginau că sacrificându-se, salvau „Imperiul de 2600 de ani” de la înfrângere.

Însă, în afara oamenilor pe care Yasuziro îi înţelegea, mai erau şi unii care nimeriseră în detaşamentul „Vişina de munte” din motive inexplicabile şi, bineînţeles, nu de bunăvoie. Această categorie era prea puţin atrasă de posibilitatea unei grabnice morţi eroice pentru împărat. Şi, de asemenea, n-o interesau nici onorurile acordate post-mortem, nici promisiunea fericirii veşnice într-o lume mai bună, nici pensiile, fixate cu două grade în plus faţă de cele normale, pe care aveau să le primească văduvele lor şi copiii orfani.

Chipurile triste ale acestor kamikaze mărturiseau dorinţa sfântă de a-şi smulge eşarfele albe, de „condamnaţi la moarte”, şi de a se ascunde, până la terminarea războiului,

într-un sătuc îndepărtat de munte. Pesemne, îi reţineau de la această intenţie ameninţarea cu împuşcarea imediată, pentru dezertare, precum şi represaliile pe care aveau să le suporte familiile lor. Samuraiul Yasuziro Hattori nu putea nutri faţă de asemenea oameni decât un sentiment de dispreţ. Şi se decise să scape de ei, în primul rând. În carneţelul său, trecu câteva puncte negre în dreptul numelor acestora: când se va da comanda de plecare în misiune, vor fi cei dintâi care se vor sui în carlingile avioanelor încărcate cu explozivi. Îi ajuta, astfel, să moară de o moarte demnă, în folosul imperiului!

Dar pe Yasuziro îl uimi, cel mai mult, nivelul extrem de rudimentar al pregătirii pentru zbor demonstrat de noii săi subordonaţi. Cei mai mulţi dintre piloţi fuseseră instruiţi doar pentru a fi în stare să decoleze şi să aibă o oarecare îndemânare la pilotarea în aer. În schimb, habar nu aveau cum se execută o aterizare. Probabil, instructorii consideraseră că nu vor mai avea nevoie de ea. O misiune kamikaze consta din: a decola, a ajunge în zona indicată, a descoperi ţinta, a îndrepta botul aparatului asupra ei şi a coborî în picaj. Dar cel mai nenorocit lucru era că mult lăudaţii „eroi-condamnaţi la moarte”, „floarea naţiunii japoneze”, nu erau în stare să deosebească navele lor de cele americane. Şi Yasuziro fu nevoit să-i scoată, personal, pe neajutoraţii săi discipoli în zona ţintelor şi să aprecieze rezultatele acţiunilor asupra navelor inamice: La sfârşitul lui martie, detaşamentul „Vişina de munte” începu să participe la acţiunile de luptă împotriva unei mari unităţi de portavioane americane, care ataca aerodromurile şi porturile japoneze aflate chiar în zona metropolei.. În perioada luptei pentru Okinawa, se încinseseră bătălii deosebit de fierbinţi.

În seara zilei de 7 aprilie 1945, „Vişina de munte”, primi ordin să execute o lovitură masată asupra unităţilor flotei reunite americane, ce naviga spre Okinawa, pentru a

debarca trupe de desant.

Navele se aflau încă la mare distanţă. Însă piloţii-kamikaze aveau prioritate faţă de toate celelalte avioane, întrucât nu consumau carburant la înapoiere.

Lovitura se execută la 8 aprilie, la revărsatul zorilor, cu prilejul sărbătoririi zilei de naştere a lui Buddha. Şi, în timpul acela, când călugării din temple abia începuseră j să toarne din ceştile de porţelan ceaiul peste statuile lui Buddha, Yasuziro ordonă piloţilor-kamikaze să se alinieze în formaţie, la locul de staţionare, în faţa avioanelor.

Cei mai mulţi dintre piloţi arătau traşi la faţă. Aproape tuturor le sclipeau în ochi pâlpâielile beţiei. Ultima lor noapte o petrecuseră fără somn. Conform tradiţiei, asistaseră la propria înmormântare, bând sake şi luându-şi rămas bun de la cei apropiaţi. Unii din ei nu erau capabili să-şi dea seama de întreg tragismul momentului.

Yasuziro nu avusese niciodată prilejul să vadă, laolaltă, înainte de plecarea în misiune, atâtea chipuri triste şi condamnate, având în ochii lor tulburi o privire lipsită de orice urmă de inteligenţă. Destupând o sticlă mare, Yasuziro dădu ocol întregii formaţii, turnând fiecăruia o ultimă ceaşcă de sake.

Pentru a ridica moralul celor ce se duceau la moarte, se hotărî să le ţină o scurtă cuvântare. Oprindu-se la jumătatea formaţiei, îi învălui pe toţi cu o privire plină de mândrie şi de încuviinţare.

— Ce poate fi mai minunat decât un vişin îmbrăcat în găteala albă a primăverii? porni Yasuziro să vorbească, pe un ton înălţător şi solemn. Iată, la fel de minunaţi sunteţi şi voi, tineri eroi ai detaşamentului „Vişina de munte". Dar înflorirea vişinului nu-i veşnică! Când le vine vremea, petalele albe se scutură, lăsând în urma lor plodul fructelor. Va să zică, nu-n zadar se scutură şi se risipesc petalele! Şi vouă v-a sosit ceasul hotărâtor. Şi noi, asemenea petalelor

albe de vişin, vom cădea asupra duşmanilor noştri, aducând minunatele fructe ale victoriei. Ne vom avânta astăzi împotriva navelor temutei flote americane, întocmai ca un „Vânt al zeilor”, şi vom revărsa asupra lor mânia şi răzbunarea noastră. Să ne lepădăm de cele pământene şi să trecem în lumea unde domneşte veşnica primăvară şi dreptatea fără de veac! Fie ca duhul celor ce urcă spre ceruri să depună mărturie despre lupta şi moartea noastră plină de bărbăţie pe punţile vaselor inamice. Banzai, kamikaze! Cu noi e zeul Hatiman! În mâna lui Yasuziro sclipi sabia scoasă din teacă. Umflându-şi pieptul, strigă din răsputeri: La avioane!

Formaţia se împrăştie într-o clipită. Piloţii îşi ocupară carlingile împestriţatelor avioane, mânjite cu tot felul de zugrăveli.

Yasuziro îşi conducea personal detaşamentul la ţintă. Numai rezervoarele avionului său erau pline ochi. Trebuia să se înapoieze şi să raporteze rezultatele atacului. Celelalte aparate erau alimentate astfel încât carburantul să ajungă doar până la ţintă. Pentru piloţii lor, nu exista cale de întoarcere.

În ziua aceasta, văzduhul de deasupra mării, dintre insulele japoneze şi Okinawa, era nemaipomenit de animat. De pe diferite aerodromuri, decolaseră zeci de avioane japoneze. Toate se îndreptau în aceeaşi direcţie — spre Okinawa, şi, bineînţeles, toate rămâneau acolo. În orice caz, Yasuziro nu întâlni nici un echipaj întorcându-se.

El încă nu ştia că de vreo două zile se declanşase operaţia „Kikusuy”, care consta în executarea unei lovituri masate a unităţilor kamikaze împotriva flotei americane.

După două ore de zbor, prin pâclele albastre se zări insula Okinawa. De-a lungul coastei de vest fumegau coşurile a sute de transportoare şi nave de luptă, care realizau invazia forţelor de uscat ale S.U.A.

Dar peste puţin timp, Yasuziro nu mai avu posibilitatea să plivească panorama grandioasei bătălii. Pe cer apărură nu mai puţin de o sută de avioane de vânătoare americane, iar, în apropierea navelor, la mică distanţă, se ridică un zid negru de explozii. Chiar şi Yasuziro, care văzuse multe în viaţă, nu se mai simţea în apele lui la auzul bubuitului prelung şi infernal. Avioanele kamikaze, pline cu explozivi, săreau în aer unul după altul. Întrucât nu era cine să intre în luptă cu avioanele de vânătoare americane, japonezilor nu le rămăsese altceva de făcut decât să meargă de-a dreptul în întâmpinarea pieirii lor.

Manevrând avionul dintr-un viraj în altul, sustrăgându-se şi evitând dârele luminoase ale tirului mitralierelor, Yasuziro reuşi, totuşi, să observe nişte echipaje izolate de kamikaze, trecând prin cercul de acoperire al avioanelor de vânătoare şi al sectoarelor de tragere în mai multe straturi a artileriei antiaeriene, şi năpustindu-se în picaj asupra ţintelor alese. Patru explozii uriaşe izbucniră pe punţile navelor. Yasuziro viră şi luă cap spre metropolă.

4.

Telefonul se auzi sunând. Yasuziro ridică receptorul.

— Domnule căpitan de rangul trei, raportează ofiţerul de serviciu. Un oarecare invalid, pe nume Morimoto, vrea să vă vadă.

— Morimoto-san?... Imposibil!... Condu-l la mine.

Ascunzându-şi documentele în seif, se grăbi să-l întâmpine. La capătul coridorului văzu un om în cârje, care păşea anevoios, însoţit de ofiţerul de serviciu.

Fără voie, Yasuziro se opri locului. Acesta să fie Morimoto? Da, el era, mai bine zis, era ceea ce mai rămăsese din Samuraiul de Fier, care îşi pierduse laba, un picior şi palma mâinii drepte. Pe Yasuziro îl cuprinse un val de compătimire. Se gândise de multe ori la moarte şi era gata s-

o accepte. Dar, nici un asemenea destin nu-şi putuse imagina că-i posibil.

— Bună ziua, dragul meu învăţător! Cerul mi-a dăruit bucuria să te văd din nou.

— Sunt în trecere, n-am să stau decât un minut...

— Vai de mine, syensei! Nu te las să pleci atât de repede! Yasuziro îl ajută pe Morimoto să se aşeze pe o rogojină şi-i oferi nişte perini.

— Ce-i, Yasuziro-san, nu te aşteptai să mă vezi în halul ăsta? Dar n-am nevoie să fiu compătimit. Pur şi simplu, mi-am primit ce-am meritat. Totul e normal... Câţi oameni n-au ajuns invalizi din pricina mea? Nu ştii? Nici eu. Acum mi-a venit şi mie rândul... Când unui tigru i se retează coada şi labele, atunci fiara încetează să mai fie tigru. O asemenea metamorfoză s-a petrecut şi cu mine... Bineînţeles, în orice clipă îmi pot spinteca pântecele, ca să nu-mi mai târăsc jalnica existenţă. Dar nu mă grăbesc. Nenorocirea m-a făcut filozof. Aş vrea să trăiesc, până în ziua aceea, când se va curma această groaznică tragedie care se cheamă război. Ce-i drept, sunt şi curios să văd cum se va termina nebunia pe care am început-o la Pearl Harbor...

În uşă se auzi un ciocănit respectuos.

— Intră! răspunse Yasuziro.

În cameră pătrunse locotenentul Itihara şi, privind la Morimoto, se înclină.

Yasuziro le făcu cunoştinţă:

— Morimoto-san, permiteţi-mi să vi-l prezint pe locţiitorul meu, locotenentul Itihara Hisasi.

Locotenentul lua poziţia de drepţi şi se înclină din nou.

— Sper că locotenentul nu se va simţi jignit, dacă un căpitan în retragere de rangul doi nu-i în stare să-şi desprindă fundul scorojit de pe tatami!

Locotenentul, zâmbind politicos, tăcu.

— Domnule comandant de detaşament, v-am adus actele

şi scrisorile piloţilor-kamikaze, care au zburat în misiune.

— Bine, lasă-mi-le pe birou. Mă descurc eu cu ele.

Itihara Hisasi salută şi ieşi, închizând grijuliu uşa după sine.

— O gură de sake, învăţătorule?

Morimoto dădu din cap încuviinţând şi Yasuziro dispăru după o draperie. Un plic nelipit, fără adresă, care zăcea deasupra celorlalte scrisori, atrase atenţia lui Morimoto.

— Yasuziro-san, îmi îngădui să mă uit şi eu la ce-a scris mamei sale eroul dumitale, mai înainte de-a pleca în ultimul zbor?

— Poftim, poftim, syensei!

Morimoto scoase din plic o scrisoare neterminată — o filă de hârtie acoperită pe jumătate cu nişte ideograme aşternute în grabă.

— Nu, ostaşul nu i-a scris maică-sii, ci cuiva de vârsta lui, un băieţandru, probabil tot un pilot, care l-a jignit cândva. Ia ascultă, Yasuziro-san, ce scrie aici, în locul ăsta*: „Îmi voi îndeplini misiunea şi voi ajunge la templul Yasukuni înaintea ta. Am să fiu gradat mai devreme decât tine şi-am să am grijă ca tu să rămâi tot elev”.* Îşi închipuia că se duce la o plimbare duminicală... Copil mare şi prost... Ascultă, Yasuziro-san, chiar crezi, într-adevăr, că trimiţându-i la moarte pe mucoşii ăştia, ai să salvezi imperiul de la dezastru?

— Sunt soldat, syensei, şi execut ordinele comandanţilor.

— Tora, dragul meu, dar ăsta nu mai este război! Oare mai ai nevoie, într-o asemenea situaţie, de cele ce te-am învăţat? Doar transformaţi un om viu într-un pilot automat, pentru dirijarea unei bombe sau a unei torpile! Aici există ceva dezgustător, cinic, josnic. În războaie, totdeauna au trebuit să piară soldaţi, dar nu în chipul acesta... Iar voi v-aţi apucat să încununaţi cu aureola gloriei fenomenul ăsta îngrozitor, generat de incapacitatea noastră tehnică. În

imperiu, oamenii n-au fost niciodată preţuiţi. Banzai! Îneacă toţi piloţii, laolaltă cu crucişătoarele şi portavioanele!

Yasuziro îşi aprinse o ţigară şi nu se putu abţine:

— Învăţătorule, te rog, nu trebuie... Suntem obligaţi să credem cu fermitate în misiunea noastră. Altminteri, de ce-am fi executat toate acestea? Ce rost ar mai avea sacrificiile?

Morimoto nu-l lăsă să-şi termine ideea:

— Nu, Yasuziro-san, în privinţa lucrurilor ăstora, trebuie vorbit. Trebuie să vorbim şi să gândim! De când mi-au retezat laba piciorului, am avut mai mult timp să cuget, şi-am impresia că mi s-a mai deşteptat mintea. Trebuie să isprăvim cât mai rapid cu această sinucidere naţională. Şi noi, soldaţii, să-i punem capăt. Domnii din Kaigunsyo n-au să se sinucidă. Ei sunt gata să lupte până la ultimul samurai, deoarece samuraiul are un cap de lemn, se duce oriunde l-ar trimite, fără să-i pese, ca un bou, la tăiere. Iartă-mă, dragul meu prieten, pentru amarul adevăr pe care ţi l-am spus. Morimoto se uită la cronometrul ce-i rămăsese din vremuri mai bune. Acuma, trebuie să plec. Până mă târâi, cu cârjele mele, la gară, începe îmbarcarea.

— Scumpul meu învăţător, te rog, mai rămâi la mine măcar o zi.

— Nu, Tora dragă! Nu mai pot sta aici, să văd piloţi şi avioane... Mă obligă să resimt şi mai acut mutilarea.

— Atunci, syensei, mai aşteaptă un minut! Chem o maşină şi-am să te conduc la gară.

— Mulţumesc. Nu-ţi refuz amabila propunere.

Se despărţiră lângă vagonul trenuleţului electric. Când îşi luară rămas bun, Morimoto îi dărui lui Yasuziro o statuetă de aur, reprezentând un zeu borţoşel.

— Ia-l, Tora, e talismanul meu, să-l ai ca amintire. Să-ţi păzească sănătatea şi viaţa. În nici un zbor nu m-am despărţit de el, exceptându-l pe cel din urmă.

— Îţi mulţumesc, syensei, întotdeauna ai fost bun cu

mine.

— La revedere. După război, am să vin bucuros să te întâlnesc rămas în viaţă. Pentru mine, războiul s-a terminat. Dacă vei mai vrea să-mi vezi osul ciuntit, poftim la Nagasaki. Iată cartea mea de vizită…

Nu s-au mai reîntâlnit.

Bietul Morimoto nu avea de unde şti că pe poligonul „Alamogordo” se şi detonase un dispozitiv nuclear, aidoma celui care, după puţin timp, avea să cadă peste Nagasaki.

5.

Chiar şi Yasuziro se mira cum de fusese în stare să-şi facă rost de două zile libere, ca să plece acasă. Lucrurile se petrecuseră atât de neaşteptat, încât nici nu avusese timp să-şi anunţe familia de sosirea sa. De la gară, merse pe jos. Hiroshima, deocamdată, se afla în spatele frontului, însă urmările războiului se resimţeau pretutindeni. Cele mai multe dintre magazine şi prăvălii stăteau închise. Prin ferestrele cu obloanele netrase se puteau vedea rafturile pustii. Proprietarii magazinelor ori luptau pe front, ori executau prestaţii de muncă obligatorie. Iar mulţi dintre ei îşi şi luaseră rămas bun de la această lume. Dar şi în magazinele ce mai ţineau deschis, viaţa abia pâlpâia. Cumpărătorii luau, în silă, mărfurile şi leacurile aduse din China. Frig, murdărie, lipsa oricărui confort. Aproape jumătate din locuitori fugise prin sate, unde viaţa era ceva mai îndestulată şi mai tihnită.

În cinstea sosirii lui Yasuziro, părintele său organiză o mică petrecere. La care a fost invitat numai prietenul apropiat al gazdei, Kyosi Morisawa. Petrecerea nu mai avea nimic comun cu mesele acelea vesele, ce se organizau, pe vremuri, în casa Hattori. De altminteri, era şi firesc — puţine case japoneze fuseseră ferite de amărăciunea unor pierderi

de neînlocuit. Fratele mijlociu al lui Yasuziro — Tadasi Hattori — dispăruse fără urmă în luptele pentru Iwo Jima; fiul adoptiv al lui Kyosi Morisawa pierise pe transportorul „Ikuta-Maru”, scufundat lângă insula Kwajalein. Discuţia bărbaţilor, chiar şi după ce trecuseră la sake, acuma devenit deficitar, se purta numai în jurul unei singure teme — războiul.

Yasuziro, cu cât era mai atent la spusele părintelui său şi ale lui socru-său, cu atât avea mai mari motive de mirare: „Ce s-a petrecut cu ei, în cei doi ani, cât am lipsit de-acasă? Să fie oare bătrânii atât de deprimaţi, din pricina faptului că şi-au pierdut copiii şi-a insucceselor temporare, de pe front, ale imperiului?!”

Când fusese acasă, rândul trecut, bătrânii păreau mult mai predispuşi la declaraţii patriotice şi belicoase.

O întrebare, pe care o pusese taică-său, îl aruncă pe Yasuziro în braţele neliniştii. El nu admitea, nici măcar cu gândul, ca un colonel în retragere al armatei imperiale să rostească asemenea cuvinte, pătrunse de pesimism şi de neînţelegere a marilor ţeluri şi probleme ce se aflau în faţa imperiului.

— Băiatul meu, când o să terminaţi odată cu luptele astea? Când aveţi de gând să vă reîntoarceţi sub acoperişul casei părinteşti? Eu şi cu maică-ta am obosit să tot aşteptăm. Aşteptarea şi teama pentru viaţa copiilor noştri ne-au îmbătrânit.

— Sunt soldat, tată, iar dumneata cunoşti ce-nseamnă asta…

— Măcar de s-ar isprăvi mai repede acest război blestemat, până nu ne pier toţi feciorii în lupte, oftă bătrânul Morisawa.

Yasuziro se decise să-l liniştească pe socru-său:

— Stimate Kyosi-san! înţeleg durerea dumitale pentru pierderea fiului. Însă el a murit ca un erou, pentru înflorirea

imperiului.

— Şi ce bucurii am avut, de pe urma acestei înfloriri? întrebă şoptit Kyosi Morisawa. Iar voi ce-aţi primit — cuceritori ai insulelor şi-ai mărilor? Ce-am primit noi — părinţii băieţilor noştri, care şi-au dat viaţa pentru cucerirea cauciucului şi-a ţiţeiului indonezian, a cositorului malaezian, a aurului birmanez şi-a tuturor celorlalte bogăţii? Cine s-a ales cu milioanele? Nu ştii? Păi să ţi le spun eu, care-s aceste înfloritoare monopoluri: „Mitsui”, „Mitsubishi”, „Sumito”, „Yasuda”. Şi-aş mai spune câteva, dar mi-e teamă c-ai să te plictiseşti, ascultându-le numele.

Lui Yasuziro nu-i venea să creadă că toate cele de mai sus le rostise Kyosi Morisawa, fost funcţionar activ, aflat cândva în fruntea organizaţiei locale monarho-fasciste „Asociaţia pentru apărarea tronului”. Dacă oricare dintre vecini ar fi tras cu urechea, se şi puteau pomeni cu jandarmii în vizită. Iar ăştia nu ştiu multe. Trebuia să pună capăt, cât mai urgent, acestei discuţii periculoase din pricina căreia mai erau doi paşi până la gratiile puşcăriei.

— Kyosi-san, s-ar zice că dumneata şi prietenul meu Morimoto v-aţi dat cu comuniştii.

Însă socru-său nu acceptă să transforme discuţia în glumă.

— Nu, dragul meu Yasuziro, nici pe departe nu pot fi comunist. Eu sunt un comerciant ruinat, un negustor de mătăsuri. Iar acum văd limpede că motivul ruinării mele este războiul.

— Tată, din adâncul sufletului te rog să mă ierţi, se adresă Yasuziro lui socru-său, dar, parcă, nu de mult, gândeai altfel. De ce trebuie s-ascult astăzi asemenea vorbe, incompatibile cu onoarea uniformei mele de ofiţer al flotei imperiale?

Bătrânul Morisawa tăcu niţel, adunându-şi gândurile, după care porni să vorbească mai decis, mai înverşunat:

— Întrebarea ta e firească, Yasuziro-san, şi-am să-ţi răspund, dar fii pregătit să-mi asculţi părerile sincere şi, dinainte te rog să mă ierţi, deoarece nu cred c-au să-ţi facă plăcere. Morisawa tuşi, de parcă s-ar fi pregătit să ia cuvântul undeva, la o adunare a asociaţiei. M-am trezit din buimăceala în care am zăcut atâţia ani, însă, vai, n-am curajul să mă revolt, cu glas tare, împotriva despotismului conducătorilor noştri. Sunt prea bătrân să stau la închisoare. Mie şi lui taică-tău nu ne-a mai rămas decât tăcerea. Nu mai suntem atât de tineri şi viteji, încât să ne sacrificăm tot ce mai avem, mărturisindu-ne gândurile în gura mare.

Şi-ar fi păcat, dacă nici copiii noştri nu-şi vor da seama că unica şi cea mai reală acţiune împotriva stăpânirii va fi doar apatia şi indiferenţa. Ne doare sufletul, până la lacrimi, că feciorii noştri, în loc să boicoteze regimul monarho-fascist, care şi-a trăit traiul, îşi dau viaţa pentru salvarea lui.

Pilotul privi la părintele său. Acesta, închizându-şi pe jumătate ochii, pe care nişte ochelari cu lentile groase îi despărţea de lume, dădea din cap, în semn de încuviinţare a cuvintelor prietenului său. Cunoştea foarte bine toată bucătăria financiară, precum şi sforile trase de cei ce se aflau la cârma marii politici.

— Yasuziro, băiatul meu drag, soţ al iubitei mele fiice Tiyeko! Nădăjduiesc c-ai să-mi înţelegi corect spusele. Tu eşti un erou! Un adevărat samurai, care nu se va lăsa oprit de nici un obstacol! Aşa ai fost educat… Dar, jertfindu-te, te-ai gândit vreodată la ce se va întâmpla cu cei care te iubesc şi pe care-i laşi aici, pe pământ? Cum vor îndura ei suferinţa de-a fi singuri pe lume?

— Au să primească o pensie bună, cu două grade mai mare, ca pentru un căpitan de rangul întâi. Apoi, vor fi ajutaţi de părinţi. Sper că nici tata şi nici dumneata n-o să-i lăsaţi să sufere.

— Eu, de-acuma, sunt bătrân şi bolnav. Prea puţină

nădejde să te bizui pe mine. Dar şi părinţii ai să ţi-i ucizi dacă vei pieri. Nu-ţi vor supravieţui prea mult… Înştiinţarea de-atunci, referitoare la dispariţia ta, în apele Mării Timor, le-a răpit pe puţin zece ani din viaţă…

După aceea, au băut în tăcere. Însă ameţeala nu le-a putut înăbuşi gândurile neliniştitoare. Şi Yasuziro a încercat să scape de ele refugiindu-se în odaia lui Tiyeko. Dar şi mângâierile ei nu-l ogoiră.

Capitolul IX.

1.

În prima zi a operaţiunii „Kikusui” împotriva navelor americane, se prăbuşiră 355 de avioane-kamikaze. „Vântul zeilor” se transformase într-un adevărat taifun, însă nici gând ca toate echipajele să-şi atingă ţinta. O parte din ele fu interceptată şi distrusă la mare distanţă, până să se apropie de vase. O altă parte pieri, nimerind peste zidul compact al tirului de antiaeriană. Iar unii „condamnaţi la moarte” nu-şi atinseră ţinta, căzând în ocean, din cauza uzurii la limită a materialului de zbor.

Existaseră şi din aceia care, în ultimul moment, din pricina spaimei, îşi pierduseră controlul şi se prăbuşiseră intrând în vrie. Îşi mai spusese cuvântul şi tehnica pilotării, extrem de precară — nu toţi piloţii-kamikaze au lovit, cu avioanele lor, centrele vital importante ale navelor; s-au izbit de bord sau de suprastructuri, fără să le provoace vreo avarie esenţială. Ca o consecinţă a tuturor acestora, pierderile americanilor fuseseră cu mult mai reduse decât se aştepta comandamentul japonez.

Doar câţiva kamikaze, bine instruiţi şi mai norocoşi, evitară tragerile avioanelor de vânătoare şi tirul tunurilor de antiaeriană şi reuşiră să pricinuiască americanilor pierderi atât de importante, încât depăşeau chiar şi eficienţa a o sută de aparate convenţionale care ar fi acţionat conform metodelor obişnuite.

Astfel, un pilot mai în vârstă, Tsai Tomi, ale cărui documente afumate fuseseră găsite la locul deflagraţiei, izbutise, în picaj, să-şi introducă avionul Zero în tambuchiul elevatorului din prora portavionului „Enterprise”. Datorită exploziei bombei şi a avionului, fuseseră ucişi peste o sută de oameni din echipaj, iar portavionul a fost scos din formaţie

până la sfârşitul războiului.

Media vieţilor pierdute, conform statisticilor americane, era de 1:50, în favoarea piloţilor-kamikaze. Pentru a se păstra moralul marinarilor, comandamentul american trecea sub tăcere tactica japoneză a „piloţilor-condamnaţi l-a moarte”. Cenzura urmărea, cu stricteţe, să nu apară în presă ştiri despre kamikaze. Şi, cu toate acestea, zvonurile despre enigmaticii samurai, care încălecau voluntar bombele înaripate, apăreau pretutindeni şi-i băgau în sperieţi, îngrozindu-i, pe marinarii americani.

Statele Unite suferiră pierderi simţitoare în nave, dar rezultatul bătăliei pentru Okinawa a fost în favoarea lor. Atacurile „condamnaţilor la moarte” au continuat până la 22 iunie, când s-a încheiat operaţia „Kikusui”. În total, în această perioadă, piloţii-kamikaze executaseră 1.500 de misiuni, scufundând 26 de nave şi a variind grav 164.

Detaşamentul „Vişina de-munte” luase parte la operaţie numai la început: spre mijlocul lui aprilie, piloţii rămaseră fără avioane. Imperiul nu dusese niciodată lipsă de rezerve umane, însă materialul tehnic era evident insuficient. Pe aerodrom staţionau stinghere, ca nişte orfane, două aparate de instructaj extrem de uzate, iar din cauza lipsei de benzină exerciţiile de zbor se efectuau din an în paşte. Piloţii „Vişinei de munte” trăiau la libera alegere. În aşteptarea ceasului când viaţa lor avea să fie necesară imperiului, tinerii îşi omorau plictiseala scrimând, jucând şah sau luptând, iar în zilele de soldă invadau căsuţele gheişelor şi restaurantele de mâna a doua.

La începutul lunii mai, însă, pe aerodrom apăru primul avion-proiectil Oka-11, transportat în secret peste noapte.

Yasuziro îşi adună, dând alarma, toată trupa, destul de puţin numeroasă, şi o alinie în formaţie de-a lungul pistei de decolare-aterizare. Un căpitan de rangul doi, care sosise împreună cu aparatul Oka-11, întovărăşit de un ofiţer de la

contrainformaţii, le vorbi piloţilor despre noul avion şi despre tehnica utilizării lui în luptă. Apoi, cel de la contrainformaţii, desbumbându-şi tunica şi dându-şi jos chipiul — pentru a sublinia situaţia sa independentă faţă de superiorul în grad — trase husa şi, înaintea piloţilor, apăru o avionetă de mici dimensiuni, aşezată pe nişte fragile roţi de transportor.

Era un monoplan monoloc, cu fuselaj scurt, de şase metri, şi cu nişte aripi şi mai scurte. Lucrul cel mai bizar, care izbi imediat privirile tuturor, era absenţa elicei. Acest prim (şi ultim) avion cu reacţie, pe care au avut prilejul să-l vadă piloţii-kamikaze, era dotat cu un motor propulsat de pulbere, dezvoltând în primele 15 secunde de la decolare o viteză neobişnuit de mare pentru vremea aceea — aproape 900 km pe oră.

Piloţii, ca hipnotizaţi, priveau „bomba-minune”.

Cu glas monoton, căpitanul de rangul doi repetă cuvintele învăţate pe dinafară şi de care se plictisise:

— Avionul Oka-11 nu poate decola independent. În sectorul acţiunilor de luptă, va fi transportat de un avion torpilor Mitsubishi. Apropiindu-se de escadra americană, pilotul se decuplează, îşi alege ţinta, pune în funcţiune motorul de rachetă cu pulbere, şi intră în picaj asupra ţintei, sub un unghi de ordinul a 50 de grade. Cu o viteză colosală, străbate şi prin acţiunea de interdicţie a avioanelor de vânătoare şi prin tirul de baraj al antiaerienei.

După două zile de instructaj, căpitanul de rangul doi, împreună cu avioneta şi însoţit de ofiţerul de la contrainformaţii, plecă la un alt detaşament. Iar efectivul „Vişinei de munte”, în aşteptarea apariţiei în masă a aparatelor Oka-11, se întoarse la distracţiile sale de mai înainte.

Sosirea avioanelor-proiectil întârzia. Şi nici purtătoarele lor — avioanele torpiloare Mitsubishi nu se zăreau la orizont.

Inactivitatea, ca o rugină, purcese să corodeze disciplina detaşamentului. Ştirile de pe câmpurile de luptă referitoare la victoriile americanilor nu contribuiau, nici ele, la menţinerea unui moral ridicat. Acum, când Yasuziro îşi făcea serviciul la Iwakuni, în apropiere de Hiroshima, avea posibilitatea să-şi viziteze adesea familia.

O dată pe săptămână, iar uneori şi de două ori, lăsându-i la unitate pe locţiitorul său Itihara Hisasi, se grăbea spre casă, unde-l aşteptau părinţii, soţia şi micuţa lui fetiţă, în cercul familiei, pentru un timp, uita de piloţii-kamikaze pe care-i avea în detaşament şi care umblau pe jumătate beţi, de ultima şi fatala decolare ce se apropia.

Capitolul X.

1.

Abia se desprinsese avionul de sol, şi Hiroshi Hatanaka se lipi de luminator, prin care văzu un plan prelung cu două motoare. Elicele, învârtindu-se vertiginos, formau cercuri transparente. Aparatul Mitsubishi zbura deasupra mării. Echipajul bombardierului îşi vedea de treburi, iar locotenentului Hiroshi Hatanaka nu-i acorda nimeni nici o atenţie, de parcă ar fi fost un simplu pasager şi nu un glorios kamikaze: pilotul avionului-proiectil suspendat în trapa de bombe. Totul arăta nespus de prozaic, în vreme ce samuraiul de optsprezece ani trăia ultimele ceasuri din viaţa sa. „Să mori pentru interesele imperiului — e cea mai mare cinste!”, repeta întruna comandantul lui, căpitan-locotenentul Minoru Sumida. Azi, această cinste îi fusese acordată lui — locotenentului Hiroshi. Şi asta era tot. Se terminase cu scurtul răgaz, al trecerii lui pe acest pământ. Datoria cerea să i se pună punct.

„Datorie…”, „Onoare…”, „Interesele imperiului…”

Aceste cuvinte, grele, ca nişte pietre de mormânt, îi frânseseră voinţa şi se ducea acum supus spre moarte, încălzit doar de credinţa în necesitatea dăruirii vieţii sale ca jertfă pentru salvarea imperiului, şi de nădejdea unei nemuriri viitoare. Numele lui — Hiroshi Hatanaka — va străluci peste veacuri, în litere de aur, pe pereţii templului Yasukuni, alături de numele celorlalţi kamikaze, cei mai buni fii ai Japoniei…

Însă cei ce-l petreceau în ultimul zbor nu ştiau cât de trist era Hiroshi Hatanaka, pentru că părăsea viaţa atât de timpuriu şi cum i se chircea inima gândindu-se la măicuţa care l-a născut! Azi îi scrisese câteva cuvinte de rămas bun, pe o eşarfă albă, de mătase, cu sânge din sângele lui…

Cvadrimotorul Mitsubishi lua greu înălţime. Peste vreun ceas, în cabină se făcu răcoare, însă Hiroshi nu băgă de seamă. Ce izbutise să vadă din viaţă? Despre ce anume şi-ar putea aminti cu drag sau cu întristare? Poate numai de anii petrecuţi în şcoală, sub grija părinţilor. Şi totul se destrămase, din clipa când îşi exprimase dorinţa de-a deveni pilot-kamikaze.

Hiroshi îşi aduse aminte de ziua în care coborâse de pe vedetă, la debarcaderul insulei Eta Jima, scăldată de apele Mării Interioare a Japoniei. Aici se afla prima şcoală de ofiţeri de marină militară din Japonia, fondată spre sfârşitul anilor optzeci ai secolului trecut. Ilustra instituţie îl uimise pe Hiroshi Hatanaka prin bogatele ei tradiţii de luptă. Absolvenţii şcolii de la Eta Jima se bătuseră la Port-Arthur şi lângă Tsushima, asiguraseră debarcarea trupelor expediţionare în Primorie, scufundaseră nave şi jonce chineze. În cel de-al doilea război mondial, nu existase nici o bătălie în mările Oceanelor Pacific şi Indian, la care să nu fi participat cursanţii de la Eta Jima.

Şcoala era pătrunsă de spiritul legendarilor ei absolvenţi Syekio Misima şi Hiroshi Kuroki, creatorii „omului-torpilă”, care-şi găsiseră o moarte încununată de glorie, într-o acţiune de luptă, în timp ce-şi încercau aparatul. În acele secţii ale şcolii, unde erau pregătiţi piloţii-kamikaze şi comandanţii kaiten, „oamenii-torpile”, Syekio Misima şi Hiroshi Kuroki erau o permanentă pildă de credinţă faţă de împărat.

Când Hiroshi Hatanaka trecuse pragul cazărmii din cărămidă, straşnic izolată de lumea exterioară, atunci, dintr-o dată, îşi dăduse seama că nu mai există cale de întoarcere. Despre consimţământul lui, de a muri pentru împărat, începură să-i vorbească întruna, chiar din prima zi a sosirii pe insula unde nu călca picior de femeie şi unde chiar şi pomii plantaţi cu ani în urmă aveau nume de genul masculin.

Hiroshi privea pierdut la pâcla albăstruie în care se topea

orizontul, dar avea înaintea ochilor platoul de instrucţie de la Eta Jima. Cursanţii îşi îmbrăcaseră, pentru, întâia oară, uniforma de marină. Vârful ghetelor le fusese-aliniat, după îndelungi stăruinţe, de-a lungul unei linii albe, trasate cu vopsea pe asfalt.

— Drepţi! le comandase un subofiţer crăcănat şi cu o expresie de fiară.

În faţa formaţiei apăruse, atunci, viitorul lor idol şi educator, căpitan-locotenentul Minoru Sumida.

— Voi, cei de-aici, nu mai aveţi familie şi nici trecut. Casa voastră — acum — este cazarma, familia voastră — compania, iar tatăl vostru — ăsta sunt eu... Din clipa în care aţi îmbrăcat uniforma aceasta, sunteţi obligaţi să vă lepădaţi povara amintirilor. Viaţa voastră, cea nouă, începe de azi şi se va termina atunci când veţi primi ordinul comandantului. Principala voastră sarcină — învăţaţi să fiţi ascultători, pentru a muri bucuroşi în cinstea împăratului nostru.

Ultimele cuvinte ale cuvântării rostite de Minoru Sumida fuseseră acoperite de ţipătul sălbatic al unui cursant, prăbuşit la picioarele colegilor. Acesta nu ascultase spusele căpitan-locotenentului Sumida şi, gândindu-se la altceva, nu avusese cum să-l observe pe subofiţerul furişat pe la spate. Iar fiara cu chip de om îi trăsese, din toate puterile, o lovitură în cap cu bastonul de cauciuc.

— Termină odată cu bocetele, puişorul mamii! Subofiţer, şterge-l de muci!

Acesta se şi pregătea să-l croiască din nou cu bastonul de cauciuc, dar căpitan-locotenentul îi ordonă să se îndepărteze.

— Am să scot din voi nişte adevăraţi ostaşi, curajoşi şi neînfricaţi. Iar cu durerea, o să vă obişnuiţi. Într-atât o să fiţi biciuiţi, încât vi se va face pielea ca de bivol...

Nimeni nu se poate obişnui cu durerea. Când aceasta

devine permanentă, omul, pur şi simplu, se îndobitoceşte. Băieţii porniră să se îndobitocească, de când începură exerciţiile de „călire fizică” preconizate de metoda „Tayko Binta” Stăteau pe platou, faţă în faţă, aliniaţi pe două rânduri. La comanda de „Unu!”, cei din primul rând făceau un pas înainte, trăgeau o palmă peste obrazul colegului aflat în faţă şi se retrăgeau. La comanda de „Doi!”, erau şi ei plesniţi, de ceilalţi, în acelaşi mod. „Unu!”, „Doi!”, „Unu!”, „Doi!” înaintea ochilor vedeau stele verzi şi simţeau trezindu-se în fiinţa lor instincte bestiale. Iar tinerii, alături de care trăiau şi dormeau, începeau să li se pară duşmanii cei mai înrăiţi. „Unu!”, „Doi!” Şi, deodată, Hiroshi se pomeni peste cap cu o lovitură îngrozitoare de baston de cauciuc, care îl doborî din picioare. Subofiţerul avusese impresia că nu bătea suficient de convins.

Întreg procesul de formare a conştiinţei piloţilor-kamikaze era străbătut de ideea ploconirii, pline de entuziasm, în faţa morţii pentru divinul mikado. Li se vâra în capi gândul că soarta imperiului cel mai vechi din lume se aflai în mâinile lor şi că, numai lor, celor aleşi, celor mai buni, fii ai lui Yamato, le era încredinţată cinstea de a-şi da viaţa, pricinuind inamicului pierderi din cele mai grave. După trei luni de îndobitocire principială, combinată cu „călirea fizică”, moartea începuse să i se pară lui Hiroshi un soi de izbăvire, aptă să-l scape de muştruluiala cu bâta şi de batjocură. Proverbul ostăşesc: „Viaţa e mai grea decât muntele, iar moartea mai uşoară ca fulgul!” devenise o realitate.

Mai înainte de-a se fi încheiat programul de instrucţie, cursanţii începură să fie scoşi la plimbări duminicale. Hiroshi rămăsese cu o impresie de neuitat despre ascensiunea pe muntele Furutukayama, unde viitorii kamikaze, cuprinşi de un extaz religios, admiraseră cerul senin, în care, peste puţin timp, aveau să se strămute...

Hiroshi fu întrerupt din gândurile sale de mâna mecanicului de bord, care-l atinse pe umăr:

— A sosit timpul să te instalezi în carlingă! îi strigă la ureche.

Hiroshi simţi cum i se face inima cât un purice. Însă, fără să-i tresară vreun muşchi al feţei, se îndreptă spre trapa bombelor, pe urmele mecanicului, care îl ajută să intre în strimta carlingă a aparatului Oka-11. Hiroshi închise etanş cupola carlingii. Acum, vâjâitul elicelor cvadrimotorului Mitsubishi abia se mai auzea.

Pilotul kamikaze privi la cadranul ceasului — 3,30. Era ora când împăratul, pentru care zbura spre moarte, îşi începea rugăciunile zilei.

Cândva, Hiroshi avusese ocazia să-l vadă pe mikado. Sosise la o ceremonie de înmânare a diplomelor de ofiţer.

Un om scund, de patruzeci şi trei de ani, cu ochelari prevăzuţi cu lentile groase, de mai multe dioptrii, timid şi rezervat. Aspectul exterior nu-l făcea deloc să semene cu străbuna sa, Amaterasu, Zeiţa Soarelui. Cu toate acestea, entuziasmul ce-i cuprinsese pe elevii şcolii, la văzul împăratului, fu exprimat de ei prin strigăte detunătoare de „Banzai!”

Era posibil ca sosirea împăratului (când diploma de ofiţer îl scutise de bastonul de cauciuc) şi sumarele cursuri ale programului de zbor să fi fost singurele pete de lumină din fondul întunecat al şederii lui la Eta Jima.

În cadrul detaşamentului „Vişina de munte”, Hiroshi făcuse doar patru zile de serviciu. Nici nu reuşise să-şi cheltuiască prima soldă de ofiţer, când primise ordinul de plecare în misiune din partea comandantului detaşamentului, de toţi prea mult stimatul nobil samurai Yasuziro Hattori. Detaşamentul „Vişina de munte” participa din toate puterile la operaţia „Kikusui”, şi completarea efectivului, odată cu sosirea lui Hiroshi, se dovedise binevenită.

Banii, pe care încă nu apucase să-i cheltuiască, Hiroshi îi înfăşurase în eşarfa albă, a „condamnaţilor la moarte” pătată de ideogramele scrise cu sânge, şi-i expediase mamei sale, cu o zi în urmă. Eşarfa, câteva fotografii, asta era tot ce mai rămânea de pe urma lui pe acest pământ! Dar poate că era mai bine aşa. „De bună seamă, gândea el, să te desparţi de familie, de soţia iubită şi de copii, e şi mai greu!” Acuma, cel puţin, nu se simţea nefericit şi ştia că nu-i vor tremura mâinile în faţa chipului morţii, înaintea privirii pilotului se aprinse un beculeţ verde.

— Pregătiţi decuplarea! răsună o comandă în căştile lui Hiroshi. Apoi se aprinse un bec roşu, inundând carlinga cu o lumină sângerie.

— Moarte plăcută, căpitan-locotenente! îi ură comandantul aeronavei Mitsubishi, onorându-l cu gradul la care avea să fie avansat post-mortem.

Hiroshi smuci maneta de decuplare şi avionul-proiectil se prăvăli, din sumbrele trape pentru bombe, într-o lume orbitoare.

Prima privelişte pe care o zări era alcătuită din zecile de fumuri de la orizont. Mitsubishi, după ce-l transportase până la locul indicat, virase brusc şi luase cap spre aerodromul său. Se grăbea s-o întindă de acolo, până nu aveau să-l ajungă din urmă avioanele de vânătoare americane.

Pierzând din înălţime, Hiroshi plană îndreptându-se spre escadră. Acum, iată, era atât de aproape, încât navele se distingeau clar.

Pilotul îşi alese ca ţintă un crucişător mare, care naviga în linie de şir.

Înaintea lui, pe direcţia de zbor, se ridica un zid de explozii de antiaeriană.

Americanii, după ce descoperiseră ţinta, cu radarele lor, făceau tot posibilul să nu-i îngăduie apropierea de nave. Hiroshi conectă motorul cu pulbere şi angajă avionul într-un

picaj brusc, menţinând crucişătorul în centrul reticulului. Şi se gândi: „Uite, tot aşa am s-o ţin până la capăt!”.

Viteza crescu vertiginos: 700... 800... 900 de kilometri pe oră. Sincronic cu viteza, creştea şi crucişătorul învăluit de miile de flăcări ale automatelor de antiaeriană cu tragere rapidă. Dar ce se întâmplă? De pe a pornit crucişătorul, dintr-o dată, să lunece în sus pe dispozitivul de ochire, fără ca Hiroshi să fi schimbat poziţia manşei? Pilotul trase manşa de direcţie spre sine, încercând să reducă unghiul de picaj, dar aparatul continuă să-şi lase încet botul în jos. Hiroshi îşi imagină că i se defectase direcţia şi-i păru rău că moartea sa nu avea să pricinuiască nici o pierdere americanilor.

Ultimul lucru pe care îl văzu pilotul, mai înainte de impactul cu suprafaţa apei, a fost acul indicatorului de viteză, încremenit la 1.000, precum şi berbecii de spumă ai coamelor de smarald de pe valuri,

2.

În jurnalul de bord al crucişătorului „Leechfield” apăru o însemnare, efectuată de ofiţerul de cart, cu un scris citeţ:

„9.18 (ora Tokyo). Alarmă aeriană. 9.20. Crucişătorul este supus unui atac kamikaze. Artileria antiaeriană de pe navă deschide focul, dar nu se constată lovirea avionului. Din cauza unei erori a pilotului japonez, avionul proiectil se prăbuşeşte în mare cu patru cabluri mai înainte de-a ajunge la ţintă.”

Notele înscrise în documente, de genul jurnalelor de bord, sunt în general obiective. Însă, în cazul de faţă, ofiţerul de cart era cel care greşea, fără intenţie, împotriva adevărului. Motivul prăbuşirii în mare nu se datorase unei erori de pilotaj. Dar de unde să ştie un marinar, ceea ce nu cunoşteau nici piloţii?

Spre sfârşitul războiului, practica în construcţia de avioane depăşise teoria. Odată cu apariţia avioanelor cu

reacţie, a căror viteză se apropia mult de cea a sunetului, acestea au început să fie supuse unor fenomene inexplicabile. Iar avioanele rapide, mai înainte ca oamenii să descopere secretul şi să lupte împotriva acestor fenomene, au pricinuit multe pierderi de vieţi umane. Secretul consta în următoarele: la vitezele mai mari de 900 km/oră, aripile avioanelor erau cuprinse de trepidaţii compacte la apropierea de viteza sunetului, care modificau brusc tabloul aerodinamic şi reduceau eficienţa direcţiei. În asemenea cazuri, aparatul era antrenat în picaj, aşa cum păţise şi Hiroshi Hatanaka.

În ziua de 9 mai, Yasuziro Hattori îşi conduse din nou piloţii-kamikaze, din detaşamentul său, într-o misiune de luptă. Toate cele patru echipaje, comandate de el, ieşiră exact în sectorul ţintei, reprezentat de un convoi american, Iar căpitanul, virând într-o parte, ca să nu nimerească în zona exploziilor proiectilelor de antiaeriană, porni să supravegheze desfăşurarea atacului.

Primul avion se sfărâmă în aer: probabil, vreun proiectil de antiaeriană lovise explozivul cu care era umplut aparatul „condamnatului la moarte”. Al doilea, se prăbuşi în mare, la vreo trei sute de metri de transportorul pe care-l vizase. În schimb, ultimii doi kamikaze loviră cu precizie. Două coloane de fum negru, se înălţară ca nişte monumente temporare deasupra locului unde pieriseră fiii lui Yamato.

De pe aerodrom, Yasuziro trecu pe la statul major, în vederea dispoziţiilor pentru a doua zi. Îl întâmpină şeful de stat major al detaşamentului, tulburat şi mâhnit de o ştire neplăcută.

— Domnule căpitan de rangul trei, aţi ascultat la radio? îl întrebă el pe Yasuziro.

— Nu, dar ce s-a-ntâmplat?

— Ascultaţi! îi spuse subordonatul, deschizând aparatul de radio.

Crainicul, cu binecunoscuta sa voce, repeta textul unui comunicat, însă fără obişnuita lui vigoare:

— Noi, subsemnaţii, acţionând în numele Comandamentului Suprem German, suntem de acord cu capitularea necondiţionată a tuturor forţelor noastre armate de uscat, aero şi marine, precum şi a tuturor forţelor aflate în momentul de faţă sub comanda noastră, faţă de Comandamentul Suprem al Armatei Roşii şi, totodată, faţă de Comandamentul Suprem al Forţelor Expediţionare Aliate…”

Yasuziro, fără să scoată o vorbă, ascultă până la capăt, şi apoi trase ştecherul din priză.

— Luaţi-l de-aici!

Printr-un gest, îl eliberă pe şeful de stat major şi se aşeză la birou. Gata! Se năruise, definitiv, Axa Berlin — Roma — Tokyo. Din coaliţie, la început, se desprinsese Italia, iar după aceea s-au risipit, ca spiţele unei roţi dejghinate, celelalte ţări participante… Iar acum capitulase însăşi Germania. Din Axă nu mai rămăsese nimic… „Ce se va întâmpla cu noi?” Japonia era singură, izolată, înconjurată din toate părţile de state duşmănoase.

În inima lui Yasuziro se cuibări spaima pentru soarta imperiului. Prin moartea sa, va fi oare în stare să-l salveze? Nu va fi şi pieirea sa tot atât de inutilă, ca şi sacrificiile întreprinse de subordonaţii lui?…

Şi, totuşi, Yasuziro mai nădăjduia. Iar, ca să nu-şi slăbească voinţa, încetă să mai asculte emisiunile de la radio şi să citească ziarele.

Capitolul XI.

1.

La 26 iulie 1945, la cunoştinţa guvernului Japoniei ajunse conţinutul declaraţiei de la Potsdam. Studiind textul ultimatumului prezentat de aliaţi, referitor la capitularea necondiţionată, mikadoul convocase Consiliul Imperial, pentru a asculta părerea celor apropiaţi.

Şedinţa avu loc în adăpostul antiaerian, situat sub palatul imperial. Cu toate instalaţiile de ventilaţie şi grosimea zidurilor de beton, care izolau adăpostul de lumea exterioarei. Înăuntru era tot atât de cald, şi atmosfera tot atât de sufocantă, ca şi afară. Membrii Consiliului şi ai cabinetului de miniştri nu reuşeau să-şi şteargă transpiraţia abundentă cu batistele şi fularele. Numai împăratul, pare-se, nu suferea de căldură. Omul acesta modest, cu maniere delicate, ascultă atent luările de cuvânt ale supuşilor săi.

— O vom ignora, afirmă vârstnicul prim-ministru, Suzuki, având în vedere declaraţia. Vom merge înainte, cu perseverenţă, şi vom duce războiul până la capăt.

Apoi, ceru cuvântul generalul Tojo, fostul prim-ministru, un antisovietic înverşunat şi mare susţinător al „strategiei rezistenţei pe continent”. Înfrânt la Halhin-Gol, generalul fusese înlăturat de la putere, considerându-se că politica pe care o promovase se afla la baza insucceselor militare ale Japoniei. Dar, coborând de pe puntea de comandă a imperiului, Tojo continuase să aibă o mare influenţă la curte.

— Am pierdut iniţiativa pe mare, însă nu trebuie s-o pierdem şi pe continent, spuse el, lăsând să-i cadă pe masă pumnul strâns. Milioanele de soldaţi ai armatei imperiale din Mandjou-Go, Coreea, China şi de pe pământul împăratului nostru, ce-i aparţine de pe vremea lui Zimmu; sunt gata să lupte până la victorie.

Cuvintele rostite de Tojo răsunau convingător şi insuflau speranţa că, încă, nu se pierduse totul. Împăratul îl ascultase şi dădea a încuviinţare din cap.

Tojo îşi scoase ochelarii şi, după ce şi-i şterse, încheie:

— Principii de apărare bine studiate şi o ofensivă declanşată într-un spirit de înaltă şi nestrămutată ţinută morală a soldaţilor, ofiţerilor şi generalilor noştri pot determina o cotitură a războiului. Anglo-saxonii n-au fost niciodată puternici datorită armatelor lor de uscat. Ei s-au consolidat, ca puteri mondiale, prin forţele lor de pe mări şi oceane.

Ministrul de război Anami declară şi el:

— Trebuie să continuăm lupta. Bătălia pentru Japonia nu este pierdută. Mai putem pricinui pierderi grele inamicului. În afară de asta, garantez că trupele nu vor depune niciodată armele. Amiralul Onishi a iniţiat recrutarea unei armate de douăzeci de milioane de „voluntari-condamnaţi”. Sub flamurile lui păşesc soldaţi şi tineri patrioţi, care, din toată inima, şi-au însuşit chemarea: „Fie ca toţi să ne sfărâmăm ca jadul, căzut pe podea!” Japonia este gata să se avânte într-un „contraatac sinucigaş”. Comandamentul anglo-saxon cunoaşte faptul acesta şi este îngrozit de perspectiva unei întâlniri în metropolă cu armata noastră. Viitorul nu le promite nimic bun, în afară de-un război prelungit şi-o mare vărsare de sânge. Numai să-ncerce a debarca pe insulele japoneze…

În luările de cuvânt ale celorlalţi membri ai Consiliului răzbătea, de asemenea, speranţa că, purtând mai departe războiul, Japonia avea posibilitatea să încheie o pace de compromis, care să aducă imperiului mai puţine pierderi materiale şi morale decât o capitulare necondiţionată, în multe cuvântări, de asemenea, se furişa speranţa unei ascuţiri a contradicţiilor dintre ruşi şi anglo-saxoni — prea erau diferite ideile de bază ale comuniştilor şi capitaliştilor,

care se aliaseră numai datorită pericolului de moarte ce planase asupra statelor lor, în anul 1941.

Mari speranţe se puneau şi în faptul că S.U.A. şi Marea Britanie se vor strădui să păstreze regimurile existente în Asia şi nu vor permite răspândirea influenţei comuniste asupra întregului continent. Iar lucrul acesta se putea realiza cu ajutorul Japoniei imperiale, pe care o vor reţine ca partener, depunând toate eforturile în acest sens, în lupta împotriva socialismului şi a mişcărilor naţionale din ţările coloniale.

Ajungând la concluzii, Suzuki îi declară împăratului că ei toţi, Consiliul Imperiului şi cabinetul de miniştri, apreciază ca grea situaţia Japoniei, dar nu disperată şi recomandă respingerea ultimatumului şi continuarea acţiunilor militare.

Pe când ieşea din şedinţă, Tojo simţi o oboseală cumplită. Pesemne, vinovată era noaptea pe care o petrecuse fără să închidă un ochi. Nişte ticăloşi, sunându-l la telefon, îl treziseră de vreo trei ori la rând, interesându-se, politicos, dacă excelenţa sa nu-şi făcuse încă harakiri.

2.

Convinşi că Rusia, după ce purtase un război greu în apus, nu va mai voi să se angajeze într-un conflict armat cu imperiul, domnii din marile state majore, de uscat şi maritim, în perioada războiului U.R.S.S. cu Germania fascistă întreprinseseră totul pentru a menţine încordarea la graniţe. În spatele generalilor şi amiralilor japonezi exista un sprijin puternic: în apropiere de Primorie şi Zabaikalia, zăngănea din arme, mutându-se nerăbdătoare de pe un picior pe altul, uriaşa armată din Kwantung, care abia aştepta semnalul de atac; spre Vladivostok, erau îndreptate gurile tunurilor de mare calibru ale navelor japoneze din Flota a cincea. Totul era pregătit. Ofiţerii visau victorii apropiate şi mai strălucitoare decât cele de la Mukden, Port-Arthur şi de

lângă Tsushima.

În fiece zi, aproape, pe biroul Comandantului Frontului din Extremul Orient se îngrămădeau informaţii referitoare la acte de violare a graniţelor de stat, la lansarea de spioni, la ciocniri armate între grăniceri şi detaşamente japoneze, sau cu bandele albe ale atamanului Semenov, la tulburarea navigaţiei maritime şi a transporturilor fluviale de pe Amur. După ce le citea, generalul de armată Apanasenko se încrunta şi strângea din dinţi, tăcând. Piereau oameni sovietici, ţării i se aduceau însemnate daune materiale, iar el nu avea dreptul să răspundă la lovitură prin lovitură. Era sătul să tot scrie Moscovei materiale pentru alcătuirea de note şi proteste, transmise la Tokyo pe canalele diplomatice. Japonezii îşi cereau scuze şi continuau provocările. Apanasenko era nevoit să recunoască, plin de amărăciune, că pasivitatea aceasta forţată îndemna clica militaristă japoneză să fie din ce în ce mai insolentă. Dar, în calitate de comandant, ştia mai bine decât oricine altcineva că încă nu sosise timpul unei riposte armate.

Strângând din dinţi, trebuia să aştepte, să îndure jigniri şi să fie în permanenţă gata de luptă. Ţara îi încredinţase apărarea Extremului Orient, iar trupe nu avea decât exact la limită. Din când în când, i se mai luau cele mai bune divizii şi, încărcate în vagoane de marfă adaptate pentru transportul de oameni, erau expediate în apus. În schimb, i se trimiteau nişte recruţi abia instruiţi, în privinţa unor tancuri noi, putea doar să viseze. Toate tancurile KV şi 34, fabricate de uzinele din Ural şi de cele ale Siberiei, plecau spre fronturile Marelui Război de Apărare a Patriei...

În schimb, Tojo era satisfăcut: chiar fără să se lupte cu ruşii, acorda un ajutor substanţial Germaniei, „marele aliat din apus”. Armata din Kwantung ţinea imobilizate vreo patruzeci de divizii ruseşti. De n-ar fi fost situaţia încordată din Extremul Orient, multe din aceste forţe sovietice ar fi

luptat în apus, iar navele Flotei Oceanului

Pacific, mutate pe Calea Maritimă de Nord, ar fi condus acuma convoaie în Atlantic, sau ar fi nimicit vânătorii de munte ai generalului Dietl care luptau în nordul Europei...

Încă din 1942 „câteva hidroavioane japoneze, aparţinând bazei plutitoare „Kamikawa—Maru”, începuseră să efectueze o sistematică fotografiere aeriană a teritoriului Kamciatkăi: Marele Stat Major al Trupelor de Uscat al Japoniei nu dispunea de nişte hărţi topografice detaliate ale peninsulei, necesare purtării de operaţiuni militare.

Pentru a pune capăt acţiunilor aviatorilor japonezi, care nu o dată violaseră spaţiul aerian al Uniunii Sovietice, au fost ridicate în aer avioanele de vânătoare.

Peste câteva zile, pe căi diplomatice, au fost transmise Japoniei condoleanţe, cu ocazia pieirii a două echipaje, de hidroavioane japoneze „care, rătăcindu-se în timpul unor zboruri de instrucţie, deviaseră de la ruta stabilită şi se prăbuşiseră, pe colinele din Kamciatka, după ce străpunseseră plafonul norilor.”

Osemintele aviatorilor japonezi au fost predate, cu onoruri, la bordul navei japoneze „Kamikawa-Maru”, care părăsea apele de coastă, ale Kamciatkăi.

Apanasenko primi o săpuneală zdravănă de la Moscova. Erau de aşteptat mari complicaţii diplomatice, însă total se terminase cu bine. Japonezii tăceau — înghiţiseră pilula. Probabil că luptele de lângă Moscova îi puseseră pe unii pe gânduri şi le mai răcorise din ardoare.

După bătălia de la Stalingrad, numărul provocărilor japoneze de la graniţele U.R.S.S. se reduse simţitor. Cu cât erau mai importante succesele dobândite de ruşi, pe front, cu atât mai curtenitori deveneau japonezii. Spre primăvara anului 1945, graniţele Extremului Orient erau mai liniştite. Armata din Kwantung se potolise şi încetase să mai ţăcăne din închizătoarele tunurilor şi ale puştilor. De pe orizont,

dispăruseră şi fumurile navelor Flotei a cincea, care, mai înainte, colinda prin preajma Vladivostokului.

Credincioasă obligaţiilor sale de aliată, pe care şi le asumase la Conferinţa de la Yalta, Uniunea Sovietică, înainte cu o lună de capitularea Germaniei, denunţase tratatul de neutralitate, care fusese respectat cu stricteţe numai de U.R.S.S. Japonia, însă, pe toată perioada de valabilitate, se considerase îndreptăţită să organizeze demonstraţii armate, să tulbure navigaţia în apele neutre şi chiar să scufunde vase ce navigau sub pavilion sovietic.

Japonia acordase un mare ajutor aliatei sale Germania nu numai prin imobilizarea în Extremul Orient a unor importante forţe ale trupelor sovietice şi ale flotei — dar şi tulburând căile de navigaţie, îngreunând livrarea materialelor militare din S.U.A. din cadrul lend-leaseului. Flota navală japoneză, reţinuse 178 de vase comerciale sovietice. Vapoarele „Krecet", „Serghei Lazo", Sibirstroi" şi „Simferopol" fuseseră avariate datorită tirului de artilerie, iar „Perekop" şi „Maikop" scufundate de aviaţia japoneză.

Odată cu victoria asupra Germaniei, se apropiase şi ziua atât de aşteptată de cei din Extremul Orient. Se apropiase răfuiala cea mare cu clica militaristă a Japoniei, prezentarea importantei note de plată pentru toate provocările şi jignirile aduse poporului sovietic. După zdrobirea Germaniei fasciste, Uniunea Sovietică avea posibilitatea să privească în jur şi să vadă ce se petrecuse în spatele său. Însă comandantul Frontului din Extremul Orient, generalul I.P. Apanasenko, nu mai apucase ziua aceasta. În 1943 plecase pe frontul de la Voronej, unde, peste puţin timp, căzuse în luptă.

3.

Cele dintâi care-şi terminaseră acţiunile de luptă din Marele Război de Apărare a Patriei fuseseră trupele fronturilor din Karelia şi Pribaltika. La început, din efectivul

lor, iar apoi şi de pe alte fronturi, se iniţiase o acţiune secretă de dislocare în Extremul Orient a unor divizii şi armate întregi. Trupele care asaltaseră punctele de foc permanent ale cazematelor din istmul Kareliei şi forturile Konigsbergului se îndreptau spre sectoarele de front unde trebuiau aruncate în aer zonele fortificate japoneze.

Specialiştii din Comitetul Şefilor de Stat Major al forţelor armate americane au mai răcorit, prin calculele lor, ardoarea războinică a unor membri ai Senatului S.U.A. Demonstraseră că, luptând fără ruşi, americanii ar fi putut realiza debarcarea pe insula Kyushu, a celei de-a 6-a armate de câmp şi a infanteriei marine, abia în noiembrie 1945, iar debarcarea armatelor a 8-a şi-a 10-a, pe Honshu, abia în martie 1946. În conformitate cu calculele Ministerului de Război al S.U.A., invadarea insulelor Japoniei ar fi atras după sine pierderea vieţii a cel puţin un milion de tineri americani. Comandantul Suprem al Forţelor Americane din Extremul Orient, Douglas Mac Arthur, nici nu-şi imagina, de fapt, o victorie definitivă asupra Japoniei, fără participarea celor şaizeci de divizii ruseşti.

Este posibil ca greaua răspundere şi munca plină de dificultăţi, în perioada pregătirilor pentru mutarea spre est, să fi revenit numai aparatului politic, organizaţiilor de partid şi de Komsomol. Aveau sarcina să ducă o uriaşă activitate de lămurire, pentru a înlătura bariera psihologică din conştiinţa trupelor ce plecau în Extremul Orient.

Aproape patru ani, soldaţii şi ofiţerii mărşăluiseră pe drumurile Europei, dând grele bătălii. De nenumărate ori, stropiseră cu sângele lor câmpurile de luptă, îşi pierduseră prietenii şi, strângând din dinţi, înaintaseră spre Berlin, îndurând greutăţi şi privaţiuni inumane. Şi mereu erau încălziţi de visul Victoriei. După dobândirea ei, îşi imaginau o linie, sub care se totaliza activitatea lor de luptă. Cine supravieţuia până la obţinerea Victoriei, acela avea să

trăiască ani mulţi, fără să mai ştie de frig, de foame, de istovitoarea muncă a soldatului, de despărţiri, fără să mai simtă prezenţa permanentă a morţii, fără să mai audă exploziile proiectilelor şi şuierul gloanţelor...

Şi, iată, când, în sfârşit, sosise şi Victoria mult aşteptată, când ajunsese să fie atât de aproape clipa reîntoarcerii în familii şi la munca paşnică — trebuiau să gonească la zece mii de kilometri, pentru a-şi expune din nou piepturile înaintea oţelului ţiuind şi a plumbului de glonţ.

Iar munca aceasta, de mobilizare a efectivelor militare la rezolvarea noilor probleme de luptă, de a le convinge în privinţa necesităţii războiului împotriva imperialismului japonez, fusese declanşată din primele zile ale îmbarcării ostaşilor în trenurile ticsite până la refuz — patruzeci de oameni într-un vagon de marfă.

Nenumărate eşaloane goneau spre est, străbătând întreaga ţară, pe „calea verde” iluminată de felinarele gărilor şi de salutările din mers ale braţelor de semafoare. Mulţi treceau pe lângă casele lor, fără să-i vadă pe cei dragi.

Platformele trenurilor gemeau sub greutatea tancurilor. Curentul vitezei sfâşia husele Katiuşelor deşi fuseseră învelite cu grijă. Trupe de toate genurile, bine înarmate, se deplasau într-un „turneu” îndepărtat. Armonicile şi acordeoanele provenind din capturi de război răsunau, însoţite de vocile ostaşilor:

„O frunză gălbuie, uşoară, coboară
Din mestecăniş, fără să se-audă, în zbor..!”

Iar într-un vagon învecinat, se purta o discuţie foarte serioasă. După ce atârnase de un cui harta Uniunii Sovietice, un locotenent îşi plimba creionul pe ea.

— Se-nţeleseseră să-şi extindă sfera de influenţă, luând de bază lanţul munţilor Urali. Până în Urali, totul trebuia să

aparţină Germaniei. Iar Siberia şi Extremul Orient aveau să revină Japoniei.

— Dar de ce n-au început samuraii să se războiască mai înainte cu noi, când Hitler se afla în puteri? întrebă un sergent, decorat cu două ordine „Slava” prinse pe pieptul său.

— În primul rând, le-a cam fost teamă să se înfrunte cu noi: Hasan şi Halhin-Gol i-au învăţat să aibă respect faţă de Armata Roşie din Extremul Orient. În al doilea rând, aşteptau ca trupele noastre, să fie zdrobite şi să cadă Stalingradul: îşi făceau visuri că Extremul Orient şi Siberia vor pica singure la picioarele lor, ca nişte mere răscoapte; iar, în al treilea rând, se împotmoliseră ca vai de ei în războiul din Oceanul Pacific şi în cel din China…

— Le-am frânt coastele fasciştilor, grăi, cu glas de bas, dus pe gânduri, sergentul cu decoraţiile, o să vedem noi, de vor mai rămâne samuraii pe picioarele lor.

Sirena locomotivei şuiera puternic în fruntea garniturii, cerând să treacă prin gări, fără oprire.

Capitolul XII.

1.

În primăvara anului 1945, căpitanul de stat major Otoziro Hattori primise sub comanda sa batalionul „condamnaţilor la moarte tyeisintai”, din Brigada 138, cu destinaţie specială, pe care o comanda generalul Nabutakye. Brigada fusese completată cu voluntari, care, la chemarea lansată de „părintele corpului de kamikaze”, amiralul Onishi, se prezentaseră să-şi sacrifice viaţa pentru salvarea imperiului. Destinaţia specială a Brigăzii 138 consta în executarea de acţiuni de diversiune, şi de distrugere a tancurilor inamice, prin aruncarea acestora în aer cu dispozitive aparte, purtate de ostaşi asupra lor. Pentru aceasta, fiecare soldat primea un echipament, ceva între vestă şi raniţă, în care erau introduse calupuri de trotil şi focoase.

Otoziro, îşi trezi batalionul din somn, mai înainte de revărsatul zorilor, şi-l conduse în marş forţat până la poligon. Tyensintaii păşeau nemâncaţi, spulberând colbul drumului într-un nor compact. În vestele speciale, îmbrăcate deasupra tunicilor, cărau nisip, de o greutate echivalentă cu încărcătura explozivă. Nu erau încă duşi la moarte…

Comandantul detaşamentului special considera inutilă împărtăşirea foamei cu soldaţii săi. Călire şi înverşunare împotriva inamicului, Otoziro avea cât pentru doi. Mai înainte de a pleca de acasă, izbutise să mănânce o ceaşcă de orez, cu friptură în sos picant, iar acuma, din când în când, îşi ducea mâna la sticla cu ceai, pe care o purta în coburul şeii. Calul său, dând mereu din cap pentru a se apăra de muşte, se afla la vreo zece metri înaintea batalionului. În afară de Otoziro, mai erau în şei adjutantul şi trei comandanţi de companie. Sublocotenenţii care comandau plutoanele, mărşăluiau alături de soldaţi, deosebindu-se de

aceştia numai prin jambierele pe care le purtau în loc de moletiere, precum şi prin săbiile de samurai de la centură.

Peste un ceas, batalionul ieşi în şoseaua construită de prizonierii de război chinezi. Acum, era mai uşor de mers şi de respirat. Bocancii şi copitele cailor nu se mai scăldau în praful mărunt de loess. Şoseaua conduse batalionul la o gară de cale ferată, Anida, dincolo de care se întindeau câmpul de trageri al poligonului, zonele răscolite de tranşee ale fâşiilor de asalt şi câmpurile pentru conducerea tancurilor.

Otoziro opri batalionul în faţa unei bariere lăsate. Soldaţii petrecură, cu ochi întristaţi, garnitura trenului ce trecu în goană pe lângă ei, îndreptându-se spre est. Ducea cu ea pe fericiţii care plecau în Japonia. Iar ei nu vor mai vedea ţara niciodată. Le fusese hărăzită soarta să le putrezească oasele pe câmpiile Manciuriei...!

De fiecare dată, când Otoziro trecea pe lângă construcţiile aflate de cealaltă parte, a liniei ferate, cădea pe gânduri: „Ce-o fi acolo, în căsuţele din spatele gardurilor înalte?” Panouri de avertizare interziceau să te apropii de gard la mai puţin de o sută de metri. Zi şi noapte, posturi duble patrulau de-a lungul îngrădirii din sârmă ghimpată.

Otoziro nu izbuti să afle ceea ce, mai târziu a aflat întreaga lume, în timpul procesului de la Habarovsk al criminalilor de război. Căsuţele adăposteau laboratoarele detaşamentului 731, unde, sub conducerea generalului Işyi, savanţi în uniforme militare pregăteau o crimă împotriva umanităţii. În retorte şi baloane de sticlă, erau cultivate bacterii ale celor mai periculoase maladii infecţioase: dalacul, holera, tifosul exantematic şi ciuma. Prin experimentare pe prizonieri chinezi, erau studiate metodele purtării unui război bacteriologic...

Ofensiva rapidă a Armatei Roşii în Manciuria zădărnici planurile japoneze şi feri omenirea de îngrozitoarele urmări ale epidemiilor pe care asistenţii generalului Isyi erau

dispuşi să le răspândească, din containere, cu ajutorul unor insecte şi rozătoare contaminate…

Pe la orele zece, detaşamentul special ajunse, la poligon. Descălecând, Otoziro înmână ordonanţei frâul calului. Apoi, le permise ostaşilor să facă o mică haltă, iar el se îndreptă spre punctul de observaţie. Acolo, îl aştepta un sublocotenent în combinezon de tanchist.

— Domnule căpitan de stat major, plutonul de tancuri e pregătit pentru instruirea soldaţilor, raportă el.

— Bine, sublocotenent, începeţi, îi permise cu îngâmfare Otoziro, aşezându-se, după aceea, pe un scaun pliant, instalat sub o mare umbrelă. La umbră, bătut de adierea vântului, arşiţa nu i se mai părea atât de supărătoare. Scoţându-şi binoclul din toc, Otoziro încuviinţă începerea instrucţiei, printr-un semn cu batista.

Supraveghind prin binoclu activitatea subordonaţilor, din când în când îşi trimitea ordonanţa, cu ordine, către comandanţii de companie. Pe o asemenea căldură, cel mai greu le era soldaţilor. Agili, ca nişte şopârle, se târau dintr-o gropiţă în alta. După ce lăsau tancul să se apropie la vreo cincisprezece metri de ei, soldaţii se găseau într-un spaţiu mort pentru focul de mitraliere şi, gata pregătiţi, se azvârleau între şenile, lipindu-se cât mai mult la pământ, spre a nu fi prinşi de fundul tancului. Celor mai mulţi le reuşea figura aceasta.

„Dacă izbutesc să-mi pregătesc bine soldaţii, se gândea Otoziro, atunci batalionul meu va fi un obstacol de netrecut pentru tancurile inamicului. O mie de soldaţi, atâţia cât am la dispoziţie, reprezintă un imens câmp mobil de mine. Şi, dacă primul tyeisintai nu va opri Shermanul sau 34-ul, atunci o va face cel de-al doilea. Iar în brigada lui Nabutakye sunt patru batalioane de acest gen...”

Ostaşii, subnutriţi, se târau întruna şi se tot târau, dispărând sub fundul tancurilor. De la un timp la altul, prin

vuietul motoarelor răzbăteau ţipete înfiorătoare. Vreun biet tyeisintai, săvârşind o eroare, plecase mai înainte de vreme în lumea aceea, fericită, unde nu mai trebuia să-ţi legi în fiece zi moletierele, să asculţi comanda „Deşteptarea!”, şi să încasezi pumni peste fălci din partea subofiţerilor.

2.

Se crăpă de ziuă. Şezând lângă fereastra deschisă a trenuleţului electric, Yasuziro fuma o ţigară, încercând să-şi alunge somnul. Se întorcea la detaşament, dintr-o călătorie la Hiroshimă. Azi fusese nevoit să se trezească mult mai devreme decât ar fi avut poftă, însă trebuia să ajungă la Iwakuni înainte de începerea zborurilor de antrenament, fixate pentru ziua aceasta.

Trenuleţul electric, ţăcănind înfundat peste joantele şinelor, îl ducea tot mai departe de familie, iar gândurile i se întorceau la grijile cotidiene ale detaşamentului.

Vara era pe sfârşite, iar cotitura făgăduită în desfăşurarea războiului încă nu se ivise. Yasuziro expediase pe lumea cealaltă, cu prilejul diverselor misiuni ce le reveneau, o sumedenie de piloţi-kamikaze, însă forţele americane, pe mare şi în aer, nu se micşoraseră.

Drumul se întindea de-a lungul ţărmului Mării Interioare a Japoniei. Zvârlind, dintr-un bobârnac, mucul ţigării din portţigaret, Yasuziro îşi aminti, pătruns de-un simţământ neplăcut, discuţia de ieri, pe care o avusese cu socru-său, venit să-l vadă. Îmbătrânit, Kiyesi Morisawa se plânsese toată seara de războiul care-l ruinase. Tot capitalul şi-l investise în comerţul de materie primă pentru mătase, însă, dacă mai înainte de război mătasea era exportată, acum zăcea în cuprinsul imperiului, fără nici o posibilitate de desfacere. Morisawa nu mai era în stare să-şi plătească furnizorii — ţăranii care se ocupau de creşterea viermilor de mătase. Iar aceştia, ca să nu moară de foame, fuseseră

nevoiţi să scoată duzii şi să planteze, în locul lor, cartofi dulci şi soia, condamnând la moarte viermii de mătase care dădeau scumpele fire.

Discursurile, pline de patriotism, ale lui Yasuziro, referitoare la luptele hotărâte pe care le purtau marina şi armata de uscat, la apropierea zilei decisive, de rezultatul căreia urma să depindă soarta imperiului, nu-l impresionaseră deloc pe Morisawa. Şi lucrul cel mai stânjenitor — tatăl său, propriul său tată, împărtăşea întru totul părerile lui Morisawa şi se ruga pentru terminarea, cât mai grabnică, a unui război pierdut, după cum considerau ei…

Soarele purpuriu reapăru din adâncurile întunecate ale Mării dintre Strâmtori[1] şi se târî apoi, agale, în sus pe orizont, daurind lanţul vălurit al norilor de deasupra capătului sudic al peninsulei Tiugoku. Doar norii şi hula mării mai rămăseseră din furtuna de ieri, care se abătuse dinspre întinderile imense ale Oceanului Pacific. Spălat de ploaie, frunzişul veşnic verde al stejarilor, magnoliilor, şi ai arborilor de camfor, care creşteau pe povârnişurile munţilor ce se, apropiau de calea ferată, era de-o prospeţime aparte şi împrăştia o aromă fină, plăcută, specifică pădurilor subtropicale. Ciripitul păsăretului se auzea foarte clar. Natura parcă jubila în cinstea noii zile — 6 august 1945.

Cunoscutele privelişti ale locurilor natale, din sânul cărora pilotul fusese smuls cu câţiva ani în urmă, îi redaseră buna dispoziţie, spulberând reziduul neplăcut al discuţiilor cu părinţii.

În vagonul, pe jumătate gol, al trenuleţului electric, predominau militarii ce se înapoiau la serviciu din scurte permisii, şi cei învoiţi. Cel mai aproape de Yasuziro, şedeau doi sublocotenenţi din trupele de uscat. Pesemne, sakeul mai fierbea încă în creierii lor şi, în gura mare, fără să se jeneze

[1] Denumirea japoneză a Mării Interioare a Japoniei

de prezenţa unui căpitan de rangul trei, îşi povesteau amănunte picante ale aventurilor din ajun.

Privind pe fereastră, Yasuziro trăgea cu urechea fără să vrea la discuţia lor. Însă nu se indigna şi nici nu-i condamna, ştiind că băieţandrii aceştia nu apucaseră să guste cum se cuvine din bucuriile pământeşti, iar peste puţine zile aveau să cadă pe câmpul de luptă. Războiul se apropiase de pragul casei lor. Văpaia bătăliilor ameninţa să se strămute în însăşi inima metropolei.

Dinspre mare, se ivi un stol de avioane şi se îndreptă spre sol. Ochiul experimentat al lui Yasuziro distinse vechi cunoştinţe. Erau Avenger, aparate americane de asalt. Până să ajungă la linia ţărmului, acestea observară un mic vaporaş, care făcea curse între insule. Numaidecât intrară într-o formaţie de cerc şi porniră să administreze un bombardament în toată regula corăbioarei lipsită de apărare. Detunăturile exploziilor alungară liniştea dimineţii. Unul după altul, virând pe-o aripă, aparatele se năpusteau, eliberându-se în picaj de povara bombelor.

Vaporaşul, lipsit de orice armament, se plecă pe un bord, şi, fumegând disperat din unicul să coş, se grăbi să se lipească de ţărm pentru a evita scufundarea. Însă deznodământul se petrecu după câteva secunde. Mica ambarcaţie se frânse în două, datorită unei serii de bombe care loviseră compartimentul maşinilor. Învăluită de aburi, pieri imediat sub unde.

Admirându-şi isprava, Avengerurile se adunară în formaţie de luptă şi plecară pe o rută sud-estică.

După ce privise atacul americanilor, lui Yasuziro îi păru rău că se afla în tren şi nu în carlinga avionului său de vânătoare. Dar Yasuziro ar fi dorit, desigur, într-o măsură şi mai mare, să fie în aparatul lui, dacă ar fi ştiut că, tocmai în timpul acesta, de insula Shikoku se apropia un bombardier B-29, pilotat de tânărul colonel Tibbets, comandantul

grupului aviatic special 509, fost pilot-şef al generalului Dwight Eisenhower, şi că în imensele trape de bombe, cât nişte grajduri, ale „superfortăreţei” — era o bombă, o bombă unică, poreclită de şugubeţi „Băieţelul”, purtând o inscripţie îngrijit desenată pe corpul ei: *„Pentru sufletele celor pieriţi pe «Indianapolis»*[1], şi că Hiroshima fusese aleasă ca ţintă.

Când a explodat gen-baku (bomba atomică, în japoneză) la Hiroshima, printre cei 78.000 de morţi s-au aflat şi cei din familia lui Yasuziro. Părinţii săi, Tiyeko şi mărunţica Satiko s-au prefăcut în abur, au dispărut, nelăsând în urma lor nici măcar umbrele; umbre ca acelea pe care Yasuziro avea să le vadă pe treptele de granit de la banca „Sumitomo” şi pe balustrada de beton a podului de peste râul Otogawu, burduşit de cadavrele oamenilor ce-şi căutaseră salvarea de arsuri, aruncându-se în apele lui.

Dar explozia aceasta, îngrozitoare, urma să aibă loc ceva mai târziu, aproximativ peste vreun ceas.

Deocamdată, căpitanului Claude Eatherly, după ce găsise ţinta pentru prima bombă atomică, nici prin minte nu-i trecea că avea să-l aştepte supliciul proceselor de conştiinţă, spitalul psihiatric şi mănăstirea în care se va retrage pentru a se ruga de iertarea păcatelor sale şi ale echipajului „Enoia Gay”.

Şi nici Yasuziro nu se putea gândi că, peste puţin timp, îl aşteptau singurătatea, mâhnirea, prăbuşirea tuturor idealurilor, şomajul şi o viaţă de semi-cerşetor, în primii ani de după război...

Soarele se înălţa tot mai sus. Trenuleţul electric gonea spre sud, de-a lungul litoralului plin de trestii de bambus, pe care se uscau darurile mării — algele şi verzele de mare.

În acest colţişor al Japoniei, totul era, deocamdată, paşnic şi patriarhal, întocmai ca acum optzeci de ani, când

---

[1] Crucişătorul american care transportase la Tinian detaliile bombei atomice. Scufundat de „oameni-torpilă” — kaiten.

europenilor le era interzis accesul pe insule.

Capitolul XIII.

1.

Raza proiectorului despică bezna nopţii tropicale şi, după ce se agită în stânga, şi în dreapta, se opri, luminând puternic corpul argintiu al unui bombardier cvadrimotor B-29. În partea dinspre vârf a „superfortăreţei”, sub cabina de pilotare, era desenată, cu litere îngrijit trasate, denumirea aeronavei — „Enola Gay”. Colonelul Tibbets, copilul preferat al familiei, om bine educat, atribuise bombardierului numele mamei sale. Nu-şi putuse îngădui superficialitatea, proprie unor comandanţi de „superfortăreţe”, să-şi boteze aparatul cu cine ştie ce nume destul de frivole. De aceea îi zisese „Enola Gay” şi nu „Peggy-uşurica”. Deşi, acestui gigant din duraluminium, destinat să efectueze operaţiunea „Farfuria de argint”, poate că i s-ar fi potrivit mai bine „Îngerul morţii” sau „Mai groaznic decât infernul”.

Înainte de zbor, un mare grup de reprezentanţi ai presei se apropie de avion şi se opri la o oarecare distanţă, reţinut de gardă.

— Ia uitaţi-vă, băieţi, aparatul ăsta-i păzit mai ţeapăn decât preşedintele Statelor Unite, glumi unul din corespondenţi.

Ziariştii se împărţiseră în câteva grupuri, iar acum discutau aprins, elaborând tot soiul de supoziţii în privinţa evenimentului care îi aştepta.

Invitaţii fuseseră anunţaţi că vor fi martori la declanşarea „operaţiunii secolului”, ce urma să inaugureze

o nouă eră în istoria omenirii. În ce anume consta, nimeni nu ştia nimic şi nici nu bănuia. Cineva scânteie în întuneric, încercând să-şi aprindă cu bricheta o ţigară, dar fu grosolan oprit de gardă:

— Ei, băiete! Aici nu se fumează! Ce-i cu tine, vrei să ne

trimiţi pe toţi în focul iadului?...

Echipajul lui „Enola Gay” se afla la slujba religioasă. Acest ritual, ca şi instructajul dinaintea fiecărei misiuni de luptă, era obligatoriu.

Capelanul William B. Downey, îmbrăcat într-o uniformă nou-nouţă de ofiţer, arăta ca un dandi, în comparaţie cu enoriaşii săi, înveşmântaţi în uniforme kaki, decolorate şi ponosite.

„O Doamne, fă ca bărbaţii care zboară în noaptea aceasta să fie păziţi şi în grija ta, şi fie ca ei să se întoarcă teferi acasă. Noi vom crede mereu în tine, ştiind că suntem în paza ta. Acum şi pururea, amin!”

Chipul ascetic al celui ce se lăsase supus chinurilor, pentru răscumpărarea păcatelor oamenilor, privea nemişcat şi impasibil, de la înălţimea răstignirii, sale, la preotul care rostea rugăciunea. Capelanul îl ruga pe Cel de Sus să apere vieţile acelora care, peste câteva ceasuri, aveau să obţină recordul — până azi nedepăşit — de ucidere simultană în masă a făpturii umane!...

După o gustare substanţială, servită la orele două din noapte, colonelul Tibbets făcu instructajul dinaintea zborului cu participanţii la operaţiune.

— Totul va decurge conform planului. Exceptând un singur lucru: prima porţiune din rută o vom parcurge la un plafon de 1.200 metri, şi nu la 2.700, cum fusese mai înainte planificat.

Pilotul din dreapta, căpitanul Lewis, se încruntă nemulţumit. Din ultimul buletin meteo, ştia că, la această înălţime, vor avea de întâlnit o grupare intensă de nebulozităţi.

— Ei, drăcia dracului! Deşteptii ăştia, de la secţia de zboruri, or să ne vâre de-a dreptul în remuuri. Tare-aş vrea să-l plimb, astăzi, pe vreunul din ei, cu „Enola”.

Tibbets îl determină să tacă, dintr-o privire. Robert Lewis

nu mai zise nimic, începu să mestece un chewing-gum şi privi în jur. Iată-i pe cei cu care avea să împărtăşească riscul zborului de astăzi, zbor ce prevestea o sumedenie de surprize încă nestudiate, fiecare, dintre ele putând să-i coste viaţa.

Maiorul Thomas Ferebee, navigator-bombardier, şi căpitanul van Kirk, navigator, calculau ceva cu rigla. Mecanicul de bord, locotenentul Beser, şi mecanicul de zbor, sergentul major Wyatt Duzenburry, şuşoteau între ei.

Operatorul-radar, sergentul Jo Stiborik, trăgătorul, caporalul Shumard, şi radiotelegrafistul Richard Nelson aşteptau răbdători terminarea instructajului.

Astăzi, în efectivul echipajului, mai fuseseră incluşi câţiva noi membri: căpitanul Parsons, specialistul — „patronul” bombei — şi asistentul său, locotenentul Jeppson, mai neliniştiţi decât toţi ceilalţi, din pricina misiunii neobişnuite şi de mare răspundere.

În afară de membrii echipajului „Enola Gay”, la instructaj mai fuseseră convocate şi echipajele altor două „superfortăreţe”, cu care aveau să se întâlnească, dimineaţa, deasupra insulelor Iwo Jima.

Avionul „Marele artist” urma să fie pilotat de maiorul Charles Sweeny, având sarcina să lanseze o paraşută cu aparatura pentru măsurarea parametrilor exploziei. Un alt B-29, fără nume, pilotat de maiorul George Marquardt, trebuia să fotografieze rezultatul lansării bombei.

Echipajele, nefiind în cunoştinţă de cauză, şedeau liniştite. Nu fuseseră invitate la proiectarea filmului pe care-l vizionase echipajul de pe „Enoya Gay”, în ajunul decolării. În acest film, strict secret, văzuseră explozia primei bombe atomice, experimentată la Alamogordo. Echipajul lui Tibbets ştia foarte bine că explozia „Băieţelului” este în stare să şteargă de pe faţa pământului un întreg oraş. Şi erau pregătiţi pentru executarea acestei misiuni. La începutul

celui de al treilea ceas din noapte, au fost transportaţi la „Enola Gay”, unde s-au pomenit asaltaţi de ziarişti şi fotoreporteri. De parcă le-ar fi putut spune ceva! Răzbătând anevoie prin mulţimea jurnaliştilor sâcâitori, echipajul urcă în avion. Orbiţi de exploziile blitzurilor, au fost nevoiţi să zăbovească vreo câteva minute, pentru a se acomoda cu lumina palidă, de noapte, din cabină.

După ce porni motoarele, Tibbets urni din loc „super-fortăreaţa” încărcată peste măsură, şi înaintă, lin, de-a lungul drumului de rulare iluminat de sclipirile albastre ale balizelor de restricţie.

„Enola Gay”, stabilit să fie primul avion-purtător, fusese uşurat de toate blindajele, turelele şi instalaţiile suplimentare. Faţă de un B-29 de serie, avea cu 3.500 kg mai puţin. Totuşi, greutatea „Băieţelului” şi rezerva de carburant cântăreau atât de mult, încât suprasarcina de pe „Enola Gay” reprezenta câteva tone.

Turnul de dirijare a zborurilor, din punctul nordic al aerodromului „Tinian”, le permise decolarea de pe pista „A”, indicându-le un cap de 95 de grade.

Tibbets îşi luă plecarea la ora stabilită — 2.45. Motoarele urlau disperat, la limita maximă de turaţie, însă viteza creştea foarte lent. „Enola Gay” parcursese trei kilometri şi tot nu se desprinsese de sol. Înaintea ei, până la terminarea pistei de beton, mai rămăseseră doar vreo câţiva metri. Bob Lewis, care şedea pe scaunul din dreapta, având rolul de observator pasiv, nu se mai putu abţine:

— Ridică roata din vârf, Paul, ridic-o! îl imploră el, cu tremur în glas, prin interfon.

Memoria lui Bob mai păstra, tot atât de proaspete, emoţiile de-acum o săptămână, când, la capătul acestei piste, ardeau cu vâlvătăi patru „superfortăreţe”, încărcate excesiv, ale căror echipaje nu se descurcaseră cu decolarea. Patruzeci şi opt de sicrie, acoperite cu drapele, fuseseră

expediate în S.U.A. Erau umplute, simbolic, „până la greutatea mortului”, cu pământ ars de pe locul unde au fost incinerate echipajele. Familiile răposaţilor aveau să plângă asupra sicrielor, fără să ştie că, în lăzile de lemn-zincat, nu se aflau trupurile celor dragi, ci ţărână arsă, particule de metal topit, piuliţe şi, eventual, nişte fărâme microscopice de cenuşă, rămase din membrii echipajelor.

Exact la capătul extrem al pistei betonate, „Enola Gay” se găsi în aer şi porni să se înalţe, destul de anevoios. La înălţimea de şaptezeci de metri, Tibbets viră spre Iwo Jima, acolo unde fusese stabilită întâlnirea cu cele două aparate de asigurare.

Presupunerile lui Robert Lewis, referitoare la remuuri, se adeveriră mai înainte ca avionul să se fi ridicat până la plafonul indicat. „Enola Gay”, de la nouă sute de metri, porni să fie zgâlţâită. Primind aprobarea lui Tibbets, în pofida remuului puternic, Parsons dispăru, urmat de asistentul său, în compartimentul bombelor. Legănaţi, de parcă s-ar fi aflat în cala unui vas surprins de furtună, specialiştii se apucară să amorseze bomba. Ca să se „învioreze”, „Băieţelul” trebuia conexat la vreo cincisprezece conductori electrici. Când îşi isprăviră operaţiunea, de pe fruntea lui Parsons curgeau şiroaie de năduşeală, iar pe spinarea asistentului, locotenentul Jeppson, apăruseră pete de culoare închisă.

— Domnule comandant, bomba a fost pusă în stare de luptă — raportă „patronul”, iar în compartimentele avionului pogorî o tăcere îndelungată.

„Superfortăreaţa” era azvârlită de pe-o aripă pe alta, şi, când se prăbuşea, când sălta. Măruntaiele membrilor echipajului păreau să se fi sfârtecat de mult şi acuma erau gata-gata să se reverse. Însă au fost salvaţi de antrenamentele de bună calitate pe care le efectuaseră şi de călirea fizică dobândită zi de zi.

Totuşi le era extrem de greu. Neavând posibilitatea, din

cauza remuurilor, să pună în funcţie pilotul-automat, aviatorii parau cu energie loviturile date de manşă şi palonierele deviate.

Remuurile dispărură în apropiere de Iwo Jima, când echipajul trecu iarăşi la luarea de înălţime, şi lăsă norii sub planuri. Dar, parcă ar fi râs de ei, norii porniră să se destrame, iar peste puţin dispărură total. Luna se zări înainte de revărsatul zorilor şi aşternu o potecă argintie pe apă până departe, unde trona o ceaţă cenuşie.

Noaptea se sfârşi tocmai când se aflară deasupra Ywo Jimei. După ce luase înălţime, echipajul avea impresia că privea tot mai departe, dincolo de orizontul de după care se rostogolea soarele roşu şi turtit, întocmai ca o minge de rugbi.

„Enola Gay”, se apropie curând, la o vizibilitate naturală, de „superfortăreţele” lui Charles Sweeny şi George Marquardt. Japonezii posedau puţine avioane de vânătoare în stare să atingă înălţimea de zbor a acestora. Şi, chiar dacă s-ar fi găsit un asemenea as, „Enola Gay” era acoperită de cele două „superfortăreţe”, dotate cu 26 de mitraliere de mare calibru şi două tunuri de bord.

Zborul se desfăşura strict conform planului pe care-l asimilaseră temeinic, imediat, ce se primise ordinul preşedintelui Truman de-a se trece la bombardarea atomică a insulelor japoneze. Războiul se apropia de sfârşit, iar preşedintele era foarte grăbit să experimenteze, pe oameni vii, noua armă superputernică.

După mărturiile mai multor autorităţi militare americane, situaţia nu cerea deloc utilizarea încărcăturilor nucleare. Japonia şi aşa abia îşi mai trăgea sufletul.

Ceea ce urmărise, în principal, preşedintele american — atunci când ordonase grupului aviatic special 509 să lanseze „Băieţelul” şi „Grasul”[1] — era înspăimântarea întregii lumi

---

[1] Poreclă dată celei de a doua bombe, cu plutoniu.

cu forţa militară americană…

Temându-se ca războiul să nu se sfârşească până nu sunt lansate bombele atomice şi să-l surprindă în mijlocul Oceanului Atlantic (preşedintele se înapoia în Statele Unite de la conferinţa de la Potsdam, a şefilor statelor din coaliţia antihitleristă), Truman ordonă executarea operaţiunii „Platoul de argint” de la bordul crucişătorului „Atlanta”, în ziua de 2 august.

În momentul când decolase „Enola Gay”, preşedintele apucase să ajungă la Casa Albă, şi urmărea cu atenţie desfăşurarea operaţiunii.

2.

La 5 dimineaţa (ora Tokyo), „Enola Gay” continua să ia înălţime, cu o viteză de 350 de kilometri pe oră, cât arăta indicatorul. Avionul se mai uşurase puţin, în contul consumului de carburant, însă, cu toate acestea, blestemata de bombă era a dracului de grea. Toate cele trei B-29 zburau alături, scăldate de razele roşiatice ale soarelui abia răsărind.

Până la înălţimea indicată, de 10.000 metri, încă mai era mult. Judecând după viteza de ridicare pe verticală, „Enola Gay” n-o putea atinge mai devreme de-o jumătate de oră, cam după survolarea în travers a insulei Bonin.

La 8.30 se primi o comunicare cifrată de la echipajul avionului B-29 pilotat de căpitanul Claude Eatherly. Executase pentru ei prospectarea situaţiei meteo de deasupra insulelor japoneze, ca să depisteze obiectivul cel mai adecvat pentru lovitură.

Navigatorul van Kirk zăbovi puţin, aplecat peste tabelele de cifrare, şi-i raportă lui Tibbets:

— Domnule comandant, Claude Eatherly ne transmite că deasupra Hiroshimei nebulozitatea-i numai de două grade, la o înălţime de 5.000 de metri, iar vizibilitatea — 15 kilometri.

— O.K.! Ne îndreptăm spre Hiroshima. Navigator, executaţi corecţia capului.

Hotărârea fusese luată. „Enola Gay” luă cap spre Hiroshima. Din clipa aceasta, moartea atârna deasupra lui Tiyeko. Aceasta, zâmbind, asculta gânguritul fiicei sale, care tocmai se trezise din somn. Iar moartea se repezi cu coasa ei necruţătoare asupra lui Satiko, pe care mama o pieptăna în faţa oglinzii, precum şi asupra a sute de mii de locuitori ai Hiroshimei care nu bănuiau ce-i aşteaptă.

La 9, pe direcţia de zbor apărură, printre nori, precum colţii unei fiare, vârfurile muntoase ale insulei Shikoku. Se apropia momentul din cauza căruia nu dormiseră peste noapte echipajele „superfortăreţelor”.

Parsons, în pofida frigului din cabină, se acoperi iarăşi de sudori, numai la gândul răspunderii pe care i-o puseseră în cârcă. Luând un instrument, se mai vârî o dată în compartimentul de bombe, spre a se convinge definitiv în privinţa stării perfecte a „gospodăriei” sale. Parsons ştia că, dacă „Băieţelul”, pentru crearea căruia se cheltuiseră peste o sută de milioane de dolari, nu explodează din vina lui s-a zis cu el — îl aşteptau tribunalul militar, ruşinea degradării şi, tot ce-i posibil, câţiva ani de puşcărie…

La 9.12, navigatorul-bombardier, maiorul Thomas Ferebee, sparse tăcerea:

— Domnule comandant, mai sunt trei minute până la lansare!

Fură prevenite şi echipajele celorlalte două „superfortăreţe”, să se pregătească în vederea manevrelor speciale ce le revin după lansare.

Desfăşurarea evenimentelor era aşteptată cu strângere de inimă.

La 9.15, din trapa compartimentului de bombe de pe „Enola Gay”, bomba atomică lunecă şi se năpusti în jos. Iar Tibbets, încordându-se din răsputeri, manevră manşa şi viră

avionul inert la 180 grade. Pentru a-şi salva vieţile, era necesar ca, în timpul căderii bombei, să se îndepărteze la cel puţin cincisprezece kilometri de epicentrul exploziei.

„Enola Gay”, scrâşnind din pricina supraîncărcăturii, execută un viraj cu o înclinare de 60 grade, ca şi cum ar fi fost un avion de vânătoare.

Asemenea manevră, anormală pentru un bombardier, ieşea din cadrul securităţii zborului, însă, ceea ce cădea spre sol, era mult mai îngrozitor decât ameninţarea de a distruge aparatul. După ce viră cu 180 grade, Tibbets slăbi manşa, dinspre sine, iar „Enola Gay”, de parcă ar fi lunecat pe povârnişul unui munte, îşi spori la maximum viteza.

Până la producerea exploziei, maiorul Ferebee nu-şi putu lua ochii de la acul tresăltând al cronometrului.

— Patruzeci de secunde, anunţă el prin instalaţia de intercomunicaţii.

Echipajul îşi puse ochelarii negri, ce le fuseseră daţi cu scopul să-i ecraneze faţă de iradierile luminoase. Însă aviatorii, drăcuind de mama focului, îi săltară imediat pe frunte. Cu aceste „apărătoare de ochi”, erau ca şi orbi şi, nemaidistingând instalaţiile, nu puteau manevra avionul,

Hiroshima rămăsese în urma lor. „Enola Gay” gonea spre sud-est, în direcţia soarelui, fugind ca djinul slobozit din sticlă, din „O mie şi una de nopţi”. Şi, deodată, tot cerul, chiar şi pe direcţia de zbor, fu cutremurat de-o explozie mai luminoasă decât soarele. După cincisprezece secunde, apăru unda de şoc. Trăgătorul din spate, Bob Shumard, zări, îngrozit, o masă de aer compactat ce se apropia de avion cu o viteză fantastică, dilatându-se şi scânteind. Un spasm îi sugrumă gâtul. Considerând că sosise sfârşitul, îşi închise ochii. „Enola Gay” izbutise să se îndepărteze de epicentru la vreo douăzeci de kilometri, însă energia undei de şoc, chiar şi la distanţa aceasta, părea capabilă să frângă lonjeroanele planurilor. Întocmai ca un val tsunami, unda de şoc biciui

„superfortăreaţa”, zgâlţâind aparatul de câteva tone, de parcă ar fi fost un avion de hârtie.

Pentru câteva secunde, „Enola Gay” deveni nemanevrabilă. Se prăbuşi spre sol sute de metri, fără a mai răspunde la manevrarea direcţiei. Echipajul nici nu reuşi să-şi vină în fire, de pe urma acestei prime scuturături, că Bob Shumard strigă:

— Dumnezeule! Năvăleşte peste noi a doua undă!

Cea de-a doua undă de şoc, respinsă, de suprafaţa solului, reveni ca un bumerang la stăpânul său şi zvârli avionul în sus. Echipajul trăi iarăşi secunde de groază.

Tibbets fu primul care îşi recăpăta sângele rece:

— Atenţie, echipaj, toată lumea să raporteze dacă există vreo defecţiune!

„Enola Gay” se dovedise a fi un avion rezistent. În pofida zdruncinăturilor pe care le încasase, toate aparatele sale funcţionau normal.

— Priviţi la ce se petrece acolo! exclamă Shumard, cu voce schimbată. Aflându-se în partea de la coadă a avionului, avea posibilitatea să vadă în condiţii excelente emisfera din spate. Ca să observe şi ei neobişnuita privelişte, Tibbets schimbă capul. Deasupra Hiroshimei se înălţa o sferă de foc. Pierzând treptat din luminozitate, după un timp căpătă aspectul unui nor ce semăna cu o ciupercă.

Peste trei minute, creasta norului atinse aceeaşi înălţime ca şi „Enola Gay”.

„Dumnezeule! notase Robert Lewis în jurnalul de bord. *Ce-am făcut?”*[1]

Chiar şi după două ore de zbor, echipajul de pe „Enola Gay” mai putea observa norul acela sinistru, făurit de el. Impresionaţi de priveliştea nemaivăzut de îngrozitoare, „criminalii” tăceau. De altminteri, pe vremea aceea, nu se

---

[1] După douăzeci de ani, Lewis îşi va vinde notiţele pe bani grei, ceea ce-i va da posibilitatea să devină un businessman prosper.

considerau criminali. Doar nu înfipseseră pumnale în trupuri omeneşti, nu apăsaseră pe trăgace de pistoale; şi nici măcar nu fuseseră nevoiţi să privească în ochii înspăimântaţi ai victimelor lor.

Totul a fost altfel — cu mult mai simplu.

O apăsare pe un buton — şi mii de oameni se transformaseră, într-o clipită, în cenuşă, înălţându-se spre cer, împreună cu norul de deasupra Hiroshimei. Alte zeci de mii au pierit fără ca măcar să fi apucat să se sperie... Zeci de mii de răniţi, arşi, afectaţi de penetraţia radiaţiilor...

„Dar în care război nu există victime? Şi în afară de asta, noi suntem soldaţi. Ni s-a ordonat...”

Nu, pe atunci nu gândeau astfel. Încă nu cunoşteau rezultatul bombardamentului cu bomba atomică, şi nici nu presupuneau că vor fi atât de multe victime. Raportaseră prin radio, pur şi simplu, că rezultatele sunt bune, însă după aceea se corectaseră: „Rezultate excepţionale!”. Norul dispăru încetul cu încetul, iar odată cu el şi simţământul de deprimare. În schimb, apărură fenomene de tensiune nervoasă. Porniră să vorbească toţi deodată, grăbindu-se să-şi împărtăşească impresiile. Iar apoi, cu o foame de lup, tăbărâră asupra raţiilor de bord.

Peste cinci ore şi patruzeci şi cinci de minute de la explozia bombei atomice, echipajul avionului „Enola Gay” ateriză la baza aeriană „Tinian”.

Micul petic de beton al locului de staţionare era ticsit de mulţimea, de astă dată şi mai numeroasă, a ziariştilor şi fotoreporterilor. America dorea să-şi cunoască, mai îndeaproape eroii. Iată una din acele fotografii: tineri în uniforme boţite, decolorate de soarele tropical, sunt „traşi în poză” pe fundalul fuzelajului „superfortăreţei”. Chipurile ostenite (durata de zbor însumase douăsprezece ore şi cincisprezece minute) zâmbeau fericite, satisfăcute de misiunea îndeplinită. Era şi normal, astăzi îşi câştigaseră

bucata de pâine distrugând un oraş multipopulat.

Iar din pricina mustrărilor de conştiinţă, nu a înnebunit decât un singur om, la mulţi ani după aceea, şi care nici nu făcea parte din echipajul „Enola Gay”. Acela a fost Claude Eatherly, comandantul avionului de prospectare meteo, care a vizitat Hiroshima după capitularea Japoniei.

Capitolul XIV.

1.

Cea de-a doua bombă atomică a fost transportată deasupra Japoniei de un B-29 botezat „Marele artist”, pilotat de maiorul Charles Sweeny. La primul atac asupra Hiroshimei, „superfortăreaţa” participase ca avion de acoperire. În schimb, acum, în concertul diabolic din 9 august, Sweeny era vioara întâia.

Trei zile durase pregătirea operaţiunii, şi în răstimpul acesta Charles Sweeny obosise cumplit. Cel puţin, de-ar fi avut şansa să se odihnească înainte de plecare. Dacă ar fi fost o misiune de luptă normală, ar fi refuzat să se aşeze la manşă cu o asemenea detestabilă dispoziţie sufletească. Dar, astăzi, nu era capabil să lase să-i scape o atare ocazie, pe care, uneori, o aştepţi o viaţă întreagă. Ah, dacă-i va reuşi misiunea — cariera lui era asigurată!

De aceea, faţă de medici, a fost silit să se comporte vesel, plin de optimism. Ferească Dumnezeu, erau capabili să-l înlăture de la zbor, şi-atunci unica lui şansă avea să revină dublurii sale! Charles Sweeny a izbutit să-şi realizeze visul — a ajuns general…

Decolară de pe insula Tinian devreme, chiar înainte de revărsatul zorilor. Ca şi data trecută, avionul era iarăşi scuturat de-un remuu cumplit. De îndată ce „Marele artist” ieşi din zona de turbulenţă în straturile liniştite ale atmosferei, Charles Sweeny transmise manşa pilotului secund Don Allbury, iar el, după ce se întinse pe scaun, închise ochii şi adormi imediat. Somnul îi fu adânc şi liniştit, ca şi cum n-ar fi transportat o bombă atomică, ci cadouri de Crăciun.

„Grasul” se afla sub observaţia atentă a ofiţerului de marină locotenent Ashworth şi a asistentului său —

locotenent Phil Barnes.

„Patronul” bombei, Frederick Ashworth, era un specialist experimentat, participant la explozia nucleară de la Los Alamos. De aceea, când în procesul zborului apăru o defecţiune în sistemul electric extrem de complex al bombei, fu capabil s-o depisteze rapid şi s-o depaneze.

Charles Sweeny nu dormi prea mult. Conform rugăminţii sale, fu trezit după o oră şi jumătate. Cu toate acestea, somnul de scurtă durată îl înviorase şi-i redase capacitatea de muncă.

La raidul acesta, ca observatori, zburau şi doi englezi — savantul fizician, dr. Penney, şi colonelul John K. Cheshire, din forţele aeriene britanice, iar pe avionul de asigurare exista, ca asistent, un reprezentant al presei, ziaristul Bill Lawrence. Dacă sectorul etanş al „superfortăreţei” ar fi fost mai spaţios, Sweeny l-ar fi luat pe ziarist la bordul aparatului său. Comandantul „Marelui artist” cunoştea prea bine valoarea reclamei.

La nouă dimineaţa, deasupra insulei Yakushima, aparatului comandat de Sweeny i se alătură avioanele de asigurare pilotate de căpitanul Bock şi de maiorul Hopkins. După aceea însă, bombardierul lui Hopkins rămase în urmă şi dispăru în necunoscut. Lucru foarte neplăcut, deoarece la bordul avionului său se afla aparatura pentru măsurarea radioactivităţii. Lansarea bombei fără Hopkins însemna neîndeplinirea unei bune părţi din programul de cercetare.

Totuşi, Sweeny nu-l putea aştepta pe Hopkins, întrucât rezerva de carburant era limitată. Iar să ia legătura cu el prin radio nu-i era permis: zborul se executa într-un regim de interdicţie-radio, ca să nu fie depistat mai înainte de vreme.

Şi, colac peste pupăză, mecanicul de bord John Kuharek, un tânăr voios din statul Nebraska, îi raportă o altă veste tristă: etanşeitatea conductei de benzină era afectată, probabil din cauza remuurilor extrem de puternice.

Înlăturase defecţiunea, însă îi era greu să aprecieze cât carburant se scursese în răstimpul acesta.

Navigatorul Jimmy van Pelt îl linişti pe Sweeny, după ce calculă cu precizie pierderea:

— Nu fiţi agitat, domnule comandant, dacă ieşim la ţintă de-a dreptul, ne-ajunge precis carburantul.

Obiectivul principal al loviturii bombei atomice era oraşul Kokura, unde se aflau un arsenal şi nişte oţelării. Iar ţinta de rezervă era reprezentată de şantierele navale din Nagasaki. În perioada de prospectare meteo, efectuată de echipajul unui B-29, cerul oraşului Kokura fusese senin, însă când „Marele artist” ieşi la ţintă, acesta se acoperise de nori şi era învăluit de fumul oţelăriilor „Yawata”.

Drăcuind, Sweeny viră luând cap spre Nagasaki. Îi părea rău de benzina consumată de pomană şi care, după aceea, la întoarcere, s-ar fi putut să nu-i ajungă.

Bateriile de antiaeriană de mare calibru din Kokura deschiseră focul asupra lor. La început, micuţele ghemotoace negre ale exploziilor păreau inofensive, însă pe măsura reglării tirului se apropiară din ce în ce mai mult de avion, iar „Marele artist” începu să fie hurducat, de parcă ar fi fost pe un drum plin de hârtoape. Un proiectil de antiaeriană, tras la o înălţime de zece kilometri, nu trebuie neapărat să lovească direct. Chiar explodând în preajmă, „superfortăreaţa”, laolaltă cu „Grasul”, avea toate şansele să se prăbuşească într-un zgomot de infern.

Trăgând manşa spre sine, Sweeny trecu bombardierul la luarea înălţimii de unsprezece kilometri. Aici, nu mai erau motive să se teamă nici de antiaeriană şi nici de avioanele de vânătoare japoneze, al căror plafon era mult mai jos.

2.

Morimoto coborî din tramvai şi, sprijinindu-se în baston, păşi anevoie spre râu. Încă nu izbutise să suporte proteza,

care, la mers, îi freca până la sânge ciotul. Se ducea spre un loc mai de mult îndrăgit, pe malul unui braţ de râu, format dintr-una din ramificaţiile Urakamiului. Malul nisipos era năpădit de tufişuri dese de sălcii. Braţul râului avea apă mică, nu mai mult de-un metru şi jumătate, şi se găsea mai retras faţă de plajele bine amenajate.

Locul acesta era frecventat, în special, de băieţandrii oraşului, şi Morimoto se simţea minunat în anturajul copiilor plini de viaţă, cărora puţin le păsa de invalidul tăcut care scria ceva într-un caiet gros. De obicei, sosea înaintea tuturor, uneori chiar odată cu revărsatul zorilor. De îndată ce soarele pornea să dogorească, Morimoto îşi lepăda îmbrăcămintea şi se întindea pe nisip. Trupul lui destul de şui, schilodit de război, era uniform ars de soare. Când vipia devenea insuportabilă, se apropia de apă, ţopăind, şi se arunca în ea cu capul înainte. Acolo, Morimoto uita de sluţenia sa. Privindu-l dintr-o parte, nimeni n-ar fi crezut că înotătorul are un ciot de picior şi, pe deasupra, îi lipseşte şi palma unei mâini.

După scaldă, împrospătat, Morimoto ieşea din apă şi se aşeza la umbra unui tufiş, unde-şi lua o gustare... Aşa s-au petrecut lucrurile şi în dimineaţa aceea.

— Un, doi, trei! strigă răsunător un băieţel dezgheţat, căruia prietenii îi spuneau Enati. Apoi, azvârli în apă un clopoţel de bronz, şi toţi se cufundară după el, luându-se la întrecere, care-l va găsi mai repede pe fundul nisipos.

Din înălţimile cerului, deodată, se auzi un zgomot de motoare de avion, înăbuşit din pricina distanţei. Morimoto privi în sus. Dincolo de cei câţiva nori cumulus, se târau trei cruciuliţe argintii, lăsând în urma lor dâre care trasau jumătate din boltă. Ochiul de profesionist al lui Morimoto recunoscu imediat „superfortăreţele” americane. „După toate regulile, ar trebui să mă ascund într-un adăpost antiaerian, se gândi fostul aviator, dar sunt în stare s-ajung

până acolo, sărind într-un singur picior?”

De când avusese loc tragedia de la Hiroshima, oamenilor începuse să le fie frică şi de un bombardier răzleţ, iar acum se apropiau de oraş trei avioane B-29.

Apa din braţul râului Urakami era limpede ca lacrima. Enati se cufundase în ea cu ochii deschişi. După ce-şi luase vânt, opintindu-se de malul nisipos, luneca prin adâncuri, în căutarea clopoţelului strălucitor. Era mândru că putea rămâne sub apă mai mult decât toţi prietenii, săi. Acuma, ieşiseră la suprafaţă, iar el continua să scotocească printre plantele subacvatice. „Aha, iată unde-mi eşti!” zise, în gând, băieţelul, zărind clopoţelul lângă un mic tufiş lăţos. Când îl înşfăca, Enati simţi, deodată, o zguduitură, ca şi cum ceva greu şi tare i-ar fi căzut în spinare. Ţâşni ca un dop la suprafaţă. Stratul superior al apei era neobişnuit de fierbinte. Privi spre oraş şi rămase îngrozit: deasupra Nagasakiului, întunecând soarele, se înălţa o trâmbă neagră de fum, în formă de ciupercă. Lângă mal, trupurile neînsufleţite ale prietenilor săi zăceau în apă. Omul acela fără un picior se carbonizase şi din el ieşea un firicel de fum.

Acolo, unde fusese îmbrăcămintea copilului, era o grămăjoară de cenuşă abia vizibilă, precum şi un boţ de metal topit — bănuţii lui.

„Cum am să mă duc acasă despuiat?” se gândi Enati. Atunci, în momentul când îşi punea întrebarea, nu avea de unde şti că mama şi casa lor dispăruseră.

Cele cinci tone ale „Grasului”, smulgându-se din lacătul de acroşare, se prăbuşiră prin trapa de bombe deschisă. „Marele artist”, parcă respiră uşurat şi făcu un salt. Sweeny nu mai avea când să-şi echilibreze aeronava cu trimerele: trebuia să vireze cât mai urgent şi să se îndepărteze de unda de şoc. Explozia fusese la fel de orbitoare ca şi aceea de la Hiroshima. Jos, dinspre epicentrul exploziei, întocmai ca nişte cercuri pe apă, se desprindeau două inele de fum.

Aceasta era unda de şoc, care, în înaintarea ei, distrugea totul din cale.

— Bravo, băiete! exclamă pilotul secund, Don Allbury, adresându-se bombardierului Beahan. Ai trimis pe lumea ailaltă peste o sută de mii de japonezi[1]. (Don Allbury greşise doar cu puţin. Conform datelor japoneze, la Nagasaki au pierit 80.000 de oameni).

Fără să ţină seamă de rezerva limitată de carburant, Sweeny execută un tur deasupra oraşului, străduindu-se să aprecieze rezultatul exploziei atomice.

Norul uriaş, acoperind întreg cerul de deasupra oraşului, nu-i îngădui să observe nimic, dar norul era extrem de grăitor în privinţa dimensiunilor catastrofei. Cineva strigă prin instalaţia de intercomunicaţii a avionului: „Navigator, şterge de pe hartă numele de Nagasaki! Nu mai există oraşul cu acest nume!”

După ce luă cap invers, maiorul Sweeny dictă textul unei radiograme către şeful subunităţii din grupul 509: *„Bombardarea oraşului Nagasaki a fost executată vizual! La prima examinare, acelaşi efect ca la bombardarea Hiroshimei. Carburantul este pe sfârşite. Încercăm să aterizăm pe Okinava.”*

După toate calculele, rezervoarele „Marelui artist” ar fi trebuit să fie de mult goale, dar elicele continuau să se rotească, nu se ştie din ce motiv, şi avionul zbura pe direcţia insulei japoneze cucerite de trupele americane de desant.

Când contururile uscatului apărură din pâclă, echipajul începu să spere că baia în ocean, atât de puţin atrăgătoare, nu va mai avea loc.

La chemările radiotelegrafistului, care precizase condiţiile de apropiere, turnul de dirijare a zborurilor nu răspundea. Conducătorii de acolo lansau un grup de avioane,

---

[1] Acest detaliu, ca şi altele, au fost preluate din cartea *„Nagasaki — o bombă uitată”*, a publicistului american F. Chennock.

şi nici unuia din ei nu-i păsa de un bombardier „străin”, rătăcit, decis să aterizeze pe baza lor aeriană.

„Iată ce-nseamnă să fii al doilea, se gândi Sweeny, cu amărăciune. Pe Paul Tibbets, acum două zile, l-au întâmpinat cu mare pompă, iar de noi au uitat toţi. De parcă n-am fi executat o misiune similară”. Ca să nu alarmeze echipajul, Kuharek îi spuse maiorului, la ureche:

— Domnule comandant, rezervoarele sunt goale. Litrometrul este la zero. Cum mai funcţionează motoarele e de neînţeles.

— Nu-ţi fie teamă, o scoatem noi la capăt şi cu motoraşele oprite. Numai să nu te grăbeşti cu coborârea trenului de aterizare. Ai să faci asta, la comanda mea.

De parcă ar fi tras cu urechea la convorbirea dintre comandant şi mecanicul de bord, elicea din extrema stângă îşi încetă rotirea.

— Unul şi-a şi dat sufletul. Uite, al dracului, s-ar zice că l-ai deochiat spuse Sweeny, ştergându-şi sudoarea de pe frunte. Radiotelegrafist, cum stai cu legătura? Ce face „turnul” acolo, ne asigură aterizarea?

— N-am nici o legătură. Eu îi aud, dar ei nu răspund.

— Semnalizaţi cu rachetele „Intrare în aterizare forţată”!

Dar solul nu reacţionă nici la rachetele roşii-verzi.

Pe pista de decolare, unul după altul, rulau şi-şi luau zborul avioane B-29, plecând în misiune.

— Ce lepădături! înjură Sweeny. Nu vor să ne primească. Ia haide, trage nişte salve cu toate rachetele, indiferent din care ai la bord.

Abia după ce „Marele artist” îşi dezlănţui focurile de artificii, i se acordă atenţie şi i se eliberă pista pentru aterizare.

În conformitate cu codul de semnalizare, din combinarea tuturor rachetelor lansate se putea înţelege orice: „Defecţiune materială”, „Incendiu”, „Intrare în aterizare

forţată”, „Bombele n-au fost lansate”, „Morţi şi răniţi la bord”.

Nici nu reuşise „Marele artist” să-şi încheie aterizarea, când spre avion porni în goană o întreagă coloană de maşini sanitare şi de pompieri.

„Superfortăreaţa”, eliberată de încărcătură, era neobişnuit de uşoară. S-a aşezat pe mijlocul pistei, căzând de sus ca o cioară, şi executând o serie de bontisări.

— Ei, băiete, ar trebui să fii sancţionat cu cinci zboruri de transport, se auzi vorbind cu răutate cineva de la turnul de dirijare. Frânează mai energic, c-altminteri te duci în ocean. Şi n-avem scafandri în schemă.

— Pentru calcul — nota unu, pentru aterizare — doi, glumi, indispus, Don Allbury.

Dar Sweeny nu scoase o vorbă. Era cuprins de-o indiferenţă totală. De parcă n-ar fi executat el aterizarea, iar înţepăturile erau adresate unei persoane străine.

Când echipajul coborî din avion, de ei se apropie un jeep verde.

— Unde sunt morţii şi răniţii? întrebă un sergent de la volanul Willisului.

Maiorul Sweeny, abia ţinându-se pe picioare de oboseală şi din cauza epuizării nervoase, dădu a lehamite din mână, în direcţia Japoniei:

— Morţii sunt acolo, cu toţii!

Capitolul XV.

1.

Detaşamentul „Vişina de munte” lucra întocmai ca o bandă rulantă a morţii bine pusă la punct. Aproape în fiecare zi, Yasuziro Hattori expedia în misiune, la cererea statului major al flotilei, grupuri din timp indicate şi pregătite de „piloţi-sinucigaşi”. Ritualul de bun rămas, dinaintea zborului, care-l emoţiona atât de mult în trecut, devenise plictisitor şi o muncă de rutină. Era nevoit să repete, pentru a nu ştiu câta oară, aceleaşi cuvinte tocite. Cândva, izvorau de-a dreptul din inimă, însufleţindu-i pe cei ce-l ascultau.

Însă, treptat, ajunseseră să fie ceva formal-oficial, şi le rostea fără să gândească şi să sufere, de parcă ar fi fost un monah budist în timpul slujbei.

Îi deveniseră familiare şi antipatice, prin participarea lor indirectă la moartea piloţilor, chiar şi chipurile acelor fete frumoase, îmbrăcate în chimonouri albe, care, în fiecare dimineaţă, înmânau pe aerodrom crizanteme ostaşilor ce-şi luau zborul. Începuse să-l apese şi însăşi ceremonia „ultimei ceşti de sake”, în vreme ce el, urmând să rămână pe pământ, trebuia să întâlnească privirile însingurate ale tinerilor, să se uite la feţele lor stigmatizate de pecetea unei morţi premature. Nu era uşor să comanzi, şi nici prea simplu, „Vişina de munte”. Căpitanul de rangul trei Yasuziro Hattori avea acuma capul nins de bruma încărunţirii. Primele fire argintii sclipiseră după scufundarea portavionului „Akagi”. Iar după pierderea părinţilor, a lui Tiyeko şi a fetiţei, părul începuse să-i semene cu iarba din insula Hokkaido, surprinsă de primele îngheţuri de toamnă. Vizitase Hiroshima imediat ce aflase despre distrugerea oraşului de o bombă diabolică. Dar ce-ar fi putut afla, în privinţa familiei sale, de la ruine şi dărâmături, de la oamenii înnebuniţi de spaimă, scăpaţi de la

moarte prin nu se ştie ce minune? Zeci de mii de făpturi pline de arsuri, de răni şi plăgi datorate radiaţiilor, bărbaţi şi femei, bătrâni şi copii fuseseră evacuaţi de urgenţă pe insulele învecinate, din Marea Interioară a Japoniei, şi în localităţile din preajmă. Trupele şi comandamentele speciale nu mai prididea u cu stingerea incendiilor, dezlănţuite mereu, şi cu adunarea cadavrelor. Trupurile morţilor carbonizaţi pluteau puzderie pe apele râului Otogawa. Acolo, unde nu de mult se aflase casa familiei Hattori, acuma se întindea un pustiu imens, acoperit de cenuşă, peste care se prăbuşise scheletul de beton armat, ras de explozie, al Palatului industriei.

Yasuziro se înapoiase la detaşament zdrobit de durere şi cutremurat de cele văzute. Dorea să moară pe puntea unei nave americane, mai înainte de a-i veni rândul. Ceru aprobare pentru executarea de misiune, însă comandantul flotilei îi ordonă să se abţină. Încă nu coborâseră toţi piloţii-kamikaze pe banda rulantă a morţii. „Vişina de munte” avea nevoie de un comandant, iar nu de un simplu „condamnat la moarte”.

Ca să poată adormi în noaptea aceea, Yasuziro încercase să-şi alunge forţat gândul de la pieirea celor apropiaţi. Dar nu fusese în stare, de vreme ce în fiece clipă, în fiece minut îşi amintea de părinţi, de Tiyeko şi de micuţa Satiko!

Îi căzuse în mână o culegere de versuri ale unor poeţi japonezi. Aceştia erau preferaţii lui de mai înainte, autorii de haikuuri Tiyo, Issho şi Busona.

De ce oare mai deschisese cartea? Fiecare haiku, prin subtextul său, avea o afinitate cu durerea lui, obligându-l să retrăiască povara pierderilor suferite…

„Pătruns-a frigul până-n inimi:
în dormitor am călcat, nătâng,
Peste pieptenul soţiei moarte.”

Nu mai rămăsese nimic — nici pieptenele, nici dormitorul. Tiyeko, fetiţa şi părinţii îi fuseseră incineraţi de vii, americanii nemailăsându-le nici măcar cenuşa, spulberând-o în cer, odată cu sinistra coloană de foc şi fum... Acum era condamnat la o singurătate deplină.

„Nici ghionoaia nu va mai ciocăni
La uşa mea...”

Bine că singurătatea nu i se va prelungi pentru mult timp. Nu trebuie să-şi piardă cumpătul. Încă nu şi-a spus ultimul cuvânt...

„O vânătorul meu de libelule!
Unde te-ai ascuns,
În ce ţară tainică?”

Memoria lui Yasuziro reînvie acea dimineaţă însorită, când micuţa Satiko fugărea nişte libelule în grădiniţa lor.

O tristeţe cumplită îi strivi inima.

„De-acum nu mai avea cine
să facă găuri în hârtia ferestrelor…
Dar cât e de frig în casă.”

Yasuziro nu mai rezistă. Zvârlind cartea, strânse în dinţi colţul pernei şi-şi cufundă faţa în ea. Lacrimile-i şiroiau. Fusese cuprins de-o criză de slăbiciune, care-i frânse voinţa. Totul îi deveni indiferent.

Bine că este singur şi nimeni n-a văzut cum neînfricatul samurai plânge ca un copil. Şi, astfel, fără să închidă ochii măcar un pic, a zăcut toată noaptea.

Viitorul îi era cât se poate de limpede.

Acuma, singurul lucru în care mai credea — era că el şi piloţii lui kamikaze, care îşi jertfeau vieţile tinere, reprezentau salvarea imperiului. Şi, dacă mai înainte avusese unele îndoieli în privinţa asta, de data aceasta dispăruseră cu totul. Duşmanul era necruţător. Trebuia nimicit, chiar cu preţul propriei vieţi...

De unde să ştie Yasuziro Hattori că zilele imperiului fuseseră numărate şi că soarta acestuia avea să fie hotărâtă nu aici, în sudul insulei Honshu, ci pe câmpiile Manciuriei şi ale Coreei de Nord?

Iar zilele acestea se apropiau vertiginos.

De 9 august, Yasuziro află că Uniunea Sovietică declarase război Ţării Soarelui Răsare. Însă era atât de copleşit de propria-i durere, fără să fi izbutit a-şi alunga adânca lui cutremurare, încât vestea nu-i făcu nici o impresie.

La fel de nepăsător rămase şi faţă de chemarea ministrului de război Anami:

„Să ducem până la capăt războiul sfânt de apărare a gliei zeilor, să luptăm cu hotărâre, chiar de-ar fi nevoie să roadem pământ, să mâncăm iarbă şi să dormim pe ţarina goală. În moarte este viaţa — aşa ne învaţă spiritul marelui Hanko, eroul ce-a murit de şapte ori, dar de fiece dată a renăscut, pentru a-şi sluji patria.”

Aceste cuvinte, bineînţeles, erau pentru alţii. Yasuziro ştia, şi fără ele, ce avea de făcut. Moartea nu-l mai înspăimânta deloc, din momentul în care devenise o chestiune de rutină. De fapt, încetase a se mai gândi la ea.

Capitolul XVI.

1.

De-a lungul graniţei ieşiseră din pământ, ca nişte uriaşe ciuperci din fier-beton, puncte de foc permanent — cazematele. Mii de ochi, încordaţi de atenţie, priveau prin. ambrazurile acestora în direcţia Zabaikaliei Sovietice de unde, în orice moment, puteau apărea regimentele ruseşti. Erau aşteptate, cu deplina convingere că vor cădea toate aici, sub bicele de tir încrucişat, ca nişte pumnale. Deoarece, de-a lungul unor tronsoane izolate, ale sectorului fortificat, de câte un kilometru de front, se aflau înghesuite până la douăsprezece cazemate grele de beton. Cu ce erau mai prejos faţă de linia Mannerheim? Cât era noaptea de lungă, lamele proiectoarelor, de un violet-palid, nu-şi mai găseau astâmpăr, iluminând locurile pustii din faţa sectorului fortificat. Noaptea întreagă, ochii ageri ai soldaţilor armatei din Kwantung îşi ţineau privirile aţintite în beznă, străduindu-se să nu le scape momentul declanşării atacului rusesc. Uneori, nervii mitraliorilor cedau. Soldaţilor li se năzărea că au observat mişcări. Atunci, spre locul suspectat, se năpusteau bicele gloanţelor trasoare. Apoi, tragerile se potoleau. Fusese o falsă alarmă. Încasând câte un pumn uşor peste fălci, din partea plutonierului major, pentru că irosise cartuşele, mitraliorul pornea din nou să cerceteze bezna. Se iveau zorile, însă dinspre partea ruşilor, ca şi mai înainte, totul era liniştit.

Dar în răstimpul acesta, departe, în spatele sectoarelor fortificate, primul eşalon al Frontului Zabaikaliei, Armata a 8-a de gardă de tancuri îşi croia drum peste Marele Lanţ Muntos Hingan. Zăngănind din patinele şenilelor zgâriate de bolovani, cu motoarele tuşind, sleite de puteri, din pricina aerului rarefiat, tancurile, ca nişte alpinişti la coardă,

porniseră spre cucerirea înălţimilor. Iar cele ce reuşiseră să treacă de coama lanţului muntos şi acuma coborau panta le trăgeau cu cabluri de oţel pe cele rămase în urmă, şi care abia se căţărau.

Din ordinul Comandantului Corpului de Armată, în trecătoarea cea mai dificilă, la o înălţime ce se pierdea în nori, fu lăsat un tanc ca monument consacrat bărbăţiei soldatului sovietic. Acolo, în zona vulturilor de munte, unde străbăteau, cu greu, doar caravanele cu poveri, acolo încremenise maşina de luptă, şi purta o inscripţie plină de mândrie, arsă cu flacără autogenă: *„Pe-aici au trecut tanchiştii sovietici în august 1945”.*

Comandantul grupării din Kvantung, generalul Yamada, îşi imaginase că peste Marele Lanţ Muntos Hingan nu puteau străbate decât grupuri izolate şi istovite de ruşi, cu care aveau să se descurce destul de uşor trupele de rezervă din câmpia Manciuriei.

Însă atunci când peste Hingan străpunse o puternică grupare de tancuri, generalul Yamada fu pălit de un acces de dezorientare. Dar îndată îşi aduse aminte de Brigada specială 138.

— Transmiteţi generalului Nabutakye ordinul meu. Să se deplaseze urgent la încrucişarea asta de drumuri, uite aici. Creionul din mâna lui Yamada indică un punct de pe hartă, spre care se afla aţintită săgeata roşie a breşei realizate de tancurile ruseşti.

— Ha! răspunse şeful statului major şi porni să învârtă, ca un turbat, mânerul buzerului, cerând legătura cu Brigada „Tyeisintai”.

Batalionul căpitanului de stat major Hattori fu primul care sosi la locul indicat. Epuizaţi de marşul forţat, soldaţii se prăbuşiră la pământ. Otoziro urcă pe un gorgan, nu prea înalt, pe care se afla un indicator geodezic, şi privi de jur împrejur. Gorganul domina o vâlcea plană şi secătuită, fără

nici o urmă de vegetaţie. Parcă anume destinată unor lupte de tancuri. „Cum să te camuflezi aici, pe pământul ăsta, pustiu ca o căpăţână pleşuvă? Orice ţiştar sau cârtiţă pot fi văzute de la o jumătate de kilometru”.

Otoziro ordonă să fie săpate tranşee şi să fie camuflate cu pănuşiţe şi tulpini de pelin.

— Instalaţi o mitralieră la punctul meu de observaţie, îi comandă ostaşului ce-l servea personal.

Soldaţii aduseră o mitralieră Hotchkiss, fixată pe un trepied, şi-o legară cu o funie.

— Dobitocilor! se înfurie Otoziro. De ce-aţi pus-o la loc deschis? Camuflaţi Hotchkissul în dosul pietrei ăleia!

Ruşii încă nu se vedeau, însă, în acea parte a orizontului dinspre care trebuiau să apară, se ivea un norişor de praf.

Batalionul nu apucase să isprăvească de săpat tranşeele, când, dinspre nord-vest, răsună un huruit crescând de sute de motoare şi zdrăngănit de şenile. Norul de colb pe care-l stârniseră tancurile gonea ca vântul înaintea lor.

Lui Otoziro îi deveni clar că ruşii se năpusteau de-a dreptul asupra batalionului. Odată cu vuietul motoarelor, peste tyeisintai venea, de-a berbeleacul, şi inevitabila fatalitate de a-şi „manifesta înalta bravură”. Ca să mai prindă ceva curaj, Otoziro trase câteva duşti din bidonul cu sake. În minutele rămase până la luptă, memoria lui Otoziro fu invadată de chipurile celor dragi, de imaginea casei unde crescuse, de tulpinile răsucite ale pinilor decorativi, cultivaţi de taică-său, de pragul odăii lui, în faţa căruia nu-i vor mai sta niciodată încălţările.

— Matsuhara! îşi strigă el ordonanţa. După ce scrise câteva ideograme în jurnalul de campanie, îl înmână ostaşului, împreună cu portmoneul. Galopează la gară şi expediază telegrama şi mandatul.

Ordonanţa, după ce se plecă adânc, sări în şa şi se avântă spre spatele frontului.

„Asta-i tot!” îşi spuse Otoziro, bând restul de rachiu de orez. Norul de pulbere acoperise, ca o umbrelă, soldaţii mikadoului pregătiţi de moarte. Soarele se întrezărea prin perdeaua de praf ca un ochi de dragon, scăldat de sânge. Din trâmbele colbului se ivi primul tanc T-34, înţesat de soldaţi cu pistoale-mitralieră.

Otoziro, dându-l la o parte pe ostaşul de lângă el, înşfăcă singur mânerul mitralierei şi, după ce ochi, apăsă pe maneta de declanşare. Hotchkissul scuipă o rafală lungă de gloanţe trasoare, pentru ca imediat să fie acoperit de-o explozie. Tancul din frunte, ochind direct, îl lovise cu un foc de tun, după care, fără să se oprească din mers, înaintă în direcţia gorganului.

Asurzit de explozie, Otoziro nu văzu o micuţă siluetă cocoşată dispărând sub şenilele tancului. Când se produse explozia, T-34 se cabră, lepădându-şi în părţi şenilele sfârtecate. Tancurile care soseau din urmă se desfăşurară în linie de front şi deschiseră un foc intensiv asupra condamnaţilor la moarte ce nu se adăpostiseră ca lumea în tranşee. Soldaţii cu pistoale-mitralieră din compunerea desantului şi care se aflau pe tancuri săriră, şi, purtând un foc continuu, învăluiră batalionul din flancuri.

Când Otoziro îşi reveni şi zări soarele roşu înconjurat de arcuri de curcubeu, ajunse la concluzia că mai era încă în viaţă. Degajându-se de sub mitraliera prăbuşită peste el, scuipă ceva gros, amestecat cu sânge, şi privi în preajmă-i. În afara ţiuitului urechilor, nu auzea nimic altceva. Dar, judecând după flăcările ţevilor de tun de pe tancuri şi norii, provocaţi de explozia proiectilelor, era evident că lupta continua. De fapt, nu mai era o luptă, ci agonia batalionului său. Cei mai mulţi tyeisintai muriseră. Cei rămaşi, speriaţi crunt, uitară de înalta lor menire şi ridicară mâinile. Însă el, Otoziro Hattori, ofiţer şi samurai, nu aveau de gând să se predea. Luând de la mitraliorul ucis echipamentul exploziv,

aruncă pe umeri curelele. „Vesta explozivă” îl strângea şi-l stânjenea respiraţia. „Nu-i nimic — se autolinişti Otoziro, nu mai am mult de răbdat”

Vedea apropiindu-se de gorgan un grup de soldaţi cu pistoale-mitralieră, îmbrăcaţi în bluze spălăcite, decolorate de soare.

Otoziro se aşeză, încrucişându-şi picioarele, şi-şi alese partea mai slabă a şnurului de declanşare. „Măcar de n-ar trage cu automatele”, se gândi el, privind cu ochii în patru la gurile negre ale ţevilor. Însă soldaţii se apropiaseră şi mai mult, întrebându-l ceva într-o limbă necunoscută.

„Parcă mi-a revenit auzul”, remarcă Otoziro, dar faptul acesta nu-i stârni nicio bucurie. Îşi ridică privirea şi zări părul bălai, ieşit de sub boneta cu steluţă roşie, şi ochii albaştri ai tânărului rus care-i adresase întrebarea.

Scrâşnind din dinţi, trase cu toate puterile ce-i mai rămăseseră de şnurul de declanşare a exploziei.

2.

Ceva mai la sud de formaţia de tancuri a Armatei a 6-a de gardă, forţând micul râu de graniţă Halhin-Gol, cavaleria mareşalului Cioibalsan pătrunse pe teritoriul Manciuriei, executând o lovitură secundară în direcţia oraşelor Kalgan şi Cifân, Cavaleriştii, pe nişte cai mici şi păroşi, galopau prin colb. Roţile atelajelor artileriei hurducăiau. Undeva, în depărtare, răsunau focuri de mitralieră şi explozii de grenade. Caravane de cămile înaintau pline de importanţă, încărcate cu aruncătoare de mine şi diferite muniţii. Cocoşatele „corăbii ale deşertului” priveau de sus la soldaţii japonezi luaţi prizonieri şi care-şi târşeau picioarele, venind din direcţia opusă, sub paza militarilor mongoli. Boturile cămilelor exprimau atâta îngâmfare, de parcă ele ar fi avut de decis asupra sorţii războiului şi a păcii.

Simultan cu Frontul Zabaikaliei, porniseră să înainteze şi

ambele Fronturi ale Extremului Orient, dând principala lovitură asupra direcţiilor convergente spre oraşul Harbin, scindând astfel gruparea din Kwantung în câteva corpuri.

Cu prilejul străpungeri sectoarelor fortificate, ofensiva îşi încetini înaintarea. Fiecare construcţie din fier-beton, unde soldaţii japonezi căutau să scape cu viaţă în dosul pereţilor groşi, trebuia blocată, izolată de celelalte cazemate, şi dezorganizat sistemul de foc. Geniştii ruşi, acoperiţi de tragerile mitralierelor, se apropiau de ele târâş, cât mai mult, iar apoi introduceau exploziv şi le aruncau în aer.

Aviaţia veni şi ea în sprijinul infanteriei. Sute de bombardiere au dat lovituri concentrate asupra sectoarelor fortificate. Bombe grele spărgătoare de beton şi fugase se prăvăliră peste cazemate. După ce se termină pregătirea de aviaţie, pe locul unde fuseseră cazematele fumegau gropi adânci, bordate de armături metalice încâlcite şi blocuri de beton, datorate forţei năprasnice a bombelor.

Infanteria se ridica şi înainta mai departe, zdrobind rezistenţa inamicului.

Uneori, nemaiţinând seamă de încordarea luptei şi de primejdia care plutea în aer, ostaşii nu se puteau abţine să nu râdă în hohote.

— Ivane, încotro îl duci după tine? strigă un consătean, adresându-se unui soldat masiv care, ţinându-l de gulerul halatului alb de samurai pe trăgătorul de elită „condamnat la moarte”, îl târa în captivitate.

— Jigodia dracului, într-atât s-a zvârcolit şi-a muşcat, încât am fost silit să-l leg cobză. Şi-apoi, mereu îmi tot cerea să-i dau cuţitaşul. Avea de gând să-şi taie buricelul. Păi, ce mă gândii eu, să-l mai las pe prostu' ăsta să mai trăiască. Poate mai bagă ceva minte la cap. Cine ştie, o fi având şi el muiere cu plozi.

— Dar de ce umblă-mbrăcat în albituri? întrebau, zâmbind pe sub mustaţă soldaţii. Îi văzuseră ei pe nemţi şi se

săturaseră de ei, dar cu japonezii încă nu se obişnuiseră.

— Păi nu-s rufe, măi băieţi, ci un soi de mantie, uniforma lor de samurai — le explică Ivan în cunoştinţă de cauză.

Sinucigaşul răsufla din greu, ţinându-şi ochii închişi. Era cuprins de dispreţ faţă de sine şi de-o indiferenţă totală faţă de tot ce-l înconjura. „Îşi pierduse obrazul.” Mândrul samurai nu-şi imaginase că finalul ultimei sale bătălii va fi atât de ruşinos şi comic. Iar moartea i-ar fi fost mai plăcută acum, decât râsul ostaşilor ruşi.

Trupele Frontului întâi din Extremul Orient, înfruntând lipsa de drumuri şi taigaua virgină, se avântau într-un iureş de oţel spre Harbin şi oraşele Chirin şi Chongqing. Trunchiurile copacilor trosneau prăbuşindu-se, întocmai ca într-o exploatare forestieră, sub loviturile de berbec ale blindajului frontal al tancurilor KV şi T-34, care deschideau cale trupelor prin hăţişurile necălcate de picior de om. Tancurile se afundau, uneori, în noroi, până aproape de turelă. Atunci soseau tractoare pentru tancuri şi, în mai multe cuplaje, se încordau din toate puterile şi scoteau din captivitatea mocirlei maşina de oţel. Urşii şi tigrii din Ussuri se împrăştiau îngroziţi de monştrii aceia huruitori care năvăliseră în taiga de nu se ştie unde, împuţind totul cu duhoarea carburantului ars.

Armata din Kwantung pârâia din toate cusăturile, spintecată pe toată adâncimea apărării ei de blocurile de oţel ale tancurilor sovietice. Gruparea de trupe japoneze cea mai aptă de luptă, şi în care erau puse atâtea speranţe, pierea văzând cu ochii. Cu foarte puţin timp în urmă, primul ministru japonez Suzuki declarase în mod public că, dacă barbarii albi (se referea la americani) vor îndrăzni să debarce pe insule, atunci Cartierul General Imperial se va muta pe continent, în Mandjou-Go, şi se va apăra acolo, chiar şi o sută de ani.

Din ce în ce mai frecvent, soldaţii japonezi, care nici nu

apucaseră să-şi dezlege de pe spinări snopii de gaolean fixaţi pentru camuflaj, ridicau în văzduh steaguri albe şi-şi aruncau la pământ puştile cu baionete lungi, asemănătoare unor săbii. Dându-şi seama de lipsa de sens a unei rezistenţe în continuare, multe unităţi ale armatei din Kwantung capitulară cu întreg efectivul lor, în frunte cu comandanţii. La punctul de predare, se îngrămădiseră stive de puşti, munţi de muniţii şi de echipament militar. Tancuri, tunuri şi mitraliere se înghesuiau unele lângă altele. (Peste puţin timp, armamentul capturat avea să fie transmis, în dar, Armatei Populare de Eliberare Chineze). Mult lăudatul „spirit samurai” fu înfrânt. Numai subunităţile izolate de samurai, din detaşamentele de şoc ale „sinucigaşilor tyeisintai”, mai opuneau o rezistenţă feroce, în pofida ordinului de capitulare dat de comandanţii lor direcţi. Astfel, îşi semnaseră singuri sentinţa de condamnare la moarte. Focarele de rezistenţă au fost lichidate prin tir puternic de artilerie şi atacuri ale aviaţiei. Dar asemenea cazuri nu prea erau multe. Japonezii păreau mai dornici să capituleze. Armata a 6-a de gardă de tancuri, după ce parcursese în marşul său 1100 de kilometri — din Zabaikalia până la Oceanul Pacific — cu acest prilej luase 125.000 de prizonieri, printre care 27 de generali care nu voiseră să „dobândească nemurirea” cu ajutorul pumnalelor rituale.

Navele Flotei Oceanului Pacific executaseră câteva debarcări de desant, cucerind porturi din Manciuria şi Coreea de Nord prin care n-au mai putut fi evacuate în metropolă resturile trupelor japoneze de pe continent. Iar drapelele roşii au început să fâlfâie deasupra Port-Arthur-ului şi portului Dalnâi.

Aviaţia sovietică avea supremaţia pe cerul Manciuriei şi cel al Coreei de Nord. Avioanele de vânătoare Lavocikin şi Yakovlev depăşeau considerabil ca viteză şi armament aparatele japoneze Y-97 şi Zero, iar bombardierele Petliakov

şi Tupolev — japonezele similare SB-96 şi SB-97. Suferind grele pierderi aeriene în urma lovirii aerodromurilor sale, comandamentul japonez a încercat să-şi mute în metropolă aproape toate avioanele rămase neavariate. Dar nu izbuti. Ca trofee de război, au fost capturate peste 800 de avioane în stare de zbor.

În desfăşurarea campaniei pentru nimicirea armatei din Kwantung, trupele sovietice avuseseră ocazia să întâlnească şi ele piloţi-kamikaze. Ce-i drept, aceştia acţionau episodic şi, în general, de unu] singur. Totuşi, detaşamentul avansat al Corpului 5 de gardă de tancuri, apropiindu-se de oraşul Chongqing, fu supus unui atac de către un detaşament de kamikaze compus dintr-o formaţie de şase avioane. Manevrând energic, tanchiştii reuşiră, să evite loviturile „piloţilor-sinucigaşi”. Doar un singur tanc a fost incendiat.

Aviaţia sovietică de transporturi militare a avut de îndeplinit sarcini uriaşe, revenindu-i aprovizionarea detaşamentelor avansate de tancuri cu carburanţi şi muniţii. Echipajele decolau în misiune pe orice vreme. Mai târziu, avioanelor de transport li s-a mai trasat o sarcină, nu mai puţin importantă — debarcarea unor desanturi tactice în spatele fronturilor japoneze. Desantul sub comanda maiorului Celîşiov, compus din 225 de oameni, a cucerit oraşul Mukden şi aerodromul acestuia, primind capitularea numeroasei garnizoane japoneze.

Pe aerodrom a capturat un avion cu echipajul complet, împreună cu un grup de pasageri importanţi. Unul din ei, un bărbat înalt, cu faţă rotundă şi ochelari, cu umeri înguşti şi lat în şolduri, îmbrăcat într-o uniformă semi-militară, era împăratul statului marionetă Mandjou-Go, Henry Pu Y. Din suita ce se pregătea să-şi ia zborul spre Japonia, făcea parte şi consilierul principal, conducătorul de fapt al Manciuriei, general-locotenentul Yoshioka.

Tanchiştii ruşi, care se apropiară la aerodromul

Shinyang, deveniră martori ai unei morţi tragice şi stupide. Observând tancurile ruseşti la limita aerodromului, din patrula de serviciu decolară trei avioane ele vânătoare Y-97. În formaţie strânsă şi precisă, intrară într-un zbor razant pe deasupra aerodromului şi, executând un luping în grup, se angajară în picaj asupra centrului pistei de decolare.

— Ce-au vrut să demonstreze, acţionând astfel? întrebă, gânditor, un ostaş mustăcios, aşezat pe blindajul unui tanc T-34, adresându-se trăgătorului de turelă, care observase şi el prin oblonul deschis scena sinuciderii în grup.

Trăgătorul cu cască neagră de tanchist stinse chiştocul de ţigară, pe care şi-o răsucise cu mâinile lui, îi dădu un bobârnac, zvârlindu-l cât mai departe de tanc, şi spuse, indiferent:

— Aşa sunt samuraii ăştia. Mikadoul le-a interzis să se lase luaţi prizonieri. Iar ei, în capul lor întunecat, socot împăratu' — Dumnezeu.

3.

Comandantul batalionului de tancuri, care pătrunsese spre aerodromul Shinyang, îşi scoase batista din buzunarul salopetei negre şi-şi şterse faţa năduşită.

— Raportează comandantului de brigadă că misiunea a fost executată, îi spuse radiotelegrafistului. Şi întreabă care sunt indicaţiile pentru mai departe. Comandantul batalionului îşi duse binoclul la ochi şi privi centrul pistei de decolare, unde încă nu se risipise fumul de la explozia avioanelor japoneze ciocnite cu solul. N-a mai rămas nimic, totul s-a spulberat, declară el, trecând binoclul locţiitorului politic. Asta da, privelişte! Nici la circ nu poţi vedea aşa ceva. Ce crezi, comisare, ăsta-i eroism, sau prostie explozivă?

— Cred că nu-i nici una, nici alta, tovarăşe comandant. Problema trebuie analizată mai adânc. Ca să iei o atare

decizie, trebuie să posezi fie o mare bărbăţie, fie o traumă psihică. În cazul de faţă, înclin spre cea de-a doua variantă. Adică, depresiune psihică plus fanatism-religios.

Auzind că se poartă o discuţie interesantă, de tancul comandantului de batalion se apropiară comandanţii companiilor şi se aşezară la umbra maşinii de oţel.

Un locotenent slăbuţ, în cizme din foaie de cort, cu carâmbii largi, îşi scoase din buzunar o pungă împodobită cu ţesături, plină cu mahorcă, şi-o trecu roată tuturor.

— Poftiţi şi serviţi, mi-au trimis-o de-acasă, chiar înainte de-a începe războiul cu japonezii.

— Iar mie-mi spunea frate-miu că japonezii aveau sinucigaşi dintr-ăştia, încă de la Halhin-Gol, intră în vorbă un al doilea comandant de companie.

— Păi ce, acolo nu ne-am luptat tot cu samuraii? interveni locţiitorul politic. Pentru ce şi-or fi sacrificând viaţa sinucigaşii japonezi? Pentru împărat? Pentru salvarea imperiului? Nu-s prea mulţi, dintr-ăştia. Dar în toată armata japoneză nu s-a semnalat nici un caz de ostaşi care să acopere cu pieptul lor ambrazura cazematei, cum au fost la noi Alexandr Matrosov, Vasili Kolesnik şi Alexandr Firsov. Locţiitorul politic îşi stinse ţigara, strângând-o între degete. E cam tare tutunul.

— Mai slab nu folosim.

— Tovarăşe maior! îl strigă radiotelegrafistul pe comandantul batalionului, ivindu-se la oblonul turelei. Sunteţi chemat pe transmisie de Ol. Veţi primi o nouă misiune.

Comandantul batalionului, punându-şi pe cap casca de tanchist, intră sprinten în T-34.

Ofiţerii, desfăcându-şi portharturile, începură să-şi foşnească hărţile. Erau pregătiţi să pornească mai departe.

După 20 august, japonezii încetară aproape pretutindeni acţiunile militare. În răstimp de două săptămâni, Armata

Roşie nimicise principala grupare a trupelor de uscat ale Japoniei şi eliberaseră un teritoriu egal cu suprafaţa a treizeci de insule ca Guadalcanalul...

Ca rezultat al zdrobirii armatei din Kwantung, japonezii au rămas fără forţe reale şi fără posibilitatea de-a continua războiul.

Capitolul XVII.

1.

În pofida asigurărilor propagandei japoneze, care afirma că întreg poporul era plin de hotărârea de a lupta până la capăt, nimeni nu se grăbea să pună mâna pe suliţele de bambus, nimeni nu se străduia să transpună în viaţă strategia „Viermele de ploaie” (planul de declanşare a unui război de partizani, în cazul debarcării trupelor americane pe insula Honshu) şi acţiunea „Jadul-sfărâmat”. Istovit de război, poporul japonez se trezise din beţia provocată de intoxicaţia şovinismului şi aştepta, supus, deznodământul evenimentelor.

Resturile armatei din Kwantung, zdrobită de trupele sovietice, se retrăgeau vertiginos spre sud, pierzând armament, mii de soldaţi şi tehnică de luptă. Iar Japonia se pomeni fără armată de uscat, fără forţe capabile să apere pământul ţării, chiar şi împotriva desanturilor americane, relativ puţine.

Escadre americane brăzdau apele de coastă ale Japoniei, tăind orice sursă de aprovizionare cu materii prime a imperiului. Stoluri de avioane americane, neîntâmpinând aproape nici o rezistenţă, zburau în permanenţă pe cerul de deasupra insulelor japoneze.

Oamenilor cu minte la cap le era clar că a continua împotrivirea nu mai avea nici un sens. Mai luptau doar fanaticii, supunându-se codului „Bushido”: „Samuraiul trebuie ori să învingă, ori să moară pe câmpul bătăliei!”.

Unii, ca Yasuziro bunăoară, îşi dăduseră seama că lor le mai rămăsese doar al doilea „ori”. Rămăşiţele flotei şi aviaţiei japoneze se treziseră fără combustibil. Astfel, motoarele complicate ale navelor şi avioanelor se transformară în nişte mormane de metal inutil.

Hangarele subterane ale detaşamentului aerian „Vişina de munte” erau pline cu avionetele Oka, primite abia după pieirea celui de-al treilea contingent al detaşamentului. Aceste „sicrie zburătoare* nu mai apucară să-şi vadă sosind piloţii. Şcolile de zbor, nemaiavând benzină, nu mai aveau cum să funcţioneze. Acuma nu erau capabile să formeze nici măcar o promoţie crudă, semiinstruită — „umplutură pentru sicriele zburătoare”, — în contul căreia se efectuau completările detaşamentelor aeriene ale condamnaţilor la moarte”.

În ziua de 18 august, Yasuziro expediase, în zborul din care nimeni nu se mai întoarce, ultimul grup patru kamikaze. Odată cu moartea acestor tineri pe jumătate instruiţi, şi care-şi exprimaseră dorinţa de a dobândi nemurirea, detaşamentul „Vişina de munte” îşi încetase, practic, existenţa. În viaţă mai rămăseseră doar Yasuziro şi cei câţiva aviatori din cadrul echipajelor avioanelor-purtătoare. Urându-le moarte plăcută ultimilor săi subordonaţi, Yasuziro se gândi că-i sosise şi lui ceasul să-şi demonstreze înaltul eroism ostăşesc. Datoria de samurai îi poruncea să plece şi el, acolo unde plecaseră toţi piloţii „Vişinei de munte”, iar uciderea celor dragi cerea răzbunare.

Se hotărî să moară a doua zi.

Yasuziro îşi verifică personal dispozitivul de suspensie al „sicriului zburător”, care se afla ascuns pe jumătate în trapa de bombe a cvadrimotorului Mitsubishi. Mecanicii Tahara şi Hayashi, punctuali ca întotdeauna, pregătiseră totul cu conştiinciozitate.

Era timpul să se gândească şi la ceremonia înmormântării. Trecând pe lângă locul de staţionare a avioanelor de antrenament „rămase orfane”, Yasuziro îşi scoase din buzunar un pachet de ţigări neînceput şi se gândi, întristat, că avea să-i ajungă până la capătul vieţii. Şi, totuşi, nu era uşor să se împace cu ideea că peste câteva ore îşi va

curma existenţa pe acest pământ, şi din trupul lui vânjos nu va mai rămâne nimic. Avea să dispară într-un bubuit asurzitor de explozie, sfârtecând cuirasa unei nave americane. Organismul lui puternic, plin de energie şi dorinţe, se va spulbera într-o clipită în molecule infime, nemaiizbutind să simtă nimic. Mâine avea să moară, dar se va strădui să nu moară degeaba. Yasuziro încă nu ştia ce ţintă îşi va alege. Măcar un crucişător sau un transportor ticsit cu soldaţi yankei. Să se cutremure şi ei la gândul morţii! Nu se vor mai putea ascunde de răzbunarea Hiroshimei nici în spatele cuirasei groase, nici în dosul automatelor de antiaeriană. Mâine, spiritul său se va înălţa la ceruri, iar numele îi va străluci, în litere de aur, pe tăbliţele sfinte din templul Yasukuni.

Puţini mai erau cei pe care i-ar fi putut pofti la înmormântare. Părinţii şi toţi cei apropiaţi arseseră în norul groazei, care acoperise Hiroshima. Dintre prieteni — unii zăceau în adâncurile Oceanelor Pacific şi Indian, alţii adormiseră pentru totdeauna sub nisipurile de coral din lagunele de smarald, iar ultimii se transformaseră ia trâmbe de foc, odată cu loviturile intenţionate asupra navelor americane. Şi toţi se duseseră în depărtata „lume a dreptăţii”, acolo unde se pregătea să plece şi el.

Deşi apropiaţii lui nu mai erau în viaţă, Yasuziro fu cuprins de dorinţa de a-şi îndeplini ritualul funebru, pentru a părăsi lumea aceasta în mod cuviincios.

Dându-i locotenentului Nagapko, comandantul purtătorului Mitsubishi toţi banii pe care-i mai avea asupră-i, îl rugă să se ocupe de organizarea înmormântării. Şi toţi cunoscuţii, rămaşi în viaţă, au fost invitaţi pentru orele şapte seara la micul templu budist, din apropierea aerodromului.

Invitaţii, neuitând de politeţea japoneză, au sosit fără întârziere. La intrarea în templu fură întâmpinaţi de Nagaoko, îmbrăcat într-un chimono alb, şi care le înmână

beţişoare aromate şi prafuri frumos mirositoare.

Yasuziro, înveşmântat în haine de înmormântare, se şi afla acolo. Încremenise, înclinându-se în faţa altarului pe care era portretul său învăluit în panglici albe de doliu. Călugării cu capul ras, care realizau venituri apreciabila de pe urma piloţilor-kamikaze din detaşamentul „Vişina de munte”, porniră să cânte „Sutru”, acompaniindu-se cu lovituri ritmice date cu picioarele într-un mare clopot de lemn din centrul templului. Clopotul scotea un sunet trist, pătrunzând sufletele celor prezenţi.

La fiece lovitură a clopotului, gândurile lui Yasuziro călătoreau aiurea, cât mai departe de lucrurile şi grijile pământene. Spre sfârşitul serviciului divin, era pe deplin pregătit de moarte şi pentru actul de curaj. Îngenuncheatul Yasuziro nu vedea, ci mai curând simţea apropierea de altar a celor îmbrăcaţi în veşminte de doliu, şi care se orânduiau unul după altul. Înclinându-se în faţa portretului lui Yasuziro, vârau beţişoarele aromate în răşina şi, după ce le aprindeau, le presărau cu prafuri frumos mirositoare. Fumul aromat se învălătuci în templu, înălţându-se şi pierzându-se sub cupolă.

În cele din urmă, ceremonia pomenirii defunctului luă sfârşit. Slujitorii pagodei aşternură în mijlocul templului nişte rogojini şi le acoperiră cu un covor. Apoi începură să servească sake şi mâncăruri. La locul cel mai de cinste, Nagaoko l-a aşezat pe cel, de la care veniseră să-şi ia rămas bun, apoi a invitat asistenţa să-şi umple pocalele pentru a onora memoria viteazului ostaş Yasuziro Hattori, căzut într-o luptă cumplită.

Yasuziro, care după înmormântare îşi luase numele de Takahiro, ridică pocalul împreună cu toţi ceilalţi. Şi începu cheful, ultimul din viaţa sa.

S-a băut mult. „Condamnatul la moarte” nu se lăsă mai prejos decât ceilalţi. Lugubrul ospăţ ţinu toată noaptea. Nu-l putu întrerupe nici puternicul bombardament al aviaţiei

americane. Bombele cădeau alături de pagodă, însă oamenii, obişnuiţi cu moartea, nu se lăsau alungaţi din preajma sakeului. Reflexele incendiilor pătrundeau prin ferestrele înguste ale templului. Pe pereţi, ca nişte aripi negre de dragoni, se agitau umbrele slugilor care abia pridideau să umple pocalele oaspeţilor cu sake încălzit. Mirosul toxic al explozivelor arse se amestecă cu izul miresmelor din templu şi cu fumul ţigărilor.

Când cerul deveni purpuriu spre răsărit, Yasuziro se plecă adânc în faţa oaspeţilor şi, străduindu-se să umble drept, îi părăsi. Puţini au fost cei care îi observară plecarea. Cheful, plătit de mai înainte, continuă şi fără el. Dar Yasuziro nici nu se gândea să se considere jignit.

Nu mai era printre cei vii. Fusese înmormântat şi pomenit. Iar în locul lui Yasuziro Hattori, acum păşea un oarecare Takahiro. Împreună cu el, spre aerodrom, mergeau, clătinându-se, şi aviatorii din echipajul aparatului-purtător Mitsubishi, care avea să transporte „Vişina” până la distanţa de vizibilitate a escadrei americane.

Drumul spre aerodrom trecea pe lângă ruinele fumegânde ale caselor distruse de bombardamentul nocturn. Şi, cu cât mergeau mai departe, cu cât se apropiau şi mai mult de aerodrom, cu atât mai necunoscute li se păreau împrejurimile.

În locul aeroportului, înaintea lor se deschidea un câmp arat de bombe, iar din avioane rămăseseră doar carcasele arse. Acolo unde, aseară, fusese Mitsubishi cu Oka atârnat sub el, acuma era o groapă uriaşă, săpată de explozia unei tone de trinitroanizol. Pentru ultima oară, soarta îşi bătuse joc de pilotul Yasuziro, cruţându-i viaţa care, lui, nu-i mai folosea la nimic. Însă el nu avea dreptul să se cruţe. I se cântase prohodul. Deci, nu mai exista.

Însoţitorii se opriră plini de respectuoasă înţelegere, îngăduindu-i Iui Yasuziro, denumit Takahiro în decursul

nopţii trecute, să se depărteze de crânguleţul pârjolit de bombardament. Ieşind într-o poiană presărată cu cenuşă din care răsăreau frânuri de schije — sinistrele seminţe ale războiului — Yasuziro îşi desfăcu legătura şi, dându-şi la o parte linţoliul, îşi descoperi pântecele. Acesta fu cuprins de spasme şi se învârtoşă, însă fostul aviator nu observă nimic. S-ar fi zis că pântecele îşi avea o existenţă separată de trupul său. Yasuziro scoase din teacă sabia cu vârful tăiat oblic, îi încercă mecanic tăişul cu degetul: de-ar fi căzut un fir de păr — ar fi fost tăiat numaidecât.

În semn de rămas bun, învălui cu privirea împrejurimile.

Dincolo de cotitura colinelor apărea, albastru, conul vulcanului. Nori leneşi pluteau pe cerul care devenise cenuşiu din pricina incendiilor.

Dar Yasuziro văzu altceva...

...Din carlinga avionului zâmbea chinuit Hoiuro Osada, înainte de prima şi ultima lui decolare. Apoi, desprinderea lui de pe punte, de neînfrânat, sub etrava nemiloasă a uriaşei nave, şi scrâşnetul abia sesizabil al metalului şi al oaselor omeneşti.

Şi încă trei sute de jertfe, în groaznicul „joc de-a războiul”. Iar apoi în plin război!? Moartea, moartea a sute, a mii de aviatori. Pricepuţi, antrenaţi, fanatic de temerari. Şi a celorlalţi: nepricepuţi, instruiţi la pripeală, înghesuiţi ca nişte fiare încolţite în zilele prăbuşirii imperiului.

Pieirea chiar şi a celora din afara războiului, a mii şi mii de copii şi a locuitorilor paşnici din Hiroshima şi Nagasaki. Moartea apropiaţilor lui, care lui Yasuziro îi erau nemărginit de dragi, cu adevărat rude de sânge. Cenuşa care întuneca cerul Japoniei era cenuşa lor. Chipul zeiţei soarelui Amaterasu Omikami nu se străvedea din ea. Iar zeul războiului, care pricinuise atâtea pierderi, se ascunsese şi el...

Yasuziro nu simţi, desfăcându-i-se, degetele de pe

mânerul răsucit al sabiei. Zăngănindu-şi lama de-o schijă, sabia se afundă în cenuşă. Fostul pilot, cu sufletul cumplit de pustiit, lepădându-se de lume şi de sine însuşi, porni spre colinele din preajmă, fără a cunoaşte ceva în privinţa viitorului, fără a se gândi la el. Şi-apoi, ce-ar fi putut gândi Yasuziro în privinţa viitorului, de vreme ce el era mort, iar cel care păşea peste cenuşa atât de asemănătoare celei de la Hiroshima era un oarecare Takahiro, umbra unui fost samurai aviator, glorificat cu numele de Vulturul Mării.

În mintea lui, pe atunci otrăvită, încă nu putea lua naştere gândul că omul a fost născut să trăiască, pentru a lăsa o urmă frumoasă,pe pământ, să semene bucuria, dragostea şi fericirea, iar nu frica şi moartea pe care Yasuziro le răspândise cu atâta dărnicie, el, mortul care trăia.

REDACTOR: ROLICĂ ZAHARIA
TEHNOREDACTOR: VERGEL STRUGARIU

BUN DE TIPAR: 10.1.1984. APĂRUT: 1984
COLI DE TIPAR: 12

COMBINATUL POLIGRAFIC „CASA SCÂNTEII”
BUCUREŞTI — PIAŢA SCÂNTEII NR. 1
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Lei 14

Yasuziro se întorcea de la o acți-
une de vînătoare liberă, cînd Gekkoul
său fu prins în cleşte de patru
Lightninguri. Mai întîi, intenţiona
să scape prin tehnica obişnuită –
intrarea în verticală, pe direcţia
soarelui. Nu izbuti. Lightningurile
îşi lărgiseră frontul şi, profitînd
de superioritatea lor în viteză,
se apropiară.
Cînd privi în jurul său, Yasuziro
văzu că Lightningul ce-l ataca pur-
ta un număr cunoscut – al aparatului
pe care fusese cît pe ce să-l trimită
în apele oceanului, în apropiere
de aeroportul „Aslito". Acum, rolurile
se schimbaseră. Iar americanul se
va strădui să se răzbune.
Yasuziro viră energic la stînga.
Acolo îl aştepta însă un al doilea
Lightning. Gloanţele îi ciuruiră
învelişul planului. Schimbă direc-
ţia, dar şi din dreapta era pîndit.
În punctul de sus al lupingului,
cînd viteza scăzuse, Lightningul
binecunoscut îi înfipse cîteva pro-
iectile în fuselaj. Gekkoul parcă
se împiedică şi apoi se înclină pe
aripa stîngă, nemairăspunzînd la ac-
ţionarea direcţiei.
Acum, Yasuziro nu mai avea de ales.
Trebuia să sară cu paraşuta.

EDITURA MERIDIANE